

56/6
ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

ΜΑΥΡΗ ΒΙΒΛΟΣ

ΤΩΝ ΜΑΡΤΥΡΙΩΝ

ΤΟΥ

ΕΝ ΤΟΥΡΚΙΑ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

ΑΠΟ ΤΗΣ ΑΝΑΚΟΧΗΣ ΜΕΧΡΙ ΤΕΛΟΥΣ 1920

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

1920

56/6

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

ΜΑΥΡΗ ΒΙΒΛΟΣ

ΤΩΝ ΜΑΡΤΥΡΙΩΝ

ΤΟΥ

ΕΝ ΤΟΥΡΚΙΑ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

ΑΠΟ ΤΗΣ ΑΝΑΚΩΧΗΣ ΜΕΧΡΙ ΤΕΛΟΥΣ 1920

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

1920

SISMANOGLIO

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Μετὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς ἀνακωχῆς ὁ χριστιανικὸς κόσμος τῆς Ἀνατολῆς ἠλπίσεν ὅτι ἔληξαν τὰ μαρτύρια αὐτοῦ· ὅτι δηλ. αἱ χεῖρες καὶ οἱ πόδες τοῦ τυράννου διὰ παντὸς πλέον ἐδέθησαν, ὅτι τὸ δολοφονικὸν ἐγχειρίδιον καὶ τὸ ἀπαίσιον φάσγανον τοῦ κακούργου ἐτέθη ὀριστικῶς εἰς τὴν θήκην, ὅτι ἐξησφαλίσθη καθ' ὁλοκληρίαν ἡ ζωὴ, τιμὴ καὶ περιουσία τῶν χριστιανικῶν πληθυσμῶν καὶ ὅτι τέλος ἄνεμος μιᾶς πραγματικῆς ἐλευθερίας θὰ ἐρρίπιζε τὰ μέτωπα ὅλων.

Ἀλλ' ἠπατήθη! ἐλησμόνησε πρὸς στιγμὴν ὅτι ὁ ψυχολογικὸς βίος καὶ ὁ χαρακτήρ καθόλου ἑνὸς ἔθνους, δοκιμασθεὶς μάλιστα καὶ ἀποκρυσταλλωθείς διὰ μέσον τῶν αἰώνων, δὲν μεταβάλλεται καὶ δὴ τόσον ἀποτόμως. Τὸ Τουρκικὸν ἔθνος παρέμεινε καὶ μετὰ τὴν ἀνακωχὴν ὅποιον ἦτο καὶ πρὸ αὐτῆς, καὶ ὅποιον θὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ εἶνε καὶ ἐπὶ πολὺν ἀκόμη χρόνον. Καὶ ἀπόδειξις τῶν φρικώδη κακουργήματα, εἰς τὰ ὅποια οἱ τοῦρκοι, οἱ τε ἀπλοῖ ἀστοὶ καὶ ἰδιῶται καὶ οἱ κυβερνῶντες, προέβησαν ἀπὸ τῆς ἀνακωχῆς μέχρι σήμερον λεηλατήσαντες, βασανίσαντες, ἀκρωτηριάσαντες, κλαύσαντες ζῶντας καὶ σφάζαντες ἀκόμη καὶ γυναικόπαιδα καὶ γέροντας, καὶ μεταβαλόντες εἰς ἀπέραντα νεκροταφεῖα μέχρι χθρὲς ἀνθούσας χρ/κὰς κοινότητας. Ταῦτα δὲ διέπραξαν μὴ σεβασθέντες μήτε τὴν ὑπογραφὴν αὐτῶν ἐπὶ τοῦ ἐγγράφου τῆς ἀνακωχῆς, μήτε τὴν παρουν-

σίαν τῶν Συμμαχικῶν στρατευμάτων, μήτε τὴν γενικὴν κατ' αὐτῶν κατακραυγὴν σύμπαντος τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου.

Ὁ ἀναγνώστης τῆς παρούσης Μαύρης Βίβλου — δευτέρας τὸν ἀριθμὸν καὶ ἀποτελούσης συνέχειαν τῆς ἐκδοθείσης κατ' Ἀπρίλιον τοῦ 1918, τῆς περιλαμβανομένης τοὺς διωγμοὺς καὶ τὰ μαρτύρια τοῦ ἐν Τουρκίᾳ ἐλληνισμοῦ ἀπὸ τοῦ βαλκανικοῦ πολέμου μέχρι τῆς ἀνακωχῆς—θὰ φρίξῃ ἐξ ἱερᾶς ἀγανακτήσεως βλέπων ἐκδηλούμενα μὲ τὴν αὐτὴν εἰς ἀγριότητα ψυχῆς ἔντασιν τὰ αἰμοχαρῆ ἔνστικτα τῶν τυράννων, εἴτε ἀπλοῖ τοῦρκοι λέγονται εἴτε κεμαλικοὶ προσονομάζονται. Ἐὰν μάλιστα λάβῃ ὑπ' ὄψιν ὅτι, ἔνεκα τῆς ἀπὸ πολλοῦ χρόνου διακοπείσης ἐπικοινωνίας μετὰ τῆς Ἀνατολῆς, αἱ ἐν τῇ κεμαλικῇ ἐπικρατείᾳ Μητροπόλεις καὶ Κοινότητες ἀδυνατοῦσι νὰ ἀπευθύνωνται εἰς τὸ Πατριαρχεῖον καὶ γνωρίζωσι τὰ δεινοπαθήματα τῶν χριστιανῶν, θὰ δικαιώσῃ ὁμολογούμενως τὴν ἀγωνίαν τοῦ καθ' ἡμᾶς Ἐκκλησιαστικοῦ καὶ Ἐθνικοῦ Κέντρου, προβλέποντος ἀπαισιωτέραν τὴν τύχην καὶ θέσιν τῶν ἐν τῇ Ἀνατολῇ παραμενόντων χριστιανῶν.

Θὰ ἠυχόμεθα ὁλοψύχως ὅπως ἡ πρόβλεψις αὕτη μὴ ἐπαληθεύσῃ. Ἀλλὰ καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὰ ἐπισήμως γνωστὰ καταστάματα εἰς τὸ Π/χεῖον κακουργήματα προσεπιβεβαιούσιν ἔτι ἅπαξ τὴν καὶ ἄλλοτε διατυπωθεῖσαν ἀλήθειαν, ὅτι ὁ τουρκικὸς λαὸς, ἐμπνεόμενος ὑπὸ τοιούτων ἀγρίων ἐνστίκτων καὶ ἔχων χαρακτηριστὰς τοῖς πᾶσι γνωστὸν, δὲν εἶνε δυνατόν νὰ διανοίξῃ εἰς ἑαυτὸν τὴν ὁδὸν τῆς προόδου, πολὺν δὲ ὀλιγώτερον νὰ ἀποβῇ εἰς τοὺς ἄλλους διδάσκαλος καὶ ἀρχηγός.

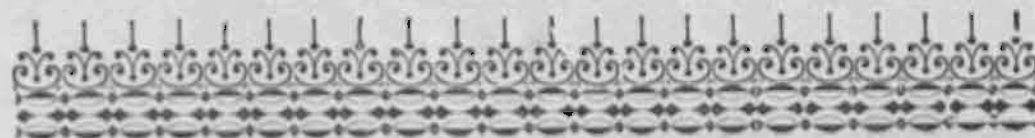
ΜΕΡΟΣ Α'.

ΤΑ ΜΑΡΤΥΡΙΑ

ΤΟΥ ΕΝ ΠΟΝΤΩ

ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ

A.

ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΜΑΣΕΪΔΑΣ

Τὰ ἀναγραφόμενα ἐν τοῖς κατωτέρω κακουργήματα, τὰ λαβόντα χώραν ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ ταύτῃ περιφερείᾳ μετὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς ἀνακωχῆς, πιστοποιοῦσιν ὅτι οὐδεμία ἀπολύτως μεταβολὴ εἶχεν ἐπέλθῃ εἰς τὰς κακούργους διαθέσεις καὶ προβέσεις τῶν ἐπαρχιακῶν κυβερνητικῶν ἀρχῶν, αἱ ὁποῖαι κατὰ τὸ προηγούμενον σύστημα ἐξηκολούθουν τὴν κακοποιὸν αὐτῶν δρᾶσιν πρὸς ἐξόντωσιν καὶ τῶν τελευταίων ἐρειπίων τοῦ μαρτυρήσαντος ὀρθοδόξου ἐλληνικοῦ πληθυσμοῦ.

Ἦδη κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τῆς ἀνακωχῆς μεταβὰς ὁ στρατὸς εἰς τὸ χωρίον Φουτουτζάκ ἐλεηλάτησε πολλὰς οἰκίας, καὶ ἐφόνευσε τὸν προϋστάμενον τοῦ χωρίου Πατᾶ Λάζαρον ἐντὸς τῆς ἐκκλησίας.

Συγχρόνως ὁ Καϊμακάμης Τσαρσαμπὰ Ἀλλῇ Γκαλήπ, ὅστις πρὸ δύο ἐτῶν ὡς Καϊμακάμης Πάφρας ἀπῆλασε καὶ κατέστρεψε διὰ πυρὸς καὶ σιδήρου ὁλόκληρον

τὴν ὑπαιθρον χώραν καὶ ἐξώρισεν εἰς Κασταμονὴν ὁλόκληρον τὸν ἄρρενα πληθυσμὸν τῆς πόλεως ταύτης ἀπὸ 14 μέχρις 90 ἐτῶν, τεθεὶς ἐπὶ κεφαλῆς στρατιωτικοῦ ἀποσπάσματος καὶ χωροφυλάκων μετέβη εἰς τὸ χωρίον **Καζάντζουλου**. ἐκεῖ ἐπιτεθεῖσα ἡ ἐπίσημος αὕτη συμμορία ἐφόνευσε τὸν Θεοδ. Ι. Πουλάτογλου, Εὐστάθιον Καρακιόζογλου, Ἰωάννην Σάββα Καρακιόζογλου καὶ Γιοβανάκην Καρακιόζογλου. Οἱ χωροφύλακες ἀποκόψαντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ὡς δῆθεν φυγοστράτων, ἔφερον ἐνώπιον τοῦ Καϊμακάμη, ὅστις καίπερ βλέπων ὅτι αἱ κεφαλαὶ ἦσαν γερόντων καὶ ἀνηλίκων, ἀντὶ νὰ τιμωρήσῃ αὐτοὺς, ἐβράβευσε τὸ κακούργημα λέγων: «Εὖγε παιδιὰ μου, τοιοῦτοτρόπως νὰ ἐκτελήτε τὰ κηθήκοντά σας». Μετὰ τὴν ἐνθάρρυνσιν ταύτην ἐπιτεθέντες κατὰ γυναικῶν ὡς σάτυροι ἐκόρεσαν τὰ κακούργα αὐτῶν ἐνστικτα, διακορεύσαντες πολλὰς παρθένους, ἠτίμασαν δὲ καὶ ὑπὲρ τὰς 30 ἐγγάμους γυναῖκας. Εἰς τοὺς καταγεύιλαντας τὰ κακούργηματα ἀπήντα ὁ Καϊμακάμη: «καλὰ σᾶς κάμουν, αὐτὰ ἀρμιόζουν εἰς σᾶς τοὺς γκιαούρηδες.»

Ἐν τῷ δήμῳ **Καθὰκ** διητᾶτο ὁ Τούρκος Ἐκρέμ, ὅστις κατὰ τὸν Εὐρωπαϊκὸν πόλεμον ἀποσταλεὶς ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως μὲ 50 λησταντάρτας, ἐδῆωσε καθ' ὁλοκληρίαν τὰ χωρία, φονεύων, λεηλατῶν καὶ φορολογῶν μηνιαίως ὅλους τοὺς ἄνδρας, ὅσοι ἀπέφευγον τὴν στρατολογίαν, συντελέσας κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον εἰς αὐξήσιν τῶν φυγοστράτων καὶ ἀποκτήσας διὰ τοῦ ἐπαγγέλματος τούτου μεγάλην περιουσίαν. Οὗτος συνεταιρισθεὶς μετὰ τοῦ ἐκεῖ μουδέρη ἐκλεπτεν ἀναφανδὸν τὰ ὑποζύγια καὶ τὴν περιουσίαν τῶν ὁμογενῶν διὰ τῶν ὑπαρχηγῶν

αὐτοῦ Μεχμέτ Πεχλιβὰν καὶ Νετζίπ. Τρομοκρατῶν δὲ τὸν τόπον, συνελάμβυνε καὶ ἐνέκλειε εἰς τὸν γυναικωνίτην αὐτοῦ ἑλληνίδας γυναῖκας, ἀφοῦ δὲ ἐκορέννυε τὰ πάθη αὐτοῦ τὰς ἀπέλυνε. Ὁ ρηθεὶς τύραννος ἔλαβεν ἀνεπισήμως τὴν ἐντολὴν, ὅπως ἐξοπλίσῃ μίαν συμμορίαν ἐκ τῶν ὀργάνων αὐτοῦ πρὸς συνέχισιν τῆς καταστρεπτικῆς αὐτοῦ ἀποστολῆς.

Εἰς τὴν περιφέρειαν **Πάφρας**, οἱ εἰς τὰ ἐκκενωθέντα χριστιανικὰ χωρία ἐγκατασταθέντες Τουρκαλβανοὶ προβλέποντες ὅτι ἡμέραν τινὰ θὰ ἀναγκασθῶσι νὰ ἐγκαταλείψωσιν αὐτὰ, ἄφινον ἀκαλλιεργήτους τοὺς ἀγρούς των καὶ ἤρχισαν νὰ κατεδαφίζωσι τὰς οἰκίας καὶ πωλῶσι τὴν ξυλείαν αὐτῶν εἰς τὰ πέριξ τουρκικὰ χωρία, ἐνῶ οἱ παλινοστήσαντες χριστιανοὶ ὅχι μόνον δὲν ἠδύναντο νὰ λάβωσι τὰ ἀρπαγέντα σκεύη, ἐργαλεῖα καὶ ὑποζύγια των, ἀλλὰ δὲν ἐτόλμων νὰ πλησιάσωσι τὰ χωρία των, διότι ἐφονεύοντο ὑπὸ τῶν μέχρις ὁδόντων ἐξωπλισμένων Τουρκαλβανῶν. Οὕτως ὁ ἐκ τοῦ χωρίου **Σουριμελῆ** Ἰωάννης Καβακλίογλου μετὰ τοῦ υἱοῦ του Σάββα καὶ τοῦ ἀνεψιοῦ του Μανώλη μεταβαίνοντες εἰς ἐπίσκεψιν τοῦ χωρίου των, ἐφονεύθησαν ὑπὸ τῶν Ἀλβανῶν καὶ κατεκρεουργήθησαν.

Ὁ ἐκ τοῦ χωρίου **Καῖτζακπῆ** καταγόμενος Ἀναστάς Σάββογλου ἐφονεύθη μετὰ τῶν χωρίων Πεῖτουρλοῦ καὶ Κιοσελοῦ, ὁ Χαράλαμπος Παπᾶ Γεώργιογλου μετὰ τῶν Καϊτάλαπα καὶ Τσιρικλὰρ καὶ ἄλλοι ἔχοντες δὲ τὴν προστασίαν τοῦ ἀρχιληστοῦ τῆς Πάφρας Ἀλβανοῦ Καϊμακάμη Χακῆ καὶ μὲ σκοπὸν νὰ τρομοκρατήσωσιν, ἐπιροβόλουν ἐν καιρῷ νυκτὸς κατὰ τῶν οἰκιῶν ὅπως διασκορπίσωσιν τοὺς ἐν αὐταῖς ἀνὰ τὰ ὄρη.

Τὰ αὐτὰ συνέβαινον καὶ εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ

Νεμπιέν· οὕτω περὶ τὰ μέσα Δεκεμβρίου 1918 ὁ ἐκ Καποῦ-Καγιᾶ Παναγιώτης Τοντόνογλου καὶ 5 γυναῖκες ἐπιστρέφουσιν ἐκ τῆς ἐξορίας ἐφονεύθησαν ὑπὸ τῶν Τούρκων τοῦ χωρίου Σαρμπήν.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ οἱ ἐκ Καποῦ-Καγιᾶ Ἀβραὰμ Πεφτουλὸν Τοντόρογλου καὶ Παναγιώτης Κωνσταντῖν· Ἐμανὲν ἐπιστρέφοντες ἐκ Βεζίρ-Κιοπροῦ ἐφονεύθησαν ὑπὸ τῶν Τούρκων τοῦ Σαρμπήν· Κιραχαμζινὴν Χατζῆ καὶ Τανατζιόγλου Κέλ.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ἐδολοφονήθη ἀγρίως ὑπὸ τῶν Τούρκων τοῦ χωρίου Κίρλεγεν, (τῆς ὑποδιοικήσεως Βεζίρ-Κιοπροῦ) ὁ ἐκ Κούζαλα, (ὑποδιοικήσεως Πάφρας), Κωνσταντῖνος Τσολάκ.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ἐπὶ τῆς ὁχθῆς τοῦ Ἀλβου, πλησίον τοῦ Καποῦ-Καγιᾶ, ἐφονεύθησαν ὑπὸ Τούρκων δύο ἄλλοι χριστιανοί, ἐρχόμενοι ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ.

Ὁ Τρύφων ἐκ τοῦ χωρίου Καρά-Χουσεῖν, ὁ Κετσελῆς ἐκ Κιάφζας καὶ ὁ Γιοβὰν Κοβαβλόγλου ἐκ Καποῦ-Καγιᾶ, ἀφοῦ ἠγόρασαν ἐν τῷ τουρκικῷ χωρίῳ Κιοκτσὲ Ἀγάτζ πρὸς χρήσιν αὐτῶν ὑποζύγια, ἀναχωροῦντες ἐφονεύθησαν ἐξ ἐνέδρας ὑπὸ τῶν χωρικῶν τούρκων· ὁ δὲ ἐκ τοῦ πυρποληθέντος χωρίου Δερβέντ Μιλτιάδης Καλατζόγλου, προστάτης 13 ὀρφανῶν, καὶ ἐργαζόμενος εἰς τὸ τουρκικὸν χωρίον Γαζῆ Μπεϊλῆ, ἐδολοφονήθη ἐντὸς τῆς οἰκίας τοῦ Μολλᾶ Χουσεῖν, παρόντων πολλῶν Τούρκων.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ πλησίον τῆς Ἀμισοῦ ὁ χωροφύλαξ τοῦ χωρίου Τεκέ Κιοῦ, Ναζὶμ Τσαοῦς, μεταβὰς εἰς τὸ χωρίον Τσινίκ, ἔδειρε τὸν Ἀνέστη Παπουλόγλου, ἐπλήγωσεν εἰς τὴν ρίνα, τὰ ὦτα καὶ ἀλλαχοῦ καὶ ἐλε-

λάτησε τὴν οἰκίαν του, ἡ δὲ γυνὴ του τῇ ἐπαύριον ἐκ τοῦ φόβου ἀπέθανεν· συγχρόνως ἐλεηλάτησε τὴν οἰκίαν τοῦ Χατζῆ Γαβριήλ Γαβριήλογλου, χάριν δὲ διασκεδάσεως ἐφόνευσεν μίαν γυναῖκα ἐκ Σαρῆ-Κλησὲ μεταβαίνουσαν εἰς τὸ χωρίον της, ὡς καὶ τὸν ἐκ Σινειμᾶ-Τὰς Χρήστον Καζαντζόγλου.

Εἰς τὸν δῆμον Φάτσας ἀπόσπασμα στρατιωτικόν, ὑπὸ τὸν ἄραβα ἀξιωματικὸν Μουφτὰχ, ἐφόνευσεν τὸν Ζαχαρίαν Δεληγιαννίδην ἐκ Σινᾶν, χωρίου τῆς Κερασούντος, τοὺς ἀδελφούς Γεώργιον καὶ Ἰωάννην Βαρυσίμογλου ἐκ Σινεβλῆ χωρίου τῆς Ὀρδοῦ, καὶ τὸν Γεώργιον Ἀνδρέογλου ἐκ τοῦ χωρίου Γκιεθούς-Μπούκη τῆς Ὀρδοῦς, ἀποκόψας δὲ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ὡς δῆθεν φυγοστράτων, ἐξαπέστειλε πρὸς τὸν αἰμοχαρῆ Καϊμακάμην Τσαρσαμπᾶ. Ὁ ρηθεὶς ἀξιωματικὸς εἶπε ὁ ἥρως καὶ ἄλλων πλείστων φόνων καὶ κακουργημάτων.

Τῇ 15 Δεκεμβρίου ἰ. ἔ. ὁ ἐν Δουροῦκ Χὰν (δῆμος Καβὰκ) στρατὸς μεταβὰς εἰς τὸ χωρίον Καρά-Ἰάγ, ἐν συνοδείᾳ Λαζῶν καὶ Τούρκων ληστανταρτῶν, καθ' ἣν ὥραν ἐξήρχοντο οἱ κάτοικοι ἐκ τῆς ἐκκλησίας, ὅπου εἶχε τελεσθῇ γάμος, ἐπυροβόλησαν ὁμαδὸν καὶ ἐφόνευσαν τὸν Συμεὼν Τσαούσογλου· κατόπιν εἰσελθόντες εἰς τὸ χωρίον διήρπασαν τὰ φορέματα, τρόφιμα καὶ ἐπιπλα τῶν οἰκιῶν.

Τῇ 1 Ἰανουαρίου 1919 ἀπόσπασμα στρατοῦ μεταβὰν εἰς Ταφλὰν-Κιοῦ πρὸς καταδίωξιν φυγοστράτων ἐφόνευσεν τὸν Ἡρακλῆ Ἐλευθερίου, Ἡρακλῆ Παντελῆ (10 ἐτῶν), τὴν Ἑλένην Γεωργίου, (20 ἐτῶν) καὶ τὸν Ἐλευθέριον Ἑρμενίδην, ἐλεηλάτησε πλείστας οἰκίας, διήρπασε πλείστα ὑποζύγια καὶ τὰ πρὸς διατρο-

φήν καὶ σπορὰν γεννήματα, ἔσχισε τὸ ἱ. Εὐαγγέλιον, διήρπασεν ὅλα τὰ ἱερὰ ἄμφια καὶ σκεύη καὶ ἀπῆλθεν.

Τῇ 2 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ὁ ἐκ τοῦ χωρίου Τεκέκιὺ Χατζῆ Ἀγὰ Βέης, Πρόεδρος τοῦ Κομιτάτου τῆς Ἑνώσεως καὶ Προόδου, συνοδευόμενος ὑπὸ τῶν τριῶν αὐτοῦ υἱῶν καὶ τῶν τριῶν ἀδελφῶν του, καὶ τῶν Κεσιφ Πεχλιβάν, Χασάν Κοκὸζ Ἀλλῆ, Κίρταλη, Χασάν Πεχλιβάν, Μουχαζέρ Χακκῆ, Ἀλλῆ Ἰμπραήμ, Κιριτλή Μεχμέτ, πάντων ἐνόπλων, καὶ δύο χωροφυλάκων τοῦ ἐκεῖ σταθμοί: Ρεσιτ καὶ Ἀλλῆ, καὶ πολλῶν ἀγνώστων, μετέβησαν εἰς τὸ χωρίον Ταινίκ καὶ ἤρχισαν πυροβολοῦντες, ἀφοῦ δὲ ἐφόνευσαν τὸν Βασίλειον Ἰωάννου (15 ἐτῶν), ἐλεηλάτησαν πολλὰς οἰκίας καὶ ἀπῆλθον ἡσυχοὶ καὶ ἀνενόχλητοι εἰς τὸ χωρίον των.

Τῇ 3 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς στρατὸς μεταβάς εἰς Ταινίκ δι' ἐξακρίβωσιν τῶν γενομένων, ἐφόνευσεν τὴν χήραν Σοφίαν Χρήστου Μπεκιάρογλου (23 ἐτῶν), ἧς ὁ σύζυγος ὑπηρετῶν ὡς στρατιώτης εἰς τὸ ἐργατικὸν σῶμα, ἀπέθανε τὸν ἐκ πείνης καὶ ταλαιπωριῶν θάνατον, ἀφοῦ δὲ διήνοιξαν μὲ λόγχην τὴν κοιλίαν της, κατεσπάρξαν τὸ σῶμά της καὶ ἀπῆλθον. Οἱ χωρικοὶ ἠθέλησαν νὰ μεταφέρωσι τὸ σῶμα εἰς Ἀμισὸν, ἀλλ' ὁ ἀρχηγὸς τῆς χωροφυλακῆς Ἀμισοῦ Ριζὰ Βέης μαθὼν ὅτι ἐφθασεν εἰς Ἀμισὸν ὁ Ἀγγλος ἀξιωματικὸς κ. Χάρτι, δὲν ἐπέτρεψε τὸ τοιοῦτον.

Τῇ 8 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ὁ Ἀχμέτ Τσαοῦς ἐκ τῶν ἐν Τσουμποῦς Χὰν τεταγμένων ἐπὶ τῆς ἀσφαλείας τοῦ τόπου, ἀπεπειράθη νὰ φονεύσῃ τὸν ἀμαξηλάτην Ἀντώνιον Δημ. Μουράτογλου ἐκ Καρὰ-Δάγ, ἀναφωνῶν «Ἐγὼ ἕως σήμερον ἐφόνευσά 50 ἀπίστους· θὰ φονεύσω καὶ σέ, ποῖος θὰ ἐρωτήσῃ»

Τῇ 9 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς 15 λεπτὰ ἔξω τῆς Μερζι-φουσῆς παρὰ τὸ Τουρκικὸν χωρίον Φιρκᾶ ἐφόνευσαν οἱ Τοῦρκοι τὸν ἐκ τοῦ χωρίου Ἑρσαντήκ (Κάφζας) Κατιριτζήν Ἀναστάσιον.

«Ἀλλὰ δὲν εἶνε δυνατόν, ἔγραφεν ὑπὸ ἡμερομ. 14 Ἰανουαρίου ἱ. ἔ. ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἀμασειᾶς κ. Γερμανὸς, νὰ ἐξακριβώσῃ τις καὶ ἀναγράψῃ πάντα τὰ κακούργηματα ὅσα συμβαίνουσιν εἰς τὴν ὑπαιθρον χώραν, διότι οἱ χωρικοὶ ἐπὶ αἰῶνας ὀλοκλήρους καὶ δὴ κατὰ τὰ τελευταῖα ἐτη ἐπανελημμένως ληστευθέντες, περιῆλθον εἰς ἀπόγνωσιν καὶ ἐπομένως μὴ δυνάμενοι νὰ εὕρωσι δικαιοσύνην παρὰ ταῖς ἀρχαῖς, αἰγίνες ἀφίνουσιν ἀτιμώρητα ὅλα τὰ τουρκικὰ ἐγκλήματα, ἀναγκάζονται νὰ ὑφίστανται σιωπηλῶς τὰ τερατουργήματα ταῦτα, ἀφοῦ αἱ καταγγελίαι καὶ αἱ δίκαι κατὰ τῶν κακούργων οὐδὲν ἀποτελεσμα φέρουσι.

Καὶ ὅταν τοιαῦτα συμβαίνουσιν ὑπὸ τὰ ὄμματα τῶν ἀντιπροσώπων τῶν νικητριῶν Μεγάλων Δυνάμεων, δύναται τις νὰ φαντασθῇ τί συμβαίνει εἰς τὸ ἐσωτερικόν, ὅπου μὴ ὑπαρχούσης μηδεμιᾶς ἐποπτείας ἢ ἐλέγχου, ὁ Ραγιάς εἶνε ἔρμαιον τῆς αὐθαιρεσίας καὶ τῶν βαρβάρων ἐνστίκτων τοῦ πρώτου τυχόν βασιμποζούκου στρατιώτου ἢ χωροφύλακος.

Ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς ἐπαρχίας δὲν λαμβάνομεν πλέον εἰδήσεις παρὰ τῶν ἀντιπροσώπων μας, διότι ἀπηύδησαν γράφοντες καὶ ἀνωφελῶς καταγγέλλοντες διωγμοὺς καὶ μαρτυρολόγια. Σήμερον μόνον κατῴρθωσα νὰ πληροφωρηθῶ ὅτι οἱ λητγαὶ εἰσῆλθον καὶ εἰς τὰς πόλεις διαρρηγνύοντες καὶ λεηλατοῦντες τὰ καταστήματα τῶν ὁμογενῶν. Οὕτω εἰς τὴν πόλιν Ἑρμπλα.

τῆς ἐπαρχίας Νεοκαισαρείας, διαρρήξαντες ἐν κατάστη-
μα ἑλληνικὸν ἀπεγύμνωσαν αὐτὸ καθ' ὁλοκληρίαν, ἀ-
φαιρέσαντες τὴν περιουσίαν αὐτοῦ ὁλόκληρον. Εἰς τὸ
χωρίον Καβὰκ διέρρηξαν τὸ κατάστημα τοῦ Ἰορδάνου
Καδέμογλου, διερπάσαντες ἅπαν τὸ περιεχόμενον αὐτοῦ.

Ἐκ τῶν περιφερειῶν Λαδίκ, Βεζιρ-Κιοπροῦ,
Τσόρουμ, Τοκάτης κτλ. δὲν λαμβάνομεν ἐπίσης εἰδή-
σεις, διότι ἀπηύδησεν καὶ ἀπηλπίσθη τέλει οὗ Ἑλ-
ληνισμὸς μετὰ τὰς δύο ὁμαδὸν γενομένας σφαγὰς, τὴν
massacre rouge τῶν Ἀρμενίων καὶ τὴν massacre blanche
τῶν Ἑλλήνων. Ὁμοιάζουσι πρὸς ἀγέλην κτηνῶν ἐτοι-
μὴν πρὸς σφαγὴν, αἷνα ἐντρομα καὶ συσσωρευμένα
ἐπὶ τὸ αὐτὸ, βλέπουν καθ' ἑκάστην ἀποδεκατιζομένην
ὑπὸ τῶν δημίων τὴν ποιμνὴν των καὶ ἀναμένουσιν ἐνα-
γωνίως ἀπὸ ὥρας εἰς ὥραν νὰ συμμερισθῶσι τὴν τύχην
τῶν ἀδελφῶν των....

Ἀπὸ δύο μηνῶν καὶ ἐντεῖθεν τὸ Κομιτάτον ἔξακί-
λουθεῖ ἐξοπλίζον ὁλόκληρον τὸν πληθυσμὸν τῶν πόλεων
καὶ τῆς ὑπαίθρου χώρας ἀπὸ θαλάσσης μέχρι τῶν
ἐιδοτάτων τῆς Μ. Ἀσίας. Ἀπαντα τὰ κυβερνητικὰ
πυρομαχικὰ καὶ ἐν γίει τὰ πολεμεφόδια διανέμονται καθ'
ἐκάστην εἰς τὰς πόλεις καὶ τὰ χωρία ὅλης τῆς περι-
χῆς Ἀμισοῦ, Πάφρας, Τσαρσαμπᾶ, Ὀρδοῦς, Κερασοῦι-
τος κτλ.

Τὰ αὐτὰ συμβαίνουνσι καὶ εἰς τὰ ἐιδοτέρα τῆς
Ἀνατολῆς. Οὕτω ἐν τῇ πόλει τῆς Σεβαστείας ὁ ἐκ τῶν ἐμπί-
στων τοῦ διὰ τὰ φρικώδη κακουργήματα διαβυήτου δολε-
φόνου Μουτβέρ βέη, πρῶην Βαλῆ, Σεβαστείας καὶ Ἰκονί-

ου, Σιβαζλή Εἰν Κεχιγιόγλου Χαλῆ βέης, ὁ ἐκεῖ
ἀντιπρόσωπος τοῦ Κομιτάτου Γκανῆ βέης, ὁ Ἐμίρ Βεΐ-
ογλου Ἐμ βέης, καὶ Σακιρτῆζ Ζιτελέρ καὶ Σία διανί-
μουν ἀναφανδὸν ὅπλα ἐντὸς τῆς πόλεως καὶ ἀνὰ τὰ
χωρία, ἐνοπλοὶ εἰσερχόμενοι καὶ ἐξερχόμενοι, ἐξοπλί-
ζουσι δὲ τὰς διοικήσεις Τοκάτης, Ἀμασειας, Μερζι-
φούντος, Ἐρμπαα, Λαδίκ κτλ. Ἐνώπιον τῶν νέων προε-
τοιμασιῶν τῶν ἐξοπλισμῶν καὶ τῆς συστηματικῆς ὁρ-
γανώσεως, ἣτις διενεργεῖται μεθοδικῶς παρὰ τῷ τουρ-
κικῷ λαῷ, ὁ ἑλληνικὸς λαὸς διατελεῖ ὑπὸ μεγάλην
τρομοκρατίαν καὶ ἀγωνιᾷ ἐνώπιον τοῦ ἀγνώστου, πολλοὶ
δὲ τῶν δυναμένων κατέφυγον ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ εἰς τὴν
πόλιν μας καὶ ἄλλοι δὲ πολλοὶ ἐτοιμάζονται πρὸς με-
τανάστευσιν. Καὶ ἔχουσι δίκαιον οἱ δυστυχεῖς ἀνθρα-
ποι εἶνε νωπαὶ αἱ μεγάλαι τοῦ ἔθνους πληγαὶ, αἰτι-
νες δὲν ἐπουλώθησαν ἀκόμη, οὐδὲ δύνανται νὰ ἐπουλω-
θῶσιν. Οἱ φόνοι, αἱ ληστεῖαι, αἱ ἀτιμώσεις καὶ αἱ
βιαιοπραγίαι ἐκ μέρους τοῦ τουρκικοῦ λαοῦ εὐρίσκον-
ται εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, αἱ ἀδικίαι, τὰ κακουρ-
γήματα καὶ αἱ δωροδοκίαι τῶν ὑποδιοικητῶν Πάφρας
Χακκῆ βέη, Τσαρσαμπᾶ Ἀλῆ Γκαλήπ καὶ ἄλλων, οἵτι-
νες διενήργησαν τὰς ἀπελάσεις καὶ τὸν νοσφισμὸν τῆς πε-
ριουσίας τῶν ὁμογενῶν, οὐ μόνον δὲν ἐτιμωρήθησαν ὑπὸ
τῆς Κυβερνήσεως, ἀλλὰ θρασύτεροι γενόμενοι κατήντη-
σαν οἱ ἀρχιλησταὶ τοῦ τόπου. ἡ μᾶστιξ, οἱ τύρανοι τῶν
χριστιανῶν. Ἡ περιουσία τῶν χριστιανῶν εὐρίσκεται εἰς
χεῖρας αὐτῶν, ἡ ζωὴ των εὐρηται ἐπὶ ξυροῦ ἀκμῆς, ἡ
τιμὴ τῶν γυναικῶν εἶνε ἔρμαιον τοῦ πρώτου τυχόντος,
ἀσφάλεια ζωῆς, περιουσίας καὶ τιμῆς δὲν ὑφίσταται.
Μόνον ἐν τῇ πόλει Ἀμισῷ ἀπηγχονίσθησαν 178 νέοι
ὁμογενεῖς ἐν μέσῃ ἀγορᾷ, 210 χωρία ἐγένοντο παρανά-

λωμα τοῦ πυρὸς, 70,000 δὲ κάτοικοι τῶν χωρίων τῆς Ἀμισσοῦ ἀπηλάθθησαν καὶ διασκορπισθέντες εἰς τὰ τουρκικὰ χωρία νήσταις καὶ γυμνητεύοντες ἀπέθανον κατὰ 96⁰ οἰκτρὸν θάνατον. Αἱ σχολαί μας περὶ τὰς 200 ἐκάησαν, αἱ ἐκκλησίαι μας περὶ τὰς 350 ἐσυλῆθησαν καὶ ἐπυρπολήθησαν, οἱ βωμοὶ καὶ αἱ ἐστίαι μας, τὰ ὄσια καὶ ἱερά μας ἐβεβηλώθησαν, ὁ δὲ βίος ἡμῶν κατέστη ἀβίωτος...»

Τὴν 19 Ἰανουαρίου ἰ. ἔ. στρατιῶται ἐφόιευσαν τοὺς ἐκ Κερασούντος Χατζῆ Ἡλίαν, Περσέα Κ. Ζαΐφογλου καὶ Χρήστον Τσιγαρόγλου εἰς τὸ χωρίον Ταινίκ. Οὗτοι ἂν καὶ ἐδήλωσαν ὅτι παραδίδονται, οὐχ ἡττον ἐπυροβολήθησαν, καὶ ὁ μὲν Χρήστος βληθεὶς θανασίμως ἀπεσύρθη καὶ ἐκρύβη εἰς τι μέρος ὅπου καὶ ἀπέθανεν, οἱ δὲ δύο ἄλλοι ζῶντες συλληφθέντες, ὀλίγον τι ἔξω τοῦ χωρίου ἐσφάγησαν, τὰς δὲ κεφαλὰς αὐτῶν ἐν ἀλλαλαγμοῖς οἱ στρατιῶται ἔφερον εἰς τὸ Τεκέ-Κιοῦ, ὅπου ἐπὶ 8 ὥρας τὰς εἶχον κρεμαμένας ἐνώπιον τοῦ καταστήματος τοῦ Προέδρου τοῦ Κεμιτάτου τῆς Ἑνώσεως καὶ Προόδου Χατζῆ Ἀγᾶ Βέη. Τὰ σώματα τῶν φονευθέντων δὲν ἐπέτρεψαν νὰ ταφῶσιν, ἀλλὰ ἀφήκαν νὰ γίνωσι βορὰ τῶν κυνῶν καὶ κοράκων. Διὰ τακριρίου κατήγγειλεν ὁ Μητροπολίτης Ἀμασειᾶς τὸ κακούργημα πρὸς τὴν διοίκησιν, αὕτη ὁμως οὐδὲν ἐπραξε...

Κατ' ἐκθεσιν ἐκ Πάφρας, χρονολογουμένην ἀπὸ 22 Ἰανουαρίου, εἰς τὸ χωρίον Ἰσαακλῆ, προάστειον τῆς πόλεως Πάφρας, ἐνῶ ἐτελεῖτο γάμος εἰς μίαν οἰκίαν, τοῦρκος ὀνομαζόμενος Σεριμὴν Ἰσμαήλ ἐπυροβόλησεν ἐπανειλημμένως ἐκ τοῦ παραθύρου κατὰ τῶν ἐν τῇ οἰκίᾳ εὐρισκομένων, ἐφόνευσεν δὲ τὸν Λάζαρον Πρασάογλου,

ἐτῶν 25 καὶ τὴν κόρην Δέσποιναν Κατάογλου, ἐκ τοῦ χωρίου Καῦντάλαπα, ἐπλήγωσε δὲ τὸν Δημήτριον Πανόγλου, τὸν Γιοβὰν Παντελῆ καὶ μίαν ἄλλην κόρην. Ὁ δράστης συλληφθεὶς μετὰ δύο ἡμέρας ἀπελύθη, διότι δὲν ὑπῆρχον δῆθεν ἀποδείξεις, ἐνῶ οἱ εὐρισκόμενοι εἰς τὸ χωρίον τὸν ἀνεγνώρισαν, ἀντ' αὐτοῦ δὲ ἐφυλακίσθησαν οἱ πληγωθέντες.

Ἐπίσης κατ' ἐκθεσιν ἐκ Κίβζας τοῦ Ἀρχιερατικοῦ Ἐπιτρόπου, χρονολογουμένην ἀπὸ 22 Ἰανουαρίου, οἱ πρόσφυγες οἱ ἐπιστρέφοντες εἰς Πάφραν ἐφορεύοντο ὑπὸ τούρκων τοῦ χωρίου Σερπὶν εἰς τὰ σύνορα τοῦ Καζᾶ Πάφρας, τὰ λείψανα τῶν φονευομένων ἐσουβλίζοντο καὶ ἐτοποθετοῦντο εἰς περίοπτα σημεῖα. Ἐδολοφονήθησαν δὲ ὁ Παναγιώτης Κ. Ἀναστάσογλου ἐτῶν 16, ἡ Κατίνα σύζυγος τοῦ Κυριακοῦ Ν. Ἀλέσογλου, ἀμφοτέρων ἐκ Καποῦ-Καγιᾶ, καὶ ὁ ἐκ τοῦ χριστιανικοῦ χωρίου Τοχουλάρ, Ἀβέρκιος Παπᾶ Παρασκευάογλου. Μάρτυς τῶν δολοφονιῶν τούτων μόλις διασωθεὶς ὑπῆρξεν ὁ ἐκ Δονούζ-Ἀλᾶν Σάββας Ἀντώνογλου.

Ἡ ἐκ τοῦ χωρίου Καπουκλῆ-Ἐσιμὲ τοῦ Καζᾶ Βεζῦρ Κιοπροῦ νύμφη τοῦ ράπτιου... μεταβαίνουσα εἰς Ἀμάσειαν πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ ἐν φυλακῇ διὰ πολιτικὰ αἷτια εὐρισκομένου συζύγου της ἀπήχθη ὑπὸ τῶν τούρκων τοῦ χωρίου Ἐσέι-Βέη καὶ ὠδηγήθη εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Πίγς Ἀχμέτογλου, ὅπου μετὰ τῶν ἐν τῷ χωρίῳ εὐρισκομένων ἐκ Βεζῦρ Κιοπροῦ ἀνακριτοῦ καὶ γραμματέως ὠργίασαν ἐπ' αὐτῆς, μεθ' ὃ εἰς ἀπόκρυψιν τοῦ κακούργηματός των ἐστάλη. αὕτη εἰς τὸ τμήμα Ζεϊτουνλὸκ μεταξὺ τῶν ἀγριωτέρων τούρκων...

Ἐκθεσις ἐκ Κίβζας ὑπὸ ἡμερομ. 28 Ἰανουαρίου

ι. ε. ἔγραφε: Προχθές Σίββιτον περὶ τὴν 6ην ὥραν τῆς νυκτὸς τουρκιστὶ ὁ πολυάθλος μυυλαζὶμ Μεμδούχ βέης μετὰ στρατοῦ οὐκ ὀλίγου περιέζωσε τὸ πολυπαθὲς χωρίον Κιοσρούφι, ἐν ᾧ ἐτελοῦντο δύο γάμοι. Ἐπειέθισαν κατὰ τῶν οἰκιῶν, ὅπου ἐτελοῦντο οἱ γάμοι μὲ μιδραλλιοβόλα, ἐπεδόθησαν εἰς βιαιοπραγίας καὶ λεηλασίας, ἔδειραν ἀνήλεως πάντας καὶ πρὸ πάντων τοὺς εὐρέθεντας εἰς τοὺς γάμους. Ἐφόνευσεν ἰδίαις χερσὶν ὁ Μεμδούχ τὸν πατέρα τοῦ νεονύμφου Ἰσαὰκ Καραμπατζάκογλου, καὶ ἀπεκόμισαν τὰ λάφυρα μετὰ τῶν ἵππων κομπάζοντες ἐπὶ τοῖς κατορθώμασι. Τὴν ἐπιούσαν ἐπιστρεψε καὶ πάλιν μετὰ τοῦ στρατοῦ του εἰς τὸ ἴδιον χωρίον καὶ περιέζωσε πάλιν αὐτό. Ἐκ τῶν δύο γάμων ὁ εἰς ἀπέστελλεν εἰς Κάβζαν τὴν νύμφην· ἐν Κάβζα μὴ γνωρίζων οὐδεὶς οὐδὲν τῶν ἐν Κιοσρούφ γεγονότων ἐξικίνησεν μὲ ἀμάξας ὀκτὼ καὶ ἵππους ἕως 60 διὰ τὰ λαβὴν τὴν νύμφην καὶ οὕτω ἐπεσαν καὶ αὐτοὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες εἰς τὴν παγίδα καὶ ἐπηκολούθησαν ἐν παιδαιμόνιον, ἐφυλάκισαν καὶ αὐτοὺς εἰς τοὺς σταύλους τῶν ζώων κτλ. Θρῆνοι δὲ καὶ κοπεγοὶ καθ' ὅλον τὸ χωρίον, διότι ὁ κακοῦργος Μεμδούχ διέταξε νὰ τυφεκίσωσι τὸν παράνυμφον Βασίλειον Κιοσόγλου καὶ τὸν Κῶτσον Ν. Ἀντώνογλου...

Τὴν 2 Φεβρουαρίου ι. ε. Τοῦρκοι συμμορίται συλλαβόντες ἔξω τῆς Ἑρμπαας τοὺς ἀδελφοὺς Ἐλευθ. Καλαϊτζόγλου καὶ Στυλιανὸν, μετέφερον πρὸς σφαγὴν· κατώρθωσαν οὕτοι ἐν ὀρισμένη στιγμῇ καὶ ἐτράπησαν εἰς φυγὴν καὶ πυροβολούμενοι βροχηδὼν ὥς ἐκ θαύματος διεσώθησαν.

Τῇ 8 Φεβρουαρίου ἐκτελέσαντες τὴν στρατιωτι-

κὴν θητείαν τῶν καὶ ἐπιστρέφοντες ἐξ Ἀγκύρας εἰς τὴν πατρίδα τῶν, ἐντείθεν τοῦ Τσόρουμ ἐν Χατὰπ Μπογάζ, ἐφονεύθησαν ὑπὸ τῶν Τούρκων τοῦ ρηθέντος χωρίου οἱ: Νικόλαος Π. Συμεὼν ἐκ Μερζιφούντος, Ἰωάννης Σεμερτζόγλους ἐκ Χατζήκιοϊ καὶ Σταῦρος καὶ ἑτερος ἐκ Κιοσρούφ τῆς Κάβζας, τρεῖς δὲ ἐτραυματίσθησαν.

Τῇ 9 Φεβρουαρίου ὁ ἐν Μερζιφούντι διοικητὴς τῆς χωροφυλακῆς Μεμδούχ βέης, διαβόητος διὰ τὰς θηριωδίας του κατὰ τῶν Ἑλλήνων τοῦ Βεζὶρ Κιοπροῦ, ὁ φονεύσας ἐν παρατάξει διὰ μιᾶς βολῆς 18 Ἑλληνόπαιδας ἔξω τῆς περιφερείας αὐτοῦ, εἰσελθὼν εἰς τὸ χωρίον Κιοσρούφ τῆς ὑποδιοικήσεως Κάβζας ἐφόνευσεν τὸν Ἰσαὰκ ἐξηκονταετῇ φιλήσυχον χωρικόν.

Τῇ 10 Φεβρουαρίου Τοῦρκοι εἰσελθόντες εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Χαραλάμπους Χρήστου ἐν τῷ χωρίῳ Τερπέζ (Οἰνόη) ἀπεγύμνωσαν αὐτήν. Ἐκ τῶν συμμοριῶν ὅσαι ἐλυμαίνοντο τὰ μέρη ἐκεῖνα σπουδαιοτέρα εἶναι ἢ ἐκ τοῦ Τέρμε: Πίτς Ἀχμέτ, ἀποτελουμένη ἀπὸ 150 κακούργους οὔτινες καθ' ἐκάστην ληστεύουσι καὶ φονεύουσι τὰ ἐκεῖ ἐναπομείνοντα λείψανα τῶν χωρίων.

Τῇ 13 Φεβρουαρίου παρὰ τὸ Κεσιλλοῦ ὁ πρῶην φύλαξ τοῦ χωρίου Μεχμέτ Πεχλιβὰν, ἐνεδρεύσας ἐτραυμάτισε θανασίμως τὸν Χρῆστον Φώτογλου, ὅστις ἐκπνέων ὁμολόγησεν εἰς τὸν ἐκεῖθεν διερχόμενον Χαρ. Ἀβραὰμ ἐκ Τσικουρ Γιατάκ, ὅτι ὁ φονεὺς εἶνε ὁ ρηθεὶς τοῦρκος, διαμένων ἐν Ἀμισῷ ἀνενόχλητος.

Τῇ 14 Φεβρουαρίου ὁ ἐν Μερζιφούντι διαβόητος διοικητὴς χωροφυλακῆς ἐπιτεθεὶς μετὰ χωροφυλάκων καὶ λησταιταρτῶν κατὰ τινος γαμηλίου πομπῆς, ἥτις μετέ-

βαινεν ἀπὸ τὸ Χατζήκιοϊ (ὑποδιοικήσεως Ἀμασείας) εἰς τὸ χωρίον, προῦκάλεσεν 20 λεπτῶν συμπλοκὴν, καθ' ἣν ἐτραυματίσθησαν τρεῖς τῶν χριστιανῶν.

Τῇ 17 Φεβρουαρίου δύο χριστιανοὶ ἐκ Κιρεζλή τῆς Πάφρας μεταβαίνοντες εἰς τὸ χωρίον τῶν ἐφονεύθησαν ἐν πλήρει ἡμέρᾳ πλησίον τοῦ χωρίου Τουρά Σουγλάτς.

Τῇ 19 Φεβρουαρίου πέντε ὁμογενεῖς ἐκ Φάτσας, μεταβαίνοντες δι' ἀκατίων εἰς τὴν πατρίδα τῶν, συνελήφθησαν ὑπὸ πειρατῶν πλησίον τοῦ Τσαρσαμπᾶ, οἵτινες συναπεκόμισαν 4 χιλιάδων λιρῶν ἐμπορεύματα. Οἱ πειραταὶ τὰ μεταφέροντα τουρκικὰ ἐμπορεύματα ἀκάτια δὲν ἐθίξαν ποσῶς, μετ' ἐπιμελείας ἐξετάσαντες ἂν τὰ ἐμπορεύματα ἦσαν χριστιανικὰ ἢ μουσουλμανικά.

Τῇ 20 Φεβρουαρίου ὁ μουκτάρης τοῦ χωρίου Τσιπρεῆλ (Ἑρμπας) Ἰωάννης συλληφθεὶς ἔξω τῆς πόλεως τὸ δεῦτερον, καὶ ληστευθεὶς ἀπήγειτο ὑπὸ τῶν τούρκων εἰς τὸ δάσος. Ὁ σύντροφός του ἐπυροβόλησε κατὰ τῶν κακούργων καὶ οὕτως ἐσώθη μὲν ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν τὸ θῦμα, ἀλλὰ μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐκ τοῦ φόβου ἀπέθανε.

Τῇ 22 Φεβρουαρίου ὁ ἐκ Πλατάνων ἀρχηγὸς τῆς χωροφυλακῆς (ἐν Οἰνότη) Ὁσμὰν τσαοὺς ἔδειρεν εἰς τοὺς πόδας τὸν ἱερέα Λάζαρον.

Τὴν 23 Φεβρουαρίου ἐν τῷ ναχιέ Σουνουσᾶ ἐν τῷ χωρίῳ Ἀρπα Δερεσῇ (ὑποδιοικήσεως Λαδίκ) ἐξ χριστιανοὶ στρατιῶται ἐπιστρέφοντες ἐκ τῆς στρατιωτικῆς τῶν θητείας ἐφονεύθησαν ὑπὸ τῶν χωρικῶν μὲ πελέκεις.

Τῇ 24 Φεβρουαρίου οἱ Λαζοὶ, οἵτινες τὴν 28 Δεκεμβρίου 1919 εἰσέλθοντες εἰς Τσατάλ Ἀρμούτκιοϊ ἐλήστυσαν τὴν οἰκίαν τοῦ Παναγιώτου Σαμψουνλή καὶ ἀπέκοψαν τὸ οὖς τοῦ συνέλαβον τὸν Ἀνθιμον Βασιλείου καὶ διέ-

ταξαν αὐτὸν νὰ εἶπῃ εἰς τὸν ἴδιον νὰ ἐτοιμάσῃ δι' αὐτοὺς 1000 λίρας, ἄλλως θὰ τὸν φονεύσωσι.

Τῇ 25 Φεβρουαρίου ἐπτὰ ἑφιπποὶ χωροφύλακες συναντήσαντες παρὰ τὸ χωρίον Δερὲ Τσιφλίκ (Ἑρπα-αι) πέντε ὁμογενεῖς, μεταβαίνοντας εἰς τὸ χωρίον αὐτῶν Τεκὲ, ἐπυροβόλησαν κατ' αὐτῶν καὶ εἰς ἐξ αὐτῶν ἐφονεύθη.

Τῇ 27 Φεβρουαρίου δύο ὁμογενεῖς νέοι ἐκ Κιούρτ-Δερὲ τῆς Οἰνότης, ἐξορισθέντες εἰς τὸ χωρίον Κιρὲζ-Τεπὲ, προσεκληθήσαν ὥς ὑπηρέται τοῦ Ἀγᾶ τοῦ χωρίου Ταγιάρ. Οἱ νέοι οὗτοι ἐγνώρισαν τὰ μυστικά τοῦ Ἀγᾶ καὶ ὅπως μὴ χρησιμεύσωσι ἡμέραν τινὰ μάρτυρες, ἀνέθεσεν εἰς αὐτοὺς νὰ φυλάττωσι δῆθεν τὴν οἰκίαν τοῦ υἱοῦ του Χασὰν ἀπὸ ἐνδεχομένην ἐπίθεσιν Ἀρμενίων. Ἀνύποπτοι οἱ δυστυχεῖς μεταβάντες ἐκεῖσε, ἐδολοφονήθησαν περὶ τὰ μεσάνυκτα.

Τῇ 1 Μαρτίου τὸν ἐκ τοῦ χωρίου Τσανκερῆς (Οἰνότη) ἱερέα Γεώργιον, ἐπιστρέφοντα ἐκ Ρωσσίας καὶ μεταβαίνοντα εἰς τὸ χωρίον του, συνέλαβον Τούρκοι καὶ ἀφοῦ τὸν ἔδειραν, ἀφήρεσαν καὶ 300 λίρας, ἃς ἔφερεν ἐκ τῆς ξένης.

Τῇ 3 Μαρτίου περὶ τὸ μεσονύκτιον ὁ υἱὸς τοῦ ἐν Οἰνότη ἀρχηγοῦ τῆς χωροφυλακῆς Φετχῇ, βιάσας τὴν θύραν τοῦ καφενείου Σάββα Μαβῇ, εἰσῆλθε καὶ ἐπυροβόλησε κατ' αὐτοῦ καιρίως, θανόντος μετ' ὀλίγας ἡμέρας.

Τῇ 5 Μαρτίου ὁ ἐκ τοῦ χωρίου τῆς περιφερείας Ἀμασείας Γιούχᾶ-Γιζποῦ Παπᾶ Μιχαὴλ μετέβαινε μετὰ τοῦ συντρόφου του Βασιλείου Παπᾶ Κυριακοῦ εἰς Μερζιφούντα, πλησίον ὅμως τοῦ χωρίου Ἀλαλα τοῦρκος ἑφιππος, ὁ ἐκ Κιόρκ-Κιοϊ Ἀχμέτ Ἰμάμογλου, ἀφοῦ ἐλήστευσεν αὐτοὺς, πυροβολήσας διατρυντὰ διὰ σφαίρας

τὸν Βασίλειον ἄνωθεν τοῦ δεξιοῦ μαστοῦ, ἐπυροβόλησε δὲ καὶ κατὰ τοῦ ἱερέως, ὅστις πεσὼν καὶ προσποιηθεὶς τὸν νεκρὸν ἐσώθη.

Τῇ 7 Μαρτίου εἰς τὸ χωρίον Ἑρσαντήκ (Βεζιρ-Κιοπροῦ) συμμορία ἐξ 20 ληστανταρτῶν καὶ 10 στρατιωτῶν εἰσελθοῦσα εἰς τὸ χωρίον ἐζήτησεν ἄρτους παρά τινος γυναικός. Ἐπειδὴ δὲ αὕτη προσέφερεν εἰς αὐτοὺς ἐκ τοῦ ὑστερήματος αὐτῆς ἓνα μόνον ἄρτον, οἱ δὲ λησταντάρται ἤρχισαν νὰ ὑβρίζουν αὐτήν, ὁ σύζυγος αὐτῆς ἐξελθὼν ἐκ τῆς οἰκίας ἐπετέθη κατ' αὐτῶν. Μετὰ ταῦτα προσελθοῦσα ἐκ τῶν πέριξ ἐπικουρία μετὰ μυδραλιοβόλων καὶ πλεῖστοι ἐκ τῶν πέριξ τουρκικῶν χωρίων, ἐπετέθησαν κατὰ τοῦ χωρίου καὶ ἐφόνευσαν τὸν ἱερέα Γεώργιον καὶ 14 γυναικόπαιδα.

Τῇ 8 Μαρτίου ὁ ἐκ Μπὰς Ἀλὰν τοῦ Καβὰκ διαβόητος κακούργος ληστής Κασὶκ Μεχμέτ μεταβὰς μετὰ τῶν ἐταίρων του εἰς τὸ χωρίον Σουλουτζὰκ Πιτζιντζικ ἐφόνευσεν τὸν Ἀναστάσιον Κυριάκογλου, τὸν Δημήτριον Γεωργίου, τὸν Ἰωάννην Κωνσταντίνου, τὸν Κωστήν Γεωργίου καὶ τὸν Πανίκαν Βασιλείου, ἀφοῦ προηγουμένως ἐλήστευσεν τὰ χρήματα καὶ φορέματά των, διέπραξε δὲ καὶ ἄλλους φόνους γνωστοὺς εἰς τὰ πέριξ χωρία, ἀναχωρῶν δὲ ἐκτύπησε τὴν Σοφίαν Ἀνέστη Παντέλογλου τόσον ἐπικινδύνως εἰς τὸ κρανίον, ὥστε τὴν ἐπαύριον αὕτη ἀπέθανε. Τὸν τοιοῦτον κακούργον εὕρισκόμενον εἰς χεῖρας τῆς ἀρχῆς κατήγγειλεν ἐπισήμως ὁ Μητροπολίτης Ἀμασειας· ἀλλ' ὁ Μουτεσαρίφης μηδεμίαν δοῦν προσοχὴν εἰς τὴν καταγγελίαν ταύτην, τὸν ἀπέλυσε χωρὶς νὰ ἐξετάσῃ ἢ νὰ ἐρωτήσῃ περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης.

Τὴν 9 Μαρτίου ἐν τῷ χωρίῳ Μουρσάλ (Κάβζας)

οἱ Τοῦρκοι ἐφόνευσαν τοὺς ἐν Τερετζίκ Ἰωάννην Ἐλευθερίου καὶ Φίλιππον Σάββα.

Τὴν 10 Μαρτίου ὁ Γεώργιος Ι. Χαραλαμπάσογλου ἐξ Ὀρδοῦ, ἐργαζόμενος εἰς τὸ τουρκικὸν χωρίον Τσιβρίλ, ἔστειλε τὸν ὑπάλληλόν του Παῦλον Ἰωάννου Τσεματζόγλου εἰς Ἀμισὸν δι' ἐργασίαν, ὁπότε ὁ τελευταῖος οὕτως συλληφθεὶς ἔξω τοῦ χωρίου ἐφονεύθη ὑπὸ τῶν ἐκεῖ ἀποσταλέντων κακούργων.

Τῇ 12 Μαρτίου οἱ χωροφύλακες τοῦ Τεκέκιοϊ συνέλαβον εἰς τὸ Ἀδρεάντων δύο χωρικοὺς ἀπὸ τὸ Τσάμαλαν φυγοστράτους, καθὰ ἰσχυρίζοντο. Ἀλλ' ἀντὶ νὰ τοὺς μεταφέρωσι ζῶντας εἰς τὸ Διοικητήριον, τοὺς ἔσφαξαν ὡς πρόβατα καὶ ἔφερον τὰς κεφαλὰς των μετὰ τυμπάνων εἰς τὸ Τεκέκιοϊ.

Τὴν 13 Μαρτίου ἐκ τοῦ χωρίου Καρατζάκιοϊ τῆς Σινώπης παρουσιάσθησαν γυναῖκες μεμλωπισμέναι καὶ τὰς κεφαλὰς τετραυματισμέναι, περιγράφουσαι διὰ τῶν μελανωτέρων χωμάτων τὰ βασανιστήρια, ὅσα ὑφίσταντο παρὰ τῶν χωροφυλάκων εἰς ἐπίμετρον τῶν στερήσεων καὶ κακουχιῶν αὐτῶν μετὰ τὴν ἐκ τῆς ἐξορίας ἐπιστροφήν. «Γκιαούρηδες, ἀκόμη ζῆτε, εἰς ἓνα βράδυ μέσα σὰς καθαρίζομεν», ἦσαν ἀπαντήσεις τῶν Κυβερνητικῶν ὑπαλλήλων εἰς τοὺς δυστυχεῖς ραγιάδες.

Τῇ 14 Μαρτίου τοῦρκοι εἰσελθόντες εἰς τὸ χωρίον Τακράνδῆζ ἐν ὥρᾳ νυκτός, συνέλαβον δύο χριστιανοὺς τοῦ χωρίου καὶ ἐξηφάνισαν αὐτούς.

Τὴν 15 Μαρτίου τὸν ἐκ τοῦ χωρίου Πουλαμὰν (Φάτσας) ὁμογενῆ Γεώργιον ἐφόνευσαν ἐντὸς τοῦ μύλου του με σκοπὸν νὰ κληρονομήσωσι καὶ τὸν μῦλον καὶ τοὺς ἀγρούς του, τοὺς ὁποίους εἰργάζοντο ὡς ἰδιοκτησίαν των κατὰ τὴν ἐξορίαν τοῦ νομίμου κατόχου.

Τῇ 16 Μαρτίου ἐκ τοῦ χωρίου Τσιγγίρι, τρεῖς χριστιανοὶ ἐρχόμενοι εἰς Ἀμισὸν, συνελήφθησαν καθ' ὁδὸν ὑπὸ τῶν τούρκων καὶ κατεκρεουργήθησαν. Οἱ χριστιανοὶ τοῦ χωρίου Ταγγαρλοῦ περισυλλέξαντες αὐτοὺς εἰς τὸ χωρίον των εἰδοποίησαν τὰ γυναικόπαιδα, χήρας καὶ ὀρφανὰ, ἅτινα μετὰ θρήνων μετέφεραν αὐτοὺς καὶ ἔθαψαν εἰς τὸ χωρίον των. Οἱ φονευθέντες ὠνομάζοντο Νικ, Σαμλόγλου, Ἀρχάγγελος Σαμλόγλου καὶ Σάββας Ταχτατζῆς (14 ἐτῶν).

Τῇ 18 Μαρτίου μεταξὺ τῶν τουρκικῶν χωρίων Κιρ-λῆ καὶ Ἐμιρλῆ ἐφονεύθησαν ὑπὸ τῶν τούρκων τέσσαρες ὁμογενεῖς ἐκ τοῦ χωρίου Καρακωσταλὰρ: ὁ Κωνσταντῖνος Καρακάσογλου, Κωστῆς Δημητρίου, Παῦλος Παπάζογλους καὶ ὁ Ταραχτσῆς γαμβρὸς Χατζῆ Λαζάρου.

Τῇ 20 Μαρτίου ἐν τῷ τουρκικῷ χωρίῳ Τσολὰχ τῆς ὑποδιοικήσεως Λαδίκ (Ἀμασειας) ἐφόνευσαν οἱ κακοῦργοι ἐξ γυναικάς χριστιανάς.

Τῇ 24 Μαρτίου παρὰ τὸ τουρκικὸν χωρίον Τσακαλῆ οἱ τούρκοι ἐφόνευσαν τὸν υἱὸν τοῦ Κοσμᾶ ἐκ Καρατζὰμ (20 ἐτῶν) καὶ τὸν υἱὸν τοῦ Παύλου (18 ἐτῶν) ἐκ τοῦ ἰδίου χωρίου, τὸν μὲν ἕνα διὰ σφαίρας, τὸν δὲ ἕτερον ἐσφάξαν διὰ μαχαίρας.

Τῇ 25 Μαρτίου πλησίον τοῦ τουρκικοῦ χωρίου Ἀχουρλοῦ ἐφόνευσαν συλλαβόντες καθ' ὁδὸν τοὺς ἐκ τοῦ χωρίου Τομουζ Ἀγλῆ: Γ. Φιλιππόσογλου καὶ Ἀπ. Μουχτάρην. Ἡ συμμορία εἶχεν ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Λαζὸν Μεχμέτ, ἐλήστευσε δὲ περὶ τὰ 30 γυναικόπαιδα διελθόντα ἐκεῖθεν, ἀφαιρέσασα φορέματα, χρήματα καὶ πᾶν ὅ,τι εἶχον μεθ' ἑαυτῶν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐν τῷ χωρίῳ Καδεδῆ ὁ Χατζῆ Μεχ-

μέτ Τσαοὺς ὀγλοῦ μετὰ τῶν ἐταίρων του καὶ τῶν χωροφυλάκων τοῦ Τεκέκιοϊ συνέλαβεν ἐν ὥρᾳ νυκτὸς τοὺς ἐκεῖ ἐργαζομένους ἐκ Τσινίκ Χρήστον Παπάζογλου (13 ἐτῶν), Κυριάκον Γεωρίκα (46 ἐτῶν), Θεοχάρην Μουμτζῆ, Κωστῆν Τέρμελην (25) καὶ τρεῖς καλαϊτζῆδες. Καὶ ὁ μὲν Θεοχάρης καὶ εἰς καλαϊτζῆς ἐδραπέτευσαν, οἱ δὲ ἄλλοι ἐφονεύθησαν.

Τῇ 26 Μαρτίου Τούρκοι περὶ τοὺς 50 ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ Κούρτ Μεχμέτ ὀγλοῦ Ρετζέπ ἐπολιόρκησαν εἰς τὰς 3 τῆς νυκτὸς τὸ ἐκ 10 οἰκιῶν ἀποτελούμενον χωρίον Κερτσεμπέ, ἡμίσειαν ὥραν ἀπέχον τῆς Ἀμισοῦ. Ἐν πρώτοις ἐπολιόρκησαν τὴν οἰκίαν τοῦ δεκαπενταετοῦς νέου Ι. Βασιλείου, ὅστις ἐπὶ 3 1)2 ὥρας ἐπολέμει γενναίως κατὰ τῶν ὀρδῶν τούτων, χωρὶς νὰ παραδώσῃ εἰς τοὺς κακούργους τὴν ἐστίαν του. Ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ ἐξελθὼν τῆς οἰκίας του ὁ Χρ. Τριανταφυλλίδης ὅπως βοηθήσῃ τὸν κινδυνεύοντα συμπολίτην του ἐφονεύθη, ἡ δὲ σύζυγός του Παρθένα καὶ Λάζαρος Βασιλείου ἐτραυματίσθησαν καιρίως.

Τῇ 31 Μαρτίου ἐξελθόντες ἐκ τοῦ χωρίου Κιζῆλ-Κεὼλ ὅπως ἐλθῶσιν εἰς Ἀμισὸν ὁ Χαράλαμπος Γεωργιάδης, διδάσκαλος, ὁ Γεώργιος Ἡλία Τσιφόγλου, ὁ υἱὸς τοῦ Χατζῆ Παναγιώτου (17 ἐτῶν), καὶ ὁ Ἀναστάσιος Τομπούλης, συλληφθέντες παρὰ τὸ Ἰντζε Σοῦ ὑπὸ τῶν τούρκων ἐφονεύθησαν.

Τῇ 7 Ἀπριλίου μετέφερον εἰς Ἀμάσειαν τὰ πτώματα δύο Ἑλλήνων στραγγαλισθέντων ἐπὶ τῆς μεγάλης ὁδοῦ Βαγδατίου.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐπολιόρκησαν τὸ χωρίον Τοσοῦζ τῆς Ἀμασειας περὶ τοὺς διακοσίους λησταντάρται τῶν

πέριξ χωρίων συνηνωμένοι μετὰ χωροφυλάκων φονεύσαντες τέσσαρας χωρικούς καὶ ἐξαφανίσαντες παιδιά τινὰ σκορπισθέντα ἀνὰ τὰ ὄρη.

Τῇ 3 Ἀπριλίου ὁ αἰχμάλωτος μικτάρης Κεσιλὶ Χαράλαμπος ὡς μὴ δυνηθεὶς νὰ εὕρῃ τὸ ποσὸν τῶν 1000 λιρῶν, ὅσας ἐζήτουν παρ' αὐτοῦ οἱ ἀπαγαγόντες αὐτὸν τοῦρκοι λησταί, ἐφονεύθη τὴν ἡμέραν τοῦ Πάσχα ἐν τῷ χωρίῳ Βέη-Μπουνάρ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ληστρικὴ συμμορία ἐπολιόρκησε τὸ χωρίον Κησιλᾶ, ἀφοῦ δὲ κατῴρθωσαν νὰ εἰσέλθωσιν εἰς αὐτὸ ἐφόνευσαν τὸν Χαρ. Στεφάνου ἡλικίας 50 ἐτῶν καὶ τὸν Μιλτιάδην 15 ἐτῶν, τῶν ὁποίων ἀπέκοψαν τὰ ὦτα καὶ τὰς χεῖρας καὶ τοὺς κατεκρεούργησαν, ἤρπασαν δὲ ἀκολουθῶντα τὰ ὑποζύγια, σκεύη καὶ φορέματα τοῦ χωρίου καὶ ἀπῆλθον.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ πέραν τοῦ Καβὰκ παρὰ τὸ Οὔτς Χὰν ἐφόνευσαν ἓνα χριστιανὸν ἐρχόμενον εἰς τὴν Ἀμισὸν ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ.

Τῇ 5 Ἀπριλίου, ἐνῶ μετέβαινον ἐκ Πάφρας εἰς Ἀλατζὰμ ὁ ἀμαξηλάτης Κυριακὸς μετ' ἐπιβάτας, εἰς τὴν γέφυραν τοῦ Τσουτζοῦκ Μπογιὰν ἐνεφανίσθησαν 10 ἑνοπλοὶ τοῦρκοι· ὁ ἀμαξηλάτης ὅπως ἀποφύγῃ τὸν κίνδυνον ἐδραπέτευσεν μετὰ τῆς ἀμάξης του, ἀλλ' οἱ τοῦρκοι πυροβολήσαντες κατὰ τῆς ἀμάξης ἐφόνευσαν τὴν Ἑλένην, σύζυγον τοῦ ράπτου Νικολῆ ἐξ Ἀλατζὰμ.

Τῇ 9 Ἀπριλίου παρὰ τὸ τουρκ. χωρίον Τσακὶρ Ἀλὰν (Κάβζας) τουρκικὴ συμμορία ἐφόνευσεν τὴν ἐκεῖθεν διερχομένην Σοφίαν ἐκ Σουλεϊμὰν-Κιοῦ, νύμφην τοῦ Βασιλείου Μπαϊράμογλου.

Τῇ 14 Ἀπριλίου πλησίον τοῦ Καταμὸντ περὶ τοὺς

50 στρατιῶται καὶ λησταντάρται συνελάμβανον τοὺς ἐκ τῆς κεντρικῆς λεωφόρου διερχομένους. Ἐκ τῶν συλληφθέντων ὁ ἐξ Ὀμὲρ Γκιολοῦ Ἀναστάσιος Βασίλογλους ἐπὶ ἐπταετίαν διατελέσας στρατιώτης καὶ πρὸ μηνὸς ἐπανελθὼν ἐκ τῆς στρατιωτικῆς θητείας του, ἐφονεύθη ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ εἰς τὴν θέσιν Τσοτσουκ Μπογιὰν ἐφονεύθη ὁ ἐξ Ἑγγίς Τεπέ (Πάφρας) Κυριάκος, γαμβρὸς τοῦ Ποχοῦ Παράς.

Τῇ 15 Ἀπριλίου ἐν Τσικοῦρ Ἀλὰν (Κάβζας), ἀφοῦ ἐφόνευσαν τὸν Παῦλον Κοτζᾶ Μπιγίκογλου, ἔθεσαν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐπὶ πασσάλου καὶ ἤσκοῦντο περὶ τὴν σκοποβολὴν.

Τῇ 17 ἐν Πεκερλῇ (Ἀλατζὰμ) ἐφόνευσαν μίαν χήραν ἐγκαταλείψασαν τέσσαρα ὀρφανὰ ἀνήλικα.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, ἐνῶ ἐπέστρεφεν εἰς τὸ χωρίον του ἐκ Πάφρας ὁ ἐκ τοῦ χωρίου Ὀρμανὸς Ι. Ἀναστασίου, συμμορία δεκαπενταμελὴς ἐφόνευσεν αὐτόν.

Τῇ 16 περὶ τοὺς 200 ἑνοπλοὶ πυροβολοῦντες καθ' ὅλων τῶν περὶ τὸ χωρίον Σέπιτζα ἐλληνικῶν χωρίων, ἐφόνευσαν ἐν Σέπιτζε τὸν ἐξ Ἰνδῆς Κερὶς Ἠλίαν Ὁξούζογλου ἐμπορευόμενον εἰς τὰ καπνά.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, ἐν Ἑρμπαα, ἐν πλήρει μεσημβρίᾳ, ἐν τῷ κέντρῳ τῆς πόλεως ὁ Ἰάκωβος ὀπλαρχηγὸς, ὅστις μετὰ τὴν ἀνακωχὴν παρεδόθη εἰς τὰς ἀρχὰς καὶ ἀφέθη ἐλεύθερος, ἐνῶ μετέβαινε εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Χ. Κοτζαμανίδου, προσβληθεὶς ὑπὸ σφαιρῶν ἔπεσεν ἄπνους. Οἱ πυροβολήσαντες ἦσαν ὁ Κιουρκτσῆ Οὔζείρ, ὁ Κούρτ Χασὰν καὶ ὁ Πουγαμαλὴ Ἀλησιάν.

Τὴν 19ην ὁ ἐν Ἀσαριζῇ Ὀνμπασῆς Σαρῆ Μεχμέτ, ἀποσπασματάρχης τῆς χωροφυλακῆς, προσεκάλεσε δῆθεν δι' ἐργασίαν τὸν ἐν Καραμὸνχ Ν. Χατζῆ Σάββαν, ὅστις

παραλαβὼν τὸν ἐκ Τεκὲ Κιοῖ διδάσκαλον Λάζαρον μετέβη πρὸς αὐτόν. Εὗρον δὲ πλησίον αὐτοῦ ἐνόπλους γνωστοὺς κακούργους τούρκους· κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν αὐτῶν, ἐν τέταρτον τῆς ὥρας μακρὰν τοῦ σταθμοῦ ἐπυροβολήθησαν, καὶ ὁ μὲν διδάσκαλος ἐφονεύθη, ὁ δὲ Νικόλαος ἐσώθη διὰ φυγῆς.

Τῇ 22 ληστρικὴ συμμορία πλησίον τοῦ Καβατζήκ συνέλαβε τρεῖς ὁμογενεῖς, συμπαραλαβοῦσα δὲ καὶ τοὺς ἵππους τῶν ἀπήγαγεν εἰς ἄγνωστον διεύθυνσιν καὶ ἐξηφάνισεν αὐτούς.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ συμμορία 25 Λαζῶν καὶ ἐντοπίων, εἰσελθοῦσα εἰς τὸ τουρκικὸν χωρίον Κουστσιλάρ (Πάφρας) συνέλαβε τοὺς ἐν τῷ χωρίῳ ἐργαζομένους ὁμογενεῖς, Ἐλευθ. Παράσογλουν ἐκ Τεκενιζήκ, Ἰσαὰκ Δανιήλογλουν καὶ Καλλίνικον Ἰακὼβ καὶ ἐξηφάνισεν αὐτούς.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ συμμορία ἐκ Λαζῶν καὶ Τουρκαλβανῶν ἐπετέθη κατὰ τοῦ χωρίου Ἐγγίς Τεπέ (Πάφρας)· τὰ γυναικόπαιδα διεσκορπίσθησαν, οἱ δὲ κακούργοι, ἀφοῦ ἀπεγύμνωσαν τὰς οἰκίας, ἐφόνευσαν τοὺς μὴ δυνηθέντας νὰ δραπετεύσωσι Κύριλλον Δεμιρτζήν, Ἀλέξ. Κεσσελῆν, Κωστήν Παπαϊωάννου, Στυλιανὸν Μιχαήλογλου καὶ Χαράλαμπον ξυλουργὸν ἐξ Ἰνεπόλεως.

Τῇ 23 παρὰ τὸ Καβατζήκ (Ἀμισοῦ) ἐτέρα συμμορία, παρουσίᾳ τῶν ἀπαθῶς θεωμένων στρατιωτῶν, τεταγμένων ὡς φυλάκων τῆς λεωφόρου, ἀπήγαγον καὶ ἐθανάτωσαν τοὺς ἐκ τῆς ἐπαρχίας Χαλδίας γανωτὰς Γ. Θεοδώρου, Γ. Σάββα καὶ Χρῆστον Παναγιώτου.

Τῇ 25 ἐτέρα συμμορία ἐπιτεθεῖσα κατὰ τοῦ χωρίου Πετὲς (Πάφρας) ἀπεγύμνωσε τὴν οἰκίαν τοῦ Ἀποστόλου Σαγήρογλου· ἀπαγαγοῦσα δὲ αὐτὸν εἰς τὰ

ὄρη ἐξηφάνισε. Τὰ ληστευθέντα εὐρέθησαν ἐν ταῖς οἰκίαις τῶν Ὀφλοῦ Ζαδὲ Ριζᾶ, Ταχήρ Ἀγᾶ Ζαδὲ, Χατζή βέη Κέρζελη Ὀγλοῦ Μουσταφᾶ καὶ Κιὸρ Ρετζέπ, οἵτινες συλληφθέντες ἀπελύθησαν.

Τῇ 26 οἱ χωρικοὶ τοῦ Σηρὰ Κετζὶρ (Λαδίκ) καὶ ἄλλων χωρίων μεταβαίνοντες εἰς τὴν ἀγορὰν τοῦ Λαδίκ, μεταξὺ τῶν τουρκικῶν χωρίων Καμίτ-κιοῖ καὶ Κιοτζὲ Κιοῖ περιέπεσαν εἰς ἐνέδραν δωδεκαμελοῦς τουρκικῆς συμμορίας ἐφονεύθη ὁ ἐκ τῶν ταξειδιωτῶν Πανίκας Τομανκόζογλου.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐτέρα τουρκικὴ συμμορία συνέλαβε τὸν ἐκ τοῦ χωρίου Λεγκερλῆ (Μπάφρας) Στυλιανὸν Μποδόσογλουν καὶ ἀπήγαγεν εἰς τὰ ὄρη. Μετά τινος ἡμέρας εὐρέθη τὸ σῶμά του πλησίον τοῦ χωρίου Σούρμελη, πλησίον δὲ εὐρέθη τὸ πτώμα καὶ ἄλλου τινὸς ἀγνώστου ἔλληνης· εἶχον σφάξην ἀμφοτέρους καὶ ἔθεσαν τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ὑπὸ τὰς μασχάλας τῶν.

Τῇ 20 ἐνῶ μετέβαινεν ἐκ Κάβζας, ὅπου κατοικεῖ, εἰς τὸ χωρίον του, συνοδευόμενος ὑπὸ τῆς γυναικὸς του ὁ ὀπλαρχηγὸς Πίτς Βασίλης, ὁ παραδοθεὶς μετὰ τὴν ἀνακωχὴν εἰς τὰς ἀρχὰς καὶ ἰδιωτεύων, ἔπεσεν εἰς ἐνέδραν τουρκικῆς συμμορίας παρὰ τὸ χωρίον Σιβρῆ Κλισέ, καὶ ἡ μὲν σύζυγός του ἐφονεύθη, αὐτὸς δὲ ἐσώθη. Ἐπιστρέψας δὲ εἰς Χάβζαν καὶ καταγγείλας τὸ ἔγκλημα συνελήφθη καὶ ἐρρίφθη εἰς τὰς φυλακάς.

Ὁ Μητροπολίτης Ἀμασείας ὑπὸ ἡμερομηνίαν 18 Μαΐου ἔγραφε: Τὸ κακὸν ἐξακολουθεῖ καὶ κατὰ τὸν μῆνα Μαΐον ληστεῖαι, ἀπαγωγαί, φόνοι καὶ τρομοκρατία κατήντησαν πλέον συνήθη φαινόμενα, οἱ Λαζοὶ ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Κυβερνήσεως ἀποβιβάζονται εἰς τὰ πέριξ τῆς Ἀμισοῦ καὶ ἐτοιμάζονται εἰς σφαγὴν τῶν χρι-

στιανῶν. Ὁ τόπος ἐπληρώθη κακούργων, οἱ τοῦρκοι τῶν πόλεων, τῇ γνώσει τῆς Κυβερνήσεως, ὀργανοῦνται καὶ διευθύνουσι τὰς συμμορίας, οἱ συμμορίται ἐλεύθεροι περιφέρονται εἰς τὰς πόλεις, τὰς δὲ νύκτας φεύγουσιν εἰς τὰ ὄρη, λεηλατοῦσι καὶ καταστρέφουσιν, καὶ ἀνενόχλητοι ἐπιστρέφουσιν ὅπως λάβωσι νέας ὁδηγίας καὶ ἐκτελέσωσι νέα ἀνδραγαθήματα...»

Περὶ τὰς ἀρχὰς Αὐγούστου ἰ. ἔ. στρατὸς μετὰ ληστανταρτῶν ἐπετέθη κατὰ τοῦ χωρίου Κουλουτζάλα, τὸ ὁποῖον ἐληλάτησε κυριολεκτικῶς μέχρι καὶ τῶν ἐλαχίστων. Ὁμοία ἐπίθεσις ἐγένετο τῇ 8 τοῦ ἰδίου μηνὸς καὶ κατὰ τοῦ χωρίου Τεκνετζίκ.

Τῇ 22 τοῦ ἰδίου μηνὸς ὁ ἐκ Κηζήλ Γιὸλ Παῦλος Παναγιώτογλου μεταβαίνων ἐξ Ἀμισοῦ εἰς τὸ χωρίον του ἐληστεύθη εἰς τὸ Ἰντζέ Σοῦ ὑπὸ τῆς συμμορίας τοῦ Μεχμέτ ἐφένδη καὶ ἐφονεύθη. Ἐνα τῶν συλληφθέντων κακούργων ἡ διοίκησις ἀπέλυσε τῇ ἐπεμβάσει τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς συμμορίας ταύτης.

Τῇ 5 Σεπτεμβρίου ἰ. ἔ. ὁ τοῦρκος ποιμενόπαις τοῦ ἐξ Ἀλατζάμ Πεσῆμ Τσαοῦς ἐφόνευσεν ἑξῶθεν τοῦ Ἀλατζάμ (εἰς τὴν θέσιν Ζεϊτουνλοῦκ) τὸν ὁμογενῆ ποιμενόπαιδα, ἑγγονον τοῦ Γιοβάνη Χατζῆ Πατζαναγῆ.

Τῇ 10 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς χωρικοὶ τῶν χωρίων Ἀλάν καὶ Σερνίτζ μεταβαίνοντες εἰς Λαδίκ ἐληστεύθησαν. Ἐκ τούτων τρεῖς ἐκ τοῦ χωρίου Ἀλάν καὶ μία κορασὶς ἀπήχθησαν, εὑρέθησαν δὲ κατόπιν οἱ μὲν ἄνδρες δεδεμένοι ὁμοῦ τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας καὶ ἐρριμμένοι εἰς λάκκον, ἡ δὲ κορασὶς ἔφερε τραῦμα διαμπερὲς κάτωθεν τῶν ὠτων. Ἡ χωροφυλακὴ οὐδὲν ἔπραξε πρὸς καταδίωξιν καὶ τὴν σύλληψιν τῶν κακούργων.

Τῇ 22 τοῦ ἰδίου μηνὸς μέγα ἱστιοφόρον, μεταφέρον καπνὰ ἐξ Ἀλάτζαμ καὶ ἀρκετοὺς ἐπιβάτας, ὑπέστη ἐπίθεσιν ἐκ μέρους Λαζῶν, οἵτινες ἐλήστευσαν τὸ ἱστιοφόρον. Δί ζημῖαι ἀνέρχονται εἰς 6 χιλιάδας λιρῶν.

Περὶ τὰ τέλη τοῦ αὐτοῦ μηνὸν ὁ ἐκ τοῦ χωρίου Τουσζοῦζ-κιοῦ Σάββας Παύλου καὶ ὁ ὑπηρέτης του ἐπιστρέφοντες ἐκ τοῦ μύλου των εἰς τὰ ἴδια ἐφονεύθησαν ὡς ἐπίσης καὶ ὁ Πορλίκας Παπάζογλους καὶ ὁ υἱὸς του Λάζαρος.

Τῇ 8 Φεβρουαρίου 1920 οἱ ἐκ Ταφλάν-κιοῦ καταγόμενοι Παπᾶ Νικόλαος, Ἑλένη Κωνστ. Ταστζόγλου, Παρασκευὴ Ἡλία Κεσκίν, Λάζαρος Κυριάκογλους καὶ ἡ σύζυγός του Μαρία ἀνεχώρησαν ἐξ Ἀμισοῦ ἐπιστρέφοντες εἰς Ταφλάν-κιοῦ. Καθ' ὁδὸν ἐφονεύθησαν ὑπὸ τουρκικῆς συμμορίας. Τὰ σώματα μόνον τῶν τεσσάρων εὑρέθησαν καὶ ταῦτα φρικωδῶς κατεκρεουργημένα.

Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἐφονεύθησαν 15 ὁμογενεῖς ἐκ τῶν χωρίων Ζάντζ καὶ Φουντουκλή τῆς Ἀμασειᾶς καὶ τῶν χωρίων Κήρη Χαρμάν, Ἰλιτζε καὶ Φερίζ Δάγ τῆς ὑποδιοικήσεως Ἑρμπαας. Οἱ ἐκ Ζάνας φονευθέντες εἶνε πέντε: ὁ Σάββας Χατζῆ Γιοβάνογλου, ὁ Γρηγόριος Ζάναλης καὶ ἡ σύζυγός του, ὁ Γιάννης Δαβουλτσίουγλου, καὶ εἰς τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα δὲν ἐγνώσθη. Οἱ δράσται ἀνῆκον εἰς τὴν συμμορίαν τοῦ ἐκ τοῦ τουρκικοῦ χωρίου Γηχηλγάν: Μολᾶ Μπεκίρ.

Τῇ 25 Μαρτίου οἱ ἐκ τοῦ χωρίου Φάτμα Δημήτριος Γρηγορίου Ἀπαζόγλου καὶ Στέφανος Γεωργίου Ἀπαζόγλου καὶ οἱ ἐκ τοῦ χωρίου Χατζῆ Γέη Κυριάκος Παντελήογλου, Σάββας Σ. Σαρηπαράογλου καὶ Σάββας Σεκίρ Λάμπη ἐφονεύθησαν ὑπὸ τούρκων τοῦ χωρίου Ἰν-

πατ εἰς δεκάλεπτον ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς πόλεως Ἑρμπα-
ας, ἔνθα μετέβησαν πρὸς ἀγορὰν ὠφωνίων.

Τὴν 4 Μαΐου ἰ. ἔ. ἐξηφανίσθη ὁ ἐν Τεκὲ κιοῖ δια-
μένων Ἀλέξανδρος Μαματίδης. Ἀργότερον ἐξηκριβώθη ὅτι
ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν Λαζῶν καὶ ἐφονεύθη.

Τῇ 15 Μαΐου οἱ τοῦ χωρίου Καραμπουνάρ (Μπά-
φρας) Κων)τίνος Γιοβάνογλους, Ἐλευθέριος Δημήτρογλου,
Νικόλαος Χρύσογλους, Ἐφραίμ Φωτ. Κιοσεκεχαγιᾶ καὶ
Παρασκευᾶς Δεμιρτζόγλους ἐρχόμενοι ἐκ Μερζι-
φούντος ὑπέστησαν ἐπίθεσιν πλησίον τοῦ τουρκικοῦ
χωρίου Τσαλ (ὑποδιοικ. Κιοπροῦ). Ἐκ τούτων οἱ τρεῖς
πρῶτοι ἐφονεύθησαν καὶ οἱ δύο τελευταῖοι ἐπληγώθησαν.

Τῇ 15 Ἰουνίου ἐστραγγαλίσθη ἐν τῇ φυλακῇ τοῦ
Ἀλάτζαμ ὁ ἐκ τῶν προκρίτων Τσόρουμ Ἀστος Οὐρα-
κτζόγλου.

Τῇ 6 Ἰουλίου τοῦρκοι λησταντάρται ἐφόνευσαν τὸν
Γιωρίκαν Γεωργ. Ξενήτογλου καὶ τὸν Ἰάννην Ἀμανέτογλου
ἐκ τοῦ χωρίου Γεῖγ Πασᾶν.

Τῇ 16 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ὁ μουχτάρης τοῦ χωρίου
Κοτζᾶ Δᾶγ Λάζαρος Ἀρμητζόγλου ἐπιστρέφων εἰς τὸ
χωρίον αὐτοῦ ἐν συνοδείᾳ δύο λαζῶν ἐκ τοῦ γειτονικοῦ
χωρίου Κιόσελι ἐξηφανίσθη μεταξὺ τῶν τουρκικῶν χω-
ρίων Κιόσελι καὶ Κιρλήμ.

Τῇ 18 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐπτὰ Λαζοὶ ἀπήγαγον καὶ
ἐφόνευσαν παρὰ τὴν θέσιν Ἑσκῇ Κλισέ τοὺς ἐκ τοῦ
χωρίου Χρύση (τῆς Μπάφρας) Παναγιώτην Χατζῆ Γεωρ-
γίου καὶ τὸν γαμβρὸν αὐτοῦ Κυριακὸν Καρᾶ Δεμιρτζό-
γλου.

Τῇ 19 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς στρατιῶται ἐκ Γιαγλᾶ Κερὶς
ἐφόνευσαν τὸν ἐκ τοῦ χωρίου Καπᾶ Δζεβιζ Ἀλέκον Μη-
νάσογλου.

Τῇ 6 Αὐγούστου ὁ ἐκ τοῦ χωρίου Καρακουστσιλάρ
(τοῦ Λαδίκ) καταγόμενος Ἀντώνιος Καρακώσταλης, ἐπι-
στρέφων εἰς τὸ χωρίον του, ἐφονεύθη πλησίον τοῦ τουρ-
κικοῦ χωρίου Κὸλ Ἀλὰν ὑπὸ τοῦ Οὐζοῦν Ἀλήογλου Ἀχ-
μέτ καὶ τῶν συντρόφων του.

Τῇ 10 τοῦ ἰδίου μηνὸς τοῦρκοι ἔνοπλοι ἐκ τοῦ τουρ-
κικοῦ χωρίου Μαματσή ἐπετέθησαν κατὰ τῆς συνοικίας
Ἀτζῆ Σοῦ (τοῦ Κοτζᾶ Δᾶγ) καὶ ἐφόνευσαν τοὺς: Λάζα-
ρον Κεμεντζετζῆ, Σοφίαν σύζυγον τοῦ Ἰορδάνου Σάββο-
γλου, Σταυροῦλαν σύζυγον τοῦ Νικολάου Χηζαρτζῆ,
Ἐλένην σύζυγον τοῦ Παύλου Δημητρόγλου καὶ ἐπλήγω-
σαν τὸν Γιάγκον Λαζάρου. Εἰς τὴν συνοικίαν Τσικουρ
Γιατὰκ ἐφόνευσον τὸν Φώτιον καὶ Παναγιώτην Ἀρητζό-
γλου, Γιορίκαν Παρασῆν, τὸν υἱὸν τοῦ Γιάγκου Φώτογλου
καὶ ἐπλήγωσαν τὴν Εὐγενίαν Θεοδώρου.

Τὴν 19 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς οἱ ἐκ Κιοπροῦ καταγόμενοι
Σταῦρος Σάββογλου, Παναγιώτης Φώτογλου, Συμεὼν καὶ
Ἀναστάσιος Νιζάνογλου, ἐρχόμενοι εἰς Μπάφραν, συνε-
λήφθησαν ὑπὸ Τούρκων ἐνόπλων, καὶ οἱ μὲν δύο τελευ-
ταῖοι ἐφονεύθησαν, οἱ δὲ δύο πρῶτοι ἐπληγώθησαν βα-
ρέως διὰ σφαιρῶν δούμ-δούμ.

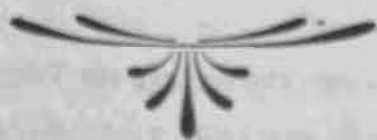
Τῇ 10 τοῦ ἰδίου μηνὸς τοῦρκοι λησταὶ εἰσελθόντες
εἰς τὸν 10 λεπτὰ τῆς Πάφρας ἀπέχοντα κῆπον τοῦ Περι-
κλέους Καλπατζόγλου ἐφόνευσαν τὴν πενθερὰν αὐτοῦ
Ἑλισάβετ.

Τῇ 22 τοῦ ἰδίου μηνὸς εἰς τὸ Τσακαλλῆ, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ
Καβάκ, τοῦρκοι ἔκρουσαν τὴν θύραν τῆς οἰκίας τοῦ
Ἰωάννου Τομάζογλου. Οὗτος ἐξελθὼν ἵνα νὰ μάθῃ τίς ὁ
ὁ κρούων ἐπυροβολήθη, καὶ κατέπεσεν ἄπνους.

Κεμαλικοὶ, ἀνερχόμενοι εἰς τέσσαρας χιλιάδας, κα-
ταδιώκοντες τὸν Κιρκάσιον Χασὰν Τσαοῦς ἤρχισαν ἀπὸ

τοῦ μηνὸς Αὐγούστου καταστρέφοντες καὶ πυρπολοῦντες τὰ ἑλληνικὰ χωρία τῆς ἐπαρχίας, ὅπως μὴ φιλοξενηθῇ ἐν αὐτοῖς ὁ εἰρημένος Χασάν. Τῶν χωρίων Σερνίτς καὶ Καδὴρ Ἀλὰν (Καζᾶς Ἑρμπαας) ἐπυρπολήθησαν τοῦ μὲν πρώτου 16, τοῦ δὲ δευτέρου 4 οἰκίαι, τῶν δὲ χωρίων Σαχάρτζα καὶ Καραμουνχ (Καζᾶ Λαδὴκ) ἀνὰ δύο οἰκίαι. Ἐλεηλατήθησαν δὲ παντελῶς τὰ χωρία ταῦτα, αἱ ἱεραὶ ἐκκλησίαι διηρπάγησαν καὶ ἐβεβηλώθησαν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Χασάν Τσαοὺς κατέφυγεν εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ Καζᾶ Βεζίρ Κιοπροῦ, οἱ κεμαλικοὶ προέβησαν εἰς τὴν καταστροφὴν καὶ μερικὴν πυρπόλησιν τῶν ἐξῆς ἑλληνικῶν χωρίων: Ἑρσαντούκ, Σαραϊτζήκ, Καπλὰν, Κοτζᾶ, Δαούτ, Γιούρτ, Πουτσουκ Τσιφτ. Ἐκ τοῦ χωρίου Καπλὰν ἐφονεύθησαν καὶ 12 ἄτομα, μεταξύ τῶν ὁποίων ὁ μουχτάρης τοῦ χωρίου Παναγιώτης Χατζῆ Μιχαήλ, ὁ Γιάννης Χότζα καὶ ὁ ἀδελφός του Ἡρακλῆς, ὁ Παῦλος Χότζα καὶ οἱ ἀδελφοὶ του Θεόδωρος καὶ Χαράλαμπος καὶ ὁ Παῦλος Παπάζογλου.

Αἱ βιοπραγίαι καὶ διαρπαγαὶ ἐγένοντο κατὰ τὸ πλεῖστον ὑπὸ ληστανταρτῶν τῶν περιφερειῶν Κίβζας καὶ Κιοπροῦ, οἵτινες ἐνθαρρυνθέντες ὑπὸ τῆς παρουσίας τοῦ στρατοῦ ἐνόμισαν εὐκαιρὸν νὰ θύσουν καὶ ἀπολέσουν.

B.

ΕΠΑΡΧΙΑ ΝΕΟΚΑΙΣΑΡΕΙΑΣ

Ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν τῆς ἀνακωχῆς οἱ τοῦρκοι κυβερνητικοὶ ὑπάλληλοι καὶ ἀπλοὶ ἰδιῶται ἔλαβον ἀπειλητικὴν στάσιν ἐναντίον τῶν χριστιανῶν. Αἱ φῆμαι περὶ σφαγῶν διεσταυροῦντο καθ' ἐκάστην, οἱ δὲ χριστιανοὶ περίφοβοι δὲν ἐτόλμων νὰ ἐξέλθωσιν εἰς τὰς ἀγροτικὰς αὐτῶν ἐργασίας. Καὶ ἡ ἀνησυχία αὐτῶν ἐπετείνεται ὅσημέραι συνεπεία τοῦ ἀρξαμένου φανεροῦ ἐξοπλισμοῦ τῶν τούρκων ἐκ μέρους τῶν ἐπιτοπίων ἀρχῶν.

Τῇ 16 Μαρτίου 1919 τουρκικὴ συκμορία ἐπέπεσε μεταξύ Φάτσας καὶ Οἰνόης κατὰ τῶν ἐξ Οἰνόης, Ὁρδοῦ καὶ Κερασούντας παλινοστούντων προσφύγων, εἰς τῶν ὁποίων ἐδάρη ἀγρίως καὶ ἐπληγώθη, ἅπαντες δὲ ἀπεγυμνώθησαν.

Τῇ 18 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς εἰς τὸ χωρίον Ἐλέζ-κιοϊ (Καζᾶς Ὁρδοῦ) παρὰ τὸ Μπουλαμὰν οἱ ἐκεῖ τοῦρκοι ἐφόνευσαν τὸν Γεώργιον Τσιλικίρογλου, ἐντὸς μύλου.

Κατὰ Σεπτέμβριον ἰδίου ἔτους μεταξύ Ἀμισοῦ καὶ Οἰνόης κατεκρεουργήθη ὁ Ἰωάννης Παναγιώτ Ρεῖζ.

Περὶ τὰ μέσα τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ὁ ἐξ Οἰνόης Ἀριστείδης Σιμιτὸς ἐπιβαίνων τοῦ μοτέρ αὐτοῦ ἐπανήρχετο ἐκ Βατοῦμ καὶ προσήγγισεν εἰς τὸν λιμένα Κερασούντος.

Τὴν ἐπαύριον προτιθέμενος νὰ ἀναχωρήσῃ εἰς Οἰνόνην ἐξήναγκάσθη νὰ δέσῃ εἰς τὸ μοτέρ λέμβον, τῆς ὁποίας ἐπέβαινον ἑξ ἑλαιοὶ καὶ ρυμουλκήσῃ αὐτὴν μέχρι Ὀρδοῦς. Μόλις ἀπεμακρύνθησαν τοῦ λιμένος, οἱ ἑλαιοὶ ἤρξαντο σφοδρὸν πῦρ κατὰ τοῦ μοτέρ. Ὑπὸ τὴν χάλαζαν τῶν σφαιρῶν ἔπεσεν ὁ ἐξ Οἰνότης πηδαλιούχος Κυριάκος Πάμπου, βληθεὶς εἰς τὴν κεφαλὴν, ἐπληγώθη δὲ εἰς τοῦρκος καὶ εἰς ἀρμένιος, ἀμφότεροι ἐπίσης ἐξ Οἰνότης. Ὁ πλοίαρχος ἀποκόψας τὸ σχοινίον ἀπεμακρύνθη ὁλοταχῶς τῆς λέμβου καὶ οὕτως ἐσώθη.

Περὶ τὰ μέσα Ὀκτωβρίου, ἰδίου ἔτους κατόπιν τηλεγραφικῆς συστάσεως τοῦ Γ' Στρατιωτικοῦ Σώματος, ὁ Δήμαρχος Ὀρδοῦς ἐζήτησε νὰ παραπέισθῃ τινὰς ἐκ τῶν ἡμετέρων ὅπως ὑπογράψωσιν ἑγγραφὸν διαψεύδον τὰ ὑπὸ τῶν τούρκων εἰς βάρος τῶν χριστιανῶν διαπραττόμενα κακουργήματα καὶ δηλοῦν ὅτι εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς χώρας ἐπικρατεῖ ἄκρα ἡσυχία καὶ εὐνομία.

Τῇ 24 Μαΐου 1920 ἐνοπλοὶ ἑλαιοὶ ἐπιτεθέντες κατὰ τοῦ χωρίου Σινανλὴ διήρπασαν πάντα τὰ ἐνδύματα, τροφίμα καὶ ζῶα τῶν χωρικῶν καὶ ἀπῆλθον.

Τῇ 26 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς τὰ αὐτὰ διέπραξαν καὶ εἰς τὸ χωρίον Ἀρμάτελη.

Περὶ τὰ τέλη τοῦ αὐτοῦ μηνὸς οἱ ἐξ Ἀρτας καταγόμενοι Ἀνδρέας Εὐθυμίου Ὀρφανίδης, Παναγιώτης Χαρ. Πατζακτσόγλου, Μιχαὴλ Νικ. Πατζακτσόγλου καὶ Κων. Σ. Ὀρφανίδης ἐφονεύθησαν μεταξὺ Καπατονζ καὶ Πακατζάκ ὑπὸ τουρκ. συμμοριτῶν.

Ἐπίσης ὁ Στυλιανὸς Εὐστ. Τερψενίδης ἐξ Ἀλυσέν, ὁ Ἀναστάσιος Γεωργ. Καλαϊτζόγλου, ὁ Ἀγγελος Χ. Α. Καρίπογλου ἐξ Ἀρμάτελης ὁ Χαράλαμπος Κ. Μανουσαρίδης ἐκ Κιαβούρπικι, ὁ Κυριακὸς Καρυπίδης ἐκ

Μεσουδιὲ καὶ δύο ἄλλοι παῖδες μεταβαίνοντες εἰς Μεσουδιὲ κατεκρεοῦργήθησαν ὑπὸ τούρκων συμμοριτῶν.

Περὶ τὰ τέλη Αὐγούστου οἱ κεμαλικοὶ κατέστρεψαν καὶ ἐν μέρει ἐπυρπόλησαν τὰ ὁμογενῆ χωρία τῆς ὑποδικήσεως Ἑρμπαα. Ἐπυρπολήθησαν οἰκίαι τοῦ χωρίου Ἐντήκ Μπουναρ 7, τοῦ Χερήζ δ'αγ 6, τοῦ Κιόκ Τσοκούρ 4, τῶν χωρίων Κιλδ Ὀγλού, Φάδαρα, Χατζῆ βέη, καὶ Κῆλ Ἰολδουρὲν ἀνὰ 3 καὶ τῶν χωρίων Δζέμπρεϊλ καὶ Κελεμήζ ἀνὰ 2 οἰκίαι. Ἀριθμοῦνται δὲ καὶ ἱκανὰ θύματα.

Ἐκθεσις τῆς κοινότητος Φάτσας ὑπὸ ἡμ. 6 Ὀκτ. ἐ. ἔ. ἔγραφεν. «Εὐρισκόμεθα ἐν μέσῃ ἀναρχίᾳ. Πρὸ μηνὸς ἑλλην. οἰκογένειαι ἐρχόμεναι ἐνταῦθα ἐκ τοῦ ἐσατερικοῦ ἐληστεύθησαν. Αἱ ζημίαι τῶν ἀνέρχονται εἰς 10 χιλ. λιρῶν καὶ ἄνω. Ἐπίσης ἐγένοντο καὶ φόνοι δύο ὁμογενῶν. Ἐν μέσῳ τῆς πόλεως πρὸ ἡμερῶν ἐληστευσαν καταστήματα καὶ οἰκίας. Αἱ ζημίαι ἀνέρχονται εἰς τρεῖς χιλιάδας λίρας. Πρὸ τριῶν ἡμερῶν, ἀφοῦ ἐληστευσαν ἐν μοτέρ ὁμογενοῦς εὐρισκόμενον ἐν τῷ λιμένι Οἰνότης, ἐφόνευσαν καὶ τρεῖς ὁμογενεῖς ναύτας. Τρομοκρατούμεθα. Τὴν νύκτα κλειόμεθα ἐντὸς τῶν οἰκιῶν μας καὶ ἀγνοοῦμεν τί τέξεται ἡ ἐπαύριον. Εὐρισκόμεθα διαρκῶς ἐν ἀγωνίᾳ».

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Νεοκαισαρείας κ. Πολύκαρπος, ἐπανερχόμενος ἀρχὰς Ὀκτωβρίου ἐ. ἔ. εἰς τὴν ἐπαρχίαν αὐτοῦ, ἠναγκάσθη νὰ ἐπιστρέψῃ διὰ τοῦ αὐτοῦ ἀτμοπλοίου εἰς Βασιλεύουσαν, διότι οὔτε ἐν Ἰνεπόλει οὔτε ἐν Οἰνότη οὔτε ἐν Ὀρδοῦ ἐπετράπη αὐτῷ ἡ ἀποβίβασις ἐκ μέρους τῶν ἀστυνομικῶν ἀρχῶν.

Γ.

ΕΠΑΡΧΙΑ ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΟΣ

Αί λεηλασΐαι καὶ δολοφονΐαι τοῦ ὁμογενοῦς στοι-
χείου ὑπῆρξαν συχνόταται εὐθὺς ἀπὸ αὐτὰς τὰς πρῶ-
τας ἡμέρας τῆς ἀνακωχῆς καὶ ἐφεξῆς, ἀνὰ τὸν νομὸν
Τραπεζοῦντος, εἰς βαθμὸν ὥστε οἱ χωρικοὶ ἀφίνοντες τὰ
πάντα ἠναγκάζοντο νὰ καταφεύγωσιν εἰς Τραπεζοῦντα
πρὸς σωτηρίαν τῆς τιμῆς καὶ ζωῆς αὐτῶν. Ἡ ἀσφάλεια
παντελῶς ἔλειπε.

Τῇ 21 Ὀκτωβρίου 1918, ἐνῶ ὁ ἱερεὺς Κωνσταν-
τῖνος ἐπανήρχετο εἰς τὸ χωρίον Καλογειᾶ μετὰ δύο ἄλ-
λων, ἐνὸς χριστιανοῦ καὶ ἐνὸς τούρκου, τοῦρκοι ἐγχώριοι
πυροβολήσαντες ἐφόνευσαν καὶ τοὺς τρεῖς.

Τῇ 1 Ἰουλίου 1919 ἐσπέρας ἐφονεύθη, ἐντὸς τοῦ
χωρίου Ὁχτσα, βληθεὶς διὰ πυροβόλου ὁ Παπαγ. Εὐστ.
Πετρίδης, ἡλικίας 36 ἐτῶν. Ὁ φονευθεὶς συνετήρει
δεκαμελῆ οἰκογένειαν, ἣν ἀπετέλουν ἰδικά του τέκνα
καὶ τέκνα τοῦ ἀδελφοῦ του, ἀποθανόντος ἐν τῇ στρα-
τιωτικῇ ὑπηρεσίᾳ.

Ἐν τῇ ἐνορίᾳ Πετρᾶς τοῦ χωρίου Τσικολῆ τῶν Σου-
ρμένων, τὴν νύκτα τῆς 23 πρὸς τὴν 24 Ἰουνίου, Τοῦρκοι
λησταὶ φονεύσαντες κατεκρεοῦργησαν τὸν Ἀριστείδην
Φραγκουλίδην ἐντὸς τοῦ ἐν τῷ χωρίῳ ἐργαστηρίου του.

Ἐν τῷ χωρίῳ Κελώνησα τῶν Σουρμένων, τὴν νύ-
κτα τῆς 6 πρὸς τὴν 7 Ἰουλίου, δεκαμελῆς συμμορία
τούρκων ληστῶν εἰσῆλθε διὰ τοῦ παραθύρου εἰς τὴν
οἰκίαν τοῦ Ἀποστόλου καὶ ἀφοῦ ἐξυλοκόπησεν αὐτὸν
ἀνηλεῶς, ἀφῆρεσε τὰ χρήματα καὶ πάντα τὰ οἰκιακὰ
αὐτοῦ ἐπιπλα καὶ σκεύη.

Τὴν 9 Ἰουλίου οἱ ἐν τῇ μικρᾷ ἀγορᾷ Ἀσσοῦ Χανῇ
ἐργαζόμενοι Ἀπόστολος Νικολαΐδης, παντοπώλης ἐκ τοῦ
χωρίου Ἀσσοῦ, Δημήτριος Φραγκουλίδης, παντοπώλης
ἐκ Τσικολῆ, καὶ Σπυρίδων Γουρζουλίδης, σιδηρουργὸς
ἐκ τοῦ αὐτοῦ χωρίου περὶ τὸ ἐσπέρας κλείσαντες τὰ ἐργα-
στήριά των μετέβαινον εἰς τὰς ἐν Τσικολῇ οἰκίας των,
ἀπεχούσας τῆς ἀγορᾶς εἴκοσι περίπου λεπτά. Ὅτε εἰ-
σῆρχοντο εἰς τὸ χωρίον, τέσσαρες ἑνοπλοὶ τοῦρκοι
ἐνεδρεύοντες ἐπυροβόλησαν κατ' αὐτῶν, καὶ τὸν Ἀπό-
στολον Νικολαΐδην ἀφῆκεν ἄπνουν, τοὺς δὲ δύο ἄλ-
λους φεύγοντας ἐτραυμάτισαν. Ὁ Σπυρίδων Ν. Γουρ-
ζουλίδης θὰ ἐφονεύετο ἐξάπαντος, ἂν δὲν ἐπιπτε χαμαὶ
προσποιοῦμενος τὸν νεκρὸν, ὁ δὲ Δημ. Φραγκουλίδης
ἐπληγώθη εἰς τὴν κοιλίαν καὶ ἤθελε φονευθῇ καὶ αὐτὸς,
ἂν κατακυλιόμενος δὲν κατῶρθωνε νὰ διαφύγῃ τὰς κατ'
αὐτοῦ ριφθείσας σφαίρας. Οἱ πυροβολήσαντες κακοῦργοι,
οἱ ὅποιοι ἐν τῷ φανερῷ μὲν ἦσαν τέσσαρες, πέριξ δὲ
ἐκρύπτοντο καὶ ἄλλοι ἑνοπλοὶ, ἀνεχώρησαν ἀνενόχλητοι.

Τὴν 19, Ἰουλίου ἐνῶ ὁ ἐκ Τσικολῆς Ἰωάννης Χαρ-
Μουμουλίδης ἐκ τῆς οἰκίας του μετέβαινεν εἰς τὸ ἐν
Ἀσσοῦ Χανῇ ἐργαστήριόν του, ἀπέχον μόλις εἴκοσι
λεπτά ἀπὸ τοῦ χωρίου, ἄγνωστοι ἐνεδρεύσαντες ἐπὶ
τῆς ὁδοῦ ἐπανειλημμένως ἐπυροβόλησαν κατ' αὐτοῦ σο-
βαρῶς εἰς τὸν ὦμον.

Οἱ συνεχεῖς φόνοι τῶν χριστιανῶν ἐκράτουν ἔντρομον καὶ ἐν μεγάλῃ ἀμηχανίᾳ ὅλην τὴν κοινότητα Σουρμένων καὶ ἰδίᾳ τοὺς κατοίκους τοῦ χωρίου Τσι-κολῆ. Οἱ ἐν Σουρμένοις εὐρίσκοντο εἰς ἀμηχανίαν διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῆς ζωῆς των.

Ἐπὶ τῆς ἀμαξιτοῦ ὁδοῦ Τραπεζοῦντος—Ἀργυρουπόλεως, εἰς ἀπόστασιν τετράωρον ἀπὸ τῆς Τραπεζοῦντος, ληστεῖαι ὁμογενῶν καθ' ἐκάστην σχεδὸν ἀναφανδὸν διεπράττοντο, ἐστὶν ὅτι δὲ καὶ ἐκβιασμοὶ γυναικῶν.

Ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις Τραπεζοῦντος ἔγραφεν ὑπὸ ἡμερομ. 29 Ἰουλίου 1919:

«Ἡ κατάστασις ὁσημέραι ἐπιδεινοῦται, ἂν πον ὑπῆρχε μερική τις ἀσφάλεια σὺν τῷ χρόνῳ ἐκλείπει, τὸ δὲ μῖσος κατὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ στοιχείου ὅλον ἐν αὐξάνει καὶ πολλαπλασιάζεται. Κατ' αὐτὰς, ἔνοπλα στίφη ἐντοπίων τούρκων καθ' ὁμάδας ἐκ Σουρμένων ἀνέρχονται.

Ἐν Κρώμνῃ προχθὲς ἐφονεύθησαν τραγικώτατα δύο ὁμογενεῖς νέοι.

Ἡ κατάστασις ἐν Γαλλαίῃ καὶ γενικῶς εἰπεῖν ἐν Ματσούκᾳ εἶναι λίαν συγκεχυμένη καὶ ἐμπερίστατος, ἐπιδεινοῦμένη ὁσημέραι καὶ προβληματικὴ ὅλως καθίσταμένη. Μέρος μὲν τοῦ ἐν Ματσούκᾳ μουσουλμανικοῦ πληθυσμοῦ ἐξοπλίσθη ἤδη προηγουμένως, μέρος δὲ καταβαῖνον κατὰ μερίδας ἐξοπλίζεται ἤδη ἐν αὐτῇ ταύτῃ τῇ Τραπεζοῦντι, παραχωρουμένων αὐτῷ εἴτε ἐθνικῶς εἴτε κυβερνητικῶς ὅπλων καὶ πολεμοφοδίων.

Εἰς τὸ χωρίον Τσιμερᾶ τῆς Μουτζαίνης τοῦ Τορούλ νύκτωρ εἰσῆλθεν πρὸ τεσσάρων ἡμερῶν συμμορία ἐνόπλων μετημφιεσμένων καὶ ἐλεηλάτησε τὸ χωρίον.

Ἐπίσης ἡ κατάστασις Σουρμένων χειροτερεύει. τῇ 27 τρέχοντος, ἡμέραν τῆς ἀγορᾶς Χουμιουρκιὰν, ἐνῷ

ὁ Πέτρος Καζαντζίδης κατέβαινεν εἰς τὴν ἀγορὰν, εἰς τὸ μέσον τῆς ὁδοῦ συμμορία ληστῶν ἐνεδρεύουσα τὸν συνέλαβε καὶ τὸν ἀπήγαγεν ἄγνωστόν που καὶ διὰ ποῖον σκοπόν. Ἡ συμμορία διὰ νὰ ἐκφοβίσῃ τοὺς πολυπληθεῖς διαβάτας, ὅπως μὴ πλησιάσωσιν, ἔρριψε δέκα πυροβολισμοὺς. Φαίνεται ὅτι ἡ ἐνέδρα ἦτο ἐστημένη διὰ τὸν Πέτρον Καζαντζίδην. Εἰδοποιήσαμεν ἀμέσως τὸν ἐκατόνταρχον, ἀρχηγὸν τῆς χωροφυλακῆς καὶ μετὰ δύο ὥρας ἀπὸ τῆς ἀπαγωγῆς ἀνεχώρησαν εἰς ἀναζήτησιν. Ἄγνωστος ἡ τύχη τοῦ Καζαντζίδου, ἴσως καὶ νὰ τὸν φονεύσουν. Διαδίδεται ὅτι θὰ κακοποιηθῶν καὶ πολλοὶ ἄλλοι τῶν χριστιανῶν. Κυριολεκτικῶς τρέμει ὅλος ὁ χριστιανικὸς κόσμος. Πρὸ τριῶν ἡμερῶν ἐν καιρῷ νυκτὸς συμμορία κακούργων ἐλήστευσε τὰ ἐν Ἀσσοῦ Χανῇ ἐργαστήρια τῶν χριστιανῶν, πέντε τὸ ὅλον, ἂν καὶ ἐκεῖ σταθμεύει χωροφυλακή, ὑπῆρχον δὲ καὶ νυκτοφύλακες...».

Τῇ 17 Αὐγούστου ἰ. ἔτους ὁ διαβόητος κακούργος Σουλεῦμὰν Κάλφας μετὰ 15 ὁπαδῶν του καὶ χωροφυλάκων εἰσῆλθεν εἰς Σουρμανοῖ (Γαλλιάνης) καὶ ἔδειρεν ἀνηλεῶς ὁμογενῇ τινα ὀνομαζόμενον Ἡλίαν.

Ἐν τῇ ἐνορίᾳ Βάρβαρα τοῦ χωρίου Κέσωνα (ναχιὲ Γεμουρᾶς τοῦ καζὰ Τραπεζοῦντος) ἐφονεύθη τῇ 23 Αὐγούστου ἰ. ἔ. διὰ πυροβόλου ὁ Ἀβραὰμ Κειμωνίδης ἐκ Σάντας, παρὰ τὸν μύλόν του ἐντὸς τοῦ χωρίου.

Τὴν νύκτα τῆς 22 πρὸς τὴν 23 Αὐγούστου ἰ. ἔ. συμμορία κακούργων ἐπλησίασε τὴν οἰκίαν τοῦ Σωτηρίου Σαλονικίδου εἰς τὸ χωρίον Ἀσσοῦ, τῆς περιοχῆς Σουρμένων. Ἡ σύζυγος τοῦ Σωτηρίου ἤνοιξε τὸ παράθυρον διὰ νὰ ἴδῃ τί συμβαίνει. Ἀμέσως εἰς τῶν κακούργων συνέλαβεν αὐτὴν ἀπὸ τὴν χεῖρα· εἰς τὰς φωνάς

της ἔδραμεν ὁ σύζυγος. Τότε ἄλλος τῶν ληστῶν ἐπυροβόλησε κατ' αὐτοῦ καὶ τὸν ἐτραυμάτισε τόσον καιρίως, ὥστε μετὰ δύο ὥρας ἀπέθανε.

Τὴν 27 Αὐγούστου ἑσπέρας δύο ἑνοπλοὶ παρουσιάσθησαν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Νίκου Μεταξᾶ, ἐν Χοτζ-Κερασέα ἀπήγαγον τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἰωάννην, ἀφήσαντες συγχρόνως ἐπιστολὴν, δι' ἧς ἐζήτουν δύο χιλιάδας λιρῶν ὡς λύτρα μὲ προθεσμίαν τριῶν ἡμερῶν . . .

Περὶ τὰ τέλη Αὐγούστου ἐφονεύθη ἐν Ἄνω Ταρσῷ τῶν Χερροϊάνων τῆς διοικήσεως Ἀργυρουπόλεως (Γκιου. μούσ-χανέ), ὁ Βασίλειος Ταζίδης, φύλαξ τοῦ χωρίου, ἀνεγνωρισμένος ὑπὸ τῆς ἐπιτοπίου Ἀρχῆς καὶ φέρων τῇ ἀδείᾳ αὐτῆς ὄπλον. Εἰς τὰ χωρία τῶν Χερροϊάνων, ἐν οἷς ἐγκατεστάθησαν λείψανα χριστιανῶν παλινοσστησάντων ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ, ὅπου εἶχον μετατοπισθῇ, ἡ Κυβέρνησις ἐκάμε κατάσχεσιν τῶν τροφίμων αὐτῶν καὶ τῶν γεωργικῶν ζώων, τὰ ὅποια ἔδωκε αὐτοῖς ἡ Ἀμερικανικὴ Ἐπιτροπὴ, διὰ νὰ εἰσπράξῃ παλαιὰ χρεῖα τῶν χριστιανῶν τούτων.

Τὴν 30 Αὐγούστου ἡ. ἔ. ἐνῷ ὁ Νικόλαος Πεκτασίδης ἐβόσκε τὰ πρόβατα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Κωνσταντίνου Πεκτασίδου καὶ τοῦ θείου του Παναγιώτου Πεκτασίδου ἐν τῷ χωρίῳ Καπίκιοϊ-Κοντοῦ, ἀπέστειλεν ὁ χιλιάρχος Ἀργυρουπόλεως ἐπὶ ἐφίππους χωροφύλακας, οἵτινες ἀπέσπασαν 28 πρόβατα, τὰ ὅποια ἔφερον εἰς Τζεβιζλήκ.

Τὸ ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου προσωρμίσθη βενζινάκατος εἰς τὸν ὄρμον Ἀράκλης-Σουρμένων. Τὸ πλοῖον ἀνῆκεν εἰς ὁμογενεῖς ἐκ Κερασούντος καὶ εἶχεν ἐντὸς αὐτοῦ 13 ὁμογενεῖς νέους γνωστῶν οἰκογενειῶν Κερασούντος καὶ Τραπεζοῦντος. Κατὰ τὴν νύκτα συμμορία ἀγρίων κακούργων οἰκακούργοι (Ἰσμαήλ Τσεπήογλου, γνω-

στοτάτης οἰκογενείας παλαιῶν Γενιτσάρων) ἐφόνευσεν τοὺς ἐν αὐτῷ, τὸ δὲ φορτίον ἀπεβίβασε καὶ ἐπώλησεν εἰς Ἀράκλην, μεθ' ὃ ἔκαυσε τὸ σκάφος, ἵνα πιστευθῇ ὅτι συνέβη δυστύχημα.

Ὅλα τὰ κακουργήματα τοῦ τόπου προήρχοντο ἀπὸ τὴν οἰκογένειαν αὐτήν.

Τὴν Παρασκευὴν 24 Σεπτεμβρίου, τὸ ἑσπέρας, ἐπληρώθη ὑπὸ τοῦ Τεμέλ Οὐζοῦν Μεχμέτογλου ὁ Ἰωάννης Λεουσίδης ἐν τῇ οἰκίᾳ του ἐν Κούχλοις διὰ πυροβόλου εἰς τὸν ἀγκῶνα τῆς δεξιᾶς χειρὸς καὶ εἰς τὸν μηρὸν τοῦ δεξιοῦ ποδός.

Τὴν 29 Σεπτεμβρίου, ἐνῷ δύο ἄνδρες καὶ τρεῖς γυναῖκες μετέβαινον ἐκ Τραπεζοῦντος εἰς τὸ ἐν Μουζαίνῃ τοῦ Τυροῦλ χωρίον των Τσιμερᾶν, ἐπυροβολήθησαν ὑπὸ δύο ληστῶν ἐπανειλημμένως, ὅτε οὗτοι διήρχοντο διὰ τοῦ ὄρους «Ἄλας» καὶ ἀφοῦ πρῶτον ἐλήστευσαν αὐτοὺς οἱ κακούργοι κατόπιν τὸν μὲν Λάζαρον Μοσχόπουλον ἐκ Τσιμερᾶς ἐφόνευσαν, τὴν Μαρίαν Κεϊβενίδου ἐκ Τσιμερᾶς ἐτραυμάτισαν, τὸν δὲ Γεώργιον Μοσχόπουλον ἐπλήγωσαν εἰς τὴν δεξιὰν χεῖρα.

Τὴν 6 Ὀκτωβρίου, ἐνῷ τοῦρκοι διεσκέδαζον ἐν Μεχμέτ Μπογαζῇ τοῦ καζᾶ Πλατάνων ἐπετέθησαν ἀγρίως κατὰ τοῦ ὁμογενοῦς Θεοδώρου Καντζίδου καὶ ἐπλήγωσαν αὐτὸν διὰ πυροβόλου. Τὴν 13 τοῦ ἰδίου μηνὸς ὁ πληγῶν θεὶς ἀπέθανε.

Ὁ πρὸ ἐνὸς περίπου ἔτους φονεὺς τοῦ ὁμογενοῦς Ριζουντίου Ἰωάννου Ἀδαμίδου: Ἰσμαήλ Κυβελόγλου Γεχγῆ τὴν 17 Ὀκτωβρ. ἀφ' ἑσπέρας μετέβη εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Σταυριανοῦ Μακρίδου ἐν Ριζαίῳ (Ριζε) — τοῦ ὁποίου ὁ γαμβρὸς μετὰ δύο ἄλλων ὁμογενῶν πρὸ τεσσάρων περίπου μηνῶν ἔπεσε θῦμα ἀγρίας δολοφονίας, — καὶ ἐζήτησεν

αὐτὸν τὸν ἴδιον, τὸν ὁποῖον καὶ ἄλλοτε ἐπισκεφθεὶς καὶ ἀπειλήσας νὰ φονεύσῃ ἀπέσπασε παρ' αὐτοῦ χρηματικὸν ποσόν. Τὴν φορὰν ταύτην ὁ ἴδιος εὕρισκετο εἰς τὸν κήπὸν του. Ἐν τῇ οἰκίᾳ εὕρισκετο τότε ἡ σύζυγός του μετὰ τῆς θυγατρὸς του. Ἡ θυγάτηρ του βλέπouσα τὸν πατέρα της ἐπιστρέφοντα ἐκ τοῦ κήπου καὶ ὑποψιασθεῖσα ἐκ τῆς ἀγρίας ὄψεως τοῦ κακούργου, ἐσπενσε νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν πατέρα της νὰ φύγῃ. Ἡ μήτηρ τῆς κόρης ἠρώτησε τὴν αἰγίαν, δι' ἣν ὁ κακούργος ἐζήτει τὸν σύζυγόν της. Οὗτος ὁμως ἀντὶ πάσης ἄλλης ἀπαντήσεως κατήνεγκε φοβερὸν κτύπημα κατὰ τῆς κεφαλῆς της διὰ τῆς ἀκτηρίδος τοῦ ὅπλου του. Ἡ δυστυχὴς πίπτουσα ἐξέβαλεν ἀγρίας φωνάς, ὅτε ὁ κακούργος ἐκκενώσας κατ' αὐτῆς τὸ ὅπλον ἀφῆκεν αὐτὴν νεκράν. Τὴν φωνὴν αὐτῆς ἀκούσασα ἐκ παρακειμένης οἰκίας ἡ πεινθερὰ τῆς φονευθείσης ἐσπενσεν ἐκεῖ χωρὶς νὰ γνωρίζῃ τὸν φόνον τῆς νύμφης της. Εἰσελθοῦσα εἰς τὴν οἰκίαν καὶ ἰδοῦσα τὴν νύμφην της χαμαί, ἐσπενσε νὰ ζητήσῃ τὸν νιόν της. Δὲν ἐπρόφθασεν ὁμως καὶ αὕτη νὰ ἐκβάλῃ φωνὴν καὶ ἔπεσεν ἄπνους διαπερασθεῖσα διὰ τριῶν σφαιρῶν.

Τὴν νύκτα τῆς 20 Ὀκτωβρ. ἰ. ἔ. περὶ τοὺς εἴκοσιν ἑνοπλοὶ μετέβησαν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Χριστοφόρου Παρηγόρη ἐν Χότζ-Ταμασέχ καὶ ἐπολιόρκησαν αὐτήν. Εἰς τὰς φωνὰς τῆς γυναικὸς του ἐπυροβόλησαν ὁμαδὸν ὅλοι κατὰ τῆς οἰκίας.

Τὴν 27 Ὀκτωβρίου ὁ Ἰσαὰκ Κουφαιζῆς ἐκ Σάντας κατελθὼν εἰς Τραπεζοῦντα καὶ ἐπιστρέφων πρὸς τὸ ἐσπέρας εἰς Κομερὰν τοῦ ναχιέ Γεμουράς ἐξηφανίσθη.

Τὴν 2 Νοεμβρίου 8 ἑνοπλοὶ τοῦρκοι ἐκ τῶν πλησιοχώρων ἐλθόντες εἰς Λέρχαν τοῦ καζᾶ Τραπεζοῦντος μετέβησαν τὸ ἐσπέρας εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ἰωάννου Τσι-

ριπίδου, ἔδειραν αὐτὸν, ἔλαβον παρ' αὐτοῦ 15 λίρας καὶ μετὰ ταῦτα δέσαντες αὐτὸν ἤρχισαν τὴν λεηλασίαν τῆς οἰκίας καὶ ἀπῆλθον λαβόντες ὅσα ὑπελείφθησαν ἐκ προηγουμένων λεηλασιῶν.

Ἐκθεσις τῆς Μητροπόλεως Τραπεζοῦντος ὑπὸ ἡμερ. 25 Μαρτίου 1920 ἔγραφέ μεταξὺ ἄλλων τὰ ἐξῆς: «... ἡ θέσις τῶν ὁμογενῶν ἐνταῦθα καὶ ἐν τῇ ὑπαίθρῳ χώρα εἶνε κρισιμωτάτη παρὰ ποτὲ διότι δὲν ὑπάρχει ἐδῶ ἄλλη ἀρχὴ παρὰ ἡ τῶν ἐθνικῶν ὁργανώσεων. Τοῦτο καὶ μόνον νομίζομεν ὅτι εἶνε ἀρκετὸν διὰ νὰ σχηματίσῃτε ἰδέαν περὶ τῆς ἐνταῦθα καταστάσεως.»

Ἐκ Σουρμένων ὑπὸ ἡμερομ. 6 Ἰουν. ἰ. ἔ. ἔγραψον ὅτι οἱ κάτοικοι τοῦ τουρκικοῦ χωρίου Ζάβλη ἐπέβαλον τρόπον τινὰ κεφαλικὸν φόρον ἐπὶ τῶν χριστιανῶν (καὶ ἰδίως τῶν χριστιανῶν τοῦ χωρίου Χουμουρκιάντων), ἀπειλοῦντες νὰ φονεύσωσιν ἐκείνον, ὅστις δὲν θὰ ἐπλήρωνεν ἢ καὶ ἀπλῶς θὰ ἐδήλου τοῦτο.

Τουρρικαὶ συμμορίαι ἐκ τῶν τουρκ. χωρίων Βατεὸν, Τσιμιλίτ, Κέλεμα καὶ ἄλλων ἐλήστευον κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο τοὺς χριστιανοὺς. Διεκρίνετό κυρίως ἡ ὑπὸ τὸν Τουρσοὺν Κάντσογλουν, ἐκ τοῦ χωρίου Βατεὸν, συμμορία.

ΕΠΑΡΧΙΑ ΡΟΔΟΠΟΛΕΩΣ

Ἡ κατάστασις τῶν χωρίων τῆς ἐπαρχίας ταύτης ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν τῆς ἀνακωχῆς ὑπῆρξε λίαν ἐκρυθμος. Ἀσφάλεια ζωῆς, τιμῆς καὶ περιουσίας οὐδαμῶς ὑπῆρχε. Καθ' ὁμάδας παρετηροῦντο ἔνοπλοι τούρκοι, οἱ δὲ χωρικοὶ δὲν ἐτόλμων νὰ μεταβῶσιν ἀπὸ χωρίου εἰς χωρίον, φοβούμενοι μήπως ἐμπέσουν εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν· οἱ χωροφύλακες καθημερινῶς ἐκακοποιοῦν καὶ ἐβασάνιζον τοὺς φιλησύχους κατοίκους, ἀφαιροῦντες ἀπ' αὐτῶν ὅ,τι ᾔθελον, ἡ δὲ κυβερνητικὴ καθόλου μηχανὴ εὐρίσκετο ἐν ἀποσυνθέσει καὶ παραλυσίᾳ.

Τῇ 30 Ὀκτωβρ. 1918 ἔνοπλος τουρκικὴ συμμορία ἐπιτεθεῖσα κατὰ τοῦ χωρίου Λειβάδια ἐλήστευσε κυριολεκτικῶς τοὺς χωρικοὺς καὶ ἐφόνευσε τὴν Ζωὴν Χ. Βασιλειάδου.

Τῇ 1 Νοεμβρίου ἰδ. ἔτ. ἑτέρα συμμορία τούρκων ληστῶν ἐπετέθη κατὰ τοῦ χωρίου Κοτύλια.

Περὶ τὰς ἀρχὰς Ἰανουαρίου 1919 οἱ περίοικοι τουρκοὶ πληθυσμοὶ τῆς γυναικείας Μονῆς τῆς «Κρεμαστιῆς» (οὗσης ἐξαρτήματος τῆς Σταυροπηγιακῆς Μονῆς Βαζελῶνος) εἰσελθόντες εἰς αὐτὴν ἀφῆρσαν τὰ

ἐν αὐτῇ καὶ αὐτὰς ἀκόμη τὰς θύρας καὶ τὰ παράθυρα καὶ ἤρχισαν ἔπειτα τὴν κατακρήμνισιν αὐτῆς.

Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον πολυμελὲς ληστρικὴ συμμορία ἐκ τούρκων, καταγομένων ἀπὸ τὰ χωρία Τσικανὴ καὶ Γιαγμούρτερα καὶ ἀλλαχόθεν, ἐπιπεσοῦσα ἐπὶ συνοδείας Σανταίων, ἐξ 100 περίπου ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν ἀποτελουμένης καὶ μεταβαινούσης ἀπὸ Τραπεζοῦντος εἰς Σάνταν, ἐλήστευσεν αὐτὴν παρὰ τὴν θέσιν «Κιμησλῇ» καὶ ἀπήγαγε πολλοὺς, φονεύσασα ἐκ τούτων ἑπτὰ ἀνδρας καὶ τρεῖς γυναῖκας.

Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῶν τουρκικῶν χωρίων Ἀσίας καὶ Κολόσιας, εὐρέθησαν τὰ πτώματα δύο Σανταίων, τοῦ Γαβριὴλ Πασαλίδου καὶ ἐνὸς ἑτέρου, ἀμφοτέρων φονευθέντων ὑπὸ ληστῶν τῶν διαληφθέντων τουρκικῶν χωρίων.

Καὶ ἐν τῷ τμήματι Γαλιαίνης καὶ ἐν ἀπάσῃ καθόλου τῇ ἐπαρχίᾳ κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο συνέβαινον πλείσται ὅσαι ἐπιθέσεις καὶ δολοφονικαὶ ἀποπειραι καὶ βιαιοπραγίαι ἐκ μέρους ληστρικῶν συμμοριῶν, αἱ ὁποῖαι πρὸς τοῖς ἄλλοις παρεβίαζον πολλάκις τὴν ἱερὰν Μονὴν Βαζελῶνος, ἔνοπλοι δὲ στρατιῶται ἐπιτεθέντες κατὰ τοῦ Μητροπ. Ροδοπόλεως, μεταβαίνοντος εἰς τὴν ἐν λόγῳ Μονὴν, ἀφῆρσαν τὰ χρήματα αὐτοῦ, ἄλλοτε δὲ πάλιν τουρκικὴ συμμορία περιέκυκλωσέ τὴν ἐν τῷ χωρίῳ Γιαννακῶντων μητρόπολιν αὐτοῦ.

Περὶ τὰ τέλη τοῦ αὐτοῦ μηνὸς, τούρκοι ἐκ τῶν πλησίον τοῦ χωρίου Σπέλιας τουρκικῶν χωρίων περιεκυκλώσαντες τὰ χωρία Μανταντὸν, Κιστορτὸν καὶ Χαβὰ Τζιντζίν (τῆς περιφερείας Σπέλιος) ἐφόνευσαν τὸν Ἰωάννην Παργορίδην καὶ τὴν Παρθέναν Τολφίδου, ἐτραυμάτισαν βαρέως τὸν Χριστόδουλον Τερψίδην καὶ

κατόπιν προέβησαν εἰς τὴν λήστευσιν τῶν χωρικῶν ἀφαιρέσαντες τὰ πάντα.

Τῇ 7 Μαρτίου ἰδ. ἔγ. τουρκικὴ συμμορία ἐπιτεθεῖσα ἐναντίον μιᾶς συνοδείας ἐκ δύο ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν (ἐκ τῆς ἐνορίας Πιστοφάντων τοῦ τμήματος Σάντας), μεταβινοῦσης εἰς τὸ χωρίον Οὐζ τῆς Γεμπουράς, ἐλήστευσε καὶ κατόπιν κατεκρεοῦργησεν αὐτήν.

Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον δολοφονικαὶ ἐπιθέσεις καὶ ληστεύσεις ἐγένοντο καὶ εἰς τὰ λοιπὰ τμήματα τῆς ἐπαρχίας, ἰδίως δὲ εἰς τὰ χωρία Σκαλίτα καὶ Σαχνόη. Τὰ 13 χωρία τοῦ τμήματος Γαλλιάνης, ὅλως ἰδιαιτέρως ληστευθέντα καὶ καταπιεσθέντα παντελῶς κατεστράφησαν, τὸ δὲ χωρίον Ρωμανοῦ (Τσαγκάρ) ἐρημώθη τέλεον.

Τῇ 8 Ἰουλίου ἰδ. ἔγ. ληστρικὴ συμμορία κατελθοῦσα ἐπὶ τῆς ἀμαξιτῆς ὁδοῦ Δζεβιζλήκ-Χαμσῇ Κιοῦ ἐδολοφόνησε τοῦρκόν τινα, ὀνόματι Χουσεῖν, εἰς τὸν τόπον Κηρλή-Κλησέ. Τὴν δολοφονίαν ταύτην οἱ τοῦρκοι ὑστεροβούλως ἀποδώσαντες εἰς τοὺς κατοίκους τοῦ ὁμογενοῦς χωρίου Χορτοκόπι, προέβησαν εἰς παντοίας βιαιοπραγίας, ληστείας καὶ ἀτιμώσεις. Περὶ πάντων τούτων ὡς ἐξῆς ἔγραφεν ὑπὸ ἡμερομ. 9 Ἰουλίου ἰδ. ἔγ. ὁ Μητροπ. Ροδοπόλεως: «Τὴν ἐπιούσαν τῆς δολοφονίας, τρεῖς ὥρας πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου, ἐλθόντες χωροφύλακες ἐκ Δζεβιζλήκ εἰς τὸ χωρίον Χορτοκόπ ἐζήτησαν, ἐντολῇ τῆς ὑποδιοικήσεως ταύτης, τὸν τε μικτάρην καὶ τοὺς λοιποὺς δύο ἀζάδες αὐτοῦ. Ὅτε οἱ τζανδαρμάδες παρέλαβον τὸν μικτάρην καὶ διευθύνοντο πρὸς τὴν οἰκίαν τοῦ ἀζᾶ Κ. Εὐγενίδου, αἰφνης ἐξερράγη ὁμοβροντία πυροβολισμῶν ἀπὸ τὰ κέντρα τοῦ χωρίου. Οἱ κάτοικοι ἀγνοοῦντες τὸ αἷτιον

τῶν πυροβολισμῶν καὶ νομίζοντες ὅτι ἐπέστη ἡ στιγμὴ τῆς σφαγῆς αὐτῶν, ἐντρομοὶ παραλαβόντες τὰ τέκνα καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν ἀνεχώρησαν ἐκ τῶν οἰκιῶν των καὶ ἐκρύβησαν ἐντὸς τοῦ παρακειμένου δάσους· μόλις δὲ παρήλθον 15 λεπτὰ τῆς ὥρας, εἰσέβαλον ἐντὸς τοῦ χωρίου ἑκατὸν τζετέδες τοῦρκοι ἐκ διαφόρων ἀγνώστων μερῶν καὶ ἐκ τῶν πέριξ τουρκικῶν χωρρίων καὶ ἐλέηλάτησαν τὰς οἰκίας, δείραντες ἅμα ἀνηλεῶς τοὺς ὑπολειφθέντας κατοίκους. Μετὰ τὴν εἰσβολὴν αὐτῶν εἰς τὸ χωρίον, ἀφοῦ πρότερον διαφοροτρόπως ἐβασάνισαν ἐννέα ἐκ τῶν κατοίκων, ἀπήγαγον ἀκολουθῶς αὐτοὺς δεσμίους εἰς τὰς ἐν Δζεβιζλήκ φυλακάς, ὅπου καὶ πάλιν ἐπὶ τρεῖς συνεχῶς ἡμέρας ἀνηλεῶς ἐδέροντο. Κατὰ τὴν εἰς τὸ χωρίον Χορτοκόπ εἰσβολὴν τῶν τζετέδων τοσαύτη ἀγρία μανία ἐκδικήσεως κατέλαβε τούτους ἐναντίον τῶν κατοίκων, ὥστε ἐδάρησαν ἀνηλεῶς καὶ ἐπληγώθησαν ἐκ ξυλοκοπημάτων ἡ Παλάσσα Παπαγερίδου, ὁ Γεώργιος Παπαγερίδης, ὁ Κων)τῖνος Χαβιανίτης, ἡ Κυριακὴ Κραγιαννίδου, ὁ Ἀριστοκλῆς Χατζῆ Πέτρον, ὁ Ἀπόστολος Χατζιδάκης, ἡ Σοφία Ἀποστολίδου, ἡ Ἐλισάβετ Χατζῆ Παναγῇ, ὁ Ἀναστάσιος Λαμπριανίδης, ἡ Ἀνάστα Κατερίδου, ὁ Χριστοφόρος Καραγκιοζίδης, ὁ Ἀναστάσιος Μιχαηλίδης, ὁ Ἀπόστολος Χριστοφορίδης, ἡ Κυριακὴ Καφετζόγλου, ἡ Ἀνάστα Βασιλειάδου καὶ ἡ Παρέσσα Τσαχουρίδου. Ἐπίσης δὲ γυναῖκες διάφοροι καὶ παρθένοι βία ἠτιμάσθησαν καὶ διεκορεύθησαν ὑπὸ τῶν τζετέδων, ὡς ἡ Κυριακὴ Παπαγερίδου, ἡ Καλλιόπη Ἀποστολίδου, ἡ Κυριακὴ Καραγιαννίδου καὶ ἄλλαι πολλαί. Ἡ ἀναφερομένη αὕτη δολοφονία ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τοὺς

τουρκικούς πληθισμούς της ἐπαρχίας μου νὰ ἐκδηλώσῃ πασιφανῶς τὰς κακὰς διαθέσεις, ἅς τρέφουσιν οὗτοι ἐναντίον τοῦ ἀόπλου καὶ φιλησυχίου πληθυσμοῦ τῶν χωρίων μου· διόπερ οἱ προϋστάμενοι τῶν κοινοτήτων μου βλέποντες ἀφ' ἐνὸς μὲν τὰς σχηματιζομένας τουρκικὰς συμμορίας, ἀφ' ἐτέρου δὲ τὸν ὀπλισμὸν ἀπάντων τῶν ὀθωμανῶν, σκοποὺν ἐχόντων νὰ ἐπιτεθῶσι καὶ πάλιν ἀγριώτερον κατὰ τῶν χωρίων μου, περιῆλθον εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ εἰδοποιήσωσι διὰ γραμμάτων αὐτῶν τὰς ἐν Τραπεζοῦντι Ἀρμοστείας τῆς τε Ἀγγλίας καὶ Γαλλίας διὰ τὰ συμβαίνοντα, ἅμα δὲ καὶ νὰ ζητήσωσι παρ' αὐτῶν τὴν λήψιν τῶν δεόντων μέτρων πρὸς περίσῳσιν τῆς ζωῆς, τιμῆς καὶ περιουσίας αὐτῶν...»

Τὸ ποινικὸν δικαστήριον τοῦ Δζεβιζλίκ, ἐκδικάσαν τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, κατεδίκασεν ὡς ἐνόχους τῆς δολοφονίας τὸν Κυριακὸν Ἀμανωτίδην (ἐκ Σαχνόης), Ἰωάννην Καλαϊτζόγλου (ἐκ Δανείαχα) καὶ Παναγιώτην Μαρμανίδην (ἐκ Χαμουρῆ). Τῇ 27 ὁμῶς Αὐγούστου ἰδ. ἔτ. ἐξεδόθη παμφηφεὶ ἀθωωτικὴ ἀπόφασις τοῦ ἀνωτέρου δικαστηρίου τῆς Τραπεζοῦντος, εἰς ᾧ κατ' ἐφεσιν ἀνηνέχθησαν οἱ ἐνοχοποιηθέντες, συνεπεία τῆς ὁποίας ἀπεφυλάκισθησαν οἱ τελευταῖοι οὗτοι. Ἐξ αὐτῶν ὁ Παναγιώτης Μαρμανίδης μετέβη εἰς τὴν οἰκίαν του, ὅπου καὶ ἐδέχθη τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ Χασὰν, ἀνεψιοῦ τοῦ δολοφονηθέντος Χουσεΐν, ἐν συνοδείᾳ καὶ τινος ἄλλου τούρκου. Ἀφοῦ ἐφιλοξενήθησαν καὶ ἡτοιμάσθησαν νὰ ἀπέλθωσιν, αἰφνιδίως πυροβολοῦν κατὰ τῶν ἐν τῷ οἴκῳ καὶ φονεύουσιν τὸν Παναγιώτην Μαρμανίδην καὶ τὸν πατέρα αὐτοῦ Εὐστάθιον.

Τῇ 12 τοῦ ἰδ. μηνὸς Αὐγούστου ἐδολοφονήθη ὁ ἀρχιερατικὸς ἐπίτροπος τοῦ τμήματος Σκέλιας ἐν τῷ ἡμίωρον ἀπέχοντι λειβαδίῳ αὐτοῦ.

Τῇ 23 Νοεμβρίου ἰδ. ἔτ. ληστρικὴ συμμορία εἰσελθούσα εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἐν τῷ χωρίῳ Ρωμανοῦ (Τσαγκὰρ) Ἰωάννου Ταγτεβερνίδου, ἀρχιερατ. ἐπιτρόπου τοῦ τμήματος Γαλλιάνης, ἐφόνευσεν αὐτόν. Ἡ ὡς ἄνω συμμορία, διατελοῦσα ὑπὸ τὸν Μουσταφᾶ Γετιμόλη, προέβαινε τακτικῶς καὶ ἀνενοχλήτως εἰς πλείστας ὅσας βιαιοπραγίας κοὶ χρηματικὰς ἀφαιμάξεις τῶν χωρικῶν τοῦ τμήματος τούτου, κατὰ Ἰανουάριον δὲ τοῦ 1920 ὑπέβαλεν εἰς φοβερά βασανιστήρια τὸν ἐκ τοῦ χωρίου Κουντσιλάντων Ἀπόστολον Ἐμμανουηλίδην, κάψασα τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας αὐτοῦ διὰ νὰ ἐξαναγκασθῇ καὶ δώσῃ τὸ ζητηθὲν ποσὸν 100 λιρῶν.

Δι' ἐκθέσεως ὑπὸ ἡμερ. 3 Μαρτίου 1920 κατηγγέλλοντο οἱ ἐν τῷ χωρίῳ Χαψίκιοι στρατιωτικοὶ Μπαχρῆς καὶ Ἀλῆς ὡς ὑβρίζοντες, δέροντες, πληγώνοντες καὶ ληστεύοντες τοὺς χωρικοὺς.

Ἡ κατάστασις καὶ ἰδίως ἐν τῷ τμήματι Γαλλιάνης ὁσημέραι ἐπδεινούντο καὶ εἰς τοῦτο συνετέλουν κυβερνητικὰ ὅργανα καὶ ἰδιῶται τούρκοι. Τὴν κατάστασιν ταύτην διαζωγραφίζει ἐκθεσις ὑπὸ ἡμερ. 25 Μαΐου ἰδ. ἔτ. φέρουσα τὰς ὑπογραφὰς Μουχταροδημογερόντων πολλῶν κοινοτήτων τῆς ἐπαρχίας καὶ ἔχουσα εἰς τὰ κυριώτερα ὡς ἐξῆς. «Ζήτημα ὑπάρξεως καὶ κίνδυνος παντελοῦς ἐξοντώσεως ἡμῶν ὡς ἀτόμων ἀναγκάζει ἡμᾶς νὰ κρούσωμεν ὅλαις δυνάμεσι κώδωνα ἀπελπισίας. Κατὰ τὴν ἀνακατοχὴν καὶ μετὰ, ὑπὸ ἔποψιν τιμῆς καὶ περιουσίας, δὲν μᾶς ἀφῆκαν τίποτε, καὶ δι' ἀπειλῶν καὶ συκοφαντιῶν καὶ τεχνασμάτων μυρία ἄλλα ἔκαμον καθ' ἡμῶν· ἡ δὲ κατάστασις αὕτη βαίνουσα πρὸς τὰ χεῖρω καὶ μὴ παρέχουσα ἐλπίδα βελτιώσεως, μᾶς ἀναγκάζει νὰ κράξωμεν γοερᾶ τῇ φωνῇ ζητοῦντες ἢ ἀσφάλειαν ἢ ἐλευθέραν ἔ-

ξοδον ἐκ τοῦ ἐδάφους, ὅπου οἱ κρατοῦντες μᾶς θεωροῦν οὐχὶ ὡς ἀνθρώπους, ἀλλὰ ζῶα. Ἡμεῖς ὡς λαὸς φιλήσυχος καὶ εὐγενῆς ὑπεφέραμεν ἀφαιμάξεις, κλοπὰς, ἄρπαγὰς, ζημίας, πυρπολήσεις καὶ παντοίας κτηματικὰς λεηλασίας, ὡς γενναιόδωροι ἄνθρωποι, μὲ μόνην τὴν ἐλπίδα ὅτι ἔχομεν ψυχὰς, μὲ μόνην τὴν ἐλπίδα ὅτι οἱ κρατοῦντες θὰ μᾶς θεωρῶσι τοῦλάχιστον ἀξίους νὰ ζῶμεν ὡς ζῶα. Ἀλλὰ φεῖ! Οὐτε ἡ ἐλπίς ἡμῶν ἐπηλήθευσε. Διάφοροι φυγάδες καὶ ληστοσυμμορίαί, ὑφιστάμεναι ἐν τῷ τόπῳ καὶ μὴ διαλυθεῖσαι, ἀκηδία κυβερνητικῇ, κλέπτουσιν, ἄρπάζουσιν, λεηλατοῦσι καὶ νυκτὸς καὶ ἡμέρας. Καὶ ἀντὶ νὰ ἀναζητηθοῦν οἱ δράσται συλλαμβάνουσι τὰ ἐσνάφια, τὸν γεωργὸν ποῦ ἐσκάλιζε, τὸν τεχνίτην ποῦ ἐδούλευε καὶ διὰ σοφισμάτων προσάπτουσι τὰ διαπραχθέντα εἰς ἡμᾶς, καθὼς Ρωμηοὺς, ὅπως ἐσχάτως εἰς Κούσχανι συμμορία ληστεύσασα βωδαμάξια καὶ ἓνα ἀξιωματικὸν, ἀντὶ νὰ ἐκδιώξουν καὶ ἀναζητοῦν τοὺς δράστας, συνέλαβον ἓνα ἐκ Τσιραχάντων καθήμενον μετ' αὐτῶν, ἄλλον ἐκ Ζαβέρας μαρτυροῦντα διὰ πλείστων ὅτι εὐρίσκετο ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ του καὶ δύο ἐκ Χορτοκοπίου, ὅτι τάχα αὐτοὶ ἦσαν ποῦ ἐξεγύμνωσαν τοὺς ἀνωτέρω. Τεχνηέντως ἔπεισαν τοὺς ἀμαξηλάτας νὰ εἶπουν ὅτι αὐτοὶ εἶνε οἱ δράσται καὶ ἐφόνευσαν ἓνα ἀπὸ τὴν Κουνάκα, τὸν Ἀπόστολον Καρυπίδην μεταβαίνοντα εἰς τὸν ἀγρόν του, ὅτι τάχα ἦτο κατάσκοπος».

Συνεπεία δολοφονίας τούρκου τινὸς ὑπ' ἀγνώστων ἀπεστάλη εἰς Σάνταν περὶ τὰς ἀρχὰς Ἰουνίου ἐ. ἔ. στρατιωτικὸν ἀπόσπασμα πρὸς σύλληψιν τῶν ὑποτιθεμένων Σανταίων ἐνόχων. Τὸ ἀπόσπασμα τοῦτο διέμεινεν ἐκεῖ ἐπὶ 21)2 μῆνας συλλαμβάνον, φυλακίζον, καὶ δέρον ἀνηλεῶς τοὺς χριστιανοὺς μέχρις ἐξοντώσεως αὐτῶν. Μό-

λις περὶ τὰ μέσα Αὐγούστου ἐ. ἔ. ἐπείσθησαν αἱ ἐπιτόπιοι ἀρχαὶ περὶ τῆς ἀθωότητος τῶν φιλησύχων Σανταίων καὶ τὸ στρατιωτικὸν ἀπόσπασμα ἀνεκλήθη.

Ε.

ΕΠΑΡΧΙΑ ΧΑΛΔΙΑΣ

Αἱ βιαιοπραγαί καὶ δολοφονικαὶ ἐπιθέσεις ἐξηκολούθουν μετ' ἐπιτάσεως καθ' ἅπασαν τὴν ἐπαρχίαν ταύτην. Οἱ Τοῦρκοι ὁσημέραι ἀποθρασυνόμενοι καὶ φανατιζόμενοι ἀπέβαινον ἀπείλητικοὶ κυρίως ἐν τῇ ὑπαίθρῳ χώρᾳ, ἡ δὲ Κυβέρνησις ἦτο παντελῶς ἀνίσχυρος νὰ ἐπιβάλλῃ τὸ κράτος τοῦ νόμου, τόσῳ μᾶλλον ὅσῳ πολλάκις αὐτὰ τὰ ὄργανα αὐτῆς διεκρίνοντο εἰς τὸν κατὰ τὸν χριστιανῶν διωγμόν. Οἱ κομιτατικοὶ ἐφευρίσκοντες νέαν μέθοδον πρὸς παρακώλυσιν τῆς παλινოსτήσεως τῶν ὁμογενῶν προσφύγων, κατήγγελλον πολλοὺς ἐξ αὐτῶν ὡς δῆθεν βιαιοπραγήσαντας ἐν καιρῷ τῆς ρωσικῆς κατοχῆς, τὸ δὲ στρατοδικεῖον Ἐρζερούμης ἄνευ οὐδεμιᾶς προανακρίσεως δεχόμενον

τὰς καταγγελίας διέτασσε καὶ ἀπεστέλλοντο πρὸς αὐτὸ σιδηροδρόμοι.

Κατὰ Μάρτιον τοῦ 1919 κυβερνητικοὶ ὑπάλληλοι καὶ ἀρχηγοὶ τῆς χωροφυλακῆς, ἔτι δὲ καὶ πολλοὶ τοῦρκοι ἰδιῶται, ἐνεχόμενοι εἰς τὰς ἀρμενικὰς σφαγὰς καὶ τὴν διαρπυχὴν τῶν χριστιανικῶν περιουσιῶν καὶ καταγόμενοι ἐκ τῶν καζάδων Ἄκ Δὰγ Μαδὲν, Μπογαζλιὰν καὶ Ἰοσγάτης (νομοῦ Ἀγκύρας) καὶ Γενῆ Χὰν (νομοῦ Σεβαστείας) ἀπετέλεσαν ἀνταρτικὸν σῶμα καὶ ἐπετίθεντο κατὰ τῶν χριστιανῶν τῶν χωρίων τῶν ὡς ἄνω περιοχῶν, ληστεύοντες καὶ ἀπογυμνοῦντες αὐτὰ καθ' ὅλοκληρίαν.

Κατὰ τὸν μῆνα Ἀπρίλιον ἰδ. ἔτ. οἱ ἐκ τοῦ χωρίου Μπογουλὰν (Καζὰ Κεσκὶν) Ἰωάννης Σπύρου, Γεώργιος Δημητρίου καὶ ἄλλοι, ἐνῶ συνοδεύοντες πέντε νυμφικὰ ζεύγη μετέβαινον εἰς παρακείμενον χωρίον ὑπέστησαν ἐπίθεσιν ἐκ μέρους Κούρδων ἐνόπλων, οἵτινες δέσαντες τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν μετέφεραν ἀλλαχοῦ τὰς νύμφας, τὰς ὁποίας παρεβίασαν.

Περὶ τὰ μέσα Ἀπριλίου ἰ. ἔ. ὁ ἐκ τοῦ χωρίου Τσιπὴ Κιμπέρ (Ἄκ Δὰγ Μαδὲν) Ἀβραὰμ Μποδόσ-
ηγλὸν συκοφαντηθεὶς ἐρριφθὴ εἰς τὰς φυλακὰς, εἶθα πολυειδῶς βασανισθεὶς ἀπέθανε.

Ληστοσυμμορία πολυμελὴς ὑπὸ τὸν ἀρχιεπιστὴν Τοπουζ Ὀγλου Ἀχμέτ ἐξ Ὀρδοῦς ἐλήστευε τοὺς χριστιανοὺς μεταξὺ Μπουλαντζάκης καὶ Ἀπτάλ.

Κατὰ Μάϊον ἰδ. ἔτ. ἡ ὁδὸς ἀπὸ Κερασούντος εἰς Κιραχισὰρ σχεδὸν διεκόπη, ἐσχηματίσθησαν ἀνταρ-
τικὰ σώματα ἐν τῇ καζὰ Τριπόλεως, περιφερόμενα ἐνόπλως ἐν Κερασούντι, Μπουλαντζάκη καὶ ἐν τῇ

ὑπὲρ ἄθροισμα χώρα καὶ τρομοκρατοῦντα τοὺς χριστιανοὺς.

Τῇ 13 Αὐγούστου ἰδ. ἔτ. τοῦρκοι ἔνοπλοι εἰσελ-
θόντες εἰς τὰ χωρία Τζαγούλ καὶ Διβὰν, ἀφοῦ ἔδει-
ραν καὶ ποικιλιτρόπως ἐπίεσαν πολλοὺς χωρικοὺς,
ἀπῆλθον συναποκομίζοντες καὶ πολλὰ εἶδη εἰς σκεύη,
ἐνδύματα καὶ τρόφιμα.

Κατὰ Ὀκτώβριον ἰδ. ἔτ. οἱ μόλις παλινοστήσαν-
τες εἰς τὸ χωρίον τῶν Ἀγαλήκ Μαδὲν : Κυριάκος
Ψωμιάδης, Σάββας καὶ Ἡλίας Ποιμενίδης, Γεώργιος
Χαβιανίδης, Παναγιώτης Κοτζίδης, Κυρ. Ἐμμανουηλίδης
καὶ τινες γυναῖκες καὶ παιδία συνελήφθησαν ὑπὸ τούρ-
κων ἐνόπλων, οἱ ὁποῖοι δείραντες ἀπεγύμνωσαν αὐ-
τούς. Ἐκ τοῦ τρόμου ἀπέθανον δύο γυναῖκες καὶ ἓν
παιδίον.

Τῇ 27 τοῦ ἰδ. μηνὸς οἱ χωρικοὶ Παντ. Τζεμαχί-
δης, Παγὰ. Καστανίδης, Ἡλίας Ποιμενίδης καὶ
Κυριάκος Ἐμμανουηλίδης διευθυνόμενοι διὰ λέμβου ἐκ
Κερασούντος εἰς τὸ χωρίον Ἐσπεν, ἀπέναντι τῆς
θέσεως Καλεδζίκ, ἐπυροβολήθησαν ὑπὸ τούρκων ἐπι-
βαινόντων ἐτέρας λέμβου. Ἐφονεύθη ὁ Κυριάκος
Ἐμμανουηλίδης.

Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον τοῦρκοι χωροφύλακες
ἐφόνευσαν τὸν ἐκ τοῦ χωρίου Τοκουζ (κ. Ἄκ Δὰγ
Μαδὲν) Λάζαρον Ἀμπαδζιάδην, εὕρισκόμενον εἰς τὸ χω-
ρίον Κουρτενιμή.

Ἐκθεσις ὑπὸ ἡμερ. 26 Νοεμβρίου ἰδ. ἔτ. ἐξ
Ἀργυρουπόλεως ἀνέφερεν ὅτι οἱ φόνοι, ληστεῖαι, ἀρ-
παγαὶ καὶ δηρώσεις ἀνὰ τὴν περιφέρειαν ἐκείνης τῆς
ἐπαρχίας ταύτης ἦσαν εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν,
ὅτι ἡ κατάστασις ἔβαινε ἐπὶ τὰ χεῖρω καὶ ὅτι πρὸ

διμηνίας (κατὰ Σεπτέμβριον ἰδ. ἔγ.) ἐν μέσῃ ἀγορᾷ ἐφονεύθη ὑπὸ τούρκων ὁμογενῆς τις ἐκ τοῦ χωρίου Ἰμερα, ὃ δὲ φονεὺς ἐφυγαδεύθη ἐκ τῆς φυλακῆς.

Τῇ 28 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς, ἐνῶ οἱ ἐκ τοῦ χωρίου Κούσκαγια Κ. Μουράτ. καὶ Κ. Πελκήμπαση καὶ ὁ ἐκ τοῦ χωρίου Γιάμουριτζα Γεώρ. Ἰωάν. Κότογλους ἐπέστρεφον ἐκ Κερασούντος εἰς τὰ χωρία των, προσεβλήθησαν παρὰ τὸν μῦλον Πογατσάκη ὑπὸ τῶν ὀπαδῶν τοῦ Κότη Ἰβραχὴμ. Ὁ τρίτος ἐφονεύθη.

Κατ' Ἀπρίλιον 1920 ἐπιθέσεις, ἀτιμώσεις, βιαιοπραγίαι καὶ ληστεῖαι ἐσημειώθησαν εἰς τὰς κοινότητας Πουλαντζάκης, Κούσκαγια καὶ Γιαγλήδере.

Ὁ χριστιανομάχος καὶ ἀπάνθρωπος δήμαρχος Κερασούντος Ὁσμὰν ἀγᾶς περιελθὼν κατὰ Μάϊον ἰδ. ἔγ. τὰ περὶ τὴν Κερασούντος ὁμογενῆ χωρία, προέβη εἰς πᾶν εἶδος κακουργίας καὶ κατέσφαξε κατὰ τρόπον ἄγριον 15 ὁμογενεῖς χωρικοὺς ἐκ Γορελῆ καὶ Κουρούκ.

Τῇ 5 Ἰουλίου ἰδ. ἔγ. ληστοσυμμορίται ὑπὸ τὸν Κιὸρ Σαλήχ ἐκ Βεσέρρης ἐπέδραμε κατὰ τοῦ χωρίου Ἄνω Κερμουτ καὶ τῶν ἐνοριῶν Καστρινέτα καὶ Σούτωνος καὶ ἐφοῦ ἐξυλοκόπησε τοὺς χωρικοὺς καὶ διήρπασε τὰ πράγματα αὐτῶν ἀνεχώρησεν ἀπαγαγοῦσα 5 ἄνδρας, τοὺς ὁποίους καὶ κατέσφαξε.

Ἡ περιφέρεια Κερασούντος ληστεύεται καὶ πιέζεται ποικιλοτρόπως καὶ ἰδίως οἰκονομικῶς ὑπὸ τοῦ Ὁσμὰν ἀγᾶ τῆς Κερασούντος. Κατὰ Ἰούλιον ἰδ. ἔγ. τὰ μέλη τῆς ἐν Μπουλαντζάκη Ἐθνικῆς Ἀμύνης προσκαλέσαντα νύκτωρ τὸν ὁμογενῆ Ἰορδάνην Γ. Παστουρματζῆ κατεκρεούργησαν αὐτὸν ἀγρίως τὴν ἐπομέ-

νην μὲ τὴν πρόφασιν ὅτι δὲν συμφέρει νὰ ὑπάρχωσιν εἰ τὸν τόπον των νέοι μεμορφωμένοι μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων Ἀργότερον συνέλαβον καὶ 25 ἑτέρους νέους καὶ τοὺς ἀπέστειλαν δῆθεν ἵνα ἐργασθῶσι διὰ τὰ πέριξ τῆς Κερασούντος ἀρξάμενα ἀμυντικὰ ἔργα. Καὶ ἐκ τῆς παρακειμένης κοινότητος Ἀπτάλ συνελήφθησαν καὶ ἀπεστάλησαν δῆθεν πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν 20 νέοι. Ἐφόνευσαν δὲ καὶ τὸν Παναγιώτην Μιχαηλίδην μετὰ τῆς γυναικὸς του.

ΣΤ'.

ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΟΛΩΝΙΑΣ

Τὸ καταστρεπτικὸν ἔργον τῶν Νεοτούρκων κατὰ τὸν πόλεμον δὲν ἐσταμάτησε μετὰ τὴν ἀνακωχὴν. Οἱ κυβερνητικοὶ ὑπάλληλοι, πάντοτε κομιτατικοὶ καὶ ὑπείκοντες εἰς εἰσηγήσεις ἀνωτέρων κύκλων, ἅμα τῇ ἀνακωχῇ ἐργάζοντο καὶ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ταύτῃ ὑποδαυλίζοντες τὸν φανατισμὸν τοῦ τουρκικοῦ ὄχλου πρὸς ἐξόντωσιν τοῦ ὑπολειφθέντος ὁμογενοῦς στοιχείου.

Τῇ 24 Ἀπριλίου 1919 ὁ Γεώργιος καὶ Ἐλευθέριος Τσιρανίδης, ἐκ τοῦ χωρίου Τρουψῆ, μεταβαίνοντες εἰς τὰ πέριξ χωρία πρὸς πώλησιν ὑφ'ιτμάτων, ἐλυστεύθησαν ὑπὸ τοῦ Καρὰ Μεχμέτ (ἐκ τοῦ χωρίου Φιρέτουξε) καὶ ἐφονεύθησαν.

Τὸ τμήμα Ἐπεσίου ἐδοκιμάσθη ἄρκετά. Ἐκθεσις κατὰ Μάϊον τοῦ 1919 ληφθεῖσα ἀνέγραφεν ὅτι οἱ ὁμογενεῖς, ἐπιστρέφοντες ἐκ τῆς ἐξορίας, ἐξεδιώκοντο καὶ πάλιν ὑπὸ τῶν Τούρκων καὶ ἐφονεύοντο, ὡς συνέβη εἰς τὰ χωρία Τρουψῆ, Πάλτσαινα. Ἐπολα καὶ Κιαμισή, ἔνθα μόλις ἐφθασαν αἱ οἰκογένειαι Ἐλευθερίου Τορομάν, Γεωργίου Τεκὲ καὶ Μιχαὴλ Ἀποστόλου ἐσφάγησαν ὑπὸ τοῦ Τσατάλογλου Μεχμέτ καὶ τοῦ Ταπάνογλου Χαλήλ καὶ Σαῖτ.

Τῇ 29 Ἰουνίου ἰδ. ἔτ. πέντε ὁμογενεῖς ἐκ τοῦ χωρίου Κοβατζούχ τοῦ τμήματος Ἐπεσίου, ὁ Ἰωάννης Ἀραμπατζόγλους, Ἡλίας Περπέρογλου, Λάζαρος Τουγάρογλους, Σάββας Κεσίσογλους καὶ Ἰωάννης Τουλγάρογλους μεταβάντες διὰ προμήθειαν τροφίμων εἰς τὴν ὁκτάωρον ἐκ τοῦ χωρίου τῶν ἀπέχουσαν ὑποδιοίκησιν Κολιάσαρ, (τῆς διοικήσεως Καρὰ Χησάρ,) κατεκρεουργήθησαν ἀγρίως διὰ πελέκεων παρὰ τὰ σύνορα τοῦ κουρδικοῦ χωρίου Ζάργονα. Τὸ τερατῶδες κακούργημα ἀποκαλυφθὲν δέκα ἡμέρας μετὰ ταῦτα, ἐκ τῆς τυχαίας εὐρέσεως ἐντὸς τοῦ ἐκεῖ πλησίον δάσους τεμαχίων ἀνθρωπίνων σαρκῶν, ἐνέσπειρε τὴν φρίκην καὶ τὸν πανικὸν μεταξὺ τῶν ὁμογενῶν τοῦ προμνησθέντος χωρίου, οἵτινες ἡτοιμάσθησαν νὰ μεταναστεύσωσι.

Τῇ 8 Ἰουλίου ἰδ. ἔτ. ἐγένοντο ἄφαντοι οἱ ἐκ τοῦ χωρίου Ἰναγέρ τοῦ τμήματος Τουρζούχ (Κηρικίαν)

Νικόλαος Παπαδόπουλος μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του Πέτρου Παπαδοπούλου καὶ τοῦ ἀνειμιῶ του Χρήστου, ἐργαζόμενοι παρὰ τῷ Ἰμάμῃ τοῦ χωρίου Τσατάλ Τσάμ (τοῦ Ναχιέ Ἀπτάλ τῆς διοικήσεως Κερασούντος.)

Τῇ 10 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐξηφανίσθη ὁ ἐκ τοῦ χωρίου Λίτσασα, τῆς περιφερείας Καρὰ Χισάρ φιλήσυχος καὶ ἀγαθὸς οἰκογενειάρχης Θεόδωρος Ποτουρίδης, μεταβαίνων εἰς τὰς παρὰ τὸ ὄρος Ἐγρῆ-Τέλλ, κείμενον ἀκριβῶς ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Κερασούντος-Καρὰ Χισάρ, βοσκάς.

Τῇ 18 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐλυστεύθησαν καὶ ἀπεγυμνώθησαν τελείως ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Μεσουδιέ Κολιάσαρ οἱ ἐκ τοῦ χωρίου Δεῖμὲν-Τὰς Νικόλαος Σεμερτζίδης, Παντελῆς Κωστάνογλους καὶ Ἀναστάσιος Βιτίκογλους, αἰηλεῶς προηγούμενως ξυλοκοπηθέντες.

Περὶ τὰς ἀρχὰς Νοεμβρίου ἰδ. ἔτους δύο νεάνιδες, ἡ Σοφία Χρήστου Δεμιρτζῆ καὶ ἡ Αἰκατερίνη Σάββα Δεμιρτζῆ, ἀμφότεραι ἐκ τοῦ χωρίου Κόρατζα, τῆς περιφερείας Καράχισαρ, συνοδευόμεναι ὑπὸ χριστιανῶν ἀγωγιατῶν, ἐπανήρχοντο ἐκ Κερασούντος εἰς Καράχισαρ. Οἱ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Κερασούντος Καραχιάρ πρὸ ὀλίγων μόλις ἡμερῶν, λόγῳ τῶν συστηματικῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ ἐκείνῃ ληστειῶν, ἐγκατασταθέντες παρὰ τὴν θέσιν Ἀγιοῖ-Τεπέ τρεῖς χωροφύλακες ἐκράτησαν βία τὰς εἰρημένας νεάνιδας, ἃς ἐβίασαν καὶ ἀπήγαγον εἰς ἄγνωστον διεύθυνσιν, μετὰ τὸ ἄγριον ξυλοκόπημα τῶν συνοδευόντων αὐτὰς χριστιανῶν.

Ἡ θρασυτάτη καὶ ἐνδεικτικὴ τῶν ἀπανθρώπων διαθέσεων τῶν κρατούντων ἀπαγωγὴ γνωσθεῖσα δικαίως κατεθορύβησε τὸ ὁμογενὲς στοιχεῖον Καράχισαρ, τὸ

ὁποῖον ἐπὶ πενταετίαν ὅλην πολλὰ ἱπαρόμοια θύματα εἶδεν ὑπὸ τοῦ τυχόντος Τούρκου ἀφαρπαζόμενα ἐκ τοῦ ἀσύλου τῶν χριστιανικῶν οἰκιῶν, ἀφοῦ καὶ οἱ κακουργήσαντες τὴν φορὰν ταύτην ἐτύγχανον ὄργανα, εἰς ἃ ἡ κυβέρνησις Κερασούντος ἐν τῇ ὑπαίθρῳ χώρα ἐνεπιστεύθη τὴν προστασίαν τῆς ζωῆς, τιμῆς καὶ περιουσίας τῶν ὁδοιπορούντων.

Σημειωτέον δὲ ὅτι κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἡ μεταξὺ Κερασούντος καὶ Καρὰ-Χισὰρ κεντρικὴ ὁδὸς κατέστη φωλεὰ ληστῶν, ὧν ἔνεκα ὄχι μόνον ἡ μετὰ τῆς Κερασούντος ἐπικοινωνία ἐπὶ ἡμέρας πολλὰς συχνάκις διεκόπτετο, ἀλλ' ἀφ' ἐτέρου καὶ πᾶσα ἐμπορικὴ ἐπιχείρησις ἐματαιοῦτο. Ἄπαντες δὲ οἱ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Κερασούντος-Καρὰ Χισὰρ φρουροῦντες χωροφύλακες, στρατολογηθέντες ἐκ τῆς τάξεως ἐκείνης τῶν φαυλοβίων, ἥτις ἀφειδῶς καὶ δαψιλῶς παρέσχε τὰς ὑπηρεσίας τῆς κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἐξοντωτικοῦ τῶν χριστιανῶν προγράμματος, ἐτύγχανον οἱ σπουδαιότεροι καὶ ἀγριώτεροι πρωτεργάται τῶν ἐκάστοτε ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ταύτης συμβαινουσῶν ληστειῶν. Ἡ τιμὴ καὶ ἡ περιουσία τῶν χριστιανῶν ἐξηκολούθει ἐν ταῖς ἐπαρχίαις νὰ εἶνε ὁ καθημερινὸς στόχος τοῦ ἀδιορθώτου τουρκικοῦ στοιχείου.

Ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ Μαΐου 1920 ἤρξατο νὰ ἐπικρατῇ πραγματικὴ τρομοκρατία, ἡ δὲ θέσις τῶν χριστιανῶν ἀπέβη κρισιμωτάτη, κατόπιν μάλιστα τῆς ἀνὰ τὴν ἐπαρχίαν ταύτην περιοδείας τοῦ διαβοήτου δημάρχου Κερασούντος Ὁσμὰν ἀγᾶ Φεριδίνου, ὅστις ἀφίχθεις εἰς Καρὰ-Χισὰρ δὲν ἐσεβάσθη οὐδ' αὐτὴν τὴν θέσιν καὶ τὸ σχῆμα τοῦ ἐκεῖ Πατριαρχικοῦ Ἐπι-

τρόπου Ἐπισκόπου Σεβαστείας Γερβασίου.

Ἐκθεσις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 29 Μαΐου ἰ. ἔτους ἔγραφε τὰ ἐξῆς: Ὁ τῆς Κερασούντος δήμαρχος Τοπάλ Ὁσμὰν Φιριδίνου, ἐξῆλθε δῆθεν εἰς σύλληψιν ἐγκαθεύκτων δραπετευσάντων, ἐνῶ τὸ βέβαιον ἦτο ὅτι ἀποτελέσας σπεῖραν ἐκ διαφόρων κακοποιῶν στοιχείων ἐξ 170 ἀτόμων, ἐξῆλθεν ἀνὰ τὴν ἐπαρχίαν Κολωνίας καίων καὶ θύων καὶ ἐρημίωνων χωρία, ἀπάγων ἄπειρα κτήνη καὶ διαφθέρων παῖδας καὶ νεάνιδας· ἐφθασεν ἔπειτα εἰς Καρὰ Χισὰρ, δῆθεν πρὸς περισυλλογὴν ὀπλων καὶ φυσιγγίων. Ἐκεῖ συναντηθεὶς καὶ μετὰ τοῦ ἐγχωρίου Κέλ Χασὰν, φοβεροῦ κακούργου, παραλαβὼν καὶ τοὺς ὁπαδοὺς τοῦ τελευαίου τούτου ἀπετέλεσε φοβερὸν σῶμα, ὅπερ ἡ ἐκεῖ στρατιωτικὴ πολιτοφυλακὴ καὶ χωροφυλακὴ ἀρχὴ δὲν ἠθέλησε νὰ ἀπομακρύνῃ καὶ ἐπεδόθη εἰς τὴν διαρπαγὴν τῶν οἰκιῶν τῶν ὁμογενῶν καὶ τῶν καταστημάτων.

Ἡ καταστροφὴ ἤρξατο τὴν 23 Μαΐου καὶ διήρκεσεν ἐπὶ 4 ἡμέρας, καθ' ἃς οἱ τέως πεζοὶ ὁπαδοὶ τοῦ Ὁσμὰν ἀπέβησαν ἄγριοι ἵππεῖς, ἀφαιρέσαντες τοὺς ἵππους καὶ τὰ χρήματα τῶν ὁμογενῶν καὶ εἰτα ἐνέσκηψαν καὶ εἰς τὴν Ἰ. Μητρόπολιν, ὅπου ἀφοῦ ἔδειραν ἀνηλεῶς τὸν Ἐπίσκοπον Γερβάσιον, ἔτιλλαν τὰ γένειά του καὶ ἐπὶ τέλους ἠνάγκασαν αὐτόν, μετὰ τὴν πώλησιν τῶν δι' Ἀμερικανικῶν βοηθημάτων ἀγορασθέντων ἀροτήρων βοῶν, νὰ καταθέσῃ ἀμέσως εἰς τὰς χεῖράς τοῦ Ὁσμὰν 300 λίρας, ἐκτὸς τῆς ἀξίας τῶν ἀπαχθέντων ζώων. Ἐκτὸς δὲ τούτων οἱ κακοῦργοι παρεβίασαν ἰσχυρὰς νεάνιδας καὶ νεονύμφους καὶ φονεύσαντες 17 χριστιανούς ἀπῆλθον. Ὑπεχρέωσαν δὲ τὸν ἐντόπιον Κέλ Χασὰν νὰ κατορ-

τίση συμμορίαν ἐκ 30 προσώπων, δι' ὧν εἶχον σκοπὸν νὰ καταστρέψωσι καὶ τὴν εὐποροῦσαν ἑλληνικὴν κοινότητα Μερκὲζ (*Αλουτζερας). Ἡ συγκοινωνία Νικοπόλεως — Κερασοῦντος διεκίκη διὰ τὸν φόβον τοῦ Τοπάλ Ὀσμὰν· ὁ Ἐπίσκοπος σχεδὸν πάντοτε εὕρίσκετο περιωρισμένος, οἱ δὲ κάτοικοι ἐν γένει κατελήφθησαν ὑπὸ πανικοῦ.

Ἀπὸ 12 Ἰουλίου ἰ. ἐ. μέχρι σήμερον ἐφονεύθησαν ἐν τῷ χωρίῳ Πάλτσανα ὑπὸ τοῦ Χαλήλ Ταπάνογλου καὶ τῶν συντρόφων αὐτοῦ Σερήφ Ἀλῆ, ὡς καὶ ἄλλων ὀργάνων τοῦ χριστιανομάχου Ὀσμὰν ἀγᾶ, ὁ ἱερεὺς Πανάρετος Παπαδόπουλος, ὁ Θωμᾶς Θωμαΐδης, ὁ Παναγιώτης Τουμανίδης μετὰ τῆς συζύγου καὶ τῆς μητρός αὐτοῦ, ὁ Θεόδ. Σιδηρόπουλος, ὁ Παναγ. Καραγιαννίδης καὶ ὁ Γεώργ. Τζεήλογλους.

Ἐν Καρακεβελήτ : ὁ Παν. Πουρσαϊτας, ὁ Ἰωάννης Χουπανίδης καὶ Στ. Χοζανέτας.

Ἐν Τρουψῇ : ὁ Παν. Παραμελίδης, τοῦ ὁποίου ἀπήγαγον τὴν νύμφην, καὶ ὁ Μιχ. Σεμερτζῆς.

Ἐν Χάχαβλα οἱ κακοῦργοι ἐφόνευσαν τὸν Γρ. Πασχαλίδην καὶ ἀπήγαγον τὴν κόρην τοῦ Ἰω. Χουρνιαδου Σεμέλην καὶ ἡτίμασαν τὴν Παρθέναν Τσεντεμέ, τὴν Ἀναστασίαν Τουμανίδου καὶ τὴν Ἑλένην Δεμιρτζόγλου.

Z.

ΕΞΑΡΧΙΑ ΚΕΡΑΣΟΥΝΤΟΣ

Τὴν ἔκτασιν ἐπακριβῶς τῶν συμβαινόντων ἐν τῇ κοινότητι ταύτῃ δὲν κατέστη δυνατόν νὰ γνωρίζῃ τὸ Πατριαρχεῖον λόγῳ τῆς μὴ τακτικῆς ἐπικοινωνίας μετ' αὐτῆς. Ἀσφαλῶς ὁμως τοῦτο γνωρίζει ὅτι ἐν αὐτῇ, δύναται τις νὰ εἴπῃ, ὅτι οὐδέποτε ἀπὸ τῆς ἀνακωχῆς καὶ ἐντεῦθεν ἔπαυσεν ἡ τρομοκρατία. Ἴσως νὰ διέφερε μόνον κατὰ βαθμὸν. Ὁ Ὀσμὰν ἀγᾶς Φεριδίνογλου, δήμαρχος καὶ σατράπης πραγματικὸς τῆς Κερασοῦντος, εἶχεν ἀπόλυτον τὸ δικαίωμα καὶ τὴν ἐλευθερίαν πλήρη νὰ πράττῃ πᾶν ὅ,τι ἡ θηριώδης αὐτοῦ ψυχὴ ὑπηγόρευε, συνεργὸν ἔχων πάντοτε καὶ σύμβουλον τὸν Χακκὴ βέην Λαρτζὶν Ζαδὲ. Εἶνε ἀπερίγραπτα ὅσα οἱ χριστιανοὶ τῆς κοινότητος ταύτης ὑπέστησαν παρ' αὐτοῦ. Τὰ κακουργήματα ταῦτα θὰ ἠδύναντο νὰ ἀποτελέσωσι τόμον ὁλόκληρον. Περιοριζόμεθα ἐπὶ τοῦ παρόντος εἰς τὰ ἀκόλουθα.

Οἱ ὁμογενεῖς τότε μόνον ἠδύναντο νὰ ἐργασθῶσιν, ὅταν ὑπισχνοῦντο εἰς αὐτὸν τὰ περισσότερα τῶν κερδῶν αὐτῶν, ἄλλως ἠμποδίζοντα νὰ φορτώσωσι τὰ ἐμπορεύματά των.

Ἐκρήμνισεν ὁλόκληρον σειρὰν οἰκοδομημάτων, τὰ ἑποῖα πάντα ἀνῆκον εἰς ὁμογενεῖς καὶ ἦσαν, κατὰ τὸ πλεῖστον, νεόδμητα. προφάσει μὲν ὅτι ἤθελε νὰ εὐρύνη τὸν δρόμον, πράγματι ὅμως νὰ δώσῃ σημασίαν εἰς τὸ χάνιον τὸ ὁποῖον ἠγόρασεν οὗτος.

Ἐζημίωσε πολλοὺς ὁμογενεῖς οἰνοπνευματοποιοὺς κατασχών καὶ χύσας εἰς τὴν θάλασσαν χιλιάδας ὀκάδων οἰνοπνεύματος.

Ἐξεδίωκε πλείστους ὅσους ὁμογενεῖς ἀπὸ τὰ ὑπ' ἐνοίκιον καταστήματα, εἰς τὰ ὁποῖα ἐγκαθίστα τούρκους.

Ἡνάγκαζε τοὺς πρὸ τοῦ πολέμου ἀγοράσαντας παρὰ τῶν τούρκων κτήματα νὰ ἐπιστρέψωσι ταῦτα εἰς αὐτοὺς, λαμβάνοντες τὸ ἰσόποσον τοῦ πρὸς ἀγορὰν τότε δοθέντος χρήματος εἰς λίρας χαρτίνας.

Εἶχεν ὑπὸ τὰ νεύματα αὐτοῦ τὰς ἐπιτοπίους διοικητικὰς, δικαστικὰς καὶ λοιπὰς ἀρχάς, οἱ ὁποῖαι ἐφυλάκιζον ἢ ἠθώωνον συμφώνως πάντοτε πρὸς τὰς εἰδοποιήσεις καὶ διαταγὰς τοῦ τυράννου.

Εἰσέπραττε διάφορα μεγάλα ποσὰ παρὰ τῶν Ἑλλήνων πρὸς ἰδρυσιν φυλακείων καθ' ὅλην τὴν παραθαλασσίαν γραμμὴν, ἵνα ἀποκρούσῃ ἐνδεχομένην ἀπόβασιν.

Ἐτρομοκράτει διαρκῶς τοὺς χριστιανικοὺς πληθυσμοὺς τῆς πόλεως διὰ τῶν ὑπ' αὐτοῦ συντηρουμένων ἐνόπλων ληστοσυμμοριτῶν, οἱ ὁποῖοι κατήντησαν ἡ μάλιστα τῶν χριστιανῶν, δέροντες καὶ ληστεύοντες, ὅντινα ἤθελον.

Περὶ τὰ μέσα Ἰουνίου 1920 μοτέρ ἐλληνικὸν 400 τόννων, ἐρχόμενον ἐκ Βατοῦμ, ἠναγκάσθη νὰ προσορμισθῇ εἰς Κερασοῦντα, διότι ἐχάλασε τὸ μηχανήμα

αὐτοῦ. Τὸ πλήρῃμα τοῦ μοτέρ ἦτο ὁ πλοίαρχος Μαρῖνος Μαριάδης (μετὰ τῆς γαλλίδος συζύγου του), δύο ρῶσσοι φορτωταὶ μὲ 8—9 ἑκατομμύρια ρουβλίων καὶ 8—9 ἄλλα πρόσωπα τοῦ πλοίου. Μόλις προσωρμίσθησαν, συνελήφθησαν ὑπὸ τῶν ὀργάνων τοῦ Ὀσμὰν ἀγᾶ, ὅστις ἐθεώρησε τὸ πλήρωμα αἰχμαλώτους πολέμου καὶ ἐφυλάκισεν αὐτό. Μετὰ 20—25 ἡμέρας ἀπέστειλεν αὐτοὺς —ἐξαιρεθείσης μόνον τῆς Γαλλίδος— εἰς τὸ ἐσωτερικὸν· μόλις ὅμως ἀπεμακρύνθησαν 2 χιλιόμετρα τῆς Κερασοῦντος ἐσφάγησαν ἅπαντες. Ἡ Γαλλίς ἀπεστάλη ἐνταῦθα, ἵνα πληροφορηθῇ, ὡς τῇ εἶπον, ἐκ Κων]πώλεως περὶ τῆς τύχης τοῦ ἀνδρός της!

Περὶ τὰ τέλη τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐφόνευσεν τὸν μόνον ἑλληνα ἱατρὸν Θωμαΐδην κατὰ τὸν ἐξῆς τραγικὸν τρόπον: Προσεκλήθη οὗτος δῆθεν εἰς τοκετὸν μαζὺ μὲ τρεῖς ἄλλους τούρκους συναδέλφους. Ὁ πατὴρ τοῦ ἱατροῦ ὑποπευθεὶς ἠκολούθησε τὸν υἱὸν του. Ὅτε μετέβησαν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ προσκαλέσαντος, ἐδηλώθη εἰς τοὺς ἱατροὺς ὅτι πρόκειται ἀπλῶς νὰ ἐξετάσῃ τρελλὸν τινα. Ἀνῆλθον ἐν σώματι οἱ ἱατροὶ—ἀκολουθοῦμενοι ὑπὸ τοῦ πατρὸς τοῦ Θωμαΐδου—εἰς τὴν ἐπάνω αἴθουσαν, μόλις ὅμως ἤνοιξαν τὴν θύραν εὐρέθησαν πρὸ κακούργου ὥπλισμένου μέχρις ὀδόντων. Δύο τῶν τούρκων ἐννοήσαντες τὸ τέχνασμα ἐπήδησαν ἐκ τοῦ παραθύρου καὶ ἐφυγον, ὁ ἄλλος τούρκος ἱατρὸς σπεύσας νὰ φύγῃ καὶ αὐτὸς ἐκρατήθη παρὰ τοῦ Θωμαΐδου, θελήσαντος νὰ σωθῇ. Ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως δύο σφαῖραι τοῦ κακούργου ἔρριψαν ἅπνουν τὸν τούρκον ἱατρὸν, τὸν Θωμαΐδην καὶ τρίτη σφαῖρα τὸν πατέρα τοῦ τελευταίου, θελήσαντα νὰ σπεύσῃ εἰς βοήθειαν τοῦ υἱοῦ του. Τὸ πρᾶγμα κατηγγέλθη ἀμέσως εἰς

τὸν Νομάρχην Τραπεζοῦντος, ὅστις διέταξε νὰ μεταφερθῇ ἐκεῖ ὁ φονεὺς, τὸν ὁποῖον ἐν τῷ μεταξὺ οἱ περὶ τὸν Ὀσμὰν ἀγὰν παρέστησαν ὡς τρελλόν· Ὁ φονεὺς ἐπεβιβάσθη τοῦ ἀγμοπλοίου διὰ Τραπεζοῦντα, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ὁ Ὀσμὰν ἀποστείλας τὰ ὄργανά του παρέλαβεν αὐτὸν ἀπὸ τὸ ἀγμόπλοιο.

Κιτόπιν προμελετημένης συκοφαντίας περὶ ἐκβιασμοῦ δῆθεν μωαμεθινίδος τινὸς ὑπὸ τινος ὁμογενοῦς Παναγιώτου, συνελήφθησαν 50 — 60 χριστιανοὶ φέροντες τὸ αὐτὸ ὄνομα, ἐπίσης δὲ καὶ 15 γυναῖκες καὶ ἐδάρησαν ἀνηλεῶς ἐκ μέρους τῶν ὀργάνων τοῦ Ὀσμὰν. Κατόπιν τούτου ἀπαγαγόντες δύο ἐξ αὐτῶν, τὸν Παναγιώτην Α. Σεϊτανίδην καὶ τὸν Παναγιώτην Χ. Πεζιρκενίδην, ὠδήγησαν εἰς τὴν ἐξοχικὴν ἑπαυλὶν τοῦ Ὀσμὰν ἀγὰ, ὅπου κατόπιν ἀγρίων βασανιστηρίων κατέσφαξαν αὐτούς.

Περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ μηνὸς Αὐγούστου ἰ. ἔ. διεδόθη ἐν Κερασοῦντι ὅτι δῆθεν στόλος συμμαχικὸς κατέπλεεν ἐκεῖ ἀμέσως ὁ σατράπης Ὀσμὰν ἀγὰς ἐξαπέστειλε τὸν τουρκικὸν πληθυσμὸν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν ἀφήσας μόνον τὸν χριστιανικόν. Μετὰ τοῦτο προσεκάλεσεν εἰς κοινὴν συνεδρίασιν τούρκους τινὰς ἐναπομείναντας καὶ ὠρισμένους προκρίτους ἐκ τῶν χριστιανῶν ἵνα ἀπὸ κοινοῦ συσκεφθῶσι δῆθεν περὶ τῆς ὑποδοχῆς πρὸς τὸν ἐχθρόν. Οἱ χριστιανοὶ γνωρίζοντες τὸν πραγματικὸν σκοπὸν τῆς προκλητικῆς, δὲν μετέβησαν· τὴν ἐπομένην ἐγένετο συστηματικὴ ἔρευνα εἰς τὰς χριστιανικὰς οἰκίας καὶ συνέλαβον κρυβέντας, τοὺς ὁποίους ὁ Ὀσμὰν ἀγὰς ἀπεφάσισε νὰ ἀποστείλῃ εἰς τὸ Κουλάκ Κιγιά, τόπον ὅπου κατεκρεοῦργεῖ τὰ θύματα του. Θρῆνοι καὶ κλαύματα ἐπηκολούθησαν τότε. Γυναῖκες ὀλοφυρόμεναι ἔτρεχον πρὸς αὐτὸν καὶ γονυκλινεῖς παρεκάλουν τὸν ἀγὰν, ὅπως παραιτηθῇ τοῦ σχεδίου του,

διότι ἐγνώριζον ὅτι ἐκεῖ ἀνέμενεν ὠρισμένως τοὺς συλληφθέντας ἡσφαγή· Ἀγνωστον πῶς, ἐπείσθη ὁ Ὀσμὰν καὶ τοὺς ἀφῆκε, περιώρισεν ὅμως 500 ἐξ αὐτῶν περίπου ἐν τῇ σχολῇ ὡς ὁμήρους, τοὺς ὁποίους ὠρκίσθη ἐπισήμως ὅτι θὰ σφάξῃ ἐὰν οἱ Γκιαούρηδες (Ἄγγλοι, Γάλλοι καὶ Ἕλληνες) θὰ ἐτόλμων νὰ ἀποβιβασθῶσιν εἰς Κερασοῦντα. Τοὺς 500 αὐτοὺς ἐφύλαττε κουστωδία κακούργων ὀργάνων τοῦ Ὀσμὰν ἀγὰ, μόνον δὲ ἐνίοτε ἐπέτρεπε κατὰ 10 — 12 άτομα νὰ ἐπισκέπτονται τὰς οἰκογενεῖας αὐτῶν καὶ νὰ ἐπιστρέφουν καὶ πάλιν εἰς τὴν σχολήν.

Ἐκθεσις κατ' Αὐγούστον ἰδ. ἔτ. ληφθεῖσα ἐσημείου, μεταξὺ ἄλλων, τὰ ἐξῆς: «Φρικτὴ εἶνε ἡ οἰκονομικὴ θέσις τῶν Κερασουντίων. Τὸ ἀπαίσιον φάσμα τῆς πείνης πρὸ ἡμερῶν ἤδη ἀπειλεῖ πάντας τοὺς χριστιανούς· φυσικώτατον ἄλλως τε τὸ τοιοῦτον. Φορολογία ὑπερόριος, καταθλιπτικωτάτη εἰς ὄγκον, ἀπεμύζησε καὶ ἀπομυζᾷ καθημερινῶς τοὺς ἀτυχεῖς Κερασουντίους. Ὅποια ὀδυνηρὰ κατάστασις! Νὰ πωλῶσιν, ἐλλείψει χρημάτων, καὶ τὰ τελευταῖα ἐναπομείναντα αὐτοῖς κοσμήματα, ἐπιπλα, χειρωνακτικὰ ἐργαλεῖα κτλ. διὰ νὰ ἱκανοποιήσωσι, φόβῳ καὶ τρόμῳ συνεχόμενοι, τὴν ἀπληστίαν τῆς ὀσμανικῆς βουλημίας. Ὑποστάντες καὶ ὑφιστάμενοι συνεχῶς τὴν ἐπαχθεστέραν τῶν ἀφαιμάξεων, στερούμενοι ἀφ' ἑτέρου τῶν εὐνοϊκῶν ὁρῶν, ὅπως ἀναπληρώσουν ἐν μέρει τοῦλάχιστον τὴν ἐξάνιλησιν αὐτῶν τὴν οἰκονομικὴν, καθότι ἔχοντες διηνεκῶς πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν τὸ φάσμα τῶν καθημερινῶν συλλήψεων καὶ ἀπαγωγῶν, πολλοὶ ἀπέχουσι τοῦ νὰ ἐξέρχωνται πρὸς ἀναζήτησιν πόρον ζωῆς ἐκ τῶν κατοικιῶν αὐτῶν, οἱ ἄνδρες τοῦλάχιστον καὶ οἱ νέοι. Οἱ ὀλίγοι ἔχοντες καταστήματα διὰ τὸν

ἴδιον λόγον οἰκουροῦσιν, τοιοῦτοτρόπως δὲ τὰ καταστήματα αὐτῶν μένουσι σχεδὸν κλειστά· διὰ τινὰς ὥρας ἀνοίγουσιν αὐτὰ καὶ τοῦτο τοῖς ἐπιβάλλεται ὑπὸ τοῦ τέρατος Ὁσμὰν ἀγᾶ, ὅπως εἰσερχόμενοι οἱ ἥρωες αὐτοῦ κατακρατήσωσιν ὅ,τι ἀρέσκει εἰς ἕκαστον.»

Αἱ κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας εἰς τὰ Πατριαρχεῖα περιελθοῦσαι εἰδήσεις παριστῶσι τὴν κατάστασιν τοῦ ἐν Πόντῳ χριστιανικοῦ πληθυσμοῦ πλέον ἢ ἐπικίνδυνον. Μετὰ ξὺν 23 — 28 Ὀκτωβρίου ἐν. ἔγ. ἐξωρίσθησαν ὅλοι οἱ Ἕλληνες ὑπήκοοι τῆς Τραπεζοῦντος, Κερασοῦντος, Ὀρδοῦς, Σινώπης, Παρθενίου καὶ Ἰνεπόλεως. Τῇ 4 Νοεμβρίου ἐν. ἔτους ἐξωρίσθησαν καὶ οἱ Ἕλληνες ὑπήκοοι τῆς Ἀμισοῦ. Πάντων τούτων αἱ περιουσίαι ἐπρόκειτο νὰ δημευθῶσι.

ΜΕΡΟΣ Β'

ΤΑ ΜΑΡΤΥΡΙΑ

ΤΟΥ

ΕΝ Τῇ ΚΕΝΤΡΙΚῇ ΚΑΙ ΔΥΤΙΚῇ

ΜΙΚΡᾷ ΑΣΙΑ

ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ

Η'.

ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΑΙΣΑΡΕΙΑΣ

Ἡ ληστεία εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς εἶχε λάβῃ ἀνησυχη-
τικὸν χαρακτῆρα καθ' ὅλην σχεδὸν τὴν ἐπαρχίαν, εἰς
βαθμὸν ὥστε νὰ παύσῃ ἡ ἐπικοινωνία μεταξὺ τῶν δια-
φόρων χωρίων.

Καὶ Ἀπρίλιον τοῦ 1919 οἱ ἐκ Κούρουμτζε Στέφα-
νος Χαραλάμπους καὶ Σάββας Ἀναστασίου μετὰ τοῦ
υἱοῦ του ἐπιστρέφοντες ἐκ Σίς, ἔδρας τῆς ὁμωνύμου
διοικήσεως τοῦ νομοῦ Ἀδάνων, ὅπου εἶχον μεταβῆ πρὸς
προμήθειαν τροφίμων, ἐφονεύθησαν εἰς ἀπόστασιν δύο
ὥρων ἀπ' αὐτῆς.

Ὁ Νικόλαος Τζεράχ ἐπιστρέφων ἐξ Ἀζιζιέ (ὑποδι-
οικήσεως τοῦ νομοῦ Σεβαστείας) εἰς τὰ ἴδια, ἐφονεύ-
θη μεταξὺ τῶν χωρίων Κουρμπαλῆ καὶ Οὐζοῦν Μπο-
νὰρ ἀπογυμνωθεὶς παντὸς ὅ,τι ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ.

Ὁ ἐν τῇ κοινότητι Προκοπίου εἰσπράκτωρ τῶν δη-
μοσίων φόρων Ἐγιὸνπ δι' ἀσήμαντον ποσὸν καθυστε-
ρούμενον ὑπὸ τῆς Κοινότητος, ἔδειρεν ἀνηλεῶς τὸν και-
δηλάπτην τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Ἀγίου Ἰωάννου καὶ εἰ-

σελθὼν εἰς αὐτὴν ἔλαβε πάντα τὰ ἱερὰ σκεύη τοῦ ἱεροῦ Βήματος, τὰ ὅποια ἐξέθηκεν εἰς πλειστηριασμόν.

Τῇ 20 Μαΐου ἰ. ἔ. ἡ Θεογνωσία Ἀβ. Παμπουκ-τζόγλου καὶ ἄλλαι τινὲς γυναῖκες μετὰ τῶν τέκνων των ἐκκινήσασαι ἐκ Νεαπόλεως (Νέβ Σεχίρ) μὲ κατεύθυνσιν τὴν πρωτεύουσαν, περιέπεσον εἰς ληστὰς, οἵτινες ἀφοῦ ἔδειραν καὶ ἐβασάνισαν αὐτὰς κατὰ τρόπον φρικώδη, ἀφῆρσαν πᾶν ὅ,τι εἶχον.

Τὴν 26 Μαΐου 1920 περὶ τοὺς χιλίους Κιρκασίους κατέλαβον καὶ ἐκράτησαν τὴν Ὑοσγάτην ἐπὶ 14 ἡμέρας. Ἐν τῷ μεταξὺ διεσκορπίσθησαν ἐκ μέρους τῶν Κεμαλικῶν, οἱ ὅποιοι ἀνακατέλαβον τὴν πόλιν τῇ 21 Ἰουν. ἰδ. ἔτ. Ἀμα τῇ ἀνακαταλήψει, προέβησαν ἀμέσως εἰς λεηλασίας καὶ κατόπιν εἰς σφαγὰς Ἑλλήνων καὶ Ἀρμενίων, ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τοῦ Ἐδχέμ βέη, γενικοῦ ἀρχηγοῦ τῶν καταδιωκτικῶν δυνάμεων, καὶ καθ' ὑπόδειξιν τῶν ἐπιτοπίων τούρκων. Ἡ σφαγὴ ἐγένετο κυρίως ἐν τῇ ἀγορᾷ, διὰ τοῦτο καὶ οὐδεὶς τῶν ἐν αὐτῇ ἀνδρῶν ἠδυνήθη νὰ σωθῇ. Ἐβιάσθησαν πολλαὶ νεάνιδες, ἐπυρπολήθησαν πολλὰ οἰκίαι καὶ ἐπληρώθησαν ἀρκετοί. Οἱ νεκροὶ μετὰ τέσσαρας ἡμέρας περισυνελέγησαν καὶ διὰ τῶν ἀμοξῶν τοῦ καθαρισμοῦ τῶν δρόμων, ἄνευ οὐδεμιᾶς νεκρωσίμου ἀκλουθίας, ἤχθησαν ἔξω τῆς πόλεως καὶ ἐρρίφθησαν εἰς ἓνα λάκκον. Μεταξὺ τῶν φονευθέντων εἶνε καὶ ὁ ἐκ τοῦ χωρίου Κουζλούκιοϊ (περιφέρειας Ἀμισοῦ) ἱερεὺς Ἰωάννης Ἀρχιτεκτονίδης, ὅστις ἐφονεύθη, διότι δὲν ἠθέλησε νὰ ὑποδείξῃ τοὺς πλουσίους τῆς πόλεως. Οἱ λοιποὶ φονευθέντες 50 τὸν ἀριθμὸν εἰσιν οἱ ἑξῆς:

Μιχαὴλ Καδίρογλου, Ἀβραὰμ καὶ Ἰωάννης Χουδαβερδόγλου Ἀθηνᾶ Παπάζογλου, Χαράλαμπος Κεσίσογλου, Ἀνέστης γαμβρὸς αὐτοῦ, Κυριάκος, Ἀναστάσιος Προκοπιάδης

Χαράλαμπος υἱὸς αὐτοῦ, ἡ σύζυγος αὐτοῦ, Ἀναστάσιος διδάσκαλος, Ἰωάννης Ἀρζουμανίδης, Γεώργιος Σαραφίδης, Θωμᾶς Παπάζογλου, Φίλιππος Παπάζογλου, Σάββας Σαββαΐδης, Ἰορδάνης, Ἀναστάσιος Τσακηρίδης, Γεώργιος Ἐφίνογλου, Γρηγόριος Ἐφίνογλου, Σάββας Ἀρτιτζόγλου, Γαβριὴλ Ταῖπλόγλου, Ἀναστάσιος Ἀδοσίδης, Γεώργιος Κρεοπώλης, Μιχαὴλ υἱὸς αὐτοῦ, Χαράλαμπος Χαραπασίδης, Κων]στῖνος Δζαμόγλου, Ἑλένη σύζυγος αὐτοῦ, Θεολόγος Γρηγορίου, Νικόλαος Ἀνανιάδης, Ἡλίας Μουράτογλου, Λάζαρος Σαββαΐδης, Κυπριανὸς Ἰορδανίδης, Βασίλειος Καζέζογλου Ἡλίας Καζέζογλου, Πρόδρομος πατὴρ αὐτοῦ, Ἐλευθέριος Τσαούσογλου, Μαρία Χατζῆ Ἀναστασίου, Ἰωαννάκης Σεραφειμίδης, Θεολόγος Σαραφίδης, Χατζῆ Μαρία, Γρηγόριος Σαατσόγλου, Ἀβίτας, Χαράλαμπος Ταχτσόγλου, Γεθσημανῆ, Παῦλος Πανόγλου, Στυλιανὸς δικηγόρος, Ἀναρίας Μαιόγλου, Στυλιανὸς Κεσίσογλου καὶ Σοφία Σαράφογλου.

Τῇ 8 Σεπτεμβρίου ἰ. ἔ. τακτικὸς Κεμαλικὸς στρατὸς ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ διοβότηου Δζεμίλ, ἀξιωματικοῦ, ἐσελθὼν εἰς τὸ χωρίον Κότζολγαν, δίωρον περίπου ἀπέχον ἀπὸ τῆς Ὑοσγάτης, ἀποτελούμενον ἐκ 280 Ἑλληνορθοδόξων κατοίκων, ἐξηνάγκασεν ὅλον τὸν πληθυσμὸν ἵνα συναχθῇ ἐντὸς τοῦ ναοῦ τοῦ χωρίου, ὅπου ἀφοῦ οἱ στρατιῶται ἠσέλγησαν κινήσας ἐπὶ τῶν γυναικῶν καὶ παρθένων, κατέσφαξαν ἀγρίως ταύτας ὡς καὶ ὅλον τὸν ἄρρενα πληθυσμὸν, μὴ φεισθέντες μηδὲ τῶν μικρῶν παίδων, μηδὲ αὐτῶν τῶν νηπίων, ἐξ ὧν ἐν εὐρέθῃ ἐσφαγμένον ἐπὶ τῶν μαστῶν τῆς προσφαγιασθείσης μητρός του. Ἐκ τῆς φρικαλέας ταύτης σφαγῆς μόλις 24 ἄτομα ἠδυνήθησαν νὰ σωθῶσι, διαφυγόντα πρὸ τῆς συλλήψεως τῶν λοιπῶν χωρικῶν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ στρατὸς προὔτιθετο νὰ

ἐπιδράμη καὶ κατὰ τῶν πέριξ χωρίων ἐπὶ τῷ αὐτῷ θηριώδει σκοπῷ, ἔσπευσαν οἱ κάτοικοι αὐτῶν νὰ διασκορπισθῶσιν εἰς τὰ ὄρη.

ΕΠΑΡΧΙΑ ΙΚΟΝΙΟΥ

Ἡ κατάστασις ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ταύτῃ, πάντοτε ἦτο ἀφόρητος, ἐπιδεινουμενὴ ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ.

Τῇ 7 Ἰανουαρίου 1919 ἐν Μαλακοπῇ νεᾶνις ἀνήλικος, ὀνόματι Εἰρήνη Μιχαήλ Τοζόγλου, ἀπήχθη ὑπὸ Τούρκου συνεγχωρίου ὀνόματι Νουρῇ Ἰσλάμογλου καὶ διὰ τῆς ἐξισλαμίσεως, ἠναγκάσθη νὰ συζευχθῇ αὐτόν.

Κατὰ Φεβρουάριον τοῦ ἰδ. ἔτ. ὁ ὑπασπιστὴς τοῦ διοικητοῦ τοῦ 20 στρατιωτικοῦ τάγματος, μεταβὰς εἰς θεατρικὴν παράστασιν διδομένην ἐν τῷ ξενοδοχείῳ «Βαγδάτης» ἐν τῇ κοινότητι Ἰπρακλείου (Ἐρεγλι), ἔδειρε διὰ τῶν ὑπ' αὐτὸν στρατιωτῶν τὸν ὠρολογοποιὸν Ἀποστολάκη, πληγώσας αὐτὸν ἐν τέλει διὰ λόγχης.

Τῇ 12 Μαρτίου ἰδ. ἔτ. ὁ ἐκ Περμάτων Ἀγάπιος Γιάζνογλου ἐδολοφονήθη ἐν Ἰκονίῳ, πυροβοληθεὶς καθ' ἥν ὥραν ὑδρεύετο ἀπὸ τῆς παρὰ τὴν οἰκίαν αὐτοῦ κρήνης.

Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον τοῦρκοι κάτοικοι Καραμὰν, εἰσελθόντες εἰς οἰκίαν ὁμογενοῦς διὰ κλοπὴν, ἐπνιξαν καὶ κατόπιν ἐσφάξαν τὴν οἰκοδέσποιναν.

Κατὰ τὸν αὐτὸν μῆνα ἐν τῇ κωμοπόλει Σουβερμέζ ἢ ὑπὸ τὸν Χαλὶλ Ἰβραχήμογλου Πατὰλ συμμορία ληστών, ἐξηκολούθει κατὰ τρόπον ἀφάνταστον νὰ πιέζη τοὺς οἴκους καὶ τὰ καταστήματα αὐτῶν.

Τῇ 30 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐν Νίγδῃ ὁ Ριφὰτ Ζαδὲ Γαλῆπ βέης ἔδειρεν ἀνηλεῶς ἐν μέσῃ ἀγορᾷ τὸν διδάσκαλον τῆς κοινότητος Βασίλειον Ἀμφιλοχιάδην.

Κατ' Ἀπρίλιον τοῦ ἰδ. ἔτ. ἐφονεύθη ὁ ἐκ Κέλβερι Βασίλειος Ἀτλαμάζης μεταξὺ Κέλβερι καὶ Νίγδης.

Περὶ τὰ τέλη Μαΐου ἰδ. ἔτ. ὁμογενεῖς ἐκ Νεαπόλεως διανυκτερεύσαντες ἐν τινι ξενῶνι μεταξὺ Νεαπόλεως καὶ Ἀκ Σεραῖου ἐληστεύθησαν, ἐδάρησαν, καὶ ἡκρωτηριάσθησαν.

Κατὰ τὸν αὐτὸν μῆνα τοῦρκοι ληστοσυμμορίται ἐλήστευον τοὺς διερχομένους τὴν ὁδὸν Ἐρεγλι καὶ Οὐλούκησλᾶ (Ἀδάνων). Ἐφονεύθησαν δύο ἄτομα καὶ ἐτραυματίσθησαν εἴκοσι.

Τῇ 27 Ἰουλίου ἰδ. ἔτ. ἐρρίφθη εἰς τὸν περίβολον τῆς Μητροπόλεως Ἰκονίου καὶ εἰς οἰκίαν χριστιανικὴν ἀπειλητικὸν γράμμα, τὸ ὁποῖον ἐν μεταφράσει ἔχει ὡς ἐξῆς:

«Κατηραμένε Ἐοῖον»

Φανατικοὶ ἄπιστοι. Ἐγρίφητε μὲ τουρκικὸν ἄρτον, ἀλλ' εἰς ἀνταπόδοσιν διασκορπίζετε δηλητήριο ἐν αὐ-

τὴν τὴν χώραν. Εἶνε γνωστὸν, ὅτι ἐξ ἀγάπης πρὸς σᾶς οἱ χαμερπεῖς Ἀρμένιοι ἐσφάγησαν σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις καὶ ἐξωντώθησαν μετὰ περιφρονήσεως. Τώρα πρὸς ἐκδίκησιν κατέφυγον εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ἀλλὰ μὴ ἐπιτυχόντες ὑποβάλλουσι παράπονα εἰς Εὐρώπην διὰ τῶν ἐν Κων]πόλει ἀντιπροσώπων, ἀλλὰ τὰ παράπονά των γίνονται εἰς μάτην.

Ἀλλὰ θὰ τεθῇτε ὑπὸ τὰς ἐτοιμοὺς μαχαίρας μας.

Μὴ νομίσητε ὅτι ὁ Τζεμάλ Πασᾶς ἀπέθανεν. Οἱ σύντροφοί του εἶνε παρόντες.

Βλέπομεν ὅτι πολλὰ μέτρα λαμβάνονται πρὸς ἰδρυσιν ἰδιαίτερου κράτους ἐνταῦθα.

Ἦλθεν ὁ καιρὸς νὰ ἐξαφανισθῶσιν οἱ εἰς δύο χιλιάδες ἀνερχόμενοι χριστιανοί.

Οἰαδήποτε ἐνέργειά σας, πρὸς οἰονδήποτε κράτος, θὰ προκαλέσῃ τὸν θάνατόν σας.

Οὐδὲ ἐν λεπτόν μὴ χάνετε εἰς ἀνωφελεῖς ἐνεργείας.

«Νέος Τούρκος στρατιώτης»

Κατὰ Σεπτέμβριον ἰδ. ἔτ. συνεπεία τῆς ἐπελθούσης συμπλοκῆς τῶν τούρκων ἐν Πόζκηρ ἐφονεύθησαν δύο ὁμογενεῖς, ὁ Χρυσάφης Ἀρσλάνογλου καὶ ὁ ἐν Ἀλαῖας κτίστης Γεώργιος, ἐτραυματίσθησαν δὲ ὁ κτίστης Παντελῆς καὶ ἡ σύζυγός του Δέσποινα, ἡ χήρα Γεωργίου κουρέως καὶ ὁ υἱὸς τῆς Ἰορδάνης, ὁ Σωκράτης Γιαβρόγλου καὶ ἡ σύζυγός του Ρεβέκκα καὶ δύο ἄλλοι κτίσται.

Τῇ 5 Ὀκτωβρίου ἰδ. ἔτ. ἐφονεύθη ὁ ἐκ τοῦ χωρίου Ἀνταβαλ (Καῖρὲ) ποιμὴν Βασίλειος Χρήστου ὑπὸ τῶν φανατικῶν τούρκων Ἀπαγλου Τζεμάλ καὶ Χακκῆ, Κέλ Μεχμέτογλου Λατήφ καὶ Τσαούσογλου Νετζίπ.

Τῇ 6 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ὁ ἐκ Κερβάλης Νικόλαος Κατράντζῆς ἐπιστρέφων ἐκ τοῦ τουρκ. χωρίου Ἰλίσου, ἔπεσεν εἰς ἐνέδραν τούρκων, οἱ ὅποιοι πυροβολήσαντες ἔρριψαν αὐτὸν ἄπνουν, ἐξορύξαντες κατόπιν καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς.

Τὸ ἐθνικιστικὸν κίνημα τοῦ Μουσταφᾶ Κεράλ ἐνέπλησε τοὺς τούρκους μίσους καὶ φανατισμοῦ κατὰ παντὸς χριστιανικοῦ καὶ ἰδίᾳ ἐλληνικοῦ, οἱ δὲ ὁμογενεῖς βλέποντες προβάλλοντα τὸν κίνδυνον σφαγῆς διεσκορπίζοντο μεταναστεύοντες.

I.

ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΓΚΥΡΑΣ

Ἡ ληστεία δὲν ἔλειψε καὶ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ταύτῃ, μάλιστα ἐν τῷ καζᾶ Χουμάνων εἶχε παραλύσῃ τὴν οἰκονομικὴν ζωὴν τῶν μὴ μουσουλμανικῶν πληθυσμῶν καὶ πᾶσαν ἐμπορικὴν κίνησιν. Οἱ λησταὶ παρέμενον ἀκαταδίωκτοι, τῶν κυβερνητικῶν ἀρχῶν σκοπίμως προφασιζομένων ὅτι ἡ χωροφυλακὴ ἦτο ἀνεπαρκής.

Κατὰ Ἰούλιον τοῦ 1919 ἐφονεύθη ἐκεῖθεν τοῦ Ἑσκή-Σεχὶρ καὶ δύο ὥρας μακρὰν τοῦ σταθμοῦ Ἀλπή-Κιοῦ ὁ ἐκ Σουγιουτιῶν μυλωθρὸς Γεώργ. Βασίλογλου.

Αἱ κοινότητες ἐτρομοκρατοῦντο. Οἱ ἄρρενες χριστιανοὶ τοῦ Ἑσκή Σεχίρ φυλακισθέντες καὶ φορολογηθέντες ἀδρόγατα ἀπηλάθθησαν. Διεπράχθησαν ὄργια καὶ φόνοι, περὶ τῶν ὁποίων ἐλλείπουσιν ἄχρις ὥρας λεοτομέρειαι. Αἱ οἰκίαι τῶν χριστιανῶν ἀπεγυμνώθησαν τῶν ἐπίπλων καὶ αὐτῶν ἀκόμη τῶν παραθύρων. Παιδιά 10-12 ἐτῶν ὀδύγουμενα εἰς τὸ Φρουραρχεῖον ἐδέροντο ἀνηλεῶς ὅπως ἐξαναγκασθῶσι καὶ ὁμολογήσωσιν ἂν οἱ πατέρες, θεῖοι καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν εἶνε καὶ ποῦ εἶνε κεκρυμμένοι. Ἀτακτοὶ καὶ τακτικοὶ στρατιῶται ἔρριπτον εἰς τοὺς δρόμους τοὺς ἐνοίκους καὶ εἰσήρχοντο αὐτοὶ εἰς τὰς οἰκίας τῶν χριστιανῶν, ἀπερχόμενοι δὲ παρελάμβανον ὅ,τι ᾔθελον.

Εἰς τὴν κοινότητα Κοτυαίου ἐπῆλθεν ραγδαία ἡ ἐξίλιξις τῶν ἀκατονομάστων ὀργίων, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἀφίκετο εἰς τὴν πόλιν οἱ φανατικοὶ Κεμαλισταὶ Ἐιέμ βέης, Κιρκάσιος, καὶ Ἰσμαήλ Χακκῆ βέης, Ταγματάρχης. Ὁ δεύτερος περιστοιχιζόμενος ὑπὸ 150 ἐπιλέκτων Ἀλβανῶν, δὲν συνήντησε καὶ πολλὰς δυσχερείας νὰ προσεταιρισθῇ καὶ τοὺς ἰσχυροὺς παράγοντας ἐκ τῶν Τούρκων τῆς πόλεως Κοτυαίου. ἐν πλήρει δὲ συνεννοήσει μετ' αὐτῶν κατέστρωσε τὸ ἐξοντωτικὸν πρόγραμμά του κατὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ καὶ Χριστιανικοῦ στοιχείου, πρωτοστατῶν αὐτὸς ὁ ἴδιος εἰς ἅπαντα τὰ τερατουργήματά. Διέταξε τὸν ἀφοπλισμὸν τῶν Ἑλλήνων· τὰ ὄργανά του προέβησαν εἰς κατ' οἶκον ἐρεύνας ὠρισμένων προσώπων· εὗρέθησαν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ἀναστασίου Ἀμπατζόγλου δύο δίκανα· συνελήφθη ὁ δυστυχὴς ὁμογενὴς καὶ ἐνῶ ὠδηγεῖτο εἰς τὸ Φρουραρχεῖον, οἱ συνοδεύοντες αὐτὸν ἔρριψαν ἐντὸς τοῦ δισακκίου του, τὸ ὁποῖον διετάχθη νὰ συμπαραλάβῃ ἐκ τῆς οἰκίας του, δύο χειροβομβίδας. Ἐπ' αὐτὰς τὰς συνθήκας ὠδηγήθη ἐνώπιον τοῦ Ἐιέμ βέης, ὅστις διέ-

ταξεν αὐτοστιγμὴν τὸν ἀπαγχονισμόν του. Ταῦτοχρόνως ἐκλήθησαν ὑπὸ τὰ ὄπλα ὠρισμένοι τινὲς κλάσεις ἐν τῇ περιοχῇ Κοτυαίου, εἰς δὲ τὴν ἐλληνικὴν κοινότητα ἐπρετάθη ὅπως παραδώσῃ 245 ὄπλα πολεμικά μετ' ἀναλόγου ἀριθμοῦ φυσιγγίων, ὡς ἀντιστήκωμα τῆς στρατολογίας. Ὅπλα μὲν δὲν ὑπῆρχον εἰς τοὺς ὁμογενεῖς, ἐπρεπεν ὅμως νὰ ἐξευρεθῶσι τοιαῦτα ἐξ ἀγορᾶς. Συνεστήθη πρὸς τοῦτο ἐπιτροπὴ ἀπαρτιζομένη ἀπὸ τὸν Ἀναστάσιον Συμεωνίδην, δικηγόρον, καὶ Γιαννάκον Παπαδόπουλον ἐμπορον, ἡττις ἐφοδιασθεῖσα διὰ φύλλων ἀδείας ἐλευθέρας κυκλοφορίας ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Ἰσμαήλ Χακκῆ βέης, μετέβη εἰς τὰ χωρία πρὸς ἀγορὰν ὄπλων. Ταῦτοχρόνως ὁ Ἰσμαήλ Χακκῆ ἀπέστειλεν εἰς τὰ χωρία τὸν ἀρχηγὸν Πεχλεβὰν μετ' ὁμάδος ἀτάκτων. Οἱ εἰρημένοι Ἀναστάσιος Συμεωνίδης καὶ Γιαννάκος Παπαδόπουλος μετὰ τοῦ ἀμαξηλάτου Ἡλία Σακιτζῆ συνελήφθησαν περὶ τὰ μέσα Ἰουλίου ἐ. ε' ὑπὸ ὁμάδας ἀνταρτῶν καὶ ὠδηγήθησαν εἰς Τσάμλιζαν (παρακείμενον πευκῶνα) παρὰ τὸ χωρίον Ὁβᾶ-Κιοϊ, ἐκεῖ δὲ δεθέντες καὶ οἱ τρεῖς διὰ σχοινίου ἐφονεύθησαν μετὰ τὰ φρικωδέστερα τῶν βασάνων. Τέσσαρας ἡμέρας μετὰ τὸν ἄγριον τοῦτον φόνον ἀνεκαλύφθησαν ὑπὸ τὸν ὁμογενῶν, βοηθουμένων καὶ ὑπὸ τῶν χωρικῶν τοῦ Ὁβᾶ Κιοϊ, τὰ πτώματά των παρὰ τὴν Τσάμλιζαν, χρησιμοποιοθέντων πρὸς τοῦτο ὡς ὀδηγῶν τῶν κυνῶν τοῦ χωρίου.

Ὁ Ἀναστάσιος Συμεωνίδης ἔφερε τραῦμα διαμπερὲς εἰς τὸν δεξιὸν μηρὸν, προκληθὲν διὰ πεπυρακτωμένου σιδήρου, δεύτερον τραῦμα ἐπίσης διαμπερὲς εἰς τὴν κοιλίαν, προκληθὲν διὰ ξιφολόγχης· τὰ δάκτυλα ἀμφοτέρων τῶν ποδῶν ἦσαν κεχωρισμένα ἀπ' ἀλλήλων διὰ βαθειῶν πληγῶν, τὰ δὲ πέλματά του ἔφερον πληγὰς χαι-

νούσας, προκληθείσας διὰ κοπτεροῦ ὀργάνου, Ὁ Γιαννάκος Παπαδόπουλος καὶ ὁ ἀμαξηλάτης Ἡλίας Σακιτζῆς ἔφερον διαπμερῇ τραύματα εἰς τὸ στῆθος προκληθέντα δι' ὀξέος ὀργάνου. Φαίνεται ὅτι οὗτοι δὲν ὑπεβλήθησαν εἰς βάσανα. Τὰ πτώματα τούτων δεδεμένοι ὅπως ἦσαν μετεφέρθησαν εἰς τὸ ἐλληνικὸν νεκροταφεῖον τοῦ Κοτυαίου, ἐτέθησαν ἐντὸς κιβωτίου καὶ ἐτάφησαν, ἀφοῦ προσετέθη εἰς ταῦτα καὶ τέταρτον θῦμα, ὁ Κων]τῖνος Τακιρτάκογλου, φονευθεὶς εἰς τὴν παρυφὴν τῆς πόλεως τὴν προτεραίαν τῆς ταφῆς. Σκηνοθέται τῶν τερατουργημάτων τούτων ὑπῆρξαν οἱ Ἐτέμ καὶ Ἰσμαήλ Χακκῆ, ὅστις μάλιστα εἰς ἐπιτροπὴν ἐξ Ἑλλήνων, παρουσιασθεῖσαν αὐτῷ διὰ τὴν ἐξαφάνισιν τῶν εἰρημένων, εἶπεν ὅτι ἀπεστάλησαν οὗτοι εἰς τὸν Ἑλληνικὸν στρατὸν διὰ νὰ καλέσωσιν αὐτὸν ἐξ ὀνόματος τῆς κοινότητος εἰς τὴν κατάληψιν τοῦ Κοτυαίου, ἀπειλήσας συγχρόνως τὴν ἐπιτροπὴν καὶ διὰ φυλακίσεως.

Τὰ πρῶτα θύματα ἐπηκολούθησαν δολοφονίαι ἄλλεπάλληλοι. Δύο ὁμογενεῖς, ὁ Κων]τῖνος Ντερμετζῆς καὶ ὁ Νικόλαος Ἀμπατζῆ ἐσφάγησαν εἰς τινα μῦλον πλησίον τῆς πόλεως. Πέντε ὁμογενεῖς, ὁ Παντελῆς Καραγκιόζης, Χαράλαμπος Καραμπουρνῆς, Ἀναστάσιος Σεραφειμίδης, καὶ δύο ἕτεροι, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα δὲν ἐξηκριβώθησαν, ἐφονεύθησαν ὑπὸ τοῦ Τεφίκ βέη, ἀδελφοῦ τοῦ Ἐτέμ βέη, παρὰ τὸ χωρίον Τουργουτλάρ, δεθέντες καὶ αὐτοὶ ὀπισθάγκωνα διὰ σχοινίου. Τὰ πτώματα τούτων ἔμειναν ἄταφα. Ὁ Λάζαρος Μιχαηλίδης καὶ τρεῖς ἄλλοι ἐσφάγησαν ὑπὸ ὁμάδος ἀτάκτων εἰς τι χωρίον, ὅπου εἶχον μεταβῆ δι' ἐπισκευὴν μουσουλμαν. τεμένους. Ὁ Κων]στῆς Ζεϊμπέκογλου, Δημήτριος Ἀκμπαμπᾶς καὶ τρεῖς

ἄλλοι, Ἀρμένιοι ἀμαξηλάται, ἠγγαρεύθησαν ὑπὸ Κεμαλικῶν καὶ ὠδηγήθησαν εἰς τὸ μέτωπον Γκετῖς. Ἐκεῖ τοὺς ἀφῆρέθησαν οἱ ἵπποι καὶ αἱ ἄμαξαι· διετάχθησαν δὲ οἱ ἴδιοι νὰ ἐπιστρέψωσι. Μόλις ὅμως ἀπεμακρύνθησαν ὀλίγα βήματα ἐφονεύθησαν πυροβοληθέντες ἐκ τῶν ὀπισθεν.

Ὡσεὶ μὴ ἤρκουν τὰ τερατουργήματα ταῦτα, εἰς τοὺς ἀνυπερασπίστους ὁμογενεῖς τῆς κοινότητος Κοτυαίου ἐφηρμόσθη κατ' αὐτῶν καὶ ἄλλο μέτρον βαθμιαίας ἐξοντώσεως, τὸ μέτρον τοῦ ἐκτοπισμοῦ. Τὴν 28 Αὐγούστου μὲ σχέδιον καλῶς καταστρωθὲν περισυνελέγησαν 27 πρόκριτοι τῆς ἐλληνικῆς κοινότητος, οἷτινες ἐνωθέντες μετ' ἄλλων τοιούτων, τῶν Ἀρμενίων καὶ τῶν Ἀρμενοκαθολικῶν, ἐξετοπίσθησαν ἀδίκως εἰς Ἑσκή-Σεχίρ καὶ ἐκείθεν εἰς τὴν περιοχὴν Ἀγκύρας. Τὴν ἐπομένην κῆρυξ ἐκήρυξεν ὅτι πάντες οἱ ἄρρενες χριστιανοὶ ἀπὸ 15 ἐτῶν καὶ ἄνω δέον νὰ συγκεντρωθῶσιν εἰς τὸ ὠρισμένον μέρος ἐπὶ ποινῇ θανάτου διὰ τοὺς παρακούοντας τὴν διαταγὴν. Μετὰ τὴν συγκέντρωσιν πάντες ὅσοι δὲν ἠδύναντο.... νὰ βαδίζωσι, χωλοὶ, τυφλοὶ καὶ γέροντες, ἐρρίφθησαν εἰς τὰ σιδηροδρομικὰ ὀχήματα καὶ ἀπεστάλησαν εἰς Ἑσκή-Σεχίρ, οἱ δὲ λοιποὶ 543 Ἕλληνες καὶ εὐάριθμοι Ἀρμένιοι καὶ Ἀρμενοκαθολικοὶ, ἀπεστάλησαν πεζῇ ὑπὸ συνοδείαν χωροφυλάκων καὶ ἀτάκτων. Τὴν τελευταίαν ταύτην ἀποστολὴν συνήντησαν παρὰ τὸ χωρίον Σοφτση ἐν τάγμα τοῦ συντάγματος, τὸ ὁποῖον, ἐνῶ ὠδῆγει ὁ Ἰσμαήλ Χακκῆ βέης πρὸς τὸ Μπόλου, στασιάσαν καθ' ὁδὸν παρὰ τὸ Ἑσκή Σεχίρ ἐφόνευσεν ὅλους τοὺς ἐμπίστους Ἀλβανοὺς τοῦ Ἰσμαήλ Χακκῆ, ἐτραυμάτισε σοβαρῶς καὶ αὐτὸν τὸν θηριώδη ἀξιωματικὸν καὶ ἐπέστρεφεν εἰς τὰς ἐστίας του. Οἱ ἄνδρες τοῦ τάγματος ἐσταμάτησαν

τὴν ἀποστολὴν, φονεύσαντες δὲ τοὺς συνοδεύοντας αὐτὴν χωροφύλακας καὶ ἀτάκτους μὲ τὸν ἐπὶ κεφαλῆς ἀξιωματικὸν, διέταξαν καὶ τοὺς ἡμετέρους νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς Κιτύαιον. Μὲ τοὺς πυροβολισμοὺς οἱ ὁμογενεῖς κατελήφθησαν ὑπὸ πανικοῦ, τινὲς δὲ ἐπιχειρήσαντες νὰ φύγωσιν ἐπυροβολήθησαν ὑπὸ τῶν στασιασάντων στρατιωτῶν· ἐφονεύθησαν δὲ τότε τρεῖς, ὁ Χαράλαμπος Κιτζίγας, ὁ Βασίλειος Κουλακλή καὶ ὁ Κυριάκος Παπαηλιού, ἐτραυματίσθησαν δὲ δύο. Οἱ πλείστοι ἐκ τῶν λοιπῶν ἐπέστρεψαν μετὰ πολλὰς περιπετείας εἰς Κιουτάχιν καὶ ἐκρύβησαν εἰς τὰς οἰκίας των. Ἐκ τῆς ὅλης ἀποστολῆς κατὰ μετριωτέρους ὑπολογισμοὺς ἐλλείπουσι τεσσαράκοντα περίπου ἄνδρες, τῶν ὁποίων ἀγνοεῖται ἡ τύχη. Οἱ ἀποστέλλεντες σιδηροδρομικῶς κατόπιν διαταγῆς τοῦ Ἀλῆ Φουὰτ Πασᾶ, τὴν ἐπομένην τῆς εἰς Ἑσκῆ Σεχῖρ ἀφίξεώς των ἐπανήλθον πάλιν σιδηροδρομικῶς εἰς Κιουτάχιν. Ἀλλ' ὁ Τεφῆκ βέης, ἀδελφὸς τοῦ Ἑτέμ βέη, διὰ πείσμα πρὸς τὸν Ἀλῆ Φουὰτ Πασᾶν τοὺς ἀπέστειλε πάλιν ὀπίσω εἰς Ἑσκῆ Σεχῖρ, ἐκεῖθεν δὲ εἰς τὴν περιοχὴν Ἀγκύρας.

ΙΑ.

ΕΠΑΡΧΙΑ ΠΙΣΙΔΙΑΣ

Ἡ ἐπαρχία αὕτη καὶ ἰδίως ὠρισμέναι περιοχαὶ αὐτῆς κατεπιέσθησαν καὶ ἐτρομοκρατήθησαν κατὰ τρόπον ἀφάνταστον.

Κατὰ Ὀκτώβριον τοῦ 1918 ὁ ἐκ Βάρλης καταγόμενος Ματθαῖος Κων]τινίδης μεταβὰς εἰς Πολαβατὴν (ὑποδιοίκησιν τοῦ Ἀφίον Καρᾶ Χισὰρ) ἐφονεύθη ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Σαρῆ Ἀχμέτ Ἀγᾶ.

Τὸν αὐτὸν μῆνα ὁ ἐκ Βάρλης Βασίλειος Γεωργ. Λαζάρογλου, μόλις ἄγων τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας του, ἐφονεύθη ἐν Καραμίκ (κώμη τῆς ὑποδιοικήσεως Πολαβατίου) ὑπὸ τοῦ Ἰβραχὴμ Ὁσμὰν Τσαβούσογλου, τοῦ ὁποίου ἐφύλαττε τὰ πρόβατα.

Τῇ 10 Δεκεμβρίου ἰ. ἔ. ὁ ἐκ Κων]λεως Θεόκριτος Σατυρίδης, ἱατρὸς, καὶ ὁ ἐκ Βουρδουρίου Διογένης Θωμαΐδης, ἐρχόμενοι εἰς Δινέρ, ἐνέπεσον εἰς ἐνέδραν τούρκων ληστῶν παρὰ τὸ χωρίον Κησλὰ (πλησίον τοῦ Βουρδουρίου), οἱ ὁποῖοι ἀφοῦ ἀπεγύμνωσαν αὐτοὺς κυριολεκτικῶς, δείραντες συγχρόνως ἀνηλεῶς, ἀπεπειράθησαν νὰ σφάξωσιν αὐτοὺς διὰ ξυραφίου. Πληγωθέντες εἰς πολλὰ μέρη τοῦ

σώματός των, μόλις ήδυνήθησαν νὰ διαφύγωσι τὸν βέλ-
βαιον θάνατον.

Ἐκθεσις ἐξ Ἀτταλείας ὑπὸ ἡμερομ. 16 Αὐγ. 1919
ἔγραφε μεταξὺ ἄλλων τὰ ἐξῆς «... Ἐκτὸς τῶν τριῶν ὁμογε-
νῶν, οἱ ὅποιοι ἔχουσιν ἀπολεσθῆ πρὸ καιροῦ μεταξὺ Ἀτ-
ταλείας καὶ Στανὰζ, πρὸ τριῶν ἐβδομάδων ἔχουσιν ἀπο-
λεσθῆ ὁκτὼ ἕτεροι ὁμογενεῖς εἰς τὸν μύλον Δοργιὰν, πρὸ
5-6 δὲ ἡμερῶν ἕτεροι ἑπτὰ, ὧν ὁ εἷς Ἀρμένιος καὶ οἱ
ἐξ ὁμογενεῖς ἄνδρες ἐξηφανίσθησαν ἐν Κούμνιτσα (παρὰ
τὸν Φοῖνικα). Ἐν πλήρει ἡμέρᾳ λησταντάρται ἐπέδραμον
τὸ ἐν λόγῳ χωρίον καὶ μετὰ δῆλῳσιν ππραγμάτων καὶ χρη-
μάτων ἀπήγαγον τοὺς ἐν λόγῳ ἑπτὰ χριστιανοὺς εἰς
ἄγνωστον διεύθυνσιν..... Εἰς τὰ περίξ χωρία δὲν ἔμειναν
χριστιανοί. Οὐδεὶς τολμᾷ ἐκ τῶν ἡμετέρων νὰ εἰσχωρήσῃ
εἰς τὰ τουρκικὰ χωρία πρὸς ἐργασίαν, οἱ γαιοκτήμονες
ἐγκατέλιπον πρὸ πολλοῦ εἰς τὴν τύχην των τὰς ἐργασί-
ας των... Πρὸ τινων ἡμερῶν τοῦρκοι χωροφύλακες ἐφόρευ-
σαν εἰς τὴν προκυμαίαν Μάκρης τὸν αὐτόθι ἰατρὸν τοῦ
Ἑλλήν. Ἐρυθροῦ Σταυροῦ.»

Τῇ 9 Σεπτεμβρίου. ἰδ. ἔγ. ληστὰι τοῦρκοι εἰς τὸ
Τσιμπούκ-Μπογαζὴ συλλάβοντες ἀπεγύμνωσαν καὶ ἔδει-
ραν ἀνηλεῶς τοὺς ἐκ Σπάρτης ἀδελφούς Μισαήλ καὶ Γα-
βριήλ Μισαήλογλου.

Τὸν αὐτὸν χρόνον ἀπήχθησαν ὑπὸ τούρκων πολλοὶ ἐκ
τῶν χωρίων Τσαδῆρ, Δοῖραν, Στανὸζ, Κούμνιτσα, Τσου-
μπεκὴ καὶ Τεκῆρ Ὁβά. Ἐν Τεκῆρ Ὁβά εὐρέθη ἐσφα-
γμένος δωδεκαετῆς ὁμογενὴς Κύπριος.

Αἱ ὀρδαὶ τοῦ Μουσταφᾶ Κεμάλ, μετὰ τὴν ὑποχώρη-
σιν των ἐκ τοῦ μετώπου «Μαιάνδρου», ἐγκατεστάθησαν
εἰς τὴν ἐπαρχίαν Πισιδίας. Ἐν Σπάρτῃ ἔστησε τὴν ἔδραν

αὐτοῦ ὁ κυριώτερος μοχλὸς τοῦ τελευταίως σχηματισθέντος
«Σιδηροῦ Συντάγματος» (Δεμίρ Ἀλλάϊ), ὁ περιβόητος Χα-
φούζ βέης, αἰμοβόρος ἐκ τῶν γνωστοτάτων. Οὗτος ἔχων
συνεπίκουρον καὶ ὑπαρχηγὸν τὸν τρομερὸν διὰ τὰ κα-
κουργήματά του Μαχμούτ Ἐφὲ, ἐκπροσωποῦντα ἐν τῇ
περιοχῇ ἐκείνῃ τὸν ἀπαίσιον σφαγέα τῶν γυναικοπαίδων
Δενιζλῆ, «Δεμιρτζὴ Μεχμέτ Ἐφὲ» καὶ διαφόρους Κιρ-
κασίους, Λαζοὺς καὶ Γιουρούκιδες, γνωστοὺς διὰ τὰ φύσει
ἄγρια ἐνστικτὰ αἰμοβόρους καὶ διακριθέντας ἰδίως διὰ
τὰς σφαγὰς τοῦ Ναζλῆ, Δενιζλῆ καὶ Σερὰϊ Κιοῖ, προέβη
ἐπὶ μακρὸν εἰς βανδαλισμοὺς καὶ προπηλακισμοὺς κατὰ
τῶν δυστυχῶν Ἑλλήνων τῆς Σπάρτης καὶ τῆς περιφε-
ρείας.

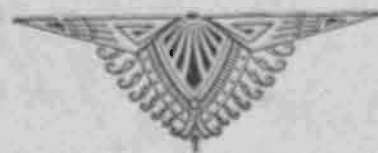
Συγκεκριμένως δὲ ὁ ἐκ τῶν προὔχόντων Σπάρτης
ἐντιμος οἰκογενειάρχης Δαμιανὸς Καχραμάνογλου καὶ ἡ
τὰ οἰκιακὰ ἐπαγγελιομένη Κυριακούλα Χοτζέκογλου ὑπέ-
κυψαν εἰς τὰ τραύματά των, ὁ μὲν πρῶτος ὡς ἐκ τοῦ
ἀνηλεοῦς ξυλοκοπήματος, ἡ δὲ δευτέρα τραυματισθεῖσα
διὰ πολυκρότου.

Ὁ διαβόητος σφαγεὺς τοῦ Δενιζλῆ Δεμιρτζὴ Μεχμέτ
Ἐφὲς διέταξε τὴν παράδοσιν ὅλων τῶν ἐκκλησιῶν τῆς
κοινότητος Σπάρτης. Τέσσαρες μεγαλοπρεπεῖς ἀργυροὶ
πολυέλαιοι μεγάλης ἀξίας καὶ τέχνης, ζυγίζοντες περὶ
τὰς 800 ὀκάδας, καθὼς καὶ εἰς χρυσοῦς σταυροὺς 5 ὀκά-
δων, κειμήλιον βυζαντινὸν ἀνεκτιμήτου ἀξίας, διὰ τὸ ὁ-
ποῖον καὶ Εὐρωπαῖοι περιηγῆται εἶχον ἐκδηλώσῃ τὸν
θαυμασμόν των, τὰ ἱερὰ σκεύη τῶν ἐκκλησιῶν καὶ τὰ
ἀφιερώματα τῶν εἰκόνων παρεδόθησαν εἰς τὸν περιβό-
ητον Ἐφὲν, ὅστις προέβη καὶ εἰς κατ' οἶκον ἔρευναν, πε-
ρισυλλέξας πάντα τὰ κοσμήματα τῶν κυριῶν τῆς Σπάρ-

της. Ἡ ὁμογενὴς κοινότης ἐντὸς 20 ἡμερῶν ὑπεχρεώθη καὶ κατέβαλε λόγῳ πολεμικοῦ φόρου τὸ ποσὸν 30 χιλιάδων λιρῶν.

Ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου ὁμῶς 1920 ἡ κατάστασις τῶν ὁμογενῶν ἐν τῇ περιοχῇ ἐκείνῃ ἐπεδεινώθη εἰς βαθμὸν ἐπικίνδυνον. Ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ὀριστικῆς ἐγκαταστάσεως εἰς τὴν πόλιν Σπάρτην μέρους τοῦ «Σιδηροῦ Συντάγματος» καὶ τῆς ἐπιστροφῆς τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ Συντάγματος τούτου Χαφούζ βέη ἀπὸ τὴν Ἐθνοσυνέλευσιν τῆς Ἀγκύρας, κατηργήθησαν αἱ τακτικαὶ διοικητικαὶ ἀρχαὶ καὶ ἀντικατεστάθησαν δι' ὁπαδῶν τοῦ Μουσταφᾶ Κεμάλ καὶ τοῦ κόμματος «Ἐνωσις καὶ Πρόοδος».

Ἡ Σπάρτη ἦτο καὶ εἶνε στενῶς ἀποκεκλισμένη ὑπὸ τῶν Κεμαλικῶν, εἰς οὐδένα δὲ χριστιανὸν παραχωρεῖται ἄδεια ταξειδίου. Οἱ Τούρκοι ταξειδιῶται ἐξορκίζονται ὑπὸ τῶν Κεμαλικῶν νὰ μὴ προβοῦν εἰς οὐδεμίαν δήλωσιν ἐν Σμύρνῃ, ὡσάκισ ἤθελον μεταβῇ ἐκεῖ.

ΙΒ'.

ΕΠΑΡΧΙΑ ΕΦΕΣΟΥ

Ἐλλειψις ἀσφαλείας καὶ τάξεως παρετηρεῖτο εἰς τὰ ὑπὸ χριστιανῶν κατοικούμενα μέρη. Φανατικοὶ τοῦρκοι, ἰδίως τουρκοκρῆτες, ἐτρομοκράτουν τοὺς χριστιανούς παραβιάζοντες τοὺς ἐξοχικοὺς οἴκους, καταστρέφοντες καὶ διαρπάζοντες τὰ ἐν αὐτοῖς γεωργικὰ ἐργαλεῖα καὶ ἄλλα ἀντικείμενα, φονεύοντες δὲ πάντα ὁμογενή, ὃν ἤθελον συναντήσῃ.

Τῇ 28 Ὀκτωβρ. 1918 τοῦρκοι ἐν Ἀχμετλῇ (περιφερείας Κασαμπᾶ, Διοικήσεως Μαγνησίας) μεταβάντες εἰς τὴν παρὰ τὸ Διοικητήριον οἰκίαν τοῦ Πολυκάρπου Παπαδοπούλου συνέλαβον, τὸν 14ετῇ υἱὸν αὐτοῦ Βενιαμὶν καὶ τὸν 30ετῇ γυναικάδελφον αὐτοῦ Δημήτριον καὶ δέσαντες ἐσφαξαν αὐτοὺς, κατόπιν δὲ ἀπογυμνώσαντες τὴν οἰκίαν ἀνεχώρησαν.

Κατὰ τὸν αὐτὸν μῆνα ἐδολοφονήθη ὑπὸ τούρκων ὁ ἐκ τῶν προκρίτων Ἀξαρίου Σεβαστὸς Μπακαλγεώργης.

Τῇ 24 Νοεμ. ἰ. ἔ. τοῦρκοι μεταβάντες εἰς τὸν πλησίον τοῦ Κορδελιοῦ παρὰ τὴν θέσιν Σεμικλέρ κῆπον τοῦ Γεωργίου Παπανικήτα ἐσφαξαν ἀγρίως αὐτὸν καὶ τὸν

18ετῇ υἱὸν αὐτοῦ Ἰωάννην, ἀφοῦ προηγουμένως ἔδεσαν τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας αὐτῶν. Ἡ Κυβέρνησις ἀπί-
λυσεν ἀμέσως τοὺς ἐνόχους μόλις συλλαβοῦσα αὐτούς.

Τῇ 4 Ἰαν. 1919 ὁ ἀρχιαστυνόμος Βρυούλλων Χου-
σεῖν ἐφέντης, γνωστὸς χριστιανομάχος, πληροφορηθεὶς τὸ
καταφύγιον τοῦ φυγοστράτου Χ. Μυταρά καὶ παραλαβὼν
ἓνα ἀστυνόμον καὶ περὶ τοὺς 15 χωροφύλακας ἔσπευσε
πρὸς σύλληψιν αὐτοῦ. Ὁ συνοδὸς ἀστυνόμος εἰσελθὼν
εἰς τὸ κρυψφύγετον ἐπυροβολήθη ὑπὸ τοῦ φυγοστράτου,
ἐν ἀμύνῃ διατελοῦντος, καὶ ἐφονεύθη. Ἡ ἐπιτόπιος ἀρχὴ
εἰς ἀπλοῦν ἀστυνομικὸν ἐπείσῳδιον δοῦσα πολιτικὴν χροι-
ὰν ἐπολιόρκησε τὴν πόλιν Βρυούλλων διὰ μεγάλης στρα-
τιωτικῆς δυνάμεως καὶ ἐζήτησε τὴν ἐντὸς ἡμισείας ὥρας
παράδοσιν τοῦ φυγοστράτου. Παρελθούσης τῆς ὥρας ἄ-
νευ ἀποτελέσματος ἤρξατο τὸ ἐσπέρας τῆς 8 τοῦ ἰδ. μη-
νὸς βομβαρδισμὸς τῆς πόλεως ἐκ πάντων τῶν σημείων διὰ
μυδραλλιοβόλων καὶ χειροβομβίδων ὑπὸ τε τοῦ στρα-
τοῦ καὶ τῶν ἀτάκτων στιφῶν, διαρκέσας ἐπὶ 24ωρον,
καθ' ὃν ἐφονεύθησαν πέντε ἀθῶοι χριστιανοὶ καὶ ἐτραυ-
ματίσθησαν ἕξ καιρίως. Κατόπιν συντόρων ἐνεργειῶν τῆς
Μητροπόλεως Ἐφέσου προελήφθη ἡ τελεία καταστροφή,
καταπαύσαντος τοῦ βομβαρδισμοῦ ἅμα τῷ εἰς τὸν λιμέ-
να τῶν Βρυούλλων κατάπλῃ δύο ἀγγλικῶν τορπιλοσυλ-
λεκτίδων. Ὁ ἀρχιαστυνόμος προαχθεὶς εἰς ἀ. τάξεως
ἀστυνόμον διωρίσθη ἐν Σμύρνῃ! Ὁ φυγόστρατος Χ. Μυ-
τάρας τῇ 25 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐφονεύθη παρὰ τὸ χωρίον
Γκιουλβαζι ἔξω τῶν Βρυούλλων.

Κατὰ τὸν αὐτὸν μῆνα παρὰ τὸ χωρίον Κουσττσουλὰρ
(περιφερείας Βρυούλλων) ὁ 18ετῆς Δημήτριος Κρασᾶς,
κομίζων τροφήν εἰς τὸν ἐν τῇ ἐξοχῇ διαμένοντα πατέρα
αὐτοῦ, ἐδολοφονήθη ὑπὸ δύο τούρκων ἐκ τοῦ ὡς ἄνω

χωρίου ὀνόματι Χουσεῖν καὶ Νουρῇ, οἵτινες μετὰ τὴν
δολοφονίαν συλλαβόντες ὀλίγον ἀπωτέρω παρὰ τὴν θέ-
σιν Τσακαλλὰρ ἔειρον ὁμογενῇ ὀνόματι Μάρκον Σωτ.
Χατζῇ Νικολῇ ἐλήστευσαν καὶ μόνον κατόπιν διαβεβαι-
ώσεως ὅτι ὑπηρετεῖ παρὰ τούρκῳ ἀπέλυσαν αὐτὸν.

Τὸ μεσονύκτιον τῆς 26 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς στρατιῶταί
εἰσελθόντες εἰς τὰς φυλακὰς Βρυούλλων προέβησαν εἰς
ἀνηλεῆς ξυλοκόπημα τῶν ἐγκαθειρκτῶν ὁμογενῶν.

Τῇ 22 Φεβ. ἰδ. ἔτ. ὁ ἐξ Ἀζιζιὲ καταγόμενος Γεώρ-
γιος Κιρλῆς ἐπιστρέφων ἐκ Νέας Ἐφέσου, ὅπου εἶχε μετα-
βῇ δι' ἐμπορικὰς αὐτοῦ ὑποθέσεις, ὑπέστη ἐπίθεσιν
τούρκων ἐν τῇ μεταξὺ Ν. Ἐφέσου καὶ Ἀζιζιὲ ὁδῷ, ἐνθα
καὶ ἐφονεύθη, καταλιπὼν σύζυγον καὶ ὀκτὼ ἀνήλικα τέκνα.

Τῇ 24 τοῦ ἰ. μηνὸς ἐνῶ οἱ ἐκ τῶν κατοίκων Ἀξαρίου
Ἀλέξιος Κωστή, Γεώργιος Κυριακοῦ καὶ Εὐστράτιος Γ. Κα-
στρίτση διεσκέδαζον οἰκογενειακῶς εἰς τὴν ἐξοχὴν, ἐπε-
τέθησαν κατ' αὐτῶν 14 χωροφύλακες καὶ ἔδειραν αὐτοὺς
ἀνηλεῶς, ἐξορύξαντες τὸν ὀφθαλμὸν τοῦ Ἀλεξίου.

Αὐθήμερον τέσσαρες κακοῦργοι παραβιάσαντες τὴν
οἰκίαν τοῦ ἐκ Μαινεμένης Γεωργίου Μεϊμάρογλου ἔδεσαν
αὐτὸν καὶ τὴν σύζυγόν του, ἀπειλοῦντες διὰ μαχαίρων καὶ
ρεβόλβερ ὅπως παραδώσουν εἰς αὐτοὺς ὅτι πολύτιμον
εἶχον. Ἀνεχώρησαν ἀφοῦ ἀπεγύμνωσαν τὴν οἰκίαν καὶ
ἀφήκον ἡμιθανεῖς τοὺς οἰκοδεσπότας.

Κατὰ Ἰούνιον ἰδ. ἔτ. ἀπέθανον μαρτυρικώτατον θά-
νατον ὁ ἀρχιδιάκονος τῆς Μητροπόλεως Ἐφέσου Ἰωακείμ
Γούναρης. Οὗτος ἐκτελῶν καθήκοντα Γενικοῦ Ἐπιτρόπου
τοῦ Μητροπ. Ἡλιουπόλεως εὐρέθη ἐν Αἰδινίῳ κατὰ τὴν
ἡμέραν τῆς ἐκεῖθεν ἀναχωρήσεως τοῦ Ἑλλ. Στρατοῦ Κα-
τοχῆς καὶ τὰς εἰς βάρος τοῦ ὁμογενοῦς πληθυσμοῦ ἐπα-
κολουθησάσας ὁμότητες καὶ βαρβαρότητας, καὶ κατὰ

τὰς ὁποίας τρισχίλιοι καὶ πλέον ὁμογενεῖς, ἄνδρες, γυναῖκες καὶ παιδιά, ὑπέστησαν μαρτυρικὸν θάνατον· ὑποστὰς δὲ καὶ αὐτὸς παντοίας κακώσεις καὶ αἰκισμοὺς ἔσχε τὸ ἀτύχημα νὰ συναινέσῃ εἰς γενομένην αὐτῷ πρότασιν περὶ μεταφορᾶς τοῦ ὁμογενοῦς πληθυσμοῦ εἰς Δεμιζλῆ, ἔνθα κατὰ τὰς δοθείσας ὑποσχέσεις τῶν ἀρχηγῶν τοῦ κινήματος καὶ δὴ τοῦ ἐξ αὐτῶν πρώην ἀρχιστυνόμου ἐν Σμύρνῃ Χαμδῆ, θὰ ἔμενον ἀνενόχλητοι, σωζόμενοι ἀπὸ τοῦ ἐπαπειλουμένου βεβαίου θανάτου, καθότι παρὰ τοῖς αἰμοβόροις ἀντάρταις ὑπῆρχε πρόθεσις νὰ πυροπολήσωσι τὸ Διοικητήριον καὶ ὁλόκληρον τὸν ἐν αὐτῷ συγκεντρωθέντα χριστιανικὸν πληθυσμόν. Διαρκούντος δὲ τοῦ εἰς Δεμιζλῆ ταξειδίου, ἐν τῷ μεταξύ τῶν σταθμῶν Σαμλῆ καὶ Κόντζελε αἰσχροὶ τινες Ζεϊμπέκοι ἐμφανισθέντες ἐζήτησαν νὰ ἀπαγίγωσι πρὸς κορεσμόν κτηνωδῶν ὁρμῶν συνταξιδευούσας ὁμογενεῖς παρθένους, εἰς παρακλήσεις τῶν ὁποίων ὑπέεικον ὁ Ἀρχιδιάκονος ἐξελιπάρει αὐτοὺς νὰ ἀποσχωσι τοῦ βδελυροῦ κινήματός των, ἀλλ' οὗτοι ἀγρίως ἐδολοφόνησαν αὐτὸν διὰ μαχαίρας καὶ διὰ σφαιρῶν, καὶ ἀκολουθῶς ἐρριψαν τὸ σῶμά του ἐπὶ τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς, καὶ διῆλθεν ἄνωθεν αὐτοῦ ἡ συνολκὴ κατακερματίσασα αὐτόν.

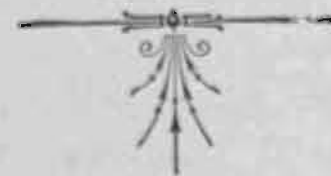
Τὴν νύκτα τῆς 6 πρὸς τὴν 7 Ἰουλίου ἰ. ἔ. τοῦρκοι λησταντάρται ἀπήγαγον τοὺς ἐκ τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Μπάλτσα (μεταξὺ Ἀξαρίου καὶ Γιαγιάκιοῦ) Μιχαὴλ Κυρίλλου, Νικόλαον Διακουμῆν καὶ Στυλιανὸν Ναθαναὴλ, τοὺς ὁποίους καὶ ἀπηγχόνισαν.

Τὴν 7 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς οἱ αὐτοὶ ἀπήγαγον τοὺς ἐκ τῶν κατοίκων Γιαγιάκιοῦ Στέφανον Ἰωάννου καὶ τὸν γαμβρὸν αὐτοῦ Νικηφόρον καὶ ἐφόνευσαν αὐτούς, ἐτέρους

δὲ 16 ὁμογενεῖς ἐκ τοῦ αὐτοῦ χωρίου ἐργαζομένους ἐν τοῖς ἀγροῖς αὐτῶν ἐκαυσαν ζῶντας.

Ἡ θέσις τῶν πέραν τῆς ἐλληνικῆς ζώνης χριστιανῶν τῆς ἐπαρχίας ταύτης ὑπῆρξε πάντοτε κρίσιμος, συνεπεία τῶν καταθλιπτικῶν πιέσεων παντοίας φύσεως ἐκ μέρους τῶν ἐθνικῶν ὁργανώσεων. Τὸ ἄκρον ἄωτον τῶν πιέσεων ἀπετέλουν αἱ συνεχεῖς καὶ βαρεῖαι φορολογίαι, εἰς ἃς ὑπέβαλλον τοὺς ὁμογενεῖς, ζητοῦντες καὶ εἰσπράττοντες ποσὰ ὑπέρογκα, δυσανάλογα ὅλως πρὸς τὴν οἰκονομικὴν θέσιν τῶν ἐλληνικῶν κοινοτήτων ἐπιδιώκοντες τοιουτοτρόπως τὴν παντελῆ ἐξάντλησιν αὐτῶν.

Ἡ ἐπελθοῦσα προέλασις τοῦ Ἑλλήν. Στρατοῦ ἀπὸ λευθέρωσε τὰς ὑπολείφθεισας κοινότητας τῆς ἐπαρχίας ταύτης, ἐξαιρουμένου μόνου τοῦ τμήματος τῆς Νέας Ἐφέσου. Οἱ χριστιανοὶ τοῦ τελευταίου τούτου τμήματος καταπιέζονται παντοιοτρόπως, διὰ τῆς ἐπαπειλουμένης δὲ δημεύσεως τῶν κοινοτικῶν κτημάτων κινδυνεύει ἡ διάλυσις τῆς ὡς ἄνω ὁμογενοῦς κοινότητος.

ΙΓ.

ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΝΕΩΝ

Ἡ ἐπαρχία αὕτη ἐτρομοκρατήθη ὑπὸ σπείρας τούρκων, οἱ ὅποιοι καὶ μετὰ τὴν ἀνακωχὴν ἐξηκολούθουν τὸ καταστρεπτικὸν ἔργον, ἀφανίζοντες τὸ ὁμογενὲς στοιχεῖον διὰ διαρπαγῆς τῶν περιουσιῶν αὐτῶν καὶ διὰ δολοφονιῶν. Τὸ κάτωθι κομβολόγιον τῶν φόνων ἀπὸ τῆς ἀνακωχῆς μέχρι τέλους Αὐγούστου 1919, διαπραχθέντων ἐν τῇ περιφερείᾳ Σωκίων, εἶνε πιστὴ ἀπεικόνισις τῆς τρομοκρατήσεως καὶ τῆς ἐξοντώσεως, τὴν ὁποίαν ἐφήρμοσαν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ταύτῃ. Νεώτεραι πληροφορίαι ἐλλείπουσι, συνεπείᾳ τῆς διακοπῆς πάσης ἐπικοινωνίας τῆς Μητροπόλεως ταύτης μετὰ τῆς Ἐκκλησίας.

Τῇ 9 Ἰαν. 1919 Ὁ Νεοκράτης Βλέσσας, τυφλὸς, ἐκ Σμύρνης, ἔχων καφενεῖον ἐν τῷ σιδηροδρομικῷ σταθμῷ «Καμαργιά», ἐφονεύθη διὰ πολεμικοῦ ὄπλου Μάουζερ ἐν αὐτῷ τῷ οἰκήματί του ὑπὸ τούρκων χωρικῶν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἡ Σοφούλα Βαλίδου, ἐκ Νέας Ἐφέσου, ὑπηρέτρια τοῦ Νεοκράτους Βλέσσα, ἐσφάγη ἀγρίως διὰ πελέκεως ὑπὸ τῶν αὐτῶν κακούργων.

Τῇ 19 Φεβρ. ἰδ. ἔτ. ὁ Στυλιανὸς Παντελῇ ἐξ Ἀϊδινίου ἐσφάγη ἀγρίως ὑπὸ τεσσάρων τουρκοκρητῶν διὰ μαχαιρῶν δέκα λεπτὰ μακρὰν τοῦ σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ Σωκίων.

Τῇ 20 Φεβρ. ἰδ. ἔτ. ὁ Ἰωάννης Βασ. Ξανθιάς ἐκ Μάκρης, ἀνθρακεὺς, ἐργαζόμενος ἐν τῇ ἐξοχῇ, ἐφονεύθη ὑπὸ χωροφιλάκων.

Τῇ 13 Μαρτίου ἰδ. ἔτ. ὁ Μανουὴλ Λαγὸς ἐκ Νέας Ἐφέσου, ἀγωγεὺς, μεταβαίνων μὲ φορτίον ἐκ Σωκίων εἰς Νέαν Ἐφeson συνελήφθη καθ' ὁδὸν καὶ ἐφονεύθη ὑπὸ τούρκων χωρικῶν.

Τῇ 11 Ἀπρ. ἰδ. ἔτ. ὁ Μιχαὴλ Πρωτοκλήτου ἐκ Σωκίων ἐφονεύθη ὑπὸ τούρκων χωρικῶν ἐν τῇ θέσει «Γιουρτάνι» μεταξὺ Σωκίων καὶ Κελεμβεσίου, τοῦ σώματος αὐτοῦ ριφθέντος εἰς τὸν ποταμὸν Μαίανδρον καὶ ἐκβρασθέντος μετὰ ἡμέρας.

Τῇ 28 Ἀπρ. ἰδ. ἔτ. ὁ Ἰωάννης Νάσος ἐκ Γέροντα, ἐφονεύθη ὑπὸ ληστανταριῶν παρὰ τὸ τουρκ. χωρίον «Μπαφί».

Τῇ 28 Μαΐου ὁ Ἀθανάσιος Σπύρογλους ἐξ Ἀκ-Κιοῦ, Λοχίας τοῦ Ἑλλην. Στρατοῦ διατελὼν ἐν Σωκίοις ἐπ' ἀδείᾳ, ἐφονεύθη παρὰ τοὺς Ἰταλικοὺς Στρατῶνας.

Τῇ 29 Μαΐου ὁ Ἰωακείμ Γ. Δερὲς, ἐκ τῶν προκρίτων καὶ τσιφλικιούχων Κελεμβεσίου, ἐφονεύθη ματὰ τῆς Θεοδώρας Παρασκευᾶ καθ' ὁδὸν ὑπὸ τούρκων χωρικῶν ἐν τῇ θέσει «Γκιούμενες».

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ Θρασύβουλος Μπεδέλης ἐκ Βαγάρρασι ἐφονεύθη εἰς τὸ κτήμᾳ του πλησίον τοῦ χωρίου Βαγάρρασι.

Τῇ 30 Μαΐου ἰ. ἔτ. ὁ Εὐάγγελος Καμποῦρ Ἀντώνη ἐδολοφονήθη ἐν τῷ κτήματι τῶν Ἀδελφῶν Γοβριήλογλου, ἐνθα εἰργάζετο.

Τῇ 2 Ἰουν. ἰδ. ἔτ. ὁ Θωμᾶς Γ. Σαρόγλου καὶ ὁ Παντελῆς Ν. Μαύρου ἐκ Σωκίων ἐφονεύθησαν παρὰ τῶν γυναικῶν κακούργων ἐν τῇ θέσει «Μπουναράκια» πλησίον τῶν Σωκίων, ἐπιστρέφοντες ἐκ τῆς ἐργασίας των.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ οἱ ὁμογενεῖς Γεώργιος Μαργιέτης, Ἑμμανουὴλ Μόρτης, Ἑμμανουὴλ Κανάγιος καὶ Εὐστάθιος Ἑμ. Εὐσταθίου ἐφονεύθησαν ἐν Τσαγκλίῳ ὑπὸ Τουρκοκρητῶν.

Τῇ 3 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς οἱ Ἑμμαν. Τσακύρης, Νικόλας ἐγγονός του καὶ Νικόλαος Τσαμούρης ἐκρεουργήθησαν ἀγρίως ἐνῶ ἐκοιμῶντο ἐν τῷ κάμπῳ εἰς τὴν μάνδραν τοῦ Τουρκοκρητὸς Γαρίπη Χουσεῖν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ Γιαννακὸς Ἑμ. Βογιατζῆς ἐκ Σωκίων ἐδολοφονήθη ἐν τῷ κτήματι τῶν Ἀδελφῶν Φουρνέτη ὑπὸ τῶν γνωστῶν κακούργων, ἐξαφανισθέντος καὶ τοῦ πτώματος αὐτοῦ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ Νικόλαος Μπατέσκας, ἐκ τῶν προκρίτων τοῦ χωρίου Βαγάρασι, ἐφονεύθη παρὰ τὸν Μαίανδρον ὑπὸ τῶν Τούρκων συνοδῶν του ἐπιστρέφων ἐκ Σωκίων εἰς Βαγάρασι.

Τῇ 4 Ἰουν. ἰδ. ἔτ. οἱ Ἀθανάσιος Σωτηράκης, Ἰωάννης Τσακουρέλλης, Ἀντώνιος Τσακουρέλλης, Θεόδωρος Ἀλευρᾶς καὶ Ἑμμαν. Κιπασακάλογλους κατεκρεουργήθησαν ἀγρίως ἐν τῇ θέσει «Σαρῆ-Τσαῖ» εἴκοσι λεπτὰ μακρὰν τοῦ χωρίου Βαγάρασι ὑπὸ τῶν πάντοτε ἀγνώστων.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ Πυθαγόρας Ι. Κατσαγάνης ἐκ Κε-

λεμβεσίου ἐφονεύθη καθ' ὁδὸν ὑπὸ τουρκοκρητῶν ἐρχόμενος εἰς Σώκια.

Τῇ 6 Ἰουν. ἰδ. ἔτ. ὁ Εὐάγγελος Βαγιούκας ἐφονεύθη ὑπὸ τούρκων χωρικῶν εἰς τὴν θέσιν «Ζιᾶ Μπέη Τσιφλικῆ».

Τῇ 8 Ἰουν. ἰδ. ἔτ. ὁ Ἰωάννης Ἑμ. Γκουμαλάτσος ἐκ Σάμου, ἐφονεύθη ὑπὸ Τουρκοκρητῶν ἐν τῇ θέσει «Σινὲρ-Μπουγάζ» ἐργαζόμενος ἐν τῇ καπνοφυτεῖᾳ τοῦ Εὐρυσθέ-
νους Μπακτισεβανάκη.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ Ἰωάν. Δ. Μιλασσιανὸς ἐκ Σωκίων, ἐφονεύθη ὑπὸ τουρκοκρητῶν ἐν τῇ θέσει «Μπουγάζ» ἐν τῇ καπνοφυτεῖᾳ Ἰωάννου Καλῆς.

Τῇ 10 Ἰουν. ἰδ. ἔτ. ὁ Παντελῆς Κλ. Περικλέους, ἐκ Σωκίων, καὶ ὁ Βισίλ. Ἀντωνίου, ἐκ Δωματίων, βόσκοντες ἀμφότεροι βοῦς ἐν τῇ θέσει «Καμάργια», ἐφονεύθησαν ὑπὸ χωρικῶν τούρκων, ριφθέντων τῶν πτωμάτων των εἰς τὸν ποταμὸν Μαίανδρον.

Τῇ 13 του αὐτοῦ μηνὸς ὁ Θεοδόσιος Μαρμῆς, ἐκ Νέας Ἐφέσου, μυλωθρὸς εἰς τὸ χωρίον Καμάργια ἐφονεύθη ὑπὸ Ζεῦμπέκιδων.

Τῇ 14 Ἰουν. ὁ Δημήτριος Κιντὸς ἐκ τῆς νήσου Κῶ, κηπουρὸς, ἐφονεύθη εἰς τὸ χωρίον Καμάργια ὑπὸ τούρκων χωρικῶν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἡ Ἀναστασία Σάββα ἐκ Σωκίων, ἐφονεύθη ὑπὸ Ζεῦμπέκιδων παρὰ τὴν γέφυραν τοῦ χωρίου Καμάργια.

Τῇ 16 Ἰουν. ὁ Χατζῆ Γεώργ. Χαλοῦτσος ἐκ Νέας Ἐφέσου, ἐφονεύθη καθ' ὁδὸν μεταβαίνων ἐκ Σωκίων εἰς Νέαν Ἐφεσον.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ Γεώργ. Καραμπέτσος ἐκ Βαγάρασι ἐφονεύθη διὰ πυροβόλου καὶ διὰ μαχαίρας ἐν τῇ θέσει «Γκιὸλ Μπαυγάζ» εἴκοσι λεπτὰ μακρὰν τοῦ χωρίου Βαγάρασι.

Τῇ 13 Ἰουν. ὁ Μιχαήλ Ντάλ Παναγιώτης ἐκ Σωκίων ἐφονεύθη ὑπὸ τουρκοκρητῶν διὰ πυροβόλου ὄπλου· ἐργαζόμενος ἐν τῇ καπνοφυτεῖα τοῦ Εὐρυσθένου Μπακτσεβανάκη.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ οἱ Ἄθαν Τομπάνης καὶ Ἄθαν. Παράσχου ἐκ Βαγάρασι ἐφονεύθησαν ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ χωρίου Καμάργια παρὰ τὸ τσιφλίκι τῶν Ἀδελφῶν Δ. Φωτιάδου.

Τῇ 19 Ἰουν. οἱ Ἑμμαν Κ. Γραμματικὸς, Εὐγενία σύζυγός του, Σταυρίτσα καὶ Γιαννούλα ἐγγοναὶ των, κατεκρεουργήθησαν γυμνοὶ εἰς τὴν μάνδραν των παρὰ τὸ τουρχωρίον Ὁζ Μπασῆ ὑπὸ τούρκων χωρικῶν.

Τῇ 23 Ἰουν. ἡ Γιαννούλα Κ. Μανετάκη, ὁ Παναγιώτης Κ. Μανετάκης καὶ ἡ Σοφία Κ. Μανετάκη ἐφονεύθησαν εἰς τὴν περιοχὴν Ὁζ Μπασῆ ὑπὸ Ζεῖμπέκηδων ἐργαζόμενοι εἰς τὸ κτῆμα Τούρκου ἀγᾶ.

Τῇ 14 Ἰουν. εἴκοσιν ὁμογενεῖς οἱ Δημ. Παπᾶ Ἀλεξ. Σπαχῆς, Γεώργ. Σπαχῆς, Χατζῆ Ἰπποκράτης Χατζῆ Ἀντωνίου, Εὐαγγελία Χατζῆ Ἰπποκράτους, Εὐάγγελος Μ. Τουτούκης, Μανουὴλ Νικ. Κούλας, Κλ. Χατζῆ Ἀναγνώστου, Στέλιος Δημ. Βαρδίκου, Παναγ. Ἀποστόλου, Πάτρος Ἀντιῶν. Δήμογλους, Κωνστ. Πάτρον, Ἀναστασία Πάτρον, Εὐαγγελία χήρα Στ. Κρητικοῦ, Μαρία χήρα Στεργίου, Θεοφανῶ χήρα Μ. Κομνιώτου, Παγώνη Χρ. Βωβοῦ, Ἰωάν. Ἀλεξ. Λεκάτης, Μελέτιος Μοναχὸς, ἐκ Πάτρου, Δημήτρ. Παπᾶ Οἰκονόμου καὶ Κυριάκος Πολυχρονίου, ἐργαζόμενοι ἐν τῇ καπνοφυτεῖα τοῦ Παπᾶ Ἀλεξάνδρου Σπαχῆ, ἐφονεύθησαν τῇ μεσημβρίᾳ ὑπὸ τριάκοντα τούρκων ἱππέων, ὁρμωμένων ἐκ τοῦ παρὰ τὴν καπνοφυτεῖαν κειμένου τουρκ. χωρίου Ἀκ Μπουργὰ καὶ ἄλλων

γειτονικῶν χωρίων, Σαρῆ-Κεμὲρ, καὶ Παλάτια καὶ ἄλλων, τραυματισθείσης σοβαρῶς τῆς Χρυσῆς Παναγιώτου Παύλου.

Τῇ 25 Ἰουν. οἱ Μάρκος Βλάχος, Εὐάγγελος Κουλιᾶς καὶ Μανουὴλ Νικήτογλου ἐφονεύθησαν ἔξωθι τοῦ χωρίου Δωματίων ὑπὸ τῶν ἰδίων κακούργων.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ Δημήτριος Ἀράπης ἐκ Βαγάρασι ἐφονεύθη ἐν τῇ περιφερείᾳ «Βάρκας Μαιάνδρου», ἐργαζόμενος ἐν τῷ κτήματι ἐνὸς ὀθωμανοῦ.

Τῇ 26 Ἰουν. ὁ Γεώργιος Καραῖσκος ἐκ Βαγάρασι ἐφονεύθη ἐν τῇ περιφερείᾳ «Ἰσλάμ Βαγάρασι», ἐργαζόμενος ἐν τῷ κτήματι τοῦ ὀθωμανοῦ Ὁμὲρ ἀγᾶ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ Γεώργιος Τσιπνῆς ἐκ Βαγάρασι ἐφονεύθη ὑπὸ τούρκων χωρικῶν ἔξωθι τοῦ χωρίου Βαγάρασι.

Τῇ 27 Ἰουν. ὁ Ἰωάννης Ρόδιος ἐκ Βαγάρασι ἐφονεύθη ὑπὸ τούρκων χωρικῶν ἔξωθι τοῦ Βαγάρασι.

Τῇ 3 Ἰουλ. ὁ Ἑμμανουὴλ Μιχ. Μασάκας ἐκ Σωκίων ἐργαζόμενος ὡς μυλωθρὸς ἐν Ντερμὲν Δερὲ εἰς τοὺς ἐκεῖ μύλους ἐφονεύθη ὑπὸ Τουρκοκρητῶν.

Τῇ 3 Ἰουλίου ὁ Σωτήριος Παν. Κιρκιτζιώτης ἐκ Κελεμβεσίου ἐργαζόμενος εἰς τὴν μάνδραν τοῦ Ξενοφώντος Ἀναστασιάδου ἐφονεύθη ὑπὸ τούρκων τοῦ χωρίου Ὁζ Μπασῆ, μίαν ὥραν σχεδὸν μακρὰν τοῦ Κελεμβεσίου.

Τῇ 11 Ἰουλίου ὁ Ἀσλάνης Ν. Βασιλόγλου ἐκ Σωκίων ἐφονεύθη ὑπὸ χωροφυλάκων ἐν τῇ θέσει «Καπακλή Μπουναρ» πλησίον τοῦ Κελεμβεσίου.

Τῇ 15 Ἰουλ. ὁ Κων]τίνος Ἀθ. Μαιλεμβεσίου ἐφονεύθη εἰς τὴν μάνδραν του ὑπὸ τούρκων τοῦ χωρίου Ὁζ Μπασῆ.

Τῇ 22 Ἰουλ. οἱ Κωνσταντ. Δ. Ξηροψώμης καὶ ἡ σύζυγός του Μορφῇ ἐκ Κελεμβεσίου ἐφονεύθησαν εἰς τὸ χωρίον Κιῶμπένι, ἀπέχον μίαν ὥραν τοῦ Κελεμβεσίου· ὑπὸ τοῦ Τούρκου λοχίου καὶ χωροφυλάκων ὧν τὰ ὀνόματα εἶνε γνωστά.

Τῇ 22 Ἰουλίου αἱ ἐκ Σωκίων γυναῖκες Καλλιόπη Ἀργυρίου, Οὐρανία Ἑμμ. Τσαρδούλια, Δέσποινα Τσαρδούλια, Μαρία Ξενοφ. Σπανοῦ, Ἀργυρὸν Ξενοφ. Σπανοῦ καὶ ὁ δεκαετής Γεώργιος Ἑμμ. Τσαρδούλιας, ἀπήχθησαν ὑπὸ τουρκοκρητῶν ἐκ τῆς καπνοφυτείας τοῦ Κερῆμ Ἀρναούτη, ἐνθα εἰργάζοντο, καὶ ἐφονεύθησαν, ἀφοῦ προηγουμένως ἠτιμάσθησαν.

Τῇ 1 Αὐγούστου ὁ Κων]τῖνος Βῖκος ἐκ Νεοχωρίου ἐφονεύθη ἐν τῇ ἐξοχῇ ὑπὸ Κιρκασιῶν, ἡμίσειαν μόλις ὥραν μακρὰν τοῦ χωρίου, τραυματισθείσης σοβαρῶς εἰς τὸν μηρὸν ὑπὸ τῶν ἰδίων κακούργων τῆς ἐκ Νεοχωρίου ὡσαύτως Εὐθυμίας χήρας Θεοδοσίου.

Τῇ 12 Αὐγ. ὁ Γεώργ. Ν. Χατζῆ Ἡλιάδης ἐπιστρέφων ἐκ Νέας Ἐφείσου εἰς Σώκια μὲ δύο Ἀρμενίους ἐφονεύθη μετὰ τῶν συντρόφων του ἐν τῇ θέσει «Κράντα».

Τῇ 14 Αὐγ. ὁ Κων]τῖνος Ζαμπιόγλους ἐκ Κελεμβεσίου μεταφέρων εἰς Κελεμβέσιον πρόβατα ἐν συνοδείᾳ δύο τούρκων χωροφυλάκων ἐφονεύθη ἐν τῇ θέσει Ὁζ-Μπασῆ.

Τῇ 27 Αὐγ. ὁ Γεώργιος Ν. Τσαγκλιώτου, Ἰών. Κ. Βούτα καὶ Στυλιανὸς Δ. Χιωτάτης ἐκ Σωκίων, μεταβάντες ἵνα κόψωσι ξύλα ἐφονεύθησαν ὑπὸ τουρκοκρητῶν ἐν τῇ θέσει «Καραογλάν», μίαν ὥραν μακρὰν τῶν Σωκίων.

Τῇ 28 Αὐγ. ὁ Γρηγόριος Κ. Καμπούργλους ἐκ Νε-

οχωρίου ἐργαζόμενος εἰς τὴν μάνδραν τοῦ τουρκοκρητῆς Κιὸρ Ἀλῆ, ἐν τῇ ἐπαύλει Ζιᾶ Μπέη, ἐξηφανίσθη μὴ ἀνευρεθέντος τοῦ πτώματος αὐτοῦ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ Δημοσθένης Φιλίππου ἐκ Κύπρου ἐφονεύθη καθ' ὁδὸν ὑπὸ τούρκων χωρικῶν, μεταβαίνων ἐκ Σωκίων εἰς Νέαν Ἐφεσον.

Τῇ 30 Αὐγ. οἱ Γεώργιος Ζεῖμπέκης καὶ ὁ υἱὸς του Παναγῆς μεταβάντες εἰς τὸ χωρίον Ὁζ-Μπασῆ πρὸς ἀνέυρεσιν τῶν διαρπαγέντων ζώων τῶν ἐφονεύθησαν ἀμφότεροι ὑπὸ τῶν χωρικῶν τοῦ ἐν λόγῳ χωρίου.

ΙΔ'.

ΕΠΑΡΧΙΑ ΗΛΙΟΥΠΟΛΕΩΣ

Ἰδιαιτέρως πρέπει νὰ σημειωθῇ ὅτι ἡ ἐπαρχία αὕτη ἐδέχθη τὰ βιαιότερα καὶ ἀγριώτερα πλήγματα τῆς τουρκικῆς θηριωδίας. Εἶδε κιταστρεφόμενους χριστιανικοὺς πληθυσμοὺς χωρὶς τὸ τοιούτον νὰ ὑπογορεύωσι λόγοι καθαρῶς στρατιωτικοὶ καὶ ἤκουσε τὰς οἰμωγὰς καὶ τὰς ἀπέλ-

πιδας φωνὰς ἀπειραρίθμων χριστιανῶν ἀπαγομένων εἰς τὴν ἐξορίαν καὶ ὀδηγουμένων εἰς τὴν σφαγὴν. Μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν πολιτικῶν πραγμάτων θὰ ἀποκαλυφθῶσι τραγικαὶ σκηναὶ ἀποδεικνύουσαι ἐνώπιον τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου ὅσα ὁ χριστιανικὸς πληθυσμὸς τῆς περιφερείας ταύτης ὑπέστη ἐκ μέρους τῶν τούρκων ἐπισήμων τεκαϊμῆ.

Ἐπὶ τοῦ παρόντος περιοριζόμεθα ἀναγράφοντες τὴν ἐκ μέρους αὐτῶν παντελῆ καταστροφὴν τῆς πόλεως Ἀϊδινίου, κατόπιν τῆς ὑποχωρήσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ καὶ τῆς ἀνακαταλήψεως αὐτῆς ὑπὸ τῶν Τούρκων. Ἐμπρησμὸς, σφαγὴ, ἀτίμωσις καὶ ἀπαγωγὴ ἦσαν τὰ κυριώτερα μέσα, δι' ὧν τὰ ἄγρια στίφη τῶν ἀνακαταλαβόντων προσωρινῶς τὸ Ἀϊδίνιον τούρκων ἐτιμώρησαν τὸν ἄθῳ καὶ φιλήσυχον χριστιανικὸν πληθυσμὸν τῆς πόλεως ταύτης. Τὸ ὠραῖον Ἀϊδίνιον κατεστράφη σχεδὸν ἐξ ὀλοκλήρου ὑπὸ πυρκαϊᾶς, οἱ κάτοικοι αὐτοῦ, οἱ περισσότεροι σχεδὸν, ἐφονεύθησαν, ἄλλοι ἐτυφεκίσθησαν, ἄλλοι ἐσουβλίσθησαν διὰ πεπυρακτωμένων σιδήρων, ἄλλων ἐπριονίσθη τὸ σῶμα εἰς τεμάχια καὶ ἄλλοι ἄλλαβασανιστήρια ὑπέστησαν. Λί περιουσίαι τῶν κατοίκων διηρπάγησαν, παρθένοι ἐσύρθησαν εἰς τὰ βουνὰ καὶ τῶρα τὸ Ἀϊδίνιον εἶνε ἐν ἀπέραντον νεκροταφεῖον.

Μετὰ τὴν καταστροφὴν τοῦ Ἀϊδινίου 800 γυναικόπαιδα ὠδηγήθησαν εἰς Ναζλὴ καὶ Δεμιζλὴ (κατὰ τὴν 18 καὶ 19 Ἰουνίου 1919) ὑπὸ τούρκων σιδηροδρομικῶς. Κατὰ τὴν μεταφορὰν ἐφονεύθησαν τινες, ἐν οἷς καὶ ὁ ἀρχιδιάκονος Ἰωακείμ Γουναρῆς, περὶ οὗ ἐγένετο προηγουμένως λόγος (βλ. σελ. 85). Μετὰ τὴν ἐγκατάστασιν αὐτῶν εἰς τοὺς τόπους τῆς αἰχμαλωσίας, ἐβασανίσθησαν οὗ-

τοι ποικιλοτρόπως καὶ δὴ ἄλλοι μὲν ἠναγκάσθησαν νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς ἀγγαρείας, ἀπὸ ἄλλων δὲ ἀφηρέθησαν καὶ ὅσα ἔφερον μεθ' ἐαυτῶν φορέματα καὶ σκέπάσματα, ἐννέα δὲ ἐξ αὐτῶν ἐν Ναζλίῳ παραμένοντες ἐτυφεκίσθησαν τῇ διαταγῇ τοῦ ἐπισκεφθέντος τότε τοῦ Ναζλίου αἰμοβόρου ληστάρχου Γιουρούκ Ἀλῆ. Καταλύσας δηλ. οὗτος εἰς χριστιανικὴν οἰκίαν, κειμένην ἀπέναντι τῆς Ἐκκλησίας, ἠθέλησεν ἐν εὐθυμίᾳ διατελῶν νὰ καταρρίψῃ διὰ πυροβολισμῶν τὸν ἐπὶ τῆς στέγης αὐτῆς σταυρόν. Ἐπειδὴ ὁμως ἀπέτυχε τοῦ σκοποῦ, ἐκμανεῖς διέταξε νὰ συλληφθῶσιν ὅλοι οἱ αἰχμάλωτοι καὶ σφαγῶσιν ἀνηλεῶς. Ἡ διαταγὴ θὰ ἐξετελεῖτο, ἐὰν μὴ ἐπενέβαινεν ὑπὲρ αὐτῶν ὁ φιλόανθρωπος τότε δειχθεὶς μουφτῆς τοῦ Ναζλίου, ὅστις περιώρισε τὴν μανίαν τοῦ κακούργου διὰ τῆς παραδόσεως ἐννέα ἐξ αὐτῶν, τῶν νεωτέρων καὶ μᾶλλον εὐκαταστάτων. Μεταξὺ τῶν σφαγέντων ἐν Ναζλίῳ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην καταλέγεται καὶ ὁ Ἱεροσολυμίτης ἀρχιμανδρίτης Ματθαῖος Παυλίδης, ὑποστὰς μαρτυρικώτατον θάνατον.

Ἀλλὰ τὰ βάσανα τῶν δυστυχῶν αἰχμαλώτων Ναζλὶ καὶ Δεμιζλὶ δὲν εἶχον τελειώσῃ. Ἐχουσι διαδραματισθῇ ἄγρια σκηναὶ, τῶν ὁποίων παρομοίας σπανίως ἀναφέρει ἡ ἱστορία. Ἴδου τὴν ἀναγράφει ἐπισήμως ἐκθεσις βασιζομένη ἐπὶ ἐξηκριβωμένων πληροφοριῶν :

«Τὴν ἐσπέραν τῆς 11 Ἰουνίου 1920 ὁ διοικητὴς τῶν ἀνταρτῶν περιώνυμος Δεμιρζή Ἐφές, πληροφορηθεὶς τὴν προέλασιν τοῦ Ἑλλήν. Στρατοῦ, ἠτήσατο παρὰ τῶν Ἑλλήνων προκρίτων Ναζλὴ καὶ ἔλαβεν ὀκτὼ χιλιάδας λίρας χρυσᾶς πρὸς διάσωσίν των, εἰδοποιήσας συνάμα τὸν πληθυσμὸν ὅπως συγκεντρωθῇ πρὸς ἀναχώρησιν. Ἀφ' ἐσπέρας ὅργανα τοῦ Δεμιρζή μὲ στολὰς ἄλλοι μὲν στρα-

τιωτικὰς, ἄλλοι δὲ ληστειανταρτῶν περιήρχοντο τὴν ἑλλην. συνοικίαν καὶ συλλαμβάνοντες τοὺς μὴ θέλοντας νὰ ἐξέλθωσι τῶν οἰκιῶν των βία ὠδήγουν ἐνώπιον τοῦ ἀρχηγοῦ των. Ἐνῷ ταῦτα ἐγίνοντο, ἀξιωματικοὶ τοῦ Τουρκικοῦ στρατοῦ, τῆς χωροφυλακῆς, καὶ διάφοροι ὀπλίται φυγάδες καὶ ἄτακτοι εὐρισκόμενοι ἐν Ναζλῇ μετὰ χωρικῶν τοῦ Κάτω Ναζλίου ἐλεηλάτουν ἀγρίως καταστήματα τῆς ἀγορᾶς χριστιανικὰ, ὡς καὶ χριστιανικὰς οἰκίας, ἐνῷ οἱ λοιποὶ κάτοικοι τῆς ἄνω συνοικίας ὀθωμανοὶ μετέφερον τὰ οἰκιακά των εἶδη, ἐγκαταλείποντες τὰς οἰκίας των. Κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς λεηλασίας ἐλήστευον, ἐφόνευον καὶ ἐσφάζον τοὺς συλλαμβανομένους καὶ κρυπτομένους ἄνδρας καὶ γυναῖκας, ὧν τὰ πτώματα ἀνευρέθησαν παραμεμορφωμένα ἐκ τῶν τραυμάτων, ἀναγνωρισθείσης τῆς ταυτότητος αὐτῶν παρὰ τῶν διασωθέντων ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ τεσσαράκοντα Ἑλλήνων, οἵτινες εὐρέθησαν κεκρυμμένοι ἀπὸ 8 ἡμερῶν ἐντὸς κρυπτῶν σπηλαίων καὶ ἀγρῶν τῆς πόλεως καὶ περιοχῆς της. Τὴν 10ην ὥραν ἀκριβῶς τῆς 12 Ἰουνίου, συντελεσθείσης τῆς λεηλασίας, Τοῦρκοι ὀπλίται καὶ ἀντάρται ἐπὶ κεφαλῆς ἀξιωματικῶν τοῦ τουρκικοῦ στρατοῦ καὶ τῆς χωροφυλακῆς δι' ἐμπρηστικῶν καὶ εἰφλέκτων ὑλῶν μετεδωκαν τὴν πυρκαϊὰν εἰς τὴν ἑλλην. συνοικίαν καὶ τὰ καταστήματα ἐκ διαφόρων σημείων, ἧτις καὶ ἀπετεφρώθη, τοῦ πυρὸς διαρκέσαντος ἐπὶ δύο ἡμέρας. Ἐκάησαν δὲ κρυπτόμενοι ἐντὸς τῶν οἰκιῶν των πλεόν των 60 Ἑλλήνων, ὧν τὰ πτώματα ἀνευρέθησαν ἀπηνθρακωμένα, μὴ δυνηθέντες νὰ διασωθῶσι λόγῳ τοῦ πυρὸς καὶ τῆς παρουσίας τῶν ἀτάκτων, οἵτινες ἐσφάζον τοὺς ζητοῦντας προστασίαν, ἀφοῦ ἐβασάνιζον αὐτοὺς φρικωδῶς. Ὀλόκληρος ἡ ἑλλην. συνοικία καὶ ἀγορὰ

ἀπετεφρώθη, πλὴν 70 — 80 οἰκιῶν εἰς τὴν νοτιοανατολικὴν πλευρὰν τοῦ Ἄνω Ναζλῆ.

Ἀπὸ τῆς 13 — 16 Ἰουνίου ἱ. ἔτους Τουρκοκρῆτες ἀντάρται καὶ κάτοικοι ὀθωμανοὶ τοῦ Ναζλίου γνωρίζοντες τὴν ἑλληνικὴν καὶ φέροντες στολὰς στρατιωτικὰς ἑλληνικὰς, περιερχόμενοι τὴν ἑλληνικὴν συνοικίαν διὰ φωνῶν καὶ προτροπῶν ἐκάλουν τοὺς κρυπτομένους ὅπως ἐξέλθωσι τῶν οἰκιῶν των, διότι δῆθεν εἰσῆλθεν ὁ Ἕλλην. Στρατὸς εἰς Ναζλῇ καὶ αὐτοὶ ἦσαν Ἕλληνες στρατιῶται. Ὅσοι ἐξηπατήθησαν καὶ ἐξῆλθον τῶν κρησφυγέτων των συνελήφθησαν καὶ ἐσφάγησαν κατόπιν φρικτῶν βασανιστηρίων καὶ ἐμπαιγμῶν.

Ὁμοίως ἀπήχθησαν καὶ πιθανώτατα ἐσφάγησαν 59 Ἕλληνες τεχνῖται ἐργαζόμενοι εἰς τὴν γέφυραν Ἀκ. Τσαῖ Ν. Μαιάνδρου καὶ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Μποσδογὰν ἀπαχθέντες τὴν 12 Ἰουν. Μετὰ τὰ γεγονότα τοῦ Ἀἰδινίου (Ἰούν. 1919) εἶχε συγκεντρωθῇ ἐν Ναζλῇ πληθυσμὸς ἐπὶ χιλιάδων Ἑλλήνων προερχομένων ἐξ Ἀἰδινίου, Ὁμουρλοῦ, Ἀκτσέ, Κιόσκι κτλ. τῆς περιφερείας Ἀἰδινίου, ὑποστὰς κατὰ τὸ μέχρι τῆς ἐκ Ναζλῆ ἀποχωρήσεως τῶν Τούρκων διάστημα τὰς ἐξῆς ἀπωλείας: 1) Ἀπὸ τῆς 17 Ἰουν. 1919 μέχρις τῆς 11 Ἰουν. 1920 ἐσφάγησαν καὶ ἐφονεύθησαν ὑπὸ ἀτάκτων καὶ τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ καὶ κατόπιν ὑπονοιῶν ὡς ἐκ τῶν ἐπιχειρήσεων τῶν τουρκ. ἀρχῶν περὶ τοὺς 300 ὁμογενεῖς. 2) Ἐφονεύθησαν ἀπὸ 11 Ἰουν. 1920 μέχρι 18 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς 38 ἄνδρες, γυναῖκες καὶ κοράσια, ὧν τὰ πτώματα ἀνεγνωρίσθησαν. 3) Ἐσάησαν ζῶντες, ἀνευρεθέντων ἀπηνθρακωμένων τῶν πτωμάτων των, 60 ἄτομα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον γυναῖκες καὶ παιδία, ὧν αἱ ἄνδρες ἐσφάγησαν πρὸ πολλοῦ. 4) 59 Ἕλληνες τεχνῖται ἀπήχθησαν (Ν. Μαιάνδρου) ριφθέντες πιθανώτατα εἰς τὸν ποτα-

μόν. 5) τέσσαρες Ἕλληνες ἐσφάγησαν βασανισθέντες καὶ ριφθέντες εἰς τὸν Μαίανδρον τὸ ἐσπέρας τῆς 12 Ἰουν. παρὰ τοῦ ληστάρχου Δικουζοῦν Χασὰν Χουσεῖν μετὰ 8 ὀπαδῶν του, μὴ ἀναγνωρισθέντες. 6) Τεσσαράκοντα Ἕλληνες ἀνευρέθησαν παραμείναντες ἐν Ναζλῇ. 7) Οἱ ὑπολοίποι Ἕλληνες κάτοικοι Ναζλῇ ἀπήχθησαν εἰς Δενιζλῇ, Ντάβαζον κτλ. ὧν 20, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον γυναῖκες, ἐσφάγησαν ἐπὶ τῆς ἀμαξιτῆς ὁδοῦ ἀπὸ Ναζλῇ μέχρι Κουγιουτζάκ...

« Ἀλλὰ ἡ τραγωδία αὕτη, ἔγραφεν ὑπὸ ἡμερομ. 11 Αὐγούστου 1920 ὁ Μητροπ. Φιλαδελφείας κ. Χρυσόστομος, δὲν ἐπέπρωτο ἀτυχῶς νὰ λήξῃ ἕως ἐδῶ. Οἱ εἰς Δενιζλῇ καὶ τὰ περίξ ἀπαχθέντες Ἕλληνες, ὑπέστησαν καὶ ἄλλην συμφορὰν. Ὁ Δεμιρτζῆ Ἐφές, παραμείνας μετὰ τῶν ἀνδρῶν του εἰς τὸν σταθμὸν Κοντζελῇ παρὰ τὴν ἀρχαίαν Λαοδίκειαν, ἐξαπέστειλεν τὸν αἰμοβόρον Σώκιαλη Μεχμέτ, εἰς Δενιζλῇ, ἵνα παραλάβῃ τὰ κυβερνητικὰ ταμεία καὶ τὰ ἐν τῇ Ὀθωμανικῇ Τραπεζῇ εὕρισκόμενα χρήματα καὶ τοὺς χριστιανοὺς ἀνδρας καὶ νέους τῶν κατοίκων καὶ τῶν προσφύγων, ἵνα ὁδηγήσῃ αὐτοὺς ἀγνωστον ποῦ. Οἱ κάτοικοι ἐπὶ κεφαλῆς ἔχοντες τὸν Μουτέσαρίφην ἀντέστησαν καὶ ἐν γενομένῃ συμπλοκῇ ἐφονεύθη ὁ Σώκιαλης Μεχμέτ μετὰ τῶν ὀπαδῶν του. Τοῦτο μαθὼν ὁ Δεμιρτζῆ Μεχμέτ Ἐφές ἐξεμάνη καὶ ἐφορμήσας κατὰ τῆς πόλεως, κατέσφαξεν 150 ἐκ τῶν προκρίτων Μωαμεθανῶν, ἐγένετο κύριος τῆς πόλεως, διέταξε νὰ λεηλατηθῇ αὕτη ὑπὸ τῶν ὀπαδῶν του καὶ τῶν χωρικῶν τῶν περίξ χωρίων, οὓς ἐπὶ τούτῳ ἐκάλεσε διὰ κηρύκων, καὶ διαχωρίσας τοὺς ἄρρενας χριστιανοὺς τῶν κοινοτήτων Δενιζλῇ καὶ Χωνῶν (τῶν ἀρχαίων Κολοσσῶν) μέχρι τοῦ 14 ἔτους τῆς ἡ-

λικίας ἀπὸ τῶν οἰκογενειῶν των ἐξαπέστειλεν ἐξορίστους εἰς Δινέρ, Ὀλοῦ-μπορλοῦ, Βουλδοῦρ, Σπάρτην καὶ Ἐγερδέρ. Ὀλόκληρος χριστιανικὸς πληθυσμὸς, ἀνερχόμενος κατὰ τοὺς μετριοτέρους ὑπολογισμοὺς εἰς 15 χιλιάδας καὶ πλέον ψυχῶν, εἰς ἃς δέον νὰ προστεθῶσι καὶ 3 χιλιάδες κάτοικοι τοῦ Σαράκιοι, ὑποστάντες τὴν αὐτὴν οἰκτρὰν τύχην, διατρέχουσι τὸν ἔσχατον κίνδυνον... »

Τὴν ἐπαύριον τῆς εἰς Δενιζλῇ ἐπιδρομῆς τοῦ σιδηροῦ λεγομένου Συντάγματος προσήχθη ἀνυπόδητος εἰς τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν καὶ ἄνευ ράσου καὶ καλυμανχίου ὁ ἀρχιδιάκονος τῆς Μητροπόλεως Ξενοφῶν Ραπτάκης ἐνώπιον τοῦ διοικητοῦ τοῦ Συντάγματος τούτου. Ὁ διοικητὴς, κατόπιν διαφόρων θωπειῶν καὶ ἐπαγγελιῶν, ἔδωκεν εἰς τὸν ἀρχιδιάκονον ψαλίδα, διατάξας αὐτὸν νὰ κόψῃ ὁ ἴδιος τὴν γενειάδα καὶ τὴν κόμην αὐτοῦ καὶ ὑποχρεώσας αὐτὸν νὰ ρίξῃ αὐτὰς εἰς δυσώνυμον μέρος. Μετὰ τοῦτο καθίσας καὶ πάλιν πλησίον τοῦ ἀρχidiaκόνου τῷ εἶπεν εἰρωνευόμενος: « ἰδοὺ πόσον ὠραῖος ἔγινες· δὲν μένει τώρα ἄλλο τι ἢ νὰ ἀρνηθῇς τὸν Χριστὸν σου, νὰ περιβληθῇς τὸ σαρίκιον, νὰ γείνης μουσουλμάνος καὶ θὰ καταστῇς περίβλεπιος μετὰ τῶν πιστῶν ». Τὴν πρότασιν ὁ ἀρχιδιάκονος ἀπέρριψε μετὰ περιφρονήσεως, εἰπὼν ὅτι προτιμᾷ τὸν θάνατον ἀπὸ τῆς τοιαύτης ἀρνήσεως τοῦ Χριστοῦ. Ἐκμανεῖς ὁ αἰμοβόρος ἀρχηγὸς διέταξε καὶ κατόπιν τῶν τρομερῶν βασανιστήριων ἀπεκεφάλισαν αὐτὸν, ἀναδειχθέντα τοιοιτοτρόπως μάρτυρα τῆς πίστεως.

Τετράκις ἀπεπειράθησαν αἱ ληστρικαὶ συμμορίαι τῶν ὀργανώσεων νὰ εἰσβάλωσιν εἰς τὴν κοινότητα Κοτσαρλῇ ἵνα διαρπάσωσι τὰς περιουσίας τῶν χριστιανῶν, πυρπολήσωσι τὰς οἰκίας αὐτῶν καὶ κατασφάξωσιν αὐτοὺς. Ἡ

συμμορία τοῦ ληστάρχου Δάβαζλη Ἰβραχὴμ, ἐκ 300 ληστῶν, περικυκλώσασα πρώτη τὴν χριστιανικὴν συνοικίαν ἤρχισε τὸ ἀπαίσιον ἔργον της, ἀλλ' ἔσπευσαν οἱ πρόκριτοι μωαμεθανοὶ Χατζῆ Χαφούζ καὶ Χατζῆ Κόνιαλης καὶ Ὑσερκέζ Ταχῆρ Τσαοὺς νὰ μεταπείσωσιν αὐτοὺς, δόντες πλούσια δῶρα ἐκ μέρους τῶν ἀτυχῶν χριστιανῶν.

Μετὰ πάροδον δύο μηνῶν ἄλλος λήσταρχος ὁ ἐπιλεγόμενος Δεοῖς, ἐκ τῆς πλησίον κωμοπόλεως Βαγαρασί-ου, ἐπέδραμε πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν μετὰ 80 ὁπαδῶν του. Ἀλλὰ καὶ πάλιν οἱ ἀνωτέρω πρόκριτοι διὰ τῆς αὐτῆς μεθόδου ἀπέτρεψαν τὸν κίνδυνον. Ὁ λήσταρχος ὅμως οὗτος ἐθισθεὶς εἰς τὴν εὐχερῇ ταύτην μέθοδον τῆς ἀργυρολογίας, ἐπέδραμε δις καὶ πάλιν, μέχρις οὗ τὴν τελευταίαν φορὰν ἐξεδιώχθη ὑπὸ τῶν ἐκεῖ παραμενόντων Ἰταλῶν στρατιωτῶν.

Καὶ ἀπεσοβήθη μὲν οὕτως ὁ συνολικῶς ἀπειλῶν τοὺς χριστιανοὺς κίνδυνος, δὲν ἐξελίπον ὅμως τὰ μεμονωμένα εἰς βάρος τῶν χριστιανῶν κακουργήματα. Οὕτω τοῦ προέδρου τῆς ἐκεῖ ἐθνικῆς ὁργανώσεως Γιουνούς Μεχμέτ ἐρασθέντος τὴν περικαλλῆ θυγατέρα τοῦ ἐκ τῶν προκρίτων Γεωργ. Βεοπούλου, διετάχθησαν ἄνδρες τῶν ἐθνικῶν ὁργανώσεων καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν, μὴ συγκατανεύσαντα εἰς τὸ μυστάρειν τοῦτο συνοικέσιον, καὶ τὸν φίλον του Σοφοκλέα Βαξεβάνην, καὶ παντοιοτρόπως καταβασανίσαντες ἐφόνευσαν αὐτοὺς μετὰ Κατσαρλῆ καὶ τοῦ ποταμοῦ Τσίνας. Τὴν Κυριακὴν δὲ τῆς Τυριωῆς συλλαβόντες οἱ τοῦ Δ. Συμβουλίου τῆς ἐθνικῆς ὁργανώσεως 14 ἐκ τῶν προκρίτων κατεδίκασαν αὐτοὺς εἰς θάνατον ἄνευ καὶ τυπικῆς τοῦλάχιστον διαδικασίας, προλαβόντες ὅμως οἱ Ἰταλοὶ στρατιῶται ἀπηλευθέρωσαν αὐτοὺς τὴν στιγμὴν,

καθ' ἣν ὁδηγηθέντες εἰς τὴν πλατεῖαν τῆς κωμοπόλεως ἐπρόκειτο νὰ ἀπαγχονισθῶσιν. Ἐν τῷ μεταξὺ τὰ ὄργανα τῶν ὁργανώσεων ἐφόνευσαν τὸν ἐξ Ἀἰδινίου πρόκριτον γέροντα Γιαννακὸν Μιλιώνην, τὸν ὁδοντοῖατρὸν Χαρδαλούπαν, τρεῖς ἄλλους ἐκ Σωκίων, τὸν ἐκ Γιαμπῆς Σαπουδζήν, τοὺς ἀδελφοὺς Ἀντώνιον καὶ Ἰωάννην Συμεῶν Βαξεβάνη, τὸν Θεόδ. Βακάλην, τὸν Σταμάτιον Καραθανασίου καὶ πολλοὺς ἄλλους, ὁμογενεῖς, τοὺς ὁποίους ὠδήγουν ἐκ Σωκίων καὶ τῶν πέριξ χωρίων εἰς τὸ ἐν Ναζλῇ στρατοδικεῖον τοῦ Δεμιρτζῆ Ἐφὲ καὶ τοὺς ὁποίους ἐφόνευσεν ἔξω τοῦ Κοτσαρλῆ.

Ὁ λήσταρχος Γιουρούκ Ἀλῆς, εἰσελθὼν βίᾳ εἰς τὸν μύλον τοῦ Μιχαῆλ Ἀστυπαλιώτου ἠτίμασε τὴν θυγατέρα του Εὐθυμίαν, ὃ δὲ λήσταρχος Κολαξήζ μετὰ τῶν 8 ὁπαδῶν τοῦ Γιουρούκ Ἀλῆ παραβιάσας τὸ οἰκογενειακὸν ἄσυλον τοῦ Δημητρίου Τενεκετζῆ ἠτίμασε τὰς τρεῖς αὐτοῦ θυγατέρας Μαρίαν, Ἐλένην καὶ Εἰρήνην.

Τὸ Δ. Συμβούλιον τῶν ἐθνικῶν ὁργανώσεων Κοτσαλῇ ἀπετελεῖτο ἐκ τῶν ἐξῆς, ἀπάντων γνωστῶν διὰ τὰ κακοῦργα αὐτῶν ἔνστικτα καὶ τὰς ἀντιχριστιανικὰς διαθέσεις: Χατζῆ Γιουνούς Μεχμέτ, προέδρου, Χουσνῆ Βέη, ἀντιπροέδρου καὶ ταμίου, καὶ τῶν μελῶν Σαρῆ ὀγλοῦ Μεβλοῦτ, Καρὰ Ὁμάρουλου Ναζμῆ, Χαφούζ Τεφίκ, Κόλμεμουροῦ Καδῆρ, Μολᾶ Δουρμους, Ἐμὶν ἐφένδη, Φουὰτ Βέη ἐξ Ἀἰδινίου, καὶ Κιαμίλ, τέως δημάρχου Καρὰ Βουιὰρ.

ΙΕ.

ΕΠΑΡΧΙΑ ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑΣ

Καὶ ἡ ἐπαρχία αὕτη ἐδοκίμασεν εἰς ἀρκετὸν βαθμὸν τὴν ἀγριότητα τῆς τουρκικῆς ψυχῆς καὶ εὐθὺς μὲν μετὰ τὴν ἀνακωχήν, ἀλλὰ κυρίως ἅμα τῇ ῥξελίξει τῶν πολεμικῶν γεγονότων ἐν Ἰωνίᾳ.

Προσωρινὴ μυστικὴ Κυβέρνησις ἀποτελεσθεῖσα ἐν Φιλαδελφείᾳ ἐκ τῶν φανατικωτέρων καὶ ἀγριωτέρων βέ-
ηδων, Μουστᾶ, Ἀκήφ, Γκαλήπ, Χατζῆ Ἀλῆ καὶ Ὁμάρ
βέηδων, ἐξαπέλυσε τὰ κακοποιὰ αὐτῆς ὄργανα εἰς τὰ
διάφορα χωρία τὰ μέχρι Ἀφίον Καρᾶ Χισὰρ καὶ Βα-
λούκεσερ καὶ συνήθροισεν ἀντὶ ἀδράς ἀμοιβῆς ἐθελοντὰς
καὶ οὕτως ἐντὸς ὀλίγου διαστήματος συνεκεντρώθησαν εἰς
τὴν περιφέρειαν Φιλαδελφείας πάντες οἱ κακοῦργοι ἐκεῖνοι
ὧν τὸ ἰδεῶδες εἶνε οἱ κατὰ τῶν χριστιανῶν διωγμοί,
ληστεῖαι καὶ διαρπαγαί.

Ἐν Φιλαδελφείᾳ καὶ Σαλιχλῇ πάνοπλοι ἐν μέσῃ ὁδῷ
περιεφέροντο οἱ κακοῦργοι οὗτοι, ἐνσπείροντες τὸν τρόμον
οὐ μόνον εἰς τοὺς χριστιανοὺς, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς μουσουλ-
μάνους. Οὐδεὶς ἐτόλμα νὰ ἐξέλθῃ εἰς τὴν ὑπαιθρον χώραν
καὶ τὰ πάντα ἦσαν εἰς τὴν διάθεσιν αὐτῶν, ἀφ' ἧς μά-

λιστα ἐποχῆς, πρὸς τελείαν τρομοκράτησιν, ἐφόνευσαν οἱ
κακοῦργοι οὗτοι δολοφονικῶς ἐπιτεθέντες ἐντὸς τῶν
ἀμπελώνων ἐξ χριστιανούς.

Ἡ ἐπίσημος Κυβέρνησις ὑποβοηθοῦσα διὰ παντοί-
ων μέσων τὰς ἐθνικὰς ταύτας ὀργανώσεις συνέτεινεν εἰς
τὸ νὰ φθάσῃ τὸ κακὸν εἰς τοιοῦτον σημείον, ὥστε καὶ
αὐτοὶ οἱ μουσουλμάνοι τῆς Φιλαδελφείας ἀπανθήσαντες
ἐπεκαλέσθησαν κατὰ τὰς ἀρχὰς Σεπτεμβρίου τὴν συνδρο-
μὴν τοῦ ἐν Σαλιχλῇ εὕρισκομένου καὶ ἡπιωτέρου νομιζο-
μένου ληστάρχου Ἐτέμ βέη, ὅστις πράγματι ἐκστρατεύ-
σας καὶ κατόπιν πολυῶρου μάχης καταλαβὼν τὴν Φιλα-
δελφείαν, διέλυσε τὴν προσωρινὴν τῶν ἐθνικῶν ὀργανώ-
σεων Κυβέρνησιν, ἐγκατέστησε νέαν ὑπὸ τὸν μετριπαθῆ
Τεφῆκ βέην, κατεδίκασεν εἰς θάνατον καὶ ἀπηγχόνισε
τοὺς πρωταιτίους τῶν κακουργημάτων, χωρὶς ὅμως δυ-
στυχῶς νὰ κατορθώσῃ νὰ ἐπιβάλλῃ τὴν τάξιν καὶ τὴν ἡ-
συχίαν, διότι οὐ μόνον οἱ ὁπαδοὶ αὐτοῦ ἦσαν τοῦ αὐτοῦ
καὶ οἱ ἄλλοι φυράματος, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς οὗτος εἰθισμέ-
νος ἀνέκαθεν εἰς ληστείας καὶ διαρπαγὰς καὶ διακρινό-
μενος διὰ τὸ αἰμοβόρον αὐτοῦ καὶ μήτε νόμον ἀναγνω-
ρίζων μήτε ἀνθρώπινα δικαιώματα, κατετυράννησε καὶ
κατεβασάνισε τοὺς δυστυχεῖς χριστιανοὺς, τῶν ὁποίων
ἡ ἐξοδος πρὸς σωτηρίαν των κατέστη ἀθρόα.

Ἐπὶ τῇ προφάσει ἐγκαταστάσεως προσφύγων μου-
σουλμάνων, κατέλαβεν αὐθαιρέτως τὰς πλείστας τῶν χρι-
στιανικῶν οἰκιῶν, μετὰ τῶν ἐν αὐταῖς ἐπίπλων, ἐπέβαλε
βαρεῖς φόρους εἰς τοὺς χριστιανοὺς πρὸς συντήρησιν
τῶν ἀνδρῶν τῶν ἐθνικῶν ὀργανώσεων, ἐταπείνωσε τὸ φρό-
νημα αὐτῶν διὰ δαρμῶν, ἐξευτελισμῶν, ἐξοριῶν, φυλακί-
σεων καὶ καταδίκης εἰς θάνατον ὁμογενῶν διὰ διαφόρους

ἀσημάντους προσφάσεις καὶ πρὸ πάντων ξένων διερχομένων ἐκεῖθεν καὶ μεταβαινόντων εἰς τὰς πατρίδας των, οἵτινες θεωρούμενοι ὡς κατάσκοποι τῶν Ἑλλήνων ἐξηφανίζοντο ἄνευ προηγουμένης διαδικασίας.

Οὕτως εἶχον τὰ πράγματα, ὅτε ὁ ἐν τῷ μετώπῳ Ὀδεμψίου καὶ Σάρδεων Ἑλλ. στρατὸς κατὰ τὸν παρελθόντα Φεβρουάριον ἐπεχείρησεν ἐπιθέσεις. Οἱ ἐν Σαλιχλῇ ἐναπομείναντες τότε χριστιανοὶ ὑπέστησαν τὰ πάνδεινα, δολοφονηθέντων ὀκτὼ ἐξ αὐτῶν, ἀτιμασθεισῶν πολλῶν γυναικῶν καὶ παρθένων, διαρπαγείσων τῶν περιουσιῶν αὐτῶν καὶ ἐξαναγκασθέντων νὰ ἐγκαταλείψωσι τὰ πάντα καὶ ἐγκατασταθῶσιν ὡς πρόσφυγες Φιλαδελφείᾳ, τῶν ὁμογενῶν τῆς ὁποίας ἡ φιλαδελφία ἀνεκούφισε κατὰ τὸ δυνατόν τὴν δυστυχίαν αὐτῶν. Ἀλλὰ καὶ ἐν Φιλαδελφείᾳ ἡ θέσις τῶν ὁμογενῶν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης καθίσταται πλέον ἀφόρητος. Δὲν ὑπῆρξεν οἰκία ὁμογενῶν, ἡ ὁποία νὰ μὴ ἐπετάχθῃ διὰ στρατιωτικὰς ἀνάγκας ἢ δι' ἐγκατάστασιν μουσουλμάνων προσφύγων καὶ εἶνε εὐνόητα τὰ δεινὰ, τὰ ὁποία ἐκ τῶν τοιούτων μέτρων ὑπέστησαν οἱ ὁμογενεῖς. Οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ἠναγκάσθησαν οὕτοι νὰ καταβάλωσιν εἰς τὸ ταμεῖον τῶν ἐθνικῶν ὀργανώσεων τὸ ἐν τρίτον τῶν εἰσοδημάτων αὐτῶν πρὸς συντήρησιν τοῦ στρατοῦ, πλὴν τῶν ἄλλων ποσῶν, τὰ ὁποία ἐπὶ διαφόροις προσφάσεσιν ἀπέσπων παρὰ τῶν ἀτυχῶν χριστιανῶν.

Τὸ κατὰ τῶν ὁμογενῶν μῖσος ὑπεθάλπετο δι' ἱεροκηρύκων καὶ ρητόρων ἐπίτηδες ἐξ Ἀγκύρας ἀποστελλομένων, διὰ θεατρικῶν παραστάσεων, διὰ διαλέξεων, διὰ συστηματικοῦ ἐμπορικοῦ ἀποκλεισμοῦ καὶ δι' ἄλλων παρανόμων καὶ αὐθαιρέτων μέσων.

Τὰ δεινὰ τῆς πόλεως καὶ περιφερείας Φιλαδελφείας κατέπαυσαν ἀκριβῶς τὴν 11 Ἰουνίου 1920, ὁπότε ἀπηλευθερώθη αὕτη ὑπὸ τοῦ Ἑλλ. στρατοῦ.

Φοβερὰ ἐν τούτοις τραγωδία διεξήχθη ἀλλαχοῦ τῆς ἐπαρχίας ταύτης. Ὁ ἐκ Σαλιχλῇ προελάντων Ἑλλ. στρατὸς περὶ τὰ μέσα Ἰουλίου 1920 κατέλαβε τὸ Δεμιρτζή, ὅπου ἀπὸ τῶν τελευταίων διωγμῶν εἶχον ἐναπομείνῃ περὶ τοὺς ἐνεήκοντα χριστιανοί. Οἱ μωαμεθανοὶ κάτοικοι τῆς κωμοπόλεως Σιμὰβ, ὑπαγομένης εἰς τὴν διοίκησιν Κιουτάχιας, ἀπαυδήσαντες ἐκ τῶν πιέσεων τῶν κεμαλικῶν, ἐπὶ τῇ προβλέψει προελάσεως μέχρις ἐκεῖ τοῦ Ἑλλ. στρατοῦ, ἐστασίασαν κατ' αὐτῶν, ἀπεδίωξαν τὰς Κεμαλικὰς ἀρχὰς καὶ ὑψώσαντες εἰς τὸ Διοικητήριον τὴν Ἑλληνικὴν σημαίαν, διώρισαν Ἐπιτροπὴν ἐκ προκρίτων Μωαμεθανῶν καὶ Χριστιανῶν πρὸς διακυβέρνησιν τοῦ τόπου ἐν ὀνόματι τοῦ βασιλέως τῶν Ἑλλήνων καὶ ἀπέστειλαν ἐπιτροπὴν πρὸς τὸν κ. Μέραρχον τῆς ἐκεῖ δρώσης Μεραρχίας πρὸς ἀγγελίαν τοῦ γεγονότος καὶ ἵνα παρακαλέσωσιν αὐτὸν νὰ καταλάβῃ τὴν κωμόπολιν των. Ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ Ἑλληνικὸς στρατὸς δὲν εἶχε διαταγὰς προελάσεως, ἀνεθάρρησαν οἱ ἐκδιωχθέντες Κεμαλικοὶ καὶ συγκεντρώσαντες ὅσας δυνάμεις ἠδυνήθησαν καὶ προσεταιρισθέντες ληστὰς καὶ δολοφόνους ἐκ τῶν πέριξ χωρίων, ἐφώρμησαν κατὰ τοῦ Σιμὰβ, τὸ ὁποῖον καὶ ἐκυρίευσαν μετὰ βραχείαν ἀντίστασιν καὶ ἀπηγχόνισαν πρὸς τιμωρίαν 200 μωαμεθανοὺς ἀντικεμαλικούς, ἐλόγχισαν δὲ 15 ἐκ τῶν ἐλλήνων προκρίτων. Τὴν ἐπομένην, ἤτοι τὴν 16ην Ἰουλίου, συγκεντρώσαντες εἰς τὴν πλατείαν τῆς κωμοπόλεως πάντας τοὺς χριστιανοὺς κατοίκους ἀνερχομένους εἰς 240 διέταξαν αὐτοὺς νὰ ἐξέλθωσι τῆς πόλεως

καὶ διευθυνθῶσι πρὸς τὴν Κιουτάχιν. Εἰς ἀπόστασιν ὁμῶς πεντάλεπτον ἀπὸ τοῦ Σιμάβ ἐπετέθησαν κατ' αὐτῶν καὶ ἄλλους μὲν κατέσφαξαν, ἄλλους δὲ ἐφόνευσαν διασωθέντων μόνον 25. Οὕτω κατεστράφη Κοινότης, ἥτις παρὰ τὸ ὀλιγάριθμον τῶν κατοίκων ἤκμαζε πολλὰ χῶς, διατηροῦσα Σχολὰς καὶ Ἐκκλησίαν καὶ ἀποτελοῦσα ὅσιν ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἀγριότητος καὶ τῆς θηριωδίας τῶν συνοίκων αὐτῶν.

• •

ΣΗΜ. Α'. Αἱ ἐπαρχίαι Σιμόρνης καὶ Κυδωνιῶν ἀπὸ τῆς ἀνακωχῆς μέχρι τῆς ἀπελευθερώσεώς των ὑπὸ τοῦ Ἑλλ. στρατοῦ ὑπέστησαν τὰ πάνδεινα ὑπὸ τῆς τουρκ. ἀστυνομίας καὶ χωροφυλακῆς. Αἱ Κυδωνίαι δὲ ὑπέστησαν καὶ ἐμπορικὸν ἀκόμη ἀποκλεισμὸν διενεργηθέντα ἐκ μέρους τῶν τούρκων.

ΣΗΜ. Β'. Ἡ ἐπαρχία Κρήνης, καθ' ὁλοκληρίαν ἐκδιωχθεῖσα, ἐπαλινόστησε μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν αὐτῆς ὑπὸ τοῦ Ἑλλ. στρατοῦ.

ΣΗΜ. Γ'. Τῆς ἐπαρχίας Δαρδανελλίων αἱ κοινότητες Βίγας καὶ Λαμψιάκου ἐτρομοκρατήθησαν ὅλως ἰδιαιτέρως συνεπεία τοῦ ἐπικρατοῦντος σφοδροῦ καὶ αἱματηροῦ ἀνταγωνισμοῦ μεταξὺ τῶν ἐθν. ὁργανώσεων καὶ τῶν ἐχθρικῶς πρὸς αὐτὰς διακειμένων τουρκ. πληθυσμῶν. Ἡ παλινοστήσασα κοινότης Δαρδανελλίων εὐρέθη ὑπὸ τὴν συμμαχικὴν προστασίαν, ἐσχάτως δὲ ἤρξαντο παλινοστοῦσαι καὶ αἱ λοιπαὶ κοινότητες τῆς ἐπαρχίας ταύτης.

—————▶▶▶▶▶◀◀◀◀—————

ΙΣΤ'.

ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΥΖΙΚΟΥ

Ἐκείνο τὸ ὅποιον παρειρηρήθη ἰδιαιτέρως ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ταύτῃ, εὐθὺς ἅμα τῇ ἀνακωχῇ, εἶναι ἢ ἐκ μέρους τῶν τούρκων, ἐπισήμων καὶ μὴ, ἐξασκηθεῖσα διαφοροτρόπως ἀπειλὴ κατὰ τῶν χριστιανικῶν πληθυσμῶν.

Τὰ ἐν Βαλούκεσερ ἐκδιδόμενα τουρκικὰ φύλλα, ἀποστελλόμενα δωρεὰν εἰς τὰ περίξ τουρκικὰ χωρία, ἐδημοσίεον ἄρθρα φλογερὰ, προκαλοῦντα τὸν τουρκικὸν φανατισμὸν καὶ τὴν μισαλλοδοξίαν ἐναντίον τῶν χριστιανῶν. Ἀφ' ἑτέρου δὲ λησται, διασχίζοντες τὴν ὑπαιθρον χώραν καὶ πειραταὶ περιπλέοντες τὰ περὶ τὴν Κυζικηνήν Χερσονήσον μέρη, ἀπεγύμνου τοὺς τολμῶντας νὰ διέλθωσι καὶ μεταφέρωσιν ἐμπορεύματα.

Τῇ 2 Φεβρ. 1919 ληστοπειραταὶ καταλαβόντες τὸ ἐν τῷ λιμένι Δρακοῦντος (τῆς Κυζ. Χερσονήσου) προσωρισμένον ἰστιοφόρον τοῦ Χρήστου Χατζῆ Ἀντωνίου, διήρπασαν τὰ ἐν αὐτῷ ἀξίας ἄνω τῶν τριῶν χιλ. λιρῶν καὶ ἠνάγκασαν αὐτὸν νὰ μετρήσῃ αὐτοῖς ἐτέρας 500 λίρας εἰς χαρτονόμισμα.

Περίξ τῆς Ἀρτάκης καὶ εἰδικώτερον ἐπὶ τῆς ὁδοῦ

Ἀρτάκης-Πανόρμου, καθ' ὅλην τὴν ἀνοιξιν καὶ τὸ θέρος τοῦ 1919, παρουσιάζοντο ληστρικαὶ συμμορίαι ἀποτελούμεναι ἐκ τῶν παρακειμένων τουρκικῶν χωρίων Χαμαμλῆ καὶ Ἐδιντζίκ καὶ διατελοῦσαι κυρίως ὑπὸ τοὺς Κιρκασίους Μουσταφᾶ καὶ Ρεφῆκ, καὶ ἀπεγύμνουσαν τοὺς διαβάτας ἢ τοὺς ἐξερχομένους πρὸς καλλιέργειαν τῶν ἀγρῶν αὐτῶν χριστιανούς.

Ἀργότερον δὲ οἱ λησταὶ εἰσεχώρουν νύκτωρ καὶ μέχρις αὐτῶν τῶν κοινοτήτων, ἐνσπείροντες φόβον καὶ τρόμον εἰς τοὺς κατοίκους.

Κατὰ Ἰούλ. τοῦ 1919 ὁ μουχτάρης Κερμαστῆς Κων]-τῖνος Σουκατζίδης καὶ ὁ Ἀναστάσιος Τάτσος ἐπιστρέφοντες εἰς Πάνορμον, ἐνέπεσον εἰς ἐνέδραν ἐξαμελοῦς τουρκικῆς συμμορίας παρὰ τὸ χωρίον Καδίκιοι τῆς περιφερείας Μιχαλιτσίου. Καὶ ὁ μὲν πρῶτος ἐσώθη, παραδούς ὅ,τι εἶχεν εἰς χρῆμα καὶ ἐνδύματα, ὁ δεύτερος ὅμως ἐφονεύθη, ὡς μὴ ἔχων χρήματα.

Τῇ 7 Αὐγ. ἱ. ἔ. τοῦρκοι λησταὶ ἐπιτεθέντες κατὰ τοῦ χωρίου Κούμκιοι ἐλήστευσαν παρὰ διαφόρων χωρικῶν ἀρκετὰ ποσὰ καὶ ἀπῆλθον, ἀφοῦ ἐτραυμάτισαν τὸν Γεώργιον Μήτρου, σοβαρῶς δὲ τὸν ἱερέα τοῦ χωρίου, κτυπήσαντες αὐτὸν εἰς τὴν κεφαλὴν δι' ὑποκοπάνου.

Τῇ 27 ἱ. μ. ἡ ἐξ Ἀρτάκης καταγομένη 18ετῆς κόρη Ἑλένη Γιάγκου Χατζῆ Νικολῆ ἐφονεύθη ἐν τῷ εἰς ὠριάναν ἀπὸ τῆς Πανόρμου ἀπόστασιν κειμένῳ τουρκικῷ χωρίῳ Καγιατζίκ διὰ πυροβόλου ὑπὸ τούρκου ἐκ τοῦ χωρίου τούτου, ὀνόματι Μεχμέτ ὀγλοῦ Κιαζήμ.

Τῇ 3. Αὐγ. ἱ. ἔ. τοῦρκοι ἀπαγαγόντες τὸν ἐκ τῆς κωμοπόλεως Ἰβριντῆ καταγόμενον Γεώργιον Βαλτῆρον ἐβασάνισαν καὶ κατόπιν κατεκρεοῦργησαν αὐτόν.

Τῇ 6 ἱ. μ. οἱ ἐξ Ἰβριντῆ Σαλῆ ἐφένδογλου Σαλῆ, Δελῆ Γιουσούφ ὀγλοῦ Ἀλῆ, Ψιχοῦ ὀγλοῦ Ἰσμαῆλ, Ἀπτουλ-λὰχ ὀγλοῦ Ἰβραχὴμ, Καρᾶ Μουσταφᾶ ὀγλοῦ Ὁσμὰν καὶ ἄλλοι ἀπογυμνώσαντες καὶ ληστεύσαντες τὸν μυλωθρὸν Μιχαῆλ Κοῦρον ἔδειραν ἔπειτα αὐτὸν ἀνηλεῶς μέχρι θανάτου.

Περὶ τὰς ἀρχὰς Ὀκτωβρ. ἱ. ἔ. χωροφύλακες συλλαβόντες τὸν ἐξ Ἀρτάκης εἰς τὸ χωρίον Βαθὺ ἐπιστρέφοντα ἱερέα Φώτιον, ἔδειραν αὐτὸν ἀνηλεῶς ζητοῦντες παρ' αὐτοῦ χρήματα.

Περὶ τὰ τέλη Σεπτ. ἱ. ἔ. χωροφύλακες παραβιάσαντες τὴν θύραν καὶ εἰσελθόντες εἰς τὴν ἱ. Μονὴν τῆς Φανερωμένης, ἔθραυσαν ἱερὰ σκεύη καὶ λοιπὰ ἀντικείμενα τῆς Ἐκκλησίας, ἐσχισαν ἱ. ἄμφια, ἀπέσπασαν τὸ ἀργυροῦν κάλυμμα τῆς εἰκόνης τῆς Θεοτόκου, κατέστρεψαν πᾶν ὅ,τι εὑρον ἐν τῇ Μονῇ. ἔδειραν τὸν ἱεροεπιστάτην αὐτῆς Παπᾶ Ἀλέξιον καὶ ἐφόνευσαν τὸν Γιοβαννάκη, υἱὸν τοῦ Κώστα Παπαδάκη.

Τῇ 19 Ἰαν. 1920 ληστοσυμμορία ἐπιτεθείσα κατὰ τοῦ χωρίου Ρόδα, ἐπλήγωσε βαρέως διὰ χειροβομβίδος δύο γυναῖκας.

Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον τεσσαρακονταμελὴς συμμορία ἐκ κιρκασίων καὶ κατοίκων τοῦ χωρίου Γιαπιτζή-Κιοῖ, εἰσελθοῦσα εἰς τὸ χωρίον Γωνιὰ τῆς Κυζικηνῆς Χερσονήσου ἐπεδόθη ἐπὶ ἑξ ὥρας εἰς τὴν λήστευσιν τῶν χωρικῶν ἀπογυμνώσασα αὐτοὺς καὶ δείρασα πολλοὺς ἐξ αὐτῶν.

Τῇ 20 Φεβρ. ἱ. ἔ. ληστοσυμμορίται ἐκ τοῦ τουρκ. χωρίου Τσαοῦς-Κιοῖ, μεταβάντες εἰς τὸ πλησιόχωρον χωρίον Μουσάτσα, ἔδειραν ἀνηλεῶς καὶ μέχρι θανάτου τὸν μουχτάρην τοῦ χωρίου Χρήστον Βλυσμᾶν.

Τῇ 18 Ἀπρ. ἰ. ἔ. χωροφύλακες μεταβάντες εἰς τὰ χωρία Γκετζὲ καὶ Συκαμινέαν, ἐλεηλάτησαν τὰς οἰκίας, διήρπασαν τὰς περιουσίας, ἔδειραν τοὺς χωρικοὺς καὶ παραβιάσαντες τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Γκετζὲ ἀπεκόμισαν πᾶν ὅ,τι ὑπῆρχεν ἀργυροῦν. Τὴν αὐτὴν τύχην ὑπέστη καὶ τὸ χωρίον Κούρσουλου.

Τῇ 1 Ἰουν. ἰ. ἔ. ἀπόσπασμα στρατοῦ, ἐπὶ κεφαλῇς ἔχον τὸν ὑποδιοικητὴν Ἀρτάκης καὶ τοὺς ἀρχηγοὺς τῆς χωροφυλακῆς Ἀρτάκης καὶ Πανόρμου, μεταβὰν εἰς τὸ χωρίον Ἄνω Νεοχώριον, προέβη εἰς θηριωδίας· ἔδειρεν ἀνηλεῶς τὸν ἱερέα τοῦ χωρίου Σωτήριον καὶ ἐφόνευσεν ἀγρίως τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἰωάννην, τὸν Κοσμᾶν Ι. Μηλίδην, Θωμᾶν Τσακίρην, Ἰωάννην Σ. Μηλίδην, Ἰωάννην Χρ. Μηλίδην, Θωμᾶν Τσακίρην, Ἰωάννην Ζάκκα, Δημήτριον καὶ Κωνσταντῖνον Εὐαγγέλου, Γιαννάκην Κώσταν, Σωτήριον Ι. Κώσταν, Χρήστον Καραβέλαν, Νικόλαον Στεφάνου, Σωτήριον Καφετζῆν, Φώτιον Κουτσῆν, Γιακουμῆν Κοτζᾶ, Κωστήν...., Ἰωάννην Γεωργίου, Μῆτρον...., Νικόλαον Κουκουλεδάκην καὶ Κωνσταντῖνον Τζουράκην. Τὰ πτώματα τῶν ὡς ἄνω ἡκρωτηριασμένα εὐρέθησαν ἐντὸς χοραδρῶν.

ΙΖ.

ΕΠΑΡΧΙΑ ΠΡΟΙΚΟΝΝΗΣΟΥ

Ἐκδιωχθεῖσα σχεδὸν καθ' ὅλοκληρίαν καὶ πολλὰ παθούσα ἢ ἐν λόγῳ ἐπαρχία κατὰ τὸν πόλεμον, δὲν ἡσύχασε καὶ μετὰ τὴν παλινόστησιν αὐτῆς. Οἱ Τοῦρκοι κάτοικοι τοῦ χωρίου Ἀραπλὰρ εἶνε κυρίως ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι μετὰ λαζῶν πειρατῶν καὶ ἄλλων ληστοσυμμοριτῶν ἐπετίθεντο ἐναντίον διαφόρων κοινοτήτων τῆς ἐπαρχίας, παντοιοτρόπως πιέζοντες καὶ τρομοκρατοῦντες αὐτάς καὶ ἰδίως τὴν κοινότητα Ἀφησιᾶς. Ἐκ τῆς τελευταίας μάλιστα κοινότητος ἐφονεύθη ὑπὸ τούρκων στρατιωτῶν ὁ Κωστής Χατζῆ Γεωργίου, μόλις δὲ διέφυγε τὸν θάνατον καὶ ὁ ἱερεὺς αὐτῆς Κωνσταντῖνος, ἀπειληθεὶς ἐπανελημμένως ὑπὸ τοῦ συνεγχωρίου του Φερεδούμ.

ΙΗ.

ΕΠΑΡΧΙΑ ΠΡΟΥΣΗΣ

Ἡ κατάστασις ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ταύτῃ δὲν ὑπῆρξε πο-
τὲ ὁμαλὴ, ἀπέβη δὲ πραγματικῶς ἀφόρητος ἐπὶ τῶν
ἡμερῶν τοῦ φανατικοῦ Νομάρχου Προύσης Ἰσμαήλ Χακ-
κῆ, ἐκ Γκιουμουλτζίνης, ὅστις ὑπῆρξεν ὁ διοργανωτὴς συμ-
μοριῶν, ρητῶς ὁμολογήσας ὅτι δὲν ἦτο προωρισμένος νὰ
διοικῇ, ἀλλὰ νὰ ἐπαγγέλληται τὸν «γαζέτατζην, τὸν
φιρκατζήν, τὸν κομιτατζήν.»

Τῇ 3 Ἰουλίου 1919 οἱ ἐκ Δεμερδεσίου καταγόμενοι
Νικόλαος Εὐγενίδης, Κῶτσος Παρπατσολιάς καὶ Ἀθανά-
σιος Ἀραμπατζῆς ἐδάρησαν καὶ ἀπεγυμνώθησαν ὑπὸ
τούρκων ληστοσυμμοριτῶν.

Τῇ 15 ἰδ. μην. ἐν τῇ θέσει Κίτε ἐφονεύθη ὁ ἐκ Ταχ-
ταλῇ τῆς ἐπαρχίας Νικομηδείας καταγόμενος νέος Σταῦρος
Δημητρίου ὑπὸ τοῦ τούρκου χωροφύλακος Δαβουλτζῆ
Μουσταφᾶ.

Τῇ 18 Αὐγ. ἰδ. ἐτ. ὁ λοχίας Σαφρὲτ Τσαοῦς μετὰ
χωροφυλάκων συλλαβὼν τὸν ἐκ τοῦ χωρίου Σουσουλοῦκ
ἐπιστρέφοντα Θεολόγον Ἀποστόλου ἔδειρεν ἀνηλεῶς καὶ
ἀπέλυσεν, ἀφοῦ ἀφήρεσε τὰ χρήματα αὐτοῦ.

Τῇ 8 Σεπτ. ἰδ. ἐτ. ἐφονεύθη ἐν Τεπετζηκίφ ὁ Δημή-
τριος Χατζῆ Γεωργίου μετὰ τοῦ 13ετοῦς υἱοῦ Ἀλεξάνδρου
ὑπὸ τούρκων τοῦ χωρίου Παναγίρ Κιοῦ.

Τῇ 18 Ὀκτ. ἰδ. ἐτ. τοῦρκοι λησταὶ συλλαβόντες τὸν
ἐκ Δεμερδεσίου Βασίλειον Καρακάσην μετὰ Ἀκτσέ-
Κιοῦ καὶ Ἀλησάρ, κατετυράννησαν αὐτὸν διαφοροτρόπως
ἐπὶ δύο ἡμέρας καὶ κατόπιν ἀπέλυσαν, λαβόντες χρήματα
ἄρκετὰ καὶ ἀποκόψαντες τὸ δεξιὸν οὖς καὶ τὴν παρειὰν.

Τῇ 10 Μαρτίου 1920 ἐν μέσῃ Προύσῃ, ἐν τῇ συνοι-
κίᾳ Καγιαβασίου, τρεῖς τοῦρκοι ἐθνικισταὶ ἐπετέθησαν
κατὰ τοῦ Γεωργίου Χιτζῆ Ναοῦμ πληγώσαντες σοβαρῶς
καὶ λέγοντες ὅτι ἐζήτουν νὰ πῶσι τὸ αἷμα ἐνὸς ἀπίστου!

Κατὰ Ἰούν. ἰ. ἔ. ὁ ἔμπορος Βασίλειος Ρούμουγλου
προερχόμενος ἐξ Ἀγκύρας συνελήφθη ἐν Προύσῃ καὶ ἐρ-
ρίφθη εἰς τὰς φυλακάς, ἀφοῦ ἀφήρεσαν ἀπὸ αὐτοῦ τὸ πο-
σὸν 10 χιλ. λιρῶν, τὰς ὁποίας ἔφερε. Μετὰ δεκαήμερον φιλά-
κισιν παρεδόθη εἰς ἀστυνόμον τινὰ, ὀνόματι Μουσταφᾶ
Ναζμῆ, δῆθεν μὲν ὅπως ἐξορισθῇ, πράγματι ὅμως ὅπως
ἀπαχθῇ ἐξω τῆς Προύσης καὶ σφαγιασθῇ, Μετὰ ὀλίγας
ἡμέρας εὐρέθη παρὰ τὴν θέσιν Τομανλή ἀγὰ, ἡμίωρον
τῆς Προύσης, ὁ σκελετὸς τοῦ δυστυχοῦς ἐμποροῦ, καθότι
ἡ σὰρξ αὐτοῦ εἶχε καταφαγωθῇ ὑπὸ τῶν σαρκοφάγων
ζώων.

Τῇ 12 Ἰουλ. ἰδ. ἐτ. οἱ ἐκ Σουσουλοῦκ Λάζαρος Κων-
σταντίνου, Ἡλίας Συμεὼν καὶ Γεώργιος Ἰωάννου συλλη-
φθέντες ὑπὸ τῶν Κεμαλικῶν παρὰ τὴν ὁδὸν τοῦ Ἰνεγκιὸλ,
ἀπεκεφαλίσθησαν.

ΙΘ.

ΕΠΑΡΧΙΑ ΝΙΚΑΙΑΣ

Τὴν ἐπαρχίαν ταύτην ἐτρομοκράτησαν ἐπὶ πολὺ συμμορίαι τούρκων καὶ ἰδιαίτερώς λαζῶν. Δι' ἐν μέσῳ τῶν ὁδῶν ληστεῖται, αἱ εἰσβολαὶ εἰς τὰς χριστιανικὰς κοινότητας, αἱ ἀπαγωγαὶ εἰς τὰ ὄρη προκρίτων χριστιανῶν ἦσαν συχνόταται.

Τῇ 27 Μαΐου 1919 ἐν μέσῃ ἡμέρᾳ ἀπήγαγον τὸν ἐκ Χουδίου Χρηστάκη Κεχαγιόγλου μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ἀποκόψαντες καθ' ὁδὸν τὰ ὦτα καὶ ἐκβαλόντες τοὺς ὀνυχὰς αὐτοῦ. Ἀπηλλάγη μετρήσας τρεῖς χιλιάδας λίρας καὶ δὸς ὁμόλογον χρεωστικὸν ἐτέρων τριῶν χιλιάδων.

Τῇ 12 Ἰουνίου ἰ. ἔ. ὑπὲρ τοὺς 60 λαζοὶ συμμορίται εἰσελθόντες εἰς τὸ χωρίον Κιοῦπι ἐφόνευσαν τὸν Θεόδωρον Κοσμάογλου καὶ τὸν Ἡλίαν Ὁκουμούσογλου, ἐξορύξαντες συγχρόνως τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἀποκόψαντες τὴν ρίνα καὶ τὰ ὦτα τοῦ δευτέρου. Κατόπιν ἤρχισαν πυροβολοῦντες κατὰ τῶν οἰκιῶν, οἱ δὲ χωρικοὶ πανικόβλητοι διεσκορπίσθησαν εἰς τὸ παρακείμενον δάσος. Μετὰ δύο ἡμέρας εὐρέθη καὶ τρίτος χωρικὸς βληθεὶς διὰ σφαίρας εἰς τὴν κεφαλὴν καὶ δύο νέοι πνιγμένοι ἐν τῷ Σαγγαρίῳ ποταμῷ.

Λύθημερὸν δύναμις ἐκ 300 περίπου χωροφυλάκων καὶ ληστανταρτῶν ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ διαβοήτου λαζοῦ ἀρχιληστοῦ Ζαρόγλου εἰσελθοῦσα εἰς τὸ χωρίον Παμπουτζὰκ Δερβέντ ἔδειρεν τὸν ἱερέα Γεώργιον, τὸν μουχτάρην καὶ πολλοὺς προκρίτους, ἐλεηλάτησεν καὶ ἀπεγύμνωσεν τὰς οἰκίας καὶ ἀπῆλθεν συμπαραλαβοῦσα καὶ ὁδηγήσασα εἰς τὰς φυλακὰς τῆς ὑποδιοικήσεως Γενῆ-Σεχίρ τὸν ἀρχιερατικὸν ἐπίτροπον καὶ πλείστους προκρίτους.

Τὸ τμήμα καὶ ἡ κοινότης τοῦ Μιχαλιτσίου ὑπὸ τὰ ὄμματα τῶν πολιτικῶν ἀρχῶν καὶ διὰ τῶν ὀργάνων αὐτῶν ὑφίστατο τὰ πάνδεινα, ἰδίως δὲ μανιώδης ἐκεῖ προέβαλλεν ἡ πρὸς ἐξισλάμισιν ἀνηλίκων κορασίων διάθεσις τῶν κυβερνητικῶν ὀργάνων.

Περὶ τὰ τέλη Ἰουλίου ἰ. ἔ. χωροφύλακες ἐν ὁμοβροντίᾳ ἐπυροβόλησαν ἐναντίον κατοίκων Κίου, ἀσχολουμένων εἰς γεωργικὰ ἔργα εἰς τὴν μικρὰν τῆς Κίου πεδιάδα, πληγώσαντες τὸν Δημήτριον Μασέλην.

Τὸν αὐτὸν χρόνον πέντε τοῦρκοι λησταντάρται συλλαβόντες τὸν ἐκ Κίου Λεωνίδαν Πολυδώρου Γαρυφάλην ὠδήγησαν, ὡς καὶ δύο ἀρμενίους, εἰς τὸ τουρκικὸν χωρίον Κούμπελα, ὅπου καὶ ἔδειραν αὐτοὺς ἀνηλεῶς.

Κατ' Αὐγ. ἐξηφανίσθη ὁ Σπῦρος Ἀρτακηνὸς μεταβὰς, ἵνα συλλέξῃ ξύλα εἰς τὸν ἡμίωρον ἀπέχοντα τῆς Κίου ἐλαιῶνα.

Κατὰ Ἰαν. τοῦ 1920 τοῦρκοι ἐκ τοῦ χωρίου Μετζικὲ ἐφόνευσαν τοὺς ἐκ Παμπουτζὰκ Δερβέντ καταγομένους Δημήτριον Νικόλογλου, Στυλιανὸν Στογιάνογλου καὶ Μιχαὴλ Ἀναστάσογλου.

Ἀπὸ τοῦ Μαρτίου ἰ. ἔ. ἀρξαμένη συνεπληρώθη κατὰ Ἰούλιον ἰ. ἔ. ἡ φρικτὴ τραγωδία τῆς ἀνθούσης εἰς γράμ-

ματα καὶ ἐμπόριον ὁμογενοῦς κοινότητος Ὁρτάκιοι μετὰ τῆς ὁμωνύμου περιφερείας. Τὰ κατὰ τὴν τραγωδίαν ταύτην περιγράφει ἐκθεσις ὑπὸ ἡμερ. 7 Αὐγ. ἐ. ἔ. ὡς ἐξῆς:

Α'. Ἐπίθεσις. Τὴν 18]31 Μαρτίου, τρίτην ἡμέραν του Πάσχα, ὁ Κεμαλικὸς Μέραρχος Μαχμουτ βέης, ἐδρεύων ἐν τῷ σιδήρ. σταθμῷ Γκείβες, τῇ συνοδείᾳ τοῦ συνταγματάρχου Μουσταφᾶ, τοῦ ταγματάρχου Σαμῆ καὶ τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ ἐπιτελείου του Σαμῆ βέη μετὰ 700 στρατιωτῶν, δύο τηλεβόλων καὶ δύο μυδραλλιοβόλων, ἀκολουθούμενος ὑπὸ τῶν ἐνόπλων τούρκων χωρικῶν Ἐπιτζελέρ, Δερέκιοι, Ἀκκαγια, Σάρατζλη, καὶ Κούρφαραρ καὶ τῶν λαζικῶν τοιούτων Καζήλ-Κιγιά, Μαξουνδιέ, Φηνητῆκ-Σουγιοῦ καὶ Καμισλῆ καὶ τῶν ἀνταρτικῶν σωμάτων τῆς τουρκικῆς περιφερείας Ταρακλή, περιέζωσε τὸ Ὁρτάκιο καὶ ἤνοιξε πῦρ κατὰ τῆς κωμοπόλεως.

Οἱ κάτοικοι περίτρομοι δι' ἀπεσταλμένων ἐζήτησαν τὴν κατεύνασιν τοῦ πυρὸς καὶ τὰ αἷτια τῆς πολιορκίας, ἀλλ' ὁ πολιορκητὴς προφασιζόμενος τὸν ἀφοπλισμὸν τῶν κατοίκων ἐξηκολούθει τὸ πῦρ. Οἱ κάτοικοι ἐν τῇ ἀπογνώσει αὐτῶν ἀντέταξαν διὰ τῶν ἀνέπαρκῶν αὐτῶν μέσων τριήμερον κρατερὰν ἄμυναν, ἀλλ' ἐξαντληθέντων τῶν μέσων αὐτῶν παρεδόθησαν.

Ἄμα τῇ εἰσόδῳ τῶν πολιορκητῶν εἰς τὴν κωμόπολιν ἤρξατο ἀκατάσχετος ἡ μερική λεηλασία τῶν εὐπορωτέρων οἰκιῶν ὑπὸ τοῦ στρατοῦ, ἡ ἀπαγωγή τῶν ζώων, ἡ ἀπογύμνωσις τῶν συναντωμένων καθ' ὁδὸν, οἱ δαρμοὶ καὶ βιασμοὶ καὶ ὁ φόνος τῶν ὁμογενῶν. 38 οἰκίαι ἐγένοντο παρανάλωμα τοῦ συγκεντρωτικοῦ πυρός.

Μετὰ τοῦτο ὁ ἀρχηγὸς τῶν κακούργων προσκαλέσας τοὺς ἱερεῖς καὶ προκρίτους, κατόπιν μυρίων ὕβρεων καὶ

προπηλακισμῶν εἰσέπραξε παρὰ τῶν κατοίκων ἀ.) 1450 λίρας ὡς πολεμικὴν ἀποζημίωσιν, β.) 1000 λίρας ὡς ἔρανον στρατιωτικὸν, καὶ γ.) 4000 λίρας ὡς φόρους τοῦ παρελθόντος καὶ τοῦ παρόντος ἔτους.

Ἐπὶ τριήμερον ἐξηκολούθησεν ἡ λεηλασία ὑπὸ τοῦ στρατοῦ. Ἀναχωρήσαντος τούτου οἱ περίοικοι τοῦρκοι ἐξηκολούθησαν τὴν διαρπαγὴν ἐπὶ δέκα ἡμέρας, ἀπαγαγόντες 200 ἵππους, 700 βοῦς καὶ 1200 πρόβατα καὶ αἶγας. Τοσοῦτος δὲ ἦτο ὁ ἀμητὸς, ὥστε ἠκούσθησαν λέγοντες στρατιῶται καὶ χωρικοὶ ὅτι εἰς πολλὰς διαρπαγὰς ἀρμενικῶν χωρίων παρευρέθησαν, ἀλλὰ τὰ πλούτη τοῦ Ὁρτάκιο οὐδαμοῦ συνήντησαν.

Ὁ στρατὸς ἀναχωρῶν παρέλαβε μεθ' ἑαυτοῦ 38 προκρίτους καὶ τοὺς δύο ἱερεῖς Ὁρτάκιοι, παραπεμφθέντας εἰς τὸ στρατοδικεῖν Ἐσκῇ Σεχίρ.

Β'. Ἐπίθεσις. Τὴν 9 Ἰουν. ἰ. ἔ. ἡ ἐκ 2000 ἀνταρτῶν ἀποτελούμενη συμμορία τοῦ Ἐτέμ βέη, ἐπιστρέφουσα ἐξ Ἀδᾶ Παζάρ, διηρέθη εἰς δύο τμήματα.

Καὶ τὸ μὲν ἐκ 1700 συμπληρωθὲν καθ' ὁδὸν, εἰσηλθεν εἰς τὸ Ὁρτάκιο καὶ παρέδωκεν εἰς τὸ πῦρ πάσας τὰς ὑπὲρ τὰς χιλίας οἰκίας αὐτοῦ καὶ τὸν περικαλλῇ ναὸν τοῦ Ἀγίου Γεωργίου, ἐξαιρουμένων 150 ἀναξίων λόγου οἰκημάτων, τὸ δὲ ἕτερον ἐκ 300 ἀπόσπασμα εἰσελθὼν εἰς τὸ ἀρμεν. χωρίον Ἐσμὴν παρὰ τὴν Γκείβεν, ἐλήστευσε τοὺς κατοίκους, ἐφόνευσε τρεῖς καὶ ἐβίασεν ἱκανὰς γυναῖκας. Ἐν Ὁρτάκιο ἐφονεύθησαν κατὰ τὴν δευτέραν ταύτην ἐπίθεσιν 270 καὶ ἐξηφανίσθησαν 80. Πυρποληθείσης καὶ ἀποτεφρωθείσης τῆς κωμοπόλεως, οἱ κάτοικοι διεσκορπίσθησαν εἰς τὰ βομβυκοτροφεία καὶ τὰ

ὄρη, ἐνῶ ἐπὶ ἡμέρας συμμορίζεται καὶ τουρκικὸς ὄχλος μετέφερον τὸ κλοπιμαῖα εἰς τὰ χωρία αὐτῶν.

Γ'. **Ἐπίθεσις.** Τὴν Ἰουλ. ἰ. ἔ. ὁ διαβόητος κακοῦργος Γκιαοῦρ Ἀλῆ, συνοδευόμενος ὑπὸ 200 συμμοριτῶν καὶ περισυλλέξας τὸν τουρκικὸν πληθυσμὸν τῆς περιφερείας συνέλαβε κατ' ἀρχὰς τοὺς ἐν τῷ σιδηρ. σταθμῷ Γκέϊβες οἰκοῦντας ὑπὲρ 70 Ἑλληνας καὶ Ἀρμενίους, τοὺς ὁποίους καὶ παρατάξας κατὰ λόχους παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Σαγγαρίου ποταμοῦ ἐτυφέκισε, ρίψας τὰ πτώματα εἰς τὸν ποταμόν. Μετὰ τοῦτο ἀπῆλθεν εἰς τὸ Ὀρτάκιοϊ.

Συγχρόνως ἡ χωροφυλακὴ Γκέϊβες περισυλλέξασα τοὺς Ἑλληνας καὶ Ἀρμενίους κυβερνητ. ὑπαλλήλους καὶ ἀφαιρέσασα παρ' αὐτῶν χρήματα καὶ κατάστιχα, ἔρριψεν αὐτοὺς εἰς τὰς φυλακὰς, μεθ' ὃ σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις κατεσφάγησαν ἔξωθεν τῆς Γκέϊβες τῇ συμμετοχῇ καὶ τοῦ φύλακος τοῦ Δημοσίου Χρέους Ἀλῆ Ριζᾶ, τοῦ Ριδβὰν Τσαοῦς καὶ δεκάδος ἐφέδρων τούρκων.

Ἀνελθὼν ὁ Γκιαοῦρ Ἀλῆς εἰς Ὀρτάκιοϊ, Γουδίων καὶ Βουρχανιέ, ὑπὸ τὴν πρόφασιν ὅτι ἀπεφασίσθη ἡ μεταφορὰ τῶν Ἑλλήνων εἰς Ταρακλῆ, περισυλλέξας αὐτοὺς διὰ στρατιωτῶν, ἱερέων καὶ προκρίτων καὶ τῇ συνεργασίᾳ τῶν τούρκων Σαρατζλῆ, Κουροῦ Διβὰν, Χήρκα, Μῆρ-Δερὲ, Γηλάνδα καὶ Κιοπροῖ-Μπασῆ, ἀπὸ τῆς 9 — 13 Ἰουλίου εἰς τρεῖς ἀγέλας, κατέσφαξεν αὐτοὺς, ἄνδρας, γυναῖκας καὶ παιδία ἐπὶ τῶν ὀχθῶν τοῦ Γάλλου, παραποτάμου τοῦ Σαγγαρίου, ἀφοῦ πρότερον παρέδιδον αὐτῷ ὅ,τι εἰς χρῆμα ἢ πολυτίμους λίθους ἔφερον μεθ' ἑαυτῶν.

Μετὰ τοῦτο ἄλλα μὲν πτώματα ἐρρίπτοντο εἰς τὸν ἀβαθῆ χειμαρρον, ἕτερα δὲ κατὰ σωροὺς ἐκαίοντο διὰ πετρελαίου.

Αἱ ὑπολειφθεῖσαι 150 οἰκίαι τοῦ Ὀρτάκιοϊ παρεδόθησαν εἰς τὸ πῦρ. Γυναικόπαιδα 50 ἐγκλεισθέντα εἰς τὴν ἄρμεν. ἐκκλησίαν ἐγένοντο παρανάλωμα τοῦ πυρὸς, τῶν ἀνταρτῶν κυκλωσάντων τὸν ναὸν, ἵνα μὴ τις διαφύγῃ τὸν ὄλεθρον.

Πρὸς ἐξόντωσιν τῶν καταφυγόντων εἰς τὸ δάσος ἀπεστέλλοντο ἀποσπάσματα εἰς τὰς παρόδους τῶν δασῶν καὶ ἐθετον πῦρ εἰς αὐτὰ, ὅπως ἐξοντωθῶσιν οἱ τυχόν κεκρυμμένοι. Τοὺς εὕρισκομένους εἰς ἀπώτερα σημεῖα ἀνεκάλυπτον καταδιώκοντες διὰ κυνηγετικῶν κυνῶν. Ἀπεσταλμένοι τοῦ Γκιαοῦρ Ἀλῆ μεταβάντες εἰς Ἀδᾶ Παζάρ συνέλαβον τοὺς αὐτόθι διὰ τῶν ὁρέων καταφυγόντας καὶ ἐν τῇ ἐπιστροφῇ κατεκρεοῦργησαν αὐτοὺς εἰς τὴν θέσιν Καρα-Δζάμ.

Ἐκ τῶν ὠραιότερων παρθένων ἕξ ἐξέλεξεν ὁ Γκιαοῦρ Ἀλῆς δι' ἑαυτὸν, περὶ τὰς 10 μετεφέρθησαν εἰς Γκέϊβεν ὡς δῶρον διὰ τοὺς ἀνωτέρους Κεμαλικούς, ἐφ' ὧν ἀφοῦ ἐπὶ ἐβδομάδας ἐκόρεσαν τὰ τουρκικὰ αὐτῶν ἔνστικτα, κατέσφαξαν πάσας, ἐνῶ συγχρόνως οἱ συνοδοὶ αὐτῶν τούρκοι εἰσήγαγον εἰς τὰ χαρέμια των ὅσας ἐβούλονται.

Ὁ βιασμὸς τῶν παρθένων καὶ γυναικῶν ἦτο γενικὸς. Ἡ ἀτυχὴς σύζυγος τοῦ Ἀμφιλοχίου Κάκου ἐβιάσθη ὑπὸ 9 κτηνανθρώπων, οἷτινες ἐπὶ τέλους συλλαβόντες αὐτὴν διὰ τῶν ποδῶν ἔσχισαν εἰς δύο. Ἰκανῶν ἀνδρῶν ἀπεκόπησαν τὰ αἰδοῖα, ικανῶν δὲ γυναικῶν οἱ μαστοί. Διὰ μαχαίρας ἔσχιζον στήθη καὶ γαστέρας καὶ ἐξῆγον τὰ σπλάγχνα. Ἡ κρωτηριάζοντο χεῖρες καὶ πόδες καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐκαίοντο ζῶντες. Αἱ κεφαλαὶ τῶν παιδίων καὶ νηπίων ἐθραύοντο ἐπὶ λίθων καὶ διὰ λίθων ἐρρίπτοντο εἰς

τὸν ποταμόν. Ἐβάδιζον τὰ ἀτυχῇ μέχρι λαιμοῦ καὶ φούμενα τὸν πνιγμὸν ἐπέστρεφον εἰς τὴν ὄχθην, ὅπου διὰ λογχισμῶν ἀπετελειοῦντο. Ἐν ἐκ τούτων ἔφερε ἐπὶ τοῦ διατρήτου σώματός του 11 πληγὰς διὰ λόγχης.

Ἐν Γουδίῳ ὁ Ἀλῆς ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς Ἀγ. Τραπέζης καὶ ἔχων τὰ γυναικόπαιδα περὶ ἑαυτὸν ἐκήρυξεν ὅτι αὐτὸς εἶνε ὁ Θεὸς τῶν καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ τὰ πάντα καὶ ὅτι ἐξιλεοῦται μόνον διὰ χρήματος καὶ ἀφθόνου αἵματος τῶν γκισιούριδων. Μεθ' ὃ παρέδωκεν αὐτοὺς εἰς σφαγὴν. Τοσαύτη δὲ ἦτο ἡ καταδίωξις, ὥστε μητέρες ἀπέπνιγον τὰ βρέφη αὐτῶν ὅπως μὴ προδοθῶσιν.

Τὴν τύχην τοῦ Ὀρτάκιοι δὲν διέφυγε καὶ ἡ ἱστορικὴ πολίχνη τῆς Νικαίας καὶ ἡ τῆς Λεύκης. Ἐκτενὴς ἐκθεσις τοῦ Σεβ. Μητροπ. Νικαίας κ. Βασιλείου ἀποσταλεῖσα κατὰ Σεπτ. 1920 εἰς τὰ Πατριαρχεῖα περιγράφει τὰ λαβόντα χώραν κακουργήματα τῶν κεμαλικῶν ὀρδῶν, αἱ ὁποῖαι δὲν ἐσεβάσθησαν οὐδ' αὐτὸν τὸν ἐν Νικαίᾳ ἱστορικὸν ναὸν τῆς Θεοτόκου.

Ἐκ τῆς ἐκθέσεως ταύτης ἀποσπῶμεν τὰ κάτωθι σχετικά... «..... Μετέβημεν εἰς τὴν πολυθρύλητον καὶ πολυθρήνητον νῦν ναὸν, ὃν εὗρομεν οἰκτρῶς ἐν πᾶσι κατεστραμμένον. Τὰ πάντα ἐκ θεμελίων ἀνετράπησαν καὶ ἀνεσκάφησαν πρὸς ἱεροσυλίαν, τῆς ἀσεβοῦς βεβηλώσεως οὔσης ἀπαραδειγματίστου.

Ἐν τῷ ἱερῷ ἡ Ἀγ. Τράπεζα ἀνετράπη, ἡ περίφημος ἀνάγλυφος ἐπ' αὐτῆς πλάξ ἐθραύσθη, τὸ πέριξ ἑδαφος ἀνεστατώθη κατεθραύσθη δὲ καὶ ἡ διὰ μωσαϊκῶν κεκοσμημένη πλάξ, ἡ μεταξὺ τῆς Τραπέζης καὶ τοῦ Συνθρόνου κειμένη.

Καὶ ἐν τῷ Διακονικῷ καὶ ἐν τῇ Προθέσει τὰ πάντα εἶνε ἀνάστατα καὶ κατεστραμμένα. Μόνον τὰ ἐπὶ τῆς μεγάλης κόγχης θαυμάσια μωσαϊκὰ ὀλιγώτερον ἐβλάβησαν διὰ πυροβολισμῶν, ἀπρόσιτα ἄλλως διὰ τὸ ὕψος ὄντα.

Ἐν τῷ Καθολικῷ καὶ εἰς τὰ κλίτη τὸ τέμπλον ἐγυμνώθη τῶν πολλῶν καὶ ἀρχαίων εἰκόνων. Πολλαὶ τούτων κατεθραύσθησαν καὶ ἄλλαι ἐβεβηλώθησαν, ἐξορυχθέντων τῶ οὐφθαλμῶν καὶ συληθέντων τῶν πολυτίμων στολισμῶν.

Λί δὲ πρὸ ὀλίγων ἐτῶν δι' ἐμοῦ ἀνακαλυφθεῖσαι ἐκτακτοῦ τέχνης μωσαϊκαὶ δεσποτικαὶ εἰκόνες τοῦ Κυρίου καὶ τῆς Θεοτόκου μεγίστας ὑπέστησαν βλάβας, μάλιστα δὲ ἡ τῆς Θεοτόκου, ἀφ' ἧς τελείως ἐξέλιπον τὸ κύριον τῆς Θεοτόκου μέρος καὶ ὅλον τὸ θαυμασιώτατον Θεῖον βρέφος. Ἡ ἀπώλεια δὲ αὕτη εἶνε μεγίστη διὰ τὴν μωσαϊκὴν ζωγραφικὴν τέχνην.

Ἐθραύσθησαν καὶ αἱ μεγάλαι ἰσχυραὶ ὕαλοι τῶν δύο τούτων εἰκόνων μετὰ τῶν ἐπιχρῦσων λαμπρῶν πλαισίων καὶ τῶν κομψῶν ἀργυρῶν κανδηλῶν αὐτῶν, αἵτινα πάντα ἦσαν ἀφιέρωμα τοῦ ἀειμνήστου Πατριάρχου Ἰωακείμ τοῦ Γ'. ἐξόχως σεβομένου τὸν ναὸν τοῦτον.

Ἀπαντα τὰ μανουάλια, αἱ κανδηλαί, οἱ πολυέλαιοι τὰ ἐξαπτέρυγα, τὰ ἱερὰ ἀργυρὰ καὶ ἐπίχρυστα σκεύη, τὸ ἐπάργυρον τῆς Ἀγ. Τραπέζης Εὐαγγέλιον ἐσυλήθησαν καὶ κατεστράφησαν. Οἱ χοροὶ μετὰ τῶν ἀρχαίων ἀναλογίων, ὁ θρόνος, ὁ ἄμβων κατὰ τὸ πλεῖστον, τὰ στασίδια πάντα, τὰ προσκυνητάρια κατεθραύσθησαν καὶ κατεστράφησαν.

Τὰ ἐκκλησιαστικὰ βιβλία πάντα, ἐξ ὧν τινα ἀρχαιότατα καὶ πολύτιμα διὰ διαφόρους ἱστορικὰς σημειώσεις ἀρχαίων χρόνων, ἀρχαῖος τῶν ἱερέων καὶ τῆς ἐκκλησίας

κῶδιξ, ζῶσα ἱστορία ἐν πολλοῖς, ὅπως καὶ τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον, κατεσχίσθησαν καὶ ἐρρίφθησαν εἰς τὰς ὁδοὺς ρυπανθέντα.

Ἡ μεγάλη καὶ περίφημος σαρκοφάγος ἐν τῷ τοίχῳ τοῦ δεξιῷ κλίτους πρὸς τὸν νάρθηκα, ἢ πρὸς βορρᾶν ἐν τῷ νάρθηκι ἐπίσης ἐν τῷ τοίχῳ ὁμοία καὶ ἡ περίεργος ἀρχαϊκὴ λάρναξ, ἡ ἐντετειχισμένη εἰς τὸν τοῖχον τοῦ δεξιῷ κλίτους πρὸς τὸ ἱερὸν, ὑπέστησαν βανδαλισμοὺς καὶ ἀνεπανορθώτους ζημίας.

Τὰ περιλάλητα δύο μέλανα κιόνια, πολύτιμα κειμήλια ἀρχαίας Βυζαντινῆς τέχνης, δὲν ὑπάρχουσι πλέον.

Καὶ ὁ νάρθηξ δὲ καὶ ὁ γυναικωνίτης πολλὰς ὑπέστησαν καταστροφὰς καὶ συλήσεις εἰς εἰκόνας καὶ κανδήλας καὶ μανουάλια καὶ προσκυνητάρια καὶ ἄλλα ἐκκλησιαστικὰ ἀντικείμενα, ὧν τινὰ ἱκανῶς ἀρχαῖα.

Ὅπως δὲ τὸ ἔδαφος τοῦ ἱεροῦ πολλαχοῦ ἀνεσκάφη, οὕτω καὶ ἐν τῷ καθολικῷ καὶ εἰς τὰ κλίτη καὶ εἰς τὸν νάρθηκα ἀνάστατον πολλαχοῦ ἔγεινε πρὸς εὗρεσιν θησαυρῶν, βεβηλωθέντων οὕτω καὶ τῶν ἀρχαίων ὑπὸ τὴν ἐκκλησίαν τάφων.

Καὶ ὁ ἐπὶ τοῦ τρούλλου δὲ μέγας Σταυρὸς ἐκβληθεὶς ἐκεῖθεν κατεθραύσθη, ἐθραύθησαν δὲ καὶ αἱ ὕαλοι τοῦ τρούλλου καὶ αἱ πλείσται ὁλοὺ τοῦ ναοῦ.

Οἱ τοῦρκοι μὴ ἐξαρκούμενοι εἰς τὴν καταστροφὴν τοιοῦτου ἱερωτάτου χρ]κοῦ κειμηλίου προέβησαν καὶ εἰς τὴν πανωλεθρίαν τῶν ἐν Νικαίᾳ Ἑλλήνων.

Περὶ τὸ μεσονύκτιον τῆς 14 πρὸς τὴν 15 Αὐγούστου ἀπέσπων βία ἐκ τῶν οἰκιῶν αὐτῶν τοὺς Ἑλληνας ἀνδρας, γυναῖκας καὶ παιδιά, καὶ ὠδήγουν διὰ τῆς πύλης τῆς Λεύκης ἐκτὸς τῆς πόλεως, εἰς τὸν τόπον τοῦ μαρτυρίου καὶ τῶν παντοίων βασάνων.

Καθ' ὁδὸν τινὲς ἠδυνάτουν νὰ προχωρήσωσι καὶ μάλιστα τὰ παιδιά, τὰ δὲ τέρατα, ἀπαλλασσόμενα τοιαύτης ἐνοχλήσεως, ἀμέσως ὥς ἀρνία καὶ πρόβατα κατέσφαζον αὐτοὺς, καὶ ἄλλους μὲν ἔρριπτον εἰς τὰ παρὰ τὴν ὁδὸν φρέατα, ἄλλους δὲ βραδύτερον ἐκάλυπτον δι' ὀλίγης γῆς, ὥς καὶ νῦν φαίνεται.

Τρία φρέατα παρὰ τὴν ὁδὸν ἐπληρώθησαν ἡμινέκρων ἀνθρωπίνων σωμάτων, διότι ἡ πρόχειρος σφαγὴ συνεκράτει ἐπὶ ἱκανὸν τοὺς δυστυχεῖς ἐν τῇ ζωῇ. Τὰ φρέατα ταῦτα εἶχον καλύψει διὰ πετρῶν καὶ χώματος πρὸς μέτριασμόν τῆς κακοσμίας.

Τοὺς δὲ πολλοὺς ἀπῆγον εἰς τὸν τόπον τοῦ μαρτυρίου, εἰς λόφον τινὰ, ὅπου ἔκειτο εὐρὺ ἄντρον καὶ βαθὺ καὶ ὀλίγον ἀπωτέρω ἕτερον μακρότερον. Ἐξωθεν τῶν ἀντρων καὶ ἐντὸς αὐτῶν σφαττόμενοι προχείρως ἐρρίπτοντο ὁ εἰς ἐπὶ τοῦ ἄλλου σφαδάζοντες καὶ φρικτῶς βασανιζόμενοι.

Τινὲς δὲ εὐρέθησαν φρικαλέως ἀκρωτηριασθέντες, μάλιστα δὲ γυναῖκες, ὧν ἀπεκόπησαν οἱ μαστοὶ καὶ διεσχίσθη ἡ κοιλία. Παρομοίας δὲ βασάνους ὑπέστησαν καὶ οἱ ἄνδρες, ἐνὸς δὲ τὸ σῶμα ἔφερε μέχρι τῆς μεταβάσεως ἡμῶν εἰς Νικαίαν καταφανὲς διαμπερὲς τῆς κοιλίας τραῦμα.

Κόρη τις εὐρέθη εἰς δένδρον ἐσταυρωμένη. Ταύτην ἔθαψαν περίοικοι Ἕλληνες παρὰ τὸν τόπον τῶν βασάνων.

Πολλὰ δὲ ἄλλα τραγικώτατα συνέβαινον. Ἐκ τῆς οἰκίας τοῦ μακαρίτου Σωφρονίου Σταυρίδου, ἐξάρχου ἐν Νικαίᾳ, ἀπῆγοντο ὁ υἱὸς αὐτοῦ Σωτήριος μετὰ τῆς μνηστῆς αὐτοῦ Βιλελμίνης, θυγατρὸς τοῦ ἐκ Λεύκης ἀπὸ ἐτῶν ἐγκατεστημένου ἐν Νικαίᾳ Σεβαστοῦ, καὶ τῆς μητρὸς αὐτῆς. Μετ' αὐτῶν δὲ ἀπήγετο καὶ ἡ μήτηρ καὶ ἡ ἀδελφὴ τοῦ

Σωτηρίου Σαπφώ. Τὸν Ὑωτήριον ἀντιστάντα εἰς τοὺς θελήσαντας νὰ ἐπιβουλευθῶσι τὴν τιμὴν τῶν παρθένων ἐφό-
νευσαν, ἀπήγαγον δὲ τὴν Βιλελμίνην μετὰ τῆς μητρὸς
αὐτῆς καὶ μετὰ τῆς Σαπφούς. Ἡ πρώτη προωρίσθη διὰ τὰς
ἀκολασίας τοῦ Δζεμάλ, καὶ ἡ δευτέρα διὰ τὰς ἀκολασίας
τοῦ ὑπαρχηγοῦ Ἀλῆ Χακὴ Ἰσραήλ. Ἡ Βιλελμίνη βρα-
δύτερον ἀπεσφάγη μετὰ τῆς μητρὸς αὐτῆς ἐν Λεύκῃ, τοι-
αύτη δὲ θὰ εἶνε καὶ ἡ τύχη τῆς Σαπφούς.

Τοιαῦτα δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ διεπράχθησαν τουρκικῆς
ἀσελγείας κακουργήματα καὶ πρὸ τῆς τελείας τῆς Νικαίας
καταστροφῆς καὶ βραδύτερον ἐν Λεύκῃ. Ἐν Νικαίᾳ δὲ
πρὸ τοῦ μεγάλου κακουργήματος καὶ γυναῖκες καὶ κόραι
παντοίους ὑφίσταντο κινδύνους. Οἱ δὲ ἄνδρες συνεχῶς
ἀναγκαστικούς καὶ βιαίους ὑφίσταντο χρηματικούς
ἐράνους.

Ἐνῶ δὲ εἰς τὸν προρρηθέντα ἐξώθεν τῆς πόλεως τό-
πον τῆς σφαγῆς τὸ φοβερὸν διεδραματίζετο τῆς σφαγῆς
τῆς γενικῆς δράμα καὶ συνεσπαρεύοντο εἰς τὰ δύο ἄντρα
ἡμίθνητα καὶ ἀσπαίροντα καὶ πολλὰ ἡκρωτηριασμένα
Ἑλλήνων σώματα, ἐντὸς τῆς πόλεως, εἰς τὸν περίβολον τοῦ
ναοῦ, νέα διεδραματίζετο φρικαλέα σκηνή.

Γυναῖκες ἐκ τῶν πλησίων οἰκιῶν διαφυγοῦσαι τοὺς
διώκοντας, ὡς εἰς ἄσυλον κατέφυγον εἰς τὸν ναὸν, ὅπου
εὐρίσκετο καὶ ὁ μόνος ἱερεὺς τῆς Νικαίας γηραλέος Ἰορ-
δάνης. Ἐπιδραμόντες δὲ ἐκ τῶν κακούργων τινές, τὰς μὲν
γυναῖκας κατέσφαξαν πᾶρὰ τὸ πρὸ τοῦ νάρθηκος φρέαρ,
ὅπου καὶ ἵχνη αἱμάτων μέχρι τοῦδε φαίνονται, καὶ ἐρριψαν
ἐντὸς τοῦ φρέατος, φράξαντες αὐτὸν διὰ λίθων καὶ χώ-
ματος. Τὸν δὲ ἱερέα, ἐμβαλόντες εἰς τὸ στόμα χαλινὸν, καὶ
ἀναγκάσαντες τετραποδητὶ νὰ βαδίζῃ, φέρων ἐπ' ὤμων

βδελυροὺς τουρκόπαιδος, οὕτω διεπόμευσαν διὰ τῆς πό-
λεως. Ὁδηγηθεῖς δὲ οὕτω ἐκτὸς τῆς πόλεως, ἐσφάγη ὅπου
καὶ οἱ λοιποὶ παρὰ τὸ μέγα ἄντρον, παρὰ τὴν φρικαλέαν
ἀνθρωποθυσίαν, ἧτις καὶ σήμερον ἐμποιεῖ φρίκην καὶ
ἀγανάκτησιν.

Μία δὲ μόνη τότε εὐρέθη χριστιανικὴ ἑλληνικὴ
ψυχὴ, ἡ ἐκ Λεύκης καταγομένη Ὀλγα Θωμᾶ Κελέσογλου,
αἰχμάλωτος τῶν παθῶν τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν κακούργων ὀρδῶν
Δζεμάλ, σωθεῖσα ὡς ἐκ θαύματος. Αὕτη ἐν Κίῳ νῦν μέ-
νουσα ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Ἀρχηγείου τοῦ Ἑλλη-
νικοῦ Στρατοῦ, ἠδυνήθη νὰ πληροφορήσῃ τινὰ ἐξ ὧν πα-
ρὰ τῶν Τουρκισσῶν ἔμαθε κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐν Νι-
καίᾳ διαμονῆς ἀπὸ τῆς 6 μέχρι τῆς 19 Σεπτεμβρίου.

Καὶ τὸ Βεζιρχάνι καὶ τὰ Κιουπλιά καὶ τὰ παρ'
αὐτοῖς μεγάλα χωρία Μπάσκιοϊ, Ἀδάκιοϊ καὶ τὰ μικρό-
τερα Κηζήλ Καγιά, Ἀκτσέ Σεχίρ καὶ τὸ παρὰ τὸ Βι-
λετζίκι Πέλτος καὶ αὐτὸ τὸ Σογιούτι τὴν αὐτὴν ὑπέστησαν
καταστροφὴν, τῶν ἀγρίων τεράτων λυσσωδῶς μαινομέ-
νων κατὰ παντὸς χριστιανικοῦ καὶ μάλιστα Ἑλληνικοῦ
στοιχείου.

Μόνον τὸ Παμπουτζὰκ Δερβέντ ἐσώθη, ἀπολέσαν
μόνον περὶ τοὺς 50, τῶν λοιπῶν ἀπάντων περὶ τοὺς 1500
διασωθέντων καὶ παραμενόντων νῦν εἰς τὸ παρὰ τὴν Προῖ-
σαν Σούσουρλουκ.»

Μετὰ τὴν πανωλεθρίαν τῆς Νικαίας αἱ ὀρδαὶ τοῦ
Δζεμάλ διηυθύνθησαν εἰς Λεύκην. Ἐκεῖ κατὰ πρῶτον
ἐσύλησαν καὶ ἐλαφυραγώγησαν τὰ πάντα καὶ τοὺς πάν-
τας εἰς χρήματα καὶ πολῦτιμα ἄλλα καὶ εἰς τὰς οἰκιακὰς
ἀποσκευὰς. Ἀκολουθῶς προέβησαν εἰς τὴν κατὰ μικρὸν

σφαγὴν τῶν Ἑλλήνων, ἐν ᾧ ῥα νυκτὸς ἀπάγοντες αὐτοὺς ἐκ τῶν οἰκιῶν καὶ περὶ τὴν πόλιν καὶ ἐν αὐτῇ, σφάζοντες ὡς πρόβιτα καὶ ἄρνια διὰ τῆς ἀποκοπῆς ἢ διατρήσεως τοῦ ἐμπροσθίου μέρους τοῦ λαιμοῦ μέχρι τῶν καρωτίδων ἀρτηριῶν.

Ἐπειδὴ δὲ τὰ πρῶτα τοιαῦτα κακουργήματα κατετάραξαν τοὺς δυστυχεῖς, μηδεμίαν ἔχοντας ἐλπίδα σωτηρίας, χότζας τις ἐγχώριος προέτρεψε καὶ ἐξεβίασε πάντας νὰ ἐξισλαμισθῶσι πρὸς σωτηρίαν. Ὁ μέγας φόβος τοῦ θανάτου καὶ μάλιστα ἡ ἐκβίασις τοῦ χότζα καὶ τῶν ὁμοίων αὐτῷ ἐξηνάγκασεν αὐτοὺς ἵνα ἐξισλαμισθῶσι πρὸς τὸ θεαθῆναι καὶ κατόπιν σωθέντες νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὴν πίστιν τῶν πατέρων των.....

Ἄλλ' εἰς οὐδὲν ταῦτα ὠφέλησαν, διότι ἐκ τῶν προτέρων ἦσαν καταδεδικασμένοι εἰς θάνατον. Καὶ τοιοῦτο τρόπον οἱ ἐν Λεύκη μικρὸν κατὰ μικρὸν ἐντὸς δεκαπενθήμερου περίπου ἐξηφανίσθησαν ἀποσφαγέντες. Μόνον δὲ παρθένοι τινὲς καὶ γυναῖκες ἐλάχισται φαίνεται ὅτι διέφυγον τὸν θάνατον ἀπαχθεῖσαι ὑπὸ τῶν τούρκων.

Κ.

ΕΠΑΡΧΙΑ ΝΙΚΟΜΗΔΕΙΑΣ

Ληστοσυμμορίαὶ πολυπληθεῖς ἐτρομοκράτουν τὴν ὑπαίθρον ἰδίως χώραν τῆς ἐπαρχίας ταύτης. Εἰσερχόμεναι ἀνενοχλήτως εἰς τὰ χριστιανικὰ χωρία ἐνέσπειρον κατ' ἀρχὰς τὸν πανικὸν διὰ τῶν συχνῶν πυροβολισμῶν καὶ τῶν ἀνηλεῶν δαρμῶν καὶ διαφόρων κακώσεων, εἰς ἃς ὑπέβαλλον τοὺς προκρίτους τῶν χωρίων χριστιανοὺς καὶ αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς ἱερεῖς. Κατόπιν δὲ ἐπεδίδοντο εἰς τὴν λεηλασίαν καὶ τὴν παντελῆ ἀπογύμνωσιν τῶν οἰκιῶν. Εἰς τὰς βιαιοπραγίας ταύτας τῶν ληστοσυμμοριῶν πλειστάκις ἐλάμβανον ἐνεργὸν μέρος καὶ οἱ κατὰ τόπους χωροφύλακες.

Κατὰ Φεβρ. 1919 ὁ χωροφύλαξ Ἀρήφ ἔδειρε καὶ ἐπλήγωσε θανασίμως τὸν ἐξ Ἡρακλείου (Τεπέ-Κιοῖ) Στυλιανὸν ἐπιστρέφοντα ἐκ Νικαίας.

Τὸν αὐτὸν μῆνα τοῦρκοι ἐκ τοῦ χωρίου Κιούρ Κιοῖ ἐδολοφόνησαν ἀγρίως τὸν Κων]τῖνον Χατζῆ Σάββα καὶ τὸν Μιχαὴλ Τερζιόγλου.

Τὸν αὐτὸν μῆνα ἡ λυμαινομένη τὴν ὑποδιοίκησιν Καράμουσαλ τουρκαλβανικὴ καὶ λαζικὴ συμμορία ἐφορολόγει μηνιαίως τὰ χριστιανικὰ χωρία διὰ ποσοῦ ὀρισθέν-

τος ὑπ' αὐτῆς. Ἡ διοίκησις τοῦ τόπου ἀντὶ πάσης ἄλλης ἐνεργείας συνίστα τοῖς χριστιανοῖς τὴν πρόσληψιν τῶν ληστοσυμμοριτῶν ὡς ἀγροφυλάκων!

Κατὰ Μάρτιον ἰδ. ἔτ. συμμορία διατελοῦσα ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τῶν νιῶν βέηδων τῶν χωρίων Χαῖρσίζ, Πριμηκίρ καὶ Τσαμπάζ ἐκτὸς ἄλλων κακουργημάτων αὐτῆς, ἐφόνευσε τὸν ἐκ τοῦ χωρίου Ἀπελλαδάτην ὀγδοηκοντούτην Ἰωάννην Μαλκάν, τὸν ἐκ τοῦ χωρίου Κηδεΐας Ἰωάννην Παπᾶ Γεωργίου καὶ εἰς φρικώδη βασανιστήρια ὑπέβαλε τὸν μουχτάρην τοῦ αὐτοῦ χωρίου Θεόδωρον Καζήν. ριφθέντα ὑπὸ τῆς συμμορίας ἐντὸς πυρᾶς καὶ μόλις διασωθέντα, τὸν Χατζῆ Γιάννην Πάντου καὶ Γεώργιον Χατζούδην, τῶν τελευταίων τούτων ἀποθανόντων συνεπεία τοῦ ἀνηλεοῦς δαρμοῦ.

Τῇ 5 Μαΐου ἰδ. ἔτ. ὀκταμελὴς τουρκαλβανικὴ συμμορία εἰσβαλοῦσα εἰς τὸ παρὰ τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν Χάρακος παντοπωλεῖον τοῦ Μιχαὴλ Ζάρου ἐπλήγωσεν αὐτὸν θανασίμως καὶ ἀπεγύμνωσε τὸ κατάστημα αὐτοῦ.

Τῇ 29 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ὁ Ἀνδρῖκος Καρυοφύλλου ἐργαζόμενος εἰς τὰ θερμὰ λουτρά Γιαλόβας, ἐφονεύθη εἰς μικρὰν ἀπόστασιν ἀπὸ τῶν λουτρῶν.

Τῇ 8 ἰδ. ἔτ. ἐφονεύθη ὁ ἐκ Σαφράμου καταγόμενος Ἀβραὰμ Ριζόπουλος μεταβαίνων εἰς τὸ δάσος ἵνα κόψῃ ξύλα.

Τῇ 3 Ἰουν. ἰδ. ἔτ. ἐν τινι μύλῳ ὁμογενοῦς, ἐκ Χιλῆς καταγομένου, δῖωρον ἀπέχοντι ἐξ Ἀδᾶ Παζάρ, εὐρέθη φονεῦμένον τὸ 14ετὲς παιδίον τοῦ ἰδιοκτήτου. Ὁ φόνος διεπράχθη ὑπὸ τούρκου πρὸς ἐκδίκησιν τοῦ ἰδιοκτήτου τοῦ μύλου, ὅστις ἐνήγαγε τὸν τούρκον, λόγῳ κλοπῆς, εἰς τὴν ἐπὶ τῶν περιουσιῶν τῶν μετατοπισθέντων νεωστὶ συστά-

σαν ἐν Ἀδᾶ Παζάρ μικτὴν ἐπιτροπὴν, ἣτις ἀνέμενε τὴν μαρτυρίαν τοῦ δολοφονηθέντος παιδὸς, ἵνα ἀποφανθῇ κατὰ τοῦ ἀγρίου δολοφόνου.

Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἐδολοφονήθη ἐν Καδήκιοι Γιαλόβας ὁμογενὴς τις ὀνόματι Δημήτριος.

Τῇ 17 Ἰουλίου ἰδ. ἔτ. οἱ χωροφύλακες τοῦ διοικητηρίου τῆς νήσου Καλολίμνου ἐπιτεθέντες τὴν νύκτα ἐναντίον τοῦ ὑπὸ κράτησιν εὐρισκομένου Κων]τίμου Νικολάου ἠσέλγησαν ἐπ' αὐτοῦ.

Τῇ 20 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς δεκαπενταμελὴς τουρκολαζικὴ συμμορία ἐφόνευσε τοὺς ἐκ τοῦ χωρίου Ἐλμαλῆ καταγομένους καὶ εἰς τὸ παρακείμενον τουρκικὸν χωρίον Ἀκ-Κιοῦ μεταβαίνοντας χάριν ἐργασίας Μιχαὴλ Ἀντώνογλου καὶ Ἰωάννην Βασίλογλου, θεῖον καὶ ἀνεψιόν.

Τῇ 25 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ληστοσυμμορία ἐπιτεθεῖσα κατὰ τοῦ ἐν Κιζύρτ-Κιοῦ παντοπωλίου Νικολάου Κλεισίτου· ῥα ἀπεγύμνωσε τὸ παντοπωλεῖόν του καὶ ἀπήγαγεν ἔπειτα αὐτόν. Τὸ πτώμα αὐτοῦ ἀνευρέθη τυχαίως τῇ 5 Αὐγούστου ἰδ. ἔτ. εἰς μικρὰν ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ χωρίου.

Τῇ 22 Αὐγ. ἰδ. ἔτ. εἰς μικρὰν ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ χωρίου Τσινάρ (Γιάλοβας) ἐφονεύθη ὁ Γεώργιος Ἡλιοῦ, κάτοικος τοῦ χωρίου Ἀγ. Κυριακῆς (Γιάλοβας).

Τῇ 15 Αὐγ. ἰδ. ἔτ. ἐφονεύθη ὁ νέος Παῦλος Δημ. Καριπόγλου, ἐπιστρέφων ἐκ Νεοχωρίου (Νικομηδείας) εἰς τὸ χωρίον αὐτοῦ Σαρῆ-Σοῦ.

Τῇ 1 Ὀκτ. ἰδ. ἔτ. εἰς ἡμίωρον ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ χωρίου Ἡρακλείου (Τεπέ Κιοῦ) ληστοσυμμορία τουρκαλβανικὴ ἐφόνευσε τὸν μυλωθρὸν Περικλῆ Δαϊδίνην.

Τῇ 5 Νοεμβρίου ἰδ. ἔτ. ὁ ἐκ τοῦ χωρίου Κήρκ-Χαρμὰν καταγόμενος Ἀναστάσιος Ἰωάννου Παπαδόπουλος

έδολοφονήθη μόλις έξεκίνησεν εκ τοῦ τουρκικοῦ χωρίου Χαμηδιέ.

Τῇ 29 τοῦ ιδ. μην. αλβανικὴ συμμορία τοῦ διαβοή-
ταν Γιαγχιᾶ κατεκρεούργησε παρὰ τὴν Κάνδραν δύο κατοί-
κους Μιχαλιτσίου, μεταβαίνοντας εἰς Κάνδραν πρὸς
ἐργασίαν.

Τῇ 1 Νοεμβρίου ιδ. ἔτ. ἡ αὐτὴ συμμορία παρὰ τὴν
Καϊνάρτζαν κατεκρεούργησε τὸν ἐκ Μιχαλητσίου ἐργάτην
Χατζῆ Γεώργιον Χατζῆ Δημητρίου.

Τῇ 25 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ληστοσυμμοριῖται ἐτραυμά-
τισαν διὰ μαχαίρας τὸν νυκτοφύλακα τοῦ χωρίου Καρὰ
Τεπέ Θεόδωρον Τσαλικίδην, ἀφέντες αὐτὸν ἡμιθανῆ.

Τῇ 4 Φεβρ. 1920 παρὰ τὸ ἀρμενικὸν χωρίον Φέρι-
ζλη, εἰς τετράωρον ἀπόστασιν τοῦ Ἀδᾶ Παζάρ, έδολοφο-
νήθησαν ἄγρίως οἱ ἐκ Γιασλῆ-Κετσῆ (τοῦ τμήματος Λα-
ζοχωρίων Ἀδᾶ Παζάρ) Ἰωάννης Παπανικολάου καὶ Ἰωάν-
νης Καρυδᾶς ἐπιστρέφοντες μετὰ δύο ἄλλων συνεγχωρίων
των ἐξ Ἀδᾶ Παζάρ εἰς τὸ χωρίον των.

Τῇ 11 Ἀπρ. ιδ. ἔτ. ὁ κηπουρὸς Ἰωάννης ἐπιστρέφων
ἐκ Σαπάντζης εἰς Ἀδᾶ Παζάρ ἐφονεύθη ὑπὸ τουρκολαζῶν.

Κατόπιν τῆς καταλήψεως τοῦ Ἀδᾶ Παζάρ μετὰ τῶν
πέριξ ἐκ μέρους τῶν Κεμαλικῶν καὶ τῆς ἐξακολουθήσεως
τῶν λεηλασιῶν ἐκ μέρους πολυαρίθμων τουρκολαζικῶν
συμμοριῶν, πλείστα ὅσα χριστιανικὰ χωρία, ἐξω τῆς πο-
λεμικῆς ζώνης τῆς Νικομηδείας εὕρισκόμενα, ἤρξαντο
ἐγκαταλείποντα τὰς ἐστίας των καὶ συγκεντρούμενα ἐν
Νικομηδείᾳ. Πρῶτοι κατέφθασαν ἐν ἀθλίᾳ καταστάσει
πρόσφυγες τῶν χωρίων Σαπάντζης, Φουντουκλῆ καὶ Καρὰ
Τεπέ. Αἱ λεηλασίαι καὶ βιαιοπραγίαι ἐκ μέρους τῶν συμ-
μοριῶν καὶ τῶν κεμαλικῶν ἀρχῶν ὁσημέραι ἐπετείνοντο,

αἱ δὲ φορολογίαι καὶ χρηματικαὶ ἀφαιμάξεις τῶν χριστια-
νικῶν κοινοτήτων καθίσταντο δυσβάστακτοι. Ἰδιαιτέρως
έδοκιμάσθη ἡ κοινότης Ἀδᾶ Παζάρ.

Περὶ τὰς ἀρχὰς Ἰουνίου ἐ. ἔ. τὰ ἐναπομείναντα ὀλι-
γάριθμα κυβερνητικὰ στρατεύματα κατόπιν συμπλοκῆς
μετὰ τῶν κεμαλικῶν ὑποχωροῦντα ἐληλάτησαν τὴν κω-
μόπολιν Μιχαλίτσιον, κειμένην εἰς μιᾶς ὥρας ἀπόστασιν
τῆς Νικομηδείας, τὸ δὲ ἔργον αὐτῶν συνεπλήρωσαν ἔπει-
τα οἱ προελάσαντες κεμαλικοί. Ὁ κοινοτικὸς ναὸς ἐσυ-
λήθη, αἱ ἱεραὶ εἰκόνες κατεκερματίσθησαν, οἱ ἱερεῖς Ἰωάν-
νης καὶ Ἀριστοτέλης παντοιοτρόπως ἐξηυτελίσθησαν, ὁ
Ἡλίας Δημητρίου, Ἀναστάσιος Νικολάου καὶ ἡ παιδίσκη
Εὐγενία Δημητρίου ἐλογχίσθησαν, δέκα ἄλλοι χωρικοὶ
ἐφονεύθησαν καὶ ἐπτὰ ἐξηφανίσθησαν. Οἱ κάτοικοι πανι-
κόβλητοι καὶ τῶν πάντων στερούμενοι συνεκεντρώθησαν
εἰς Νικομήδειαν.

Τῇ 8 τοῦ ιδ. μην. ἀπηγχονίσθησαν οἱ ἐκ Φουλατζα-
κίου Ἀναστάσιος Δοναξίδης, ἀρχιερατικὸς ἐπίτροπος,
Παρασκευᾶς Ἀγὰ Γεωργίου, Καρὰ Ἀντώνης καὶ Γεώργι-
ος Δημητρίου.

Τῇ 23 τοῦ ιδ. μην. ὁ ὑποδιοικητὴς Καραμουσάλ
Κεμάλ, ἡγούμενος στρατιωτικοῦ ἀποσπάσματος, εἰς ὃ συμ-
μετείχον καὶ οἱ ἐκ Καραμουσάλ Ἀλαεδίν, Μεχμέτ, Ἀδ-
ζέντο, Ἰσμαήλ, Ριζὰ Ζεϊμπεη καὶ Φαῖκ Τσαοὺς εἰσελθόν-
τες εἰς τὸ Φουλατζικ διήρπασαν τὰ ζῶα καὶ ὅ,τι ἄλλο
εὗρον, ἀπεγύμνωσαν τὰς οἰκίας καὶ ἤνοιξαν κατόπιν πῦρ
κατὰ τῶν κατοίκων. Ὅσους συνέλαβαν καὶ ἰδίᾳ τοὺς ἄν-
δρας, ἐνέκλειον εἰς τὸν ναὸν, τὸν ὁποῖον διὰ βομβῶν καὶ πολυ-
βόλων κατέκαυσαν καὶ μετ' αὐτοῦ καὶ πάντας τοὺς ἐν αὐ-
τῷ ἐγκλείστους χριστιανοὺς τοὺς ἀποπειρωμένους ἐν τῇ

ἀπογνώσει των νὰ ἐξέλθωσι τοῦ ναοῦ ἐτυφέκιζον αὐθωρεὶ ἢ ἐλόγχιζον οἱ ἔξω αὐτοῦ ἀναμένοντες κεμαλικοί. Πολλαὶ γυναῖκες ἡτιμάσθησαν, πολλαὶ δὲ νεάνιδες ἀπήχθησαν ὑπὸ τῶν κεμαλικῶν. Οἱ ἱερεῖς ἐτυραννήθησαν κατὰ τρόπον ἄγριον. Πολλοὶ δὲ τῶν διασωθέντων ἐκ τῆς καταστροφῆς ἀπηλλάθησαν εἰς τὰ ὄρη.

Τῇ 16 τοῦ ἰδ. μην. λησταὶ εἰσελθόντες εἰς τὸ χωρίον Ἀρβανιτοχώριον, προέβησαν εἰς δαρμούς καὶ λεηλασίας. Οἱ κάτοικοι τρομοκρατηθέντες ἤρξαντο ἀναχωροῦντες.

Τῇ 23 Ἰουλ. ἰδ. ἔτ. ἀπειληθέντες διὰ σφαγῆς ἐξεδιώχθησαν οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου Ἑσμὲ. Ἐπίσης παντοιοτρόπως ἐτρομοκρατήθησαν καὶ κατόπιν ἐξεδιώχθησαν καὶ οἱ κάτοικοι τῶν Λαζοχωρίων τῶν πέραν τοῦ Ἀδᾶ-Παζάρ. Τέσσαρα ἐκ τῶν χωρίων τούτων τὸ Κήρεζλη, Κεστανὲ Μπουναρ, Τσορπάν Γιατάκ καὶ Κὰς-Μπασῆ, ἐπυρπολήθησαν. Οἱ διασωθέντες ἐκ τῶν τελευταίων τούτων χωρίων διεσπάρησαν εἰς τὰ ὄρη, καταδιωκόμενοι ἀμειλίκτως ὑπὸ τῶν κεμαλικῶν τουρκολαζῶν ἐπιζητούντων τὴν ἐξόντωσιν αὐτῶν.

Ἡ κοινότης Ἀδᾶ Παζάρ ὑπέστη πλείστα ὄσα. Οἱ χριστιανοὶ αὐτῆς ἐπωφελοῦμενοι τῆς προσωρινῆς ἀποχωρήσεως ἐκεῖθεν τῶν κεμαλικῶν ὁρδῶν ἤρξαντο ἀπὸ τοῦ μηνὸς Αὐγ. ἰδ. ἔτ. καθ' ὁμάδας ἀναχωροῦντες εἰς Νικομήδειαν πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς τιμῆς καὶ ζωῆς αὐτῶν. Ἡ περιουσία αὐτῶν διηρπάγη ἀργότερον ἐκ μέρους τῶν ἐπαγελθόντων κεμαλικῶν.

Κατὰ Σεπτ. ἰδ. ἔτ. ἐπυρπολήθη τὸ χωρίον Κῆζ-Δερβέντ λεηλατηθὲν προηγουμένως. Οἱ κάτοικοι διεσπάρησαν ἀνὰ τὰ ὄρη. Πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἀπέθανον, οἱ διασωθέντες δὲ κατέφυγον εἰς Κίον καὶ τὴν περιφέρειαν Γιάλοβας.

Τὴν 19 ἰδ. μην. ἐσφάγησαν οἱ ἐξ Ἡρακλείου ἀδελ-

φοὶ Ἰπποκράτης καὶ Παναγιώτης Στυλιανοῦ Ἀρένη. Οἱ κάτοικοι τοῦ Ἡρακλείου (Τεπέκιοι) κατόπιν τοῦ κακούργηματος τούτου διεπεραιώθησαν εἰς Χάρακα παρὰ τὴν σιδηροδρομικὴν γραμμὴν.

—————▶▶▶▶▶◀◀◀◀—————

ΚΑ.

ΕΠΑΡΧΙΑ ΧΑΛΚΗΔΟΝΟΣ

Ἡ σύναψις τῆς ἀνακωχῆς δὲν ἔφερε τὴν ἡσυχίαν καὶ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ταύτῃ. Κυβερνητικοὶ ὑπάλληλοι καὶ ἰδιῶται τοῦρκοι ἡμιλλῶντο εἰς βιαιοπραγίας κατὰ τῶν χριστιανῶν.

Περὶ τὰ τέλη τοῦ 1918 ὁ φανατικὸς ὑποδιοικητῆς Ποντοηρακλείας ἔκλεισε τὴν ἐκεῖ κοινοτικὴν σχολὴν, ὃ δὲ διευθυντῆς τῆς παιδείας ἐν Δούστζη τὴν ἐκεῖ τοιαύτην.

Κατὰ Δεκέμβριον ἰδ. ἔτ. οἱ μαθηταὶ τοῦ ἐν Τσεγκέλκιοῦ τουρκικοῦ ὀρφανοτροφείου εἰσελθόντες εἰς τὸ ναῖδριον τοῦ ἁγιάσματος τοῦ Ἀγ. Παντελεήμονος ἐμόλυναν αὐτὸ, περὶ τὰ μέσα δὲ Ἰανουαρίου 1919 εἰσελθόντες εἰς τὸ νεκροταφεῖον τῆς αὐτῆς κοινότητος κατέθραυσαν τοὺς ξυλί-
νους καὶ μαρμαρίνους σταυροὺς αὐτοῦ.

Τῇ 22 Ἰαν. ἰδ. ἔτ. ὁμιλος νέων διετέλει ἐν εὐθυμίᾳ, εἰς δὲ ἰξ αὐτῶν ὀνόματι Ν. Δράκος εἶχε θραύσῃ ὕαλον τοῦ καφενεῖου. Ὁ ἀρχηγὸς τῆς χωροφυλακῆς ὀνόματι Δαοὺτ Τσαοὺς, προσεκάλεσεν εἰς τὸν ἀστυνομικὸν σταθμὸν τὸν ὡς ἄνω Ν. Δράκον. Τούτου ἀρνηθέντος νὰ ὑπακούσῃ ὁ Δαοὺτ Τσαοὺς παραλαβὼν τοὺς χωροφύλακας καὶ ἀγροφύλακας, ἔρχεται εἰς τὸ καφενεῖον καὶ πυροβολεῖ κατὰ τοῦ ἀπειθήσαντος, διατάσσει δὲ καὶ τὸν τουρκαλβανὸν χωροφύλακα Ἐτέμ νὰ πυροβολήσῃ καὶ αὐτός. Ἀμφότεροι δὲ πυροβολήσαντες ἐφόνευσαν τὸν ἐν λόγῳ νέον.

Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ αὐτοῦ ἔτους τὰ τουρκικὰ χωρία τῆς περιφερείας Γκέβζης ἤρξαντο ἐξοπλιζόμενα καὶ λαμβάνοντα στάσιν προκλητικὴν ἀπέναντι τῶν μόλις πρὸ ὀλίγου καιροῦ παλινοστησάντων κατοίκων τοῦ Κάτω καὶ Ἄνω Νεοχωρίου τῆς Χιλῆς. Ἡ Κυβέρνησις εἶχε μεταφέρει ἐκ τῆς περιφερείας Νικομηδείας τουρκαλβανούς, ἐξ ὧν κατήρτισε συμμορίας ληστευούσας τοὺς χριστιανούς ποιμένας καὶ τὰ χριστιανικὰ χωρία. Ἰδιαιτέρως ὁ κοιτατικὸς ὑποδιοικητὴς Γκέβζης Φερὴτ βέης ἐπροστάτευσεν μίαν τοιαύτην συμμορίαν.

Κατὰ Φεβρ. ἰδ. ἔτ. οἱ ἐν Χάλκῃ στρατιωτικοὶ ἀστυνομοὶ προέβησαν εἰς βιαιοπραγίας ἐναντίον τῶν χριστιανῶν, δείραντες ἀνηλεῶς πλείστους ἐξ αὐτῶν, ἀφέντες μάλιστα ἡμιθανῆ νέον τινὰ ὀνόματι Ἀνδρέαν Ζογιὸν καὶ περὶνβρίσαντες ὅσια καὶ ἱερά.

Τῇ 12 Φεβρ. ἰδ. ἔτ. ἡ ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Φερὴτ, ὑποδιοικητοῦ Γκέβζης, διατελοῦσα τουρκαλβανικὴ συμμορία ἐπετέθη κατὰ τοῦ τρίωρον ἀπὸ Ρυσίου ἀπέχοντος ἀλευρομύλου τοῦ χωρίου Κιοσελέζ καὶ ὑπέβαλεν εἰς φρικτὰς

κακώσεις τὸν ἐκ Νεοχωρίου Παλαιολόγον Δημητρίου καὶ τὸν θεῖόν του.

Τῇ 16 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἡ αὐτὴ συμμορία ἀπήγαγε τὸν ἐκ τοῦ χωρίου Ζαχταλὰρ (παρὰ τὸ Δεμιτσίλερῇ, παρὰ τὸ Ρύσιον) Χρῆστον Τσακίρη, ἄγνωστον πον.

Τῇ 21 ἰδ. μην. ἡ αὐτὴ συμμορία ἐβασάνισε τοὺς ποιμένας Μελέτιον Τσακίρογλου καὶ Χρῆστον.

Τῇ 22 ἰδ. μην. ἡ αὐτὴ συμμορία εἰς μιᾶς ὥρας ἀποστασιν ἀπὸ Ρυσίου ἐλήστευσε πληγώσασα ἐπικινδύνως τὸν Δημήτριον Ι. Ράπτην.

Τῇ 26 ἰδ. μην. περὶ τὸ μεσονύκτιον ληστρικὴ συμμορία ἐκ κερκασίων με στολὴν χωροφυλάκων ἐπετέθη κατὰ τοῦ χωρίου Ἀσὰ Κιοῦ τῶν Φουντουκλιῶν τῆς ὑποδιοικήσεως Κάνδρης παρὰ τὸ Ἀδὰ Παζὰρ καὶ ἀφοῦ ἐπὶ δύο ὥρας πυροβολοῦσα κατὰ τῶν οἰκιῶν ἐνέσπειρε τὸν τρόμον εἰς τοὺς χριστιανούς, εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἐκ τῶν προκρίτων Χρήστου Πατοσιάδου καὶ ἀφοῦ ὑπέβαλεν εἰς φρικτὰ μαρτύρια τὴν σύζυγον καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ παρέλαβε διακοσίας λίρας εἰς χρυσὸν, ἐμπορεύματα καὶ ἐπιπλα καὶ προῖκα κτλ. ἀξίας δύο χιλιάδων λιρῶν καὶ τὸν διαληφθέντα Χρῆστον ἀνεχώρησεν. Τὸν τελευταῖον τοῦτον ἡμιθανῆ ἐκ τῶν κακώσεων με κεκομμένον τὸ οὖς ἀφήκεν ἐξω τοῦ χωρίου. Ἡ δὲ διοίκησις οὐδὲν ἔπραξεν πρὸς σύλληψιν τῶν κακούργων τούτων.

Κατὰ Μάρτιον ἰδ. ἔτ. ἐφονεύθησαν ὑπὸ τῶν τουρκαλβανικῶν συμμοριῶν οἱ ἐξῆς: Ἰωάννης Σεραφεῖμ Καμπακτσόγλους, Δημήτριος Χατζῆ Κελέση, Χρῆστος Κατραυτοῦς, Χρῆστος Σιβρῆς, Κων]τῖνος Ζαρίφης, Νικόλαος Κωνσταντινίδης, Ἀναστάσιος Δράκος, Σωτήριος Δράκος,

Στυλιανὸς Μπαϊρμπακάκης, Δημήτριος Γκάλιος, οἱ δύο υἱοὶ τοῦ Σταύρου Κουπαράκη καὶ Βασίλειος Χατζῆ Στόγιου, ἐτραυματίσθη δὲ ὁ Ἀνέστης Ἀποστόλου.

Τῇ 18 Μαρτίου ἰδ. ἔτ. ἠκρωτηριάσθησαν δύο ἐκ Παντειχίου καὶ δύο ἐκ Πασάκιοι, ἀποκοπέντων τῶν ὠτων αὐτῶν.

Τῇ 29 Μαρτίου ἰδ. ἔτ. οἱ τουρκαλβανοὶ ἐπετέθησαν κατὰ τοῦ Παντειχίου καὶ ἐλῆστευσαν τὴν οἰκίαν τοῦ ἱατροῦ κ. Σαλμπάντα, μικροῦ δὲ δεῖν καὶ κατέσφαζον αὐτόν, εἰς δὲν προσέτρεχον οἱ Ἀγγλοὶ ἀστυνόμοι.

Κατὰ τὸν Ἀπρίλιον ἀπόσπασμα στρατιωτικὸν ποικιλοτρόπως ἐβασάνισε τοὺς κατοίκους τῶν χωρίων Κουρτσουγιού, Γενή-Γέρ, Ἐμὴν Ἀτσμασῆ τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν ὑποδιοίκησιν Δούστζης.

Τὸν αὐτὸν μῆνα τριακονταμελὲς συμμορία πολιορκήσασα ἐναλλάξ τὰ χωρία Πασάκιοι, Μικρὸ καὶ Μέγα Βακάλκιοι ἀπεγύμνωσε καθ' ὅλοκληρίαν τοὺς κατοίκους δείρασας ἀντλεῶς καὶ ἀπαγαγοῦσα εἰς τὰ ὄρη πλείστους ἐξ αὐτῶν.

Κατὰ Μάιον ἰδ. ἔτ. οἱ ἐκ Νεοχωρίου (Χιλῆς) ἀδελφοὶ Παῦλος καὶ Δημήτριος Σταύρου Κοπαράνη μεταβαίνοντες πρὸς ἀνέμενον ἐργασίας κατεκρεουργήθησαν παρὰ τὸ χωρίον Κοπαράνης περιφερείας Χιλῆς, παρόντος καὶ τοῦ διοικητοῦ τῆς χωροφυλακῆς Χιλῆς.

Κατὰ τὸν αὐτὸν μῆνα ὁ Γεώργιος Παύλου Κοπαράνη καὶ ἡ σύζυγος αὐτοῦ Πολυξένη μεταβαίνοντες εἰς τὴν παρὰ τὸ Κιλισλῆ (περιφερείας Χιλῆς) μάνδραν τῶν ἐξηφανίσθησαν.

Περὶ τὰς ἀρχὰς Ἰουν. ἰδ. ἔτ. ὁ Ἀπόστολος Στ. Γιατζῆ καὶ ἡ σύζυγός του Μαργαρώ ἐφονεύθησαν ὑπὸ

συμμορίας ἐκ κερκασίων ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Σκουτάρεως Χιλῆς. Τὰ πτώματά των εὑρέθησαν ἐν ἀθλίᾳ καταστάσει. Ἀνὴρ καὶ γυνὴ ἀπεκεφαλίσθησαν καὶ ἐσχίσθη ἡ κοιλία τῆς γυναικός. Γενομένης ἱατρικῆς ἐξετάσεως διεπιστώθη ὅτι ἡ γυνὴ ἠτιμάσθη ὑπὸ τῶν αἰμοβόρων σφαγέων πρὸ τῆς σφαγῆς.

Τὸν αὐτὸν μῆνα εὑρέθησαν εἰς τὸ Μπογιαλήκ (ἐξάωρον ἀπέχον τοῦ Πασάκιοι) τὰ πτώματα τῶν κατ' Ἀπρίλιον ἀπαχθέντων ἀνθρακέων Παναγ. Παπᾶ Γεωργίου, Παναγ. Ζιγόνη, Νικ. Γιαφκάνογλου καὶ τῶν δύο υἱῶν αὐτοῦ Περικλέους καὶ Φιλίππου.

Κατὰ Ἰούλιον ἰδ. ἔτ. πολυμελὲς συμμορία λαζῶν ἀπεγύμνωσε τοὺς κατοίκους Ἀλβανιτοχωρίου (ἀνωθεν τοῦ Βεϊκοῦ) δείρασας συγχρόνως αὐτούς.

Περὶ τὰ τέλη τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ὁ ἐκ Πασάκιοι Μίλτος καὶ δύο ἄλλοι συνεγχώριοί του ἐφονεύθησαν διὰ χειροβομβίδων παρὰ τὴν θέσιν Δουτουλῆ ἐπιστρέφοντες ἐκ Σκουτάρεως εἰς Πασάκιοι, τέταρτός δέ τις ἐπληγώθη.

Καθ' ὅλον τὸν Αὐγούστον καὶ Σεπτέμβριον τουρκο-λαζικαὶ καὶ τουρκαλβανικαὶ συμμορίαι ἐτρομοκράτουν τὰς περιφερείας Πασάκιοι-Γκέβζης, ληστεύουσιν καὶ δέρνουν τοὺς χριστιανούς.

Τῇ 3 Σεπτεμβρίου ἰδ. ἔτ. ἐν τῇ περιφερείᾳ Χιλῆς εἰς ἀπόστασιν ἐξ ὥρων ἀπὸ τοῦ Νεοχωρίου, εἰς τὴν θέσιν Μουνταλῆ, ἐφονεύθη διὰ πελέκεως ὁ δεκαεξαετής υἱὸς τοῦ ἐκ Νεοχωρίου Λάμπρου.

Τῇ 9 τοῦ ἰδ. μην. τουρκολαζικὴ ληστοσυμμορία ἐπλήγωσε θανασίμως τὸν ἐκ Χιλῆς Μανώλην Σταμπολὴν καὶ ἀπέκοψε τὸ οὖς τοῦ ἐκ Νεοχωρίου Ἀποστόλου Τεπλέρη.

Τῇ 10 τοῦ ἰδ. μην. εὐρέθησαν κατακρεουργημένοι ἐν Δειρμὲν Τσαϊρῇ οἱ ἐκ Νεοχωρίου Παναγ. Χερπαντῆς καὶ Ἰωάν. Πατσατζῆς.

Τὸν αὐτὸν χρόνον εὐρέθησαν κατακρεουργημένοι εἰς τοὺς Καυκάνους (δηλ. εἰς τὴν ἀπέναντι τῆς νήσου Καυκά-νου παραλίαν) οἱ ἐκ Χιλῆς Ἡλίας Τριανταφύλλου, 60 ἐτῶν, ὁ υἱὸς του Τριαντάφυλλος, 26 ἐτῶν, καὶ ὁ ναύτης του Περι-κλῆς Παπάζογλου, 45 ἐτῶν.

Περὶ τὰ μέσα τοῦ ἰδίου μηνὸς εὐρέθη κατακρεουργη-μένος μεταξὺ Ἀλέμ-Δάγ καὶ Σουλτὰν Τσιφλήκ ὁ ὑπὸ συμμορίας ἀπαχθεὶς ἐκ τῶν προκρίτων Πασά-κιοῦ Δημή-τριος Μπουρουτζῆς. Οἱ κάτοικοι κατόπιν τοῦ φόνου τού-του καὶ κατόπιν τῶν συχνῶν ἐπιθέσεων ἐκ μέρους τῶν συμμοριῶν ἐγκατέλειψαν τὸ χωρίον των. Τὸ αὐτὸ ἤρξαντο πράττοντες καὶ οἱ κάτοικοι Μεγάλου Βακάλκιοῦ.

Τῇ 20 τοῦ ἰδ. μην. ὁ ἐκ Ποντοηρακλείας Ἰάκωβος Ζωγράφος μεταβαίνων εἰς τὴν ἀγορὰν Ἀλαπλῇ ἐφονεύθη ὑπὸ συμμορίας.

Τῇ 15 Ὀκτωβ. ἰδ. ἔτ. ἐσφάγησαν ἀγρίως ὑπὸ τουρ-καλβανῶν εἰς δεκάλεπτον ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς Γκέβζης, δύο ἐκ τῶν ἀγροφυλάκων τῆς κοινότητος Ρυσίου.

Τῇ 26 ἰδ. μην. τοῦρκοι εἰσελθόντες εἰς τὸν μύλον Τσαοὺς Δειρμενῇ (παρὰ τὴν Ἀκτσόβαν, Κάνδρας) κα-τεκρεοῦργησαν τὸν μυλωθρὸν Ἀναστάσιον Φιλίππου Ἰν-δεμπαζάκη, τὴν σύζυγόν του Μαρίαν, τὴν ὀκταετῇ θυγα-

τέρα τοῦ Κατίαν, τὸν υἱὸν τοῦ Φίλιππου καὶ τὸν συγ-γενῇ του Σταῦρον Δημητρίου.

Τῇ 27 ἰδ. μην. τρεῖς ὁμογενεῖς ἐρχόμενοι ἐκ Κάνδρας, ἐφονεύθησαν παρὰ τὸ Καρὰ-Βεγλῇ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐφονεύθησαν παρὰ τὴν Ἀβαν οἱ μυ-λωθροὶ Νικόλαος Κακούτσης, 70 ἐτῶν, καὶ Σπῦρος Μαρί-ου, 40 ἐτῶν.

Τῇ 29 ἰδ. μην. ἐφονεύθησαν παρὰ τὸ Μουδαμλῇ ὁ ἐ-ξηκοντούτης Ἀντώνιος Παλάβρατζης καὶ ὁ ἐξηκονταπεν-τούτης Πολυχρόνης.

Τῇ 30 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἀπήχθησαν εἰς τὰ ὄρη κατό-πιν φοβεροῦ δαρμοῦ ὁ ἐν Χιλῇ Θεόδωρος Ζαροκώστας μετὰ τῆς συζύγου καὶ τῆς θυγατρὸς του.

Τῇ 19 Νοεμβρίου ἰδ. ἔτ. ἀπήχθη εἰς τὰ ὄρη ὁ ἐξ Ἰωαννίνων Βασίλειος Στεφάνου, ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν παντο-πώλης ἐν τῷ τουρκικῷ χωρίῳ Δουδουλῇ τῆς ὑποδιοικήσεως Χαρταλιμῆς.

Ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ 1920 ἡ κατάστασις ἐν τῇ ἐπαρ-χίᾳ ἐφθασεν εἰς θέσιν λίαν ἀκροσφαλῇ. Πανταχοῦ συμ-μορίαὶ εἰσερχόμεναι εἰς χριστιανικὰς κοινότητας ἐλήστευ-ον, ἐβασάνιζον καὶ παντοιοτρόπως ἐτρομοκράτουν τοὺς χριστιανούς.

Τῇ 26 Φεβρ. 1920 τρεῖς χωροφύλακες παραλαβόντες ἐκ τῆς μάνδρας τοῦ τὸν ἐκ Νεοχωρίου πεντηκοντούτην Πα-ρασκευᾶν Καραδημητρίου καὶ τὰ δύο ἀνήλικά του τέκνα Πανιγιώτην καὶ Γεώργιον, ὠδήγησαν εἰς τὸ τμήμα τῆς χωροφυλακῆς τοῦ χωρίου Μουδαρλῇ, ἐνθα διὰ ξυλοκοπη-μάτων ἐφόνευσαν τὸν πατέρα καὶ ἐμωλώπισαν τὸ ἐν τῶν τέκνων του.

Τῇ 1 Ἀπριλίου ἰδ. ἔτ. τουρκολαῖοι ἑνοπλοὶ εἰσελθόντες νύκτωρ εἰς Βεῖκοζ ἀπήγαγον εἰς τὰ ὄρη τὸν Θεόδωρον Χρήστου Καλφόπουλον.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τουρκαλβανοὶ ἐπλήγωσαν θανασίμως τὸν ἐκ Ρένκιω Γεώργιον Τατάζογλου.

Τῇ 10 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς οἱ αὐτοὶ ἐπλήγωσαν τὴν ἐκ Πασάκιοι Ἀννίκαν Στυλιανοῦ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τουρκολαῖοι ἐν τῇ περιφερείᾳ Γκέβζης κατεκρεούργησαν τὸν ἐκ Γκέβζης Ἀθανάσιον Ρωμάνου.

Τῇ 15 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς εἰς τὴν περιφέρειαν Ἀγασλῇ τῆς ὑποδιοικήσεως Κάνδρης, τοῦρκοι λησταὶ ἐφό-
νευσαν ἐν τῷ μύλῳ τοῦ τὸν Χρήστον Τουρατσόγλου.

Τῇ 25 τοῦ ἰδ. μην. ἐν Κάνδρᾳ συνέλαβον δέκα χριστιανοὺς, τοὺς ὁποίους δείραντες ἀνηλεῶς καὶ δέσαντες ἐνέκλεισαν ἐπὶ 24 ὥρας ἐντὸς τοῦ τεμένους σκοπὸν ἔχοντες νὰ σφάξωσιν αὐτούς. Τῇ ἐπεμβάσει ἐντοπίων τούρκων ἐσώθησαν.

Τῇ 7 Μαΐου ἰδ. ἔτ. λησταὶ καταδιώκοντες τὸν ποιμένα Γεώργιον Θεοδοσίου, ἐπιστρέφοντα οἰκογενειακῶς ἐκ Νεοχωρίου, ἐπλήγωσαν σοβαρῶς τὴν θυγατέρα αὐτοῦ.

Κατὰ Μαΐον ἰδ. ἔτ. πάντες οἱ ἐν Ἀβαν, Κάνδρᾳ καὶ τοῖς πέριξ χωρίοις ἐργαζόμενοι χριστιανοί, κατόπιν τρομερῶν βασάνων καὶ πιέσεων, τὰς ὁποίας ὑφίσταντο ἐκ μέρους τῶν συμμοριῶν, ἀφῆκαν τὰ πάντα καὶ συνεκεντρώθησαν ἐν τοῖς Νεοχωρίοις (Χιλῆς).

Κατὰ τὰ τέλη τοῦ αὐτοῦ μηνὸς αἱ περὶ τὴν Ποντοηράκλειαν συμμορίαι φεύγουσαι τὰ γαλλικὰ στρατεύματα προέβησαν εἰς λεηλασίας, ἀτιμώσεις καὶ σφαγὰς. Ὁ Χρῆστος Σάββογλους, ὁ Γεώργιος Μυρίδης καὶ ὁ Θεόδω-

ρος Ἀσλανίδης κατεκρεουργήθησαν. Τὸ ἐξάωρον ἀπὸ τῆς Ποντοηρακλείας ἀπέχον ἐλληνικὸν χωρίον Καρακαβούζ πολιορκηθὲν ἐλεηλατήθη καθ' ὁλοκληρίαν, οἱ δὲ κάτοικοι πλην ὀλιγίστων κατεκρεουργήθησαν.

Τὴν αὐτὴν τύχην ὑπέστη καὶ τὸ χωρίον Ἀλαπλῇ, ἐκ τῶν κατοίκων τοῦ ὁποίου ὁ Δημήτριος Μανώλη ἐπληγώθη διὰ μαχαίρας εἰς τὸν τράχηλον, τοῦ δὲ μυλωθροῦ Βασιλείου Δεγερμετζῆ, μετὰ δαρμὸν μέχρι θανάτου, ἀπέκοψαν τὸ οὖς.

Περὶ τὸ πρῶτον δεκαήμερον τοῦ Ἰουνίου ἰδ. ἔτ., κατόπιν τῆς προελάσεως τῶν κεμαλικῶν ὁρδῶν, ἤρξατο μετὰ τανάστευσις τῶν σωζομένων ἐκ τῆς σφαγῆς χριστιανῶν. Ἐν Ποντοηρακλείᾳ διηρπάγησαν πάντα τὰ καταστήματα καὶ αἱ οἰκίαι, ἐφυλακίσθησαν ὁ προϊστάμενος τῆς Κοινότητος ἀρχιμανδρίτης Ἰωακείμ Καλούδης καὶ πολλοὶ πρόκριτοι. Ἀργότερον ὁ τε ἀρχιμανδρίτης καὶ οἱ πρόκριτοι ὁδηγηθέντες εἰς Μπολοῦ ἐνεκλείσθησαν εἰς τὰς ἐκεῖ φυλακὰς. Κατόπιν δὲ φρικτῶν βασάνων ἀπηγχονίσθησαν ὁ ἀρχιμανδρίτης καὶ 11 πρόκριτοι.

Τῇ 11 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς λησταντάρται ὑπὸ τὸν λεμβούχον Μπερμπὰτ Ἐμὶν ἀπήγαγον εἰς τὰ ὄρη τὴν ἐκ Ποντοηρακλείας Φωτεινὴν Χατζῇ Στεφάνου, τὴν νύμφην αὐτῆς Δέσποιναν, τὰς δύο θυγατέρας καὶ τοὺς δύο ἐγγόνους αὐτῆς καὶ ἐφόνευσαν ἐὺν Δέσποιναν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἑτέρα ληστρικὴ συμμορία κατέσφαξε τὸν ἐκ τῶν προκρίτων Ποντοηρακλείας Χατζῇ Στέφανον, τὴν σύζυγόν του Δέσποιναν, τὴν θυγατέρα του καὶ τρεῖς ἐκ Σαφραμπόλεως ξενιζομένους παρ' αὐτῷ.

Οἱ κάτοικοι Χιλῆς καὶ Νεοχωρίου φεύγοντες τὰς κεμαλικὰς ὁρδὰς διεσκορπίσθησαν. Τὰ Νεοχώρια ἐπυρπο-

λήθησαν. Πολλοὶ τῶν διασωθέντων κατέφυγον εἰς τὴν πρωτεύουσαν. Καὶ οἱ ὑπολειφθέντες κάτοικοι Πασάκιοι τὸν αὐτὸν χρόνον καὶ διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους ἤρξαντο καὶ οὗτοι μεταναστεύοντες. Ἐκ τῶν Νεοχωριτῶν εὗρον οἰκτρὸν θάνατον περὶ τοὺς 100, ἐκ δὲ τῶν κατοίκων τοῦ Πασάκιοι ἐφονεύθησαν ἄρκετοί.

Τῇ 20 Ἰουν. ἰδ. ἔτ. πολυμελὴς τουρκολαζικὴ συμμορία εἰσελθοῦσα εἰς Βεϊκοζ ἐλεηλάτησε τὰ καταστήματα καὶ τὰς οἰκίας τῶν χριστιανῶν. Καταφθάσας ἀγγλικὸς καὶ ἐλληνικὸς στρατὸς συνέλαβε πολλοὺς ἐξ αὐτῶν. Γενομένης ἐρεύνης εὐρέθησαν εἰς τουρκικὰς οἰκίας ὅπλα, βόμβαι καὶ μυδραλλιοβόλα.

Τῇ 25 Ἰουν. ἰδ. ἔτ. 750 κεμαλικοὶ περικυκλώσαντες τὰ ὑπὸ τὸ ὄνομα Φουντουκλιὰ τέσσαρα χωρία (εἰς τετράωρον ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ Ἀδὰ Παζὰρ) ἐλεηλάτησαν καὶ ἀπεγύμνωσαν καθ' ὁλοκληρίαν αὐτὰ ἐφόνευσαν περὶ τοὺς 400 ἄνδρας, ἠτίμασαν καὶ κατόπιν ἐφόνευσαν 30 γυναῖκας, ἐξώρυξαν τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἀπέκοψαν τὰ ὦτα τοῦ 95ετοῦς ἱερέως Κωνσταντίνου, θανατώσαντες κατόπιν αὐτὸν διὰ λογχισμῶν καὶ ἐφόνευσαν διὰ πυροβολισμῶν τὸν ἱερέα Σταῦρον. Οἱ διασωθέντες κάτοικοι διεσκορπίσθησαν εἰς τὰ ὄρη.

Κατὰ Ἰούνιον ἰδ. ἔτ. τὸ Ἀρβανιτοχώριον (ἄνωθεν τοῦ Βεϊκοζ) πολιορκηθὲν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ἐλεηλατήθη καθ' ὁλοκληρίαν ὑπὸ ληστανταρτῶν καὶ κεμαλικῶν στρατιωτῶν. Διὰ τῆς προελάσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ διεσώθησαν οἱ κάτοικοι ἐκ βεβαίου θανάτου, ἀλλ' ἠναγκάσθησαν τὸ

δεύτερον ἤδη νὰ ἐκπατρισθῶσι διασκορπισθέντες εἰς Βεϊκοζ, Πασά-Βαξὲ καὶ τοῖς πέριξ.

Τῇ 1 Ἰουλ. ἰδ. ἔτ. τινὲς ἐκ τῶν κατοίκων ἐπιστρέψαντες εἰς Ἀρβανιτοχώριον πρὸς παραλαβὴν ἐνδυμάτων ὑπέστησαν ἐπίθεσιν ἐκ μέρους κεμαλικῶν, φονευθέντων τεσσάρων χωρικῶν.

* * *

Ἐκ πληροφοριῶν καταφθασασῶν ἐνταῦθα συνάγεται ὅτι ἡ κατάστασις ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τῆς Μ. Ἀσίας χειροτερεύει ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ εἰς βάρος πάντοτε τοῦ χριστιανικοῦ πληθυσμοῦ. Κατόπιν ἀποφάσεως τῶν ἐν Ἀγκύρᾳ Κεμαλικῶν ἤρξατο ἡ στρατολογία τῶν Χριστιανῶν καὶ ἡ φορολογία αὐτῶν. Οἱ πρόκριτοι καὶ ἱερεῖς τῶς διαφόρων κοινοτήτων ὑφίστανται πλείστας ὅσας πιέσεις, πολλοὶ δὲ ἐξ αὐτῶν καὶ ἔχουσι ριφθῇ εἰς τὰς φυλακάς.

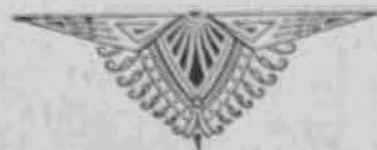
Ὁ Μητροπολίτης Ἰσαὰκ Προκόπιος συκοφαντηθεὶς ἤχθη μέσον Σεβαστείας εἰς Ἐρζερούμην ὅπως δικασθῇ ὑπὸ τοῦ ἐκεῖ Στρατοδικείου. Ὁ Πατριαρχικὸς Ἐξάρχος τῆς ἐπαρχίας Κολωνίας (Καρὰ Χισὰρ σαρκί) Ἐπίσκοπος Σεβαστείας Γερβάσιος ὑφίσταται παντοίους ἐξευτελισμοὺς καὶ πιέσεις ἐκ μέρους τῶν κυβερνητικῶν ὀργάνων.

Πολλοὶ τῶν κατοίκων Ἰκονίου καὶ Νίγδης, Κοτναίου καὶ Ἐσση Σεχίρ παντοιοτρόπως καταταυραννοῦνται, ἄρκετοὶ δὲ ἐξ αὐτῶν ἔχουσιν ἀπαγχονισθῇ. Ὁ ἀρχιερατικῶς ἐπίτροπος Κοτναίου μετὰ πολλῶν ἄλλων ἱερέων ἐξωρίσθησαν εἰς Χαϊμᾶνα,

Ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Πισιδίας ἔχουσι κλεισθῇ πάντα τὰ

ἐλληνικὰ σχολεῖα, ἡ δὲ φορολογία ἐνεργεῖται εἰς εὐρεῖαν κλίμακα.

Ἐν Σωκίοις αἱ κυβερνητικαὶ ἀρχαὶ ἐδήμευσαν τὰς οἰκίας καὶ τὰ καταστήματα πολλῶν χριστιανῶν. Κατὰ Νοέμβριον 1920 δύο ὁμογενεῖς μεταβαίνοντες ἐκ Κελεμβεκὸν εἰς Σώκια ἐφονεύθησαν ὑπὸ τούρκων. Κατὰ Δεκέμβριον ἰ. ἔτ. αἱ ἀρχαὶ Σωκίων συλλαβοῦσα τὸν ἐκ τοῦ χωρίου Ἀκκά-κιοῖ Πετρίδην ἐξηφάνισαν αὐτόν. Ἀπαγορεύεται εἰς μόνους τοὺς Χριστιανοὺς ὅπως ταξιδεύσουν εἰς Σμύρνην.

ΜΕΡΟΣ Γ'.

ΤΑ ΜΑΡΤΥΡΙΑ

ΤΟΥ

ΕΝ ΤΗ ΑΝΑΤΟΛΙΚῃ ΘΡΑΚῃ

ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ

ΚΒ.

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

Ἡ ἀνακώχῃ εἶχεν ὑπογραφῇ καὶ ἀνεμένετο δικαίως ὅπως τόσον οἱ ἐπίσημοι ὅσον καὶ οἱ λοιποὶ συμπολίται τοῦρκοι, συμμορφούμενοι καὶ οὕτοι πρὸς τὴν νέαν πολιτικὴν κατάστασιν τῶν πραγμάτων, θελήσουν νὰ συμβάλωσιν τὸ ἐπ' αὐτοῖς εἰς τὴν ἐπούλωσιν τῶν μεγάλων πληγῶν, τὰς ὁποίας ἐπέφερεν εἰς τὸ σῶμα τῆς πατρίδος ἡ ἀπερίσκεπτος καὶ τυχοδιωκτικὴ συμπεριφορὰ τῆς Νεοτουρκικῆς Κυβερνήσεως, καὶ εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἀναβίωσιν τῆς χώρας καὶ πρῶτιστά αὐτῆς τῆς Πρωτευούσης.

Ἄλλ' ἡ νοοτροπία τῶν ἱθυνόντων κύκλων καὶ αὐτοῦ τοῦ τουρκικοῦ λαοῦ ἦτο ἄλλη. Ἐλπίζον διὰ τῆς τρομοκρατίας νὰ προκαλέσουν ταραχὴν καὶ σύγχυσιν, τῆς ὁποίας ἐπωφελοῦμενοι νὰ προβῶσιν εἰς τὴν ἐφαρμογὴν σχεδίων ἐκ τῶν προτέρων καταστρωθέντων. Στρατιωτικὰ διαβούλια καθ' ἑκάστην κρυφίως συνεκροτοῦντο. Οἱ ἀστυνόμοι ἀσυστόλως διέδιδον ἐπικειμένην τὴν καταστροφὴν τῶν συνοίκων χριστιανῶν πληθυσμῶν. Φαυλόβιοι τοῦρκοι ἀναθαρρήσαντες ἐπετίθεντο ἐν ὥρᾳ νυκτὸς κατὰ τῶν διαβατῶν, τραυματίζοντες καὶ φονεύοντες ἱκανοὺς ἐξ αὐτῶν. Ἡ περιφέ-

ρεια τῆς πόλεως ἰδιαιτέρως ὅλως ἐτρομοκρατήθη. Κακοποιὰ στοιχεῖα ἐξύβριζον ἀναφανδὸν καὶ θρησκείαν καὶ Ἐκκλησίαν καὶ τὰ πάντα καὶ προκαλοῦντα ἠπείλουν διὰ γενικῆς σφαγῆς τοὺς χριστιανούς.

Ἄλλ' εὐτυχῶς τὰ σχέδιά των ἐματαιώθησαν. Οἱ νικηφόροι στρατοὶ τῶν Συμμάχων Δυνάμεων ἡμέρα τῇ ἡμέρα καταλαμβάνοντες τὰ τμήματα τοῦ ὅλου διοικητικοῦ μηχανισμοῦ τῆς Πρωτευούσης, ἐντὸς μικροῦ χρονικοῦ διαστήματος ἀπὸ τῆς ἀνακωχῆς ἐπέφερον τὴν ἡσυχίαν ἐν τῇ Πρωτευούσῃ.

ΚΓ'.

ΕΠΑΡΧΙΑ ΔΕΡΚΩΝ

Βιαιοπραγίαι καὶ τρομοκρατίαι ἦσαν καὶ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ταύτῃ τὰ κύρια μέσα, τὰ ὅποια ἐβλήθησαν εἰς ἐφαρμογὴν οἱ τοῦρκοι, ἐπίσημοί τε καὶ μὴ, βοηθούμενοι εἰς ταῦτα καὶ ὑπὸ τῆς καθ' ἡμέραν ἐνισχυομένης φάλλαγος τούρκων Λαζῶν.

Τῇ 30 Ὀκτωβρ. 1919 τοῦρκοι Λαζοὶ ἀλιεῖς ἤρξαντο ὁλόκληρον ὁμοβροντίαν ἐναντίον τῶν χριστιανῶν ἀλιέων

τῆς κοινότητος Φαναρακίου τοῦ Ἄνω Βοσπόρου καὶ ὀλίγου δεῖν θὰ ἐφονεύοντο ὑπὸ τῆς βροχῆς τῶν σφαιρῶν ἐὰν δὲν ἐσπευδον νὰ ἀναχωρήσωσι. Λαζοὶ δὲ πάλιν μουσουλμάνοι κάτοικοι Φαναρακίου, βλέποντες ὅτι μετὰ τὴν ἀνακωχὴν τὰ συμφέροντα αὐτῶν ἐθίγησαν, ἦλθον εἰς συνεννόησιν μετὰ τῶν ἐν τῷ Φαναρακίῳ τῆς Ἀ. ὁχθῆς εὐρισκομένων ὁπαδῶν τοῦ Κεμάλ πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως ἀπὸ κοινοῦ ἐπιδράμωσι κατὰ τῆς ὡς ἄνω κοινότητος καὶ παραδώσωσιν αὐτὴν εἰς τὸ πῦρ καὶ τὴν μάχαιραν. Εὐτυχῶς τὰ κακοῦργα σχέδια αὐτῶν ἐματαιώθησαν.

Τῇ 7 Μαρτίου ἰ. ἔ. ὁ ἐκ τῶν προκρίτων Ἀγίου Γεωργίου Στέφος Καβακόπουλος μεταβὰς εἰς τὸ παρακείμενον δάσος ἵνα μεταφέρῃ ξύλα, ἐφονεύθη ὑπὸ τούρκων τοῦ χωρίου Σαμλάρ.

Περὶ τὰς ἀρχὰς Ἀπριλίου ἰδ. ἔτ. ὁ ἐκ τῶν κατοίκων Ἀρναούτ-Κιοῖ Κων]τίνος Δημητρίου ἐρχόμενος ἐκ τοῦ χωρίου Ἀγιοὶ Πάντες ἐφονεύθη ὑπὸ τῶν χωροφυλάκων Ἀγιασματακίου (Ἐμὶν Ὀγλοῦ Χασὰν καὶ Σαμπρῇ). Τὸ σῶμα αὐτοῦ εὗρέθη μὲ κεκομμένας τὰς χεῖρας καὶ τεθραυσμένην τὴν κεφαλὴν.

Τῇ 28 Αὐγούστου ἰ. ἔ. δύο μεταπράται ὁμογενεῖς καταγόμενοι ἐκ Πύργου μεταβαίνοντες εἰς τὸ Τουρκικὸν χωρίον Γενιτζε-Κιοῖ συνελήφθησαν ὑπὸ τουρκικῆς συμμορίας καὶ ἀπήχθησαν εἰς τὸ δάσος τοῦ ὡς ἄνω χωρίου. Ὁ εἰς ἐξ αὐτῶν ἐπέστρεψε μόλις διαφυγὼν τὸν θάνατον, ὁ δὲ ἕτερος εὗρέθη νεκρὸς ἐντὸς φάραγγος, τελείως ἀπογυμνωθεὶς τῶν ἐνδυμάτων αὐτοῦ.

Περὶ τὰς ἀρχὰς Ὀκτωβρ. ἰδ. ἔτ. τριακονταμελὴς ἐκ τουρκαλβανῶν συμμορία κατέσφαξεν ἀγρίως τὸν ποιμένα Νικόλαον, ἐκ τοῦ χωρίου Ἀγίου Γεωργίου, ἐργαζόμενον

ἐν τῇ ἐπαύλει Δερὲ Κιοῖ, παρὰ τὸν σιδηρομικὸν σταθμὸν Σπάρτα-Κουλέ.

Περὶ τὰ μέσα Ὀκτωβρ. ἰ. ἔ. τοῦρκοι χωρικοὶ μετὰ χωροφυλάκων εἰσελθόντες εἰς τὸ χωρίον Καλιὼ ἤρξαντο πυροβολοῦντες καὶ διαρπάζοντες. Ἐκ τῶν πυροβολισμῶν πληγείσα ἡ Εὐγενία Ἀναστασίου ἀπέθανεν.

Τῇ 28 Νεομβρ. ἰ. ἔ. δύο μικρέμποροι κάτοικοι Θεραπείων ὀνόματι Μάρκος Προδρόμου Βακαλόπουλος καὶ Νικόλαος Ἰωάννου μεταβαίνοντες, ὡς συνήθως, πρὸς πώλησαν ὑφασμάτων εἰς Δομουζ Δερὲ ἐδολοφονήθησαν ἀγρίως ἐν τῷ δάσει μετὰ Βαξὲ Κιοῖ καὶ Δομουζ Δερὲ, ἀφοῦ ἀπεγυμνώθησαν τῶν ὅσα ἔφερον χρημάτων καὶ ὑφασμάτων. Οἱ δρᾶσται ἦσαν τοῦρκοι ἐκ τῶν παρακειμένων τουρκ. χωρίων.

Περὶ τὰς ἀρχὰς Ἰανουαρ. 1920 ἐφονεύθησαν ἐν Ἀλὰν Τεπέ τῆς Μαύρης Θαλάσσης πατὴρ καὶ υἱὸς (Γεώργιος καὶ Δημήτριος), κάτοικοι Μπογάζ Κιοῖ.

Τῇ 1 Ἰαν 1920 ὁ ἐξ Ἑρμενίκιοι Ἀγγελῆς Θεοδώρου μεταβὰς ἵνα ξυλευθῇ ἐν τῷ παρακειμένῳ δάσει ἐξηφανίσθη· μετὰ πολλὰς δὲ ἡμέρας εὐρέθη φονευμένος ἐντὸς τοῦ δάσους τοῦ Κιούρτι-Κιοῖ.

Τῇ 22 Ἰαν. 1920 ὁ ἐκ Νεοχωρίου Μιχαὴλ Ἀθανασίου, οἰκογενειάρχης, ἐπιστρέφων τὸ ἑσπέρας ἐκ τῆς ἐργασίας του ἐφονεύθη παρὰ τὸ χωρίον ὑπὸ τοῦ τούρκου φύλακος τοῦ τσιφλικίου Ὁσμάν.

Τῇ 24 Ἀπριλίου ἰδ. ἔτ. κάτοικοί τινες τοῦ χωρίου Λαζάρ Κιοῖ μεταφέροντες ἄλευρα ἐκ Καστανεῶν, ὑπέστησαν ἐπίθεσιν ἐκ μέρους τούρκων πυροβολούντων ἐπὶ ὥρας ὀλοκλήρους κατ' αὐτῶν. Διεσώθησαν καταφυγόντες εἰς τὸ ἐγγὺς δάσος.

Αὐθημερὸν ὁ ἐκ Μπογάζ-Κιοῖ ἀμαξηλάτης Πέτρος ὑπέστη ἐπίθεσιν ἐκ μέρους τούρκων στρατιωτῶν παρὰ τὴν θέσιν Οὐζουντζόβα. Ἀφήρεσαν ἀπ' αὐτοῦ ὅσα χρήματα ἔφερε καὶ ἐφόνευσαν τὸν ἵππον αὐτοῦ.

Τῇ 30 Μαΐου ἰδ. ἔτ. τουρκικὸν στρατιωτικὸν ἀποσπασμα ἀποτελούμενον ἐξ ἐνὸς λοχαγοῦ, ἐνὸς ἀνθυπολοχαγοῦ καὶ 50 στρατιωτῶν, εἰσελθὼν εἰς Καστανέας ἐξυλοκόπησεν ἀνηλεῶς πολλοὺς τῶν κατοίκων καὶ ἐπλήγωσεν ἓνα διὰ λόγχης μὲ τὴν πρόφασιν ὅτι θὰ ἐξήταζεν ἐὰν ὑπάρχῃ ἐκεῖ ξυλεία αὐτῶν κλαπείσα.

Περὶ τὰς ἀρχὰς Ἰουλ. ἰ. ἔ. δέκα τοῦρκοι μεταβάντες εἰς τὸν παρὰ τὸ Ἑρμενίκιοι ὑδρόμυλον συνέλαβον τοὺς ἐν αὐτῷ ἐργαζομένους 5 ὁμογενεῖς, ἐκ τῶν ὁποίων ἐφόνευσαν τοὺς δύο, τὸν Ἀναστάσιον Χρήστου ἐξ Ἑρμενίκιοι καὶ τὸν Δημήτριον Χριστοδούλου ἐκ Φαναρίου.

Περὶ τὰς ἀρχὰς Ἰουλίου ἰ. ἔ. ἐφονεύθη ὁ ἐξ Ἀκ Ἀλὰν Βασίλειος Δημητρίου ὑπὸ συμμορίας τουρκικῆς. Πρὸ 40 δὲ ἡμερῶν ἐφονεύθη ἕτερός τις κάτοικος τοῦ αὐτοῦ χωρίου ὀνόματι Δῆμος.

Τῇ 27 Μαρτίου 1919 ὁ μουδέρης Βογιαλίκιοι συνοδευόμενος ὑπὸ ἐνὸς ἀγροφύλακος καὶ τριῶν χωροφυλάκων, ἀπάντων τούρκων, μεταβὰς εἰς τὴν θέσιν «μάνδρα» ὅπου εἰργάζοντο χωρικοὶ τοῦ Τσιφλίκιοι, συνέλαβε περὶ τοὺς εἴκοσι καὶ δέσας διὰ χειροπέδων ἐξυλοκόπησεν αὐτοὺς ἀνηλεῶς φωνάζων αἰμοχαρῶς «σεῖς δὲν εἴσθε Τσιφλικιώται; θὰ κάμῃ κανεῖς καλὸ νὰ σᾶς φονεύσῃ». Ἐκ τοῦ δαρμού ἀπέθανεν ὁ Παντελῆς Σταύρου ἐγκαταλείψας σύζυγον καὶ πέντε τέκνα, ὁ δὲ Πέτρος Ἀδαμαντίου ἔπαισε κλινῆρης.

Περὶ τὰ τέλη Μαΐου ἰ. ἔτ. ἐφονεύθησαν ὁ ἐκ Καστανεῶν Βασίλειος Γ. Τσερτσῆς ἐν Γιαζιλέρ τῶν φρουρίων Τσατάλτζας καὶ ὁ ἐξ Ἄκ. Ἄλὰν ποιμὴν Δῆμος Λεωνίδου παρὰ τὸ χωρίον αὐτοῦ.

Τῇ 1 Ἰουνίου ἰδ. ἔτους ὁμογενὴς ἐξ Ἑρμενίκιοι μεταβίνων εἰς Ἐξάστερον ἐληστεύθη ἔξω τοῦ χωρίου ὑπὸ τούρκου στρατιώτου.

Τῇ 2 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς εἰκοσάμελης ἐκ Λαζῶν τούρκων συμμορία περιζώσασα τὸ χωρίον Τζελέπ-Κιοῖ ἐλήστευσε πολλοὺς τῶν χωρικῶν. Σοβαρωτέραν ἐπίθεσιν ὑπέστη περὶ τὰς ἀρχὰς Ὀκτωβρ. ἰ. ἔ., καθ' ἣν ἐκ φόβου ἀπέθανε καὶ κόρη τις.

Περὶ τὰ μέσα τοῦ ἰδίου μηνὸς ὁ ἐξ Ἄκ. Ἄλὰν ἀνθρακέμπορος Νάτσος συλληφθεὶς μετὰ τῆς γυναικὸς του ὑπὸ τούρκων ἀπελύθη καταβαλὼν 303 λίρ. χρυσᾶς καὶ τὰ κοσμήματα τῆς γυναικὸς αὐτοῦ.

Περὶ τὰς ἀρχὰς Ἰουλίου ἰδ. ἔτ. τοῦρκοι ἀντάρται, ἐπὶ τῇ ἀποβάσει τῶν Ἑλλήνων εἰς Ἡράκλειαν, φεύγοντες εἰς Μέτρας διήλθον πλησίον τοῦ χωρίου Ἑρμενίκιοι. Ἀφοῦ δὲ ἐφιλοξενήθησαν ἐν τῷ ἐκεῖ πονεῦσκέμένῳ μύλῳ ἠθέλησαν νὰ σφάξωσι τοὺς ἐν αὐτῷ· καὶ οἱ μὲν τρεῖς τῶν μυλωθρῶν ἔφυγον, ὁ τέταρτος ὅμως, ὀνόματι Ἀντώνιος Χρήστου, κατεκρεουργήθη ἀγρίως, ὁ δὲ πέμπτος Δημήτριος Χριστοδούλου ἐβλήθη εἰς τὴν μηρὸν διὰ τριῶν σφαιρῶν.

Τῇ 31 Αὐγ. ἰδ. ἔτ. ὁ ἐξ Ἄκ. Ἄλὰν Σωτήριος Δημητρίου καὶ ὁ ἐξ Ὀκλαλή Σταῦρος Δημητρίου ὑπέστησαν ἐπίθεσιν ἐκ μέρους τριῶν τούρκων ἐξ Ἰντζε Γιόζ. Ὁ πρῶτος κατεκρεουργήθη.

ΚΔ.

ΕΠΑΡΧΙΑ ΜΕΤΡΩΝ

Ἄναρχία ἐβασίλευσε καθ' ὅλον τὸ ἀπὸ τῆς ἀνακωχῆς μέχρις ἐσχάτων διάστημα καὶ πλήρης τρομοκρατία ἐξῆσκειτο ἐν ἀπάσῃ τῇ ἀνεξαρτήτῳ διοικήσει Μετρῶν. Ἡ δράσις τῶν τουρκικῶν συμμοριῶν ὅλον ἐπετείνετο καὶ οὐδεμία ἀσφάλεια ὑπῆρχεν. Ἡ παραλία τοῦ Εὐξείνου Πόντου ἀπὸ τοῦ Ἀσκοῦ καὶ τῶν παρακειμένων ὀρμίσκων μέχρι Νεοχωρίου, ἀπετέλει μέρος ἀποβάσεων ἐκ τῆς ἀντίπεραν ὄχθης προερχομένων Λαζῶν, οἱ ὅποιοι ὀργανούμενοι ὑπὸ τῆς χωροφυλακῆς Μετρῶν ἀπεστέλλοντο εἰς διάφορα σημεῖα τῆς περιφερείας, ὅπως ἐξασκήσωσι τὴν κακοῦργον ἀποστολὴν αὐτῶν, δι' ἣν καὶ προωρίζοντο.

Παραλλήλως πρὸς ταῦτα ἐξελίσσεται καὶ ἡ διάθεσις τῶν τούρκων ἰδιωτῶν. Αἱ προκλήσεις καὶ ἀπειλαὶ αὐτῶν ὁσημέραι ηὔξανον. Διαταχθέντες δὲ ὑπὸ τῶν ἐπιτοπίων ἀρχῶν, οἱ τοῦρκοι ἰδίᾳ χωρικοὶ, ὅπως ἀπελάσωσι πάντα χριστιανὸν εὐρισκόμενον ἐν τῷ χωρίῳ αὐτῶν, ἤρξαντο ἐφαρμόζοντες διὰ νυκτερινῶν ἐπιθέσεων καὶ ἀπειλῶν τὰς ληφθείσας διαταγὰς.

Αἱ βιαιοπραγαί ἐκ μέρους γενικῶς τῶν τούρκων κατὰ τοῦ ἡμετέρου στοιχείου ἦσαν εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν.

δολοφονικαὶ δὲ ἀπόπειραι καὶ φόνοι ἐσημειοῦντο πολλάκις.

Περὶ τὰς ἀρχὰς Μαρτίου 1919 κάτοικος τοῦ χωρίου «Ἅγιος Γεώργιος» μεταβὰς ἵνα κόψῃ ξύλα ἐκ τοῦ βουνοῦ, ὑπέστη ἐπίθεσιν παρὰ τούρκων, οἵτινες κατεκρεοῦργησαν αὐτόν.

Περὶ τὰς ἀρχὰς Ἀπριλίου ἰδ. ἔτ. ὁ ἐξ Ἀρναοῦτ-Κιοῦ Κων]τίνος Μιμήκου, ἐρχόμενος ἐκ Κων]λεως, κατεκρεοῦργήθη ὑπὸ τούρκων. Σημειωτέον ὅτι οἱ περίοικοι Τοῦρκοι ἀναφανδὸν ἐξωπλίζοντο ὑπὸ τῆς Τουρκικῆς Κυβερνήσεως, ἰδίως δὲ τὰ τουρκικὰ χωρία Σαμλὰρ-Κιοῦ καὶ Χαρατσῆ.

Περὶ τὰ τέλη τοῦ αὐτοῦ μηνὸς δεκαεπταετῆς ὁμογενὴς νεανίας εὐρέθη ἐστραγγαλισμένος εἰς τὴν παραλίαν Μεγ. Τσεκμετζέ, παρὰ τὰς ἐπιβαρυνούσας δὲ τὸν υἱὸν τοῦ τούρκου προκρίτου Σαῖτ Ἀγᾶ σοβαρὰς ὑπονοίας, εἰς οὐδεμίαν ποινικὴν ἐνέργειαν κατ' αὐτοῦ προέβη ἡ τουρκικὴ ἀρχή.

Τῇ 1 Ἰουνίου ἰδ. ἔτ. ὁ υἱὸς τοῦ ἐκ Πετροχωρίου Λαζάρου ἐδάρη ἀνηλεῶς ὑπὸ δύο χωροφυλάκων πλησίον τῶν Μετρῶν ἀπογυμνωθεὶς ἐξ ὧσων ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ χρημάτων καὶ πραγμάτων.

Τῇ 26 ἰδ. μηνὸς ὁ ἐξ Ἐλβασανίου Γεώργιος Κεχαγιᾶς, ἐπιστρέφων ἐκ Μετρῶν εἰς τὸ χωρίον αὐτοῦ, ἐδολοφονήθη ὑπὸ τούρκων, οἱ ὅποιοι ἐν τέλει κατέσφαξαν αὐτόν.

Αὐθιμερὸν τέσσαρες ὁμογενεῖς ἐξ Ἀρσοῦ ἐπιστρέφοντες ἐκ Κων]λεως εἰς τὸ χωρίον αὐτῶν ἐληστεύθησαν ὑπὸ χωροφυλάκων ἐκ Μεγ. Τσεκμετζέ καὶ ὀλίγου δεῖν θὰ ἐφονεύοντο ὑπ' αὐτῶν.

Τῇ 25 Σεπτεμβρίου ἰδ. ἔτ. παρὰ τὰς Μέτρας ἐφονεύθη ὑπὸ τούρκων χωροφυλάκων ὁ ἐκ Λουλὲ Βουργαζ ποιμὴν Πέτρος.

ΚΕ.

ΕΠΑΡΧΙΑ ΣΗΛΥΒΡΙΑΣ

Ἡ τάξις καὶ ἡ ἀσφάλεια εἶχε διασαλευθῇ σπουδαίως. Οἱ διακριθέντες εἰς τοὺς διωγμοὺς τῶν χριστιανῶν τοῦρκοι ἐκ τῶν προκρίτων Σηλυβρίας καὶ Τυρολόης διωργάνωσαν συμμορίας, αἱ ὁποῖαι ὥπλισμένοι καὶ τῇ συνεργασίᾳ τῆς χωροφυλακῆς, τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ καὶ ἀτάκτων λαζικῶν ἀποσπασμάτων ἐτρομοκράτουν τὴν ἐπαρχίαν ταύτην.

Τῇ 18 Μαΐου 1919 ὁ ἐκ Σηλυβρίας Νικόλαος Πηχειὸς μεταβαίνων εἰς Τυρολόην ἐδάρη ἀνηλεῶς ὑπὸ τούρκων.

Τῇ 23 ἰδ. μηνὸς καὶ ἔτους ὁ ποιμὴν Φίλιππος Γαβριήλ ἀναχωρήσας ἐκ Βασακλή, παρὰ τὴν κωμόπολιν Φαναρίου, ἵνα μεταβῇ εἰς Τσαδῶν, ἐφονεύθη καθ' ὁδὸν ὑπὸ Τούρκων.

Τῇ 30 ἰδ. μην καὶ ἔτ. 52 τοῦρκοι χωροφύλακες καὶ στρατιῶται ἐπετέθησαν κατὰ τῆς κοινότητος Φαναρίου. Οἱ κάτοικοι ἀμυνθέντες ἀντεπετέθησαν καὶ συνέλαβον τρεῖς αἰχμαλώτους φέροντας χειροβομβίδας. Ἀνακριθέντες ὑπὸ τῶν ἐν Φαναρίῳ διαμενόντων δύο Γάλλων χωροφυλάκων κατέθηκαν ὅτι ἡ διοργάνωσις τῆς ἐπιθέσεως ἐγένετο ὑπὸ τοῦ ἐκ Κων]λεως ἐλθόντος μετὰ στρατοῦ λοχαγοῦ.

Τῇ 3 Ἰουν. ἰδ. ἔτ. δύο ὁμογενεῖς ἐκ Καδίκιοι εὐρέθησαν κατακρεουργημένοι ἐξω τοῦ χωρίου Ἑρμενίκιοι (Δέρκων) παρὰ τὴν θέσιν Καρὰ Μουράτ.

Τῇ 19 ἰδίου. μην. ἐν τῷ αὐτῷ χωρίῳ Καδίκιοι τέσσαρες χωροφύλακες ἐν ὥρᾳ νυκτὸς εἰσελθόντες εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ἀλεξάνδρου Γεωργίου ἠθέλησαν νὰ ἀπαγάγωσιν αὐτὸν, ἐτοιμασθέντες μάλιστα ἵνα πυροβολήσωσι κατ' αὐτοῦ. Οἱ χωρικοὶ, ἐν τῷ μεταξὺ διὰ κωδωνοκρουσίας ἐξηγέρθησαν, οἱ δὲ χωροφύλακες ἐγένοντο ἄφαντοι.

Περὶ τὰ τέλη Σεπτεμβρίου ἰδ. ἔτ. τρεῖς τῶν κατοίκων Φαναρίου ἐξηφανίσθησαν ἐκ μέρους τῶν γειτόνων τούρκων Ἡ κοινότης δι' ἐγγράφου αὐτῆς ἐντόνου πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν καὶ πρὸς τὸν Γενικὸν Ἐπιθεωρητὴν τῆς τουρκικῆς Χωροφυλακῆς στρατηγὸν Φουλὼν ἐζήτησεν τὴν αὐστηρὰν καὶ ἄμεσον τιμωρίαν τῶν ἐνόχων, τὴν ὑλικὴν ὑποστήριξιν τῶν ἀπορφανισθεισῶν οἰκογενειῶν καὶ ἐγγυήσεις διὰ τὴν μέλλουσαν ἀσφάλειαν τῆς ζωῆς αὐτῶν.

Τῇ 2 Ἰαν. 1920 δύο κάτοικοι τοῦ χωρίου Κουρφαλή, Γεώργιος Ἀναστασίου καὶ Σταῦρος Γιαννάκου, μεταβαίνοντες διὰ Βετσίλέρια πρὸς ἀγορὰν προβάτων ἔπυροβολήθησαν ὑπὸ δύο τούρκων. Καὶ ὁ μὲν πρῶτος ἐφονεύθη, ὁ δὲ δεύτερος φθάσας μέχρι Βασακλή καὶ ἀναγγείλας τὸ συμβὰν ἐξέπνευσε.

ΚΣΤ.

ΕΠΑΡΧΙΑ ΗΡΑΚΛΕΙΑΣ

Ἰδιαιτέρως πρέπει νὰ σημειωθῇ ὅτι ἐν Ραιδεστῷ καθ' ἅπαν τὸ ἀπὸ τῆς ἀνακωχῆς μέχρι σήμερον διάστημα οἱ τούρκοι σύνοικοι ἐτήρουν προκλητικὴν καὶ ἀπειλητικὴν στάσιν ἐναντίον τῶν χριστιανικῶν συνοικισμῶν τῆς πόλεως. Ἐφθασε μάλιστα ἐποχὴ, καθ' ἣν οἱ χριστιανοὶ κλείοντες τὰ καταστήματά των ἐνὼρις, περιωρίζοντο εἰς τὰς οἰκίας αὐτῶν φοβούμενοι ἐπιθέσεις καὶ βιαιοπραγίας ἐκ μέρους τῶν τούρκων.

Περὶ τὰ τέλη Μαΐου 1919 τρεῖς τουρκαλβανοὶ χωροφύλακες τοῦ τσιφλικίου Τσικλητῆ, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Τσαδοῦς=Τυρολόης, ἐφόνευσαν δύο νέους ἐκ Τσαδοῦς, τῶν ὁποίων τὰ ἐνδύματα καὶ τὰ ὦτα ἀπέστειλαν οἱ φονεῖς εἰς Τσαδὼ πρὸς ἐκφοβισμόν τῶν χωρικῶν, τὰ δὲ σώματά των κατεφαγώθησαν ὑπὸ τῶν κυνῶν τοῦ τσιφλικίου.

Περὶ τὰς ἀρχὰς Σεπτεμβρίου ἰδ. ἔτ. τρεῖς ποιμένες ἐκ Τσαδοῦς, ὁ Σταῦρος Λάζου, ὁ Ἀνθολόγος Ἀποστόλου καὶ ὁ Ἀναστάσιος Κεχαγιάς ἐπιστρέφοντες εἰς Τσαδὼ εἰς τὴν μάνδραν των, συνελήφθησαν παρὰ τὸ τσιφλίκιον Σκερέκλ ὑπὸ 16 χωροφυλάκων, οἵτινες ὠδήγησαν αὐτοὺς εἰς τὸ δάσος. Καὶ ὁ μὲν πρῶτος κατώρθωσε νὰ διαφύγῃ, οἱ

δὲ λοιποὶ δύο ἐξηφανίσθησαν. Τῇ 11 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς εὐρέθησαν φονευμένοι, καὶ τοῦ μὲν ἑνὸς ἡ κοιλία εἶχεν ἀνοιγῇ διὰ ξιφολόγχης, τοῦ δὲ ἄλλου τὸ σῶμα ἦτο κατεκρεουργημένον.

Τ μ ῆ μ α Μ α λ γ ά ρ ω ν. Ἐν τῇ περιφερείᾳ ταύτῃ ἡ κατάστασις ὑπῆρξε πάντοτε ἐκρυθμὸς. Ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν τῆς ἀνακωχῆς παρετηροῦντο τάσεις τῶν ἐντοπίων τούρκων πρὸς ἐξοπλισμὸν πολλῶν φανατικῶν ἐξ αὐτῶν, ὅπως σχηματίζοντες κομιτάτα ἐπιπέσωσι κατὰ τῶν χριστιανῶν. Ἀλβανὸς τις μάλιστα, Μουσταφᾶς ὀνόματι, μεταβὰς εἰς Κων]πολιν ἐστρατολόγησεν εἴκοσιν ὁμοεθνεῖς τοῦ ἐκ τῶν διακρινομένων ἐπὶ ἀγριότητι, τοὺς ὁποίους καὶ μετέφερεν εἰς Μάλγαρα πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν κακούργων σκοπῶν αὐτοῦ.

Περὶ τὰ μέσα Ἀπριλίου 1919 τέσσαρες χωροφύλακες τούρκοι, εἰσελθόντες νύκτωρ εἰς τὸ χωρίον Καλύβια, περιεκύκλωσαν τὴν οἰκίαν τοῦ Εὐαγγέλου Κεχαγιᾶ, ζητοῦντες νὰ παραδώσῃ εἰς αὐτοὺς ὅτι εἶχεν. Ὁ Εὐάγγελος ἰδὼν τὸ ἀπροχώρητον παρέδωκεν αὐτοῖς 200 λίρας χρυσᾶς. Μετὰ παρέλευσιν ὁμως ὀλίγης ὥρας ἠκούσθησαν πυροβολισμοὶ ἐν τῷ χωρίῳ. Τὴν πρωίαν οἱ χωρικοὶ ἐλθόντες εὗρον τὴν οἰκίαν τοῦ Εὐαγγέλου καθ' ὀλοκληρίαν ἀπογυμνωθεῖσαν, τὸν Εὐάγγελον δὲ, τὴν σύζυγον αὐτοῦ Ἑλένην καὶ τὸν γαμβρὸν αὐτοῦ Γιαννάκην κατακρεουργημένους οἰκτρῶς.

Τῇ 10 Ἰουλίου ἰ. ἐ. διακόσιοι τούρκοι ἑνοπλοὶ τῶν χωρίων Τσαουσλῇ, Χαρμανλῇ, Χαλίτσι καὶ Δεμιρδζιλί, διήρπασαν παρὰ τῶν συνοίκων χριστιανῶν πᾶν ὅ,τι εὗρον. Ἡ ἀξία τῶν διαρπαγέντων ἀνῆρχετο εἰς πολλὰς χιλιάδας λιρῶν.

Τῇ 13 τοῦ μηνὸς 15 ἑνοπλοὶ τούρκοι, ἐξ ὧν 12 ἐνδεδυμένοι στρατιωτικὴν στολὴν, ἐπλήγωσαν σοβαρῶς τὸν ἐκ

Δουλούκιοι Ἀπόστολον Κων]τίνου, μεταβαίνοντα εἰς τὸν παρὰ τὸ τουρκ. χωρίον Δεμιρτζῇ λειμῶνα αὐτοῦ.

Τῇ 23 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐφονεύθη ὑπὸ χωροφύλακος τούρκου ὁ ἐκ Δεβετζήκιοι Γρηγόριος Ἀναγνώστου καὶ δαρέντες ἀνηλεῶς ἐρρίφθησαν εἰς τὰς φυλακὰς οἱ ἐκ τοῦ αὐτοῦ χωρίου Ἀλέξιος Γεωργίου καὶ Θεόδωρος Καρυοφύλλου.

Περὶ τὰ τέλη τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐφονεύθησαν διὰ πελέκews δύο χωρικοὶ ἐκ Δογαντζῇ, ὀνόματι Ἀθανάσιος Γεωργίου καὶ Παράσχος Θεοδώρου.

Τῇ 23 Αὐγούστου ἰδ. ἔτ. διεταράχθη καὶ διελύθη ἡ πανήγυρις τῶν κατοίκων Καλυβίων ὑπὸ δύο ἀξιωματικῶν τοῦ πυροβολικοῦ καὶ τοῦ πεζικοῦ καὶ τοῦ ἐκ Μαλγάρων Μεχμέτ βέη, κρατοῦντος ἀνὰ χεῖρας ρεβόλβερ καὶ ὑβρίζοντος τὴν χριστιανικὴν θρησκείαν καὶ πᾶν ἱερὸν καὶ ὅσιον.

Δύθημερὸν ἐδάρησαν ἀνηλεῶς καὶ ἐπυροβολήθησαν παρὰ τοῦ Δελη-Χουσέιν αἱ χωρικαὶ τοῦ Πασάκιοι: Κρουσταλένια, Φραγκοπούλα καὶ Σουλτάνα.

Τῇ 24 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐφονεύθη ἐν Δουλούκιοι ὁ Μιχαὴλ Κυριαζῆς ὑπὸ δύο Τούρκων ἐκ Τσαουσλῇ.

Τῇ 25 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐφονεύθησαν ὑπὸ 8 τούρκων, φερόντων στολὴν στρατιωτικὴν, ἐν Καρατζάκιοι οἱ ἐκ Δογαντζῇ Μαυρουδῆς Ἰωάννου καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Παράσχος.

Περὶ τὰ τέλη τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐφονεύθησαν οἱ ἐκ τῶν προκρίτων Δουλούκιοι Χρηστάκης Νεράντζης καὶ Χρηστάκης Ζαχαριάδης, μεταβαίνοντες εἰς Οὐζοῦν Κιοπροῦ.

Τῇ 16 Ὀκτωβρ. ἰδ. ἔτ. ὁ ἐκ Μαλγάρων ἐνενηκοντούτης Ἀθανάσιος Ψαθᾶς, μεταβαίνων εἰς Κεσσάνην, ἐσφάγη κυριολεκτικῶς ὡς ἄρνιον, ἀπογυμνωθεὶς πρότερον τῶν πάντων.

Τῇ 1 Φεβρ. 1920 οἱ ἐκ Δουλούκιοῦ Σταῦρος Θύμου καὶ Χαράλαμπος Καρυοφύλλη μεταβάντες εἰς τὸ τουρκ. χωρίον Ραχμάτη ἐξηφανίσθησαν.

Περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐφονεύθη ὁ ἐκ τῆς ἄνω συνοικίας Μαλγάρων Γρηγόριος Ἀντηνὸς παρὰ τὸ τουρκ. χωρίον Χαλήτς.

Ἡ κατάστασις τοῦ τμήματος Μαλγάρων ἐφθασεν εἰς τὸ ἀπροχώρητον κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο. Ἐνοπλά σώματα αὐτοκαλούμενα «χωροφύλακες» περιερχόμενα τὰ χριστιανικὰ χωρία ἐλεηλάτουν αὐτά. Τὰ χωρία Δογαντζή, Θυμίτ-κιοῦ, Ἰλανλῆ, Δεβρίκιοῦ, Δουλούκιοῦ καὶ Καδίκιοῦ, περιεκυκλώθησαν ὑπὸ τῶν χωροφυλάκων, οἵτινες ἐκδιώξαντες τὸν πληθυσμὸν ἀπεγύμνωσαν κυριολεκτικῶς αὐτά. Εἰς δὲ τὸ Καδίκιοῦ ἐφόνευσαν ἓνα χωρικὸν καὶ ἐπλήγωσαν μίαν νεάνίδα.

Κατὰ τὴν Μεγάλην Ἑβδομάδα τοῦρκοι ἑνοπλοὶ εἰσελθόντες εἰς τὸ χωρίον Δογαντζή [ἀπεκεφάλισαν τὸν παντοπῶλὴν Βασίλειον, τὸν υἱὸν αὐτοῦ, ἕτερόν τινα χωρικὸν ὀνόματι Κατάνην καὶ τινα ὁμογενῆ ἐκ Μαλγάρων.

Τ μ ῆ μ α Κ ε σ σ ἄ ν η ς καὶ Ὑ ψ ἄ λ ω ν. Τῇ 14 Ἰανουαρίου 1919 χωρικοὶ ἐπιστρέφοντες εἰς τὰ περίξ τῆς Κεσσάνης χωρία τῶν ἐπυροβολήθησαν ὑπὸ τούρκων. Ἐφονεύθη ὁ ἐπὶ 4 ἔτη ὑπηρετήσας ἐν τῷ τουρκ. στρατῷ Ἀθανάσιος Α. Πατσῆς, ἐγκαταλιπὼν 5 ὀρφανὰ, καὶ ἐπληγώθησαν ὁ Βασίλειος Χρήστου ὁ Παῦλος Σταμάτης, ὁ Χρυσόστομος Χρυσάφη καὶ τινες γυναῖκες.

Τῇ 25 Μαΐου ἰδ. ἔτ. ἐν τῷ χωρίῳ Χατζιγύριον ἐφονεύθησαν δύο χριστιανοὶ ὑπὸ χωροφύλακος τῶν Ὑψάλων.

Περὶ τὰ τέλη Ἰουνίου ἰδ. ἔτ. ἐφονεύθη μεταξὺ Μαλγάρων καὶ Κεσσάνης ὁ ἐκ Κεσσάνης καταγόμενος Δημήτριος Νικολάου.

Τὴν 18 Νοεμβρίου ἰδ. ἔτ. ἐφονεύθη παρὰ στρατιωτῶν ἐξώθεν τοῦ παρὰ τὴν Κεσσάνην τουρκ. χωρίου Τεκὲ ὁ πλανόδιος πωλητὴς Ἀριστείδης Τζῶντος.

Τῇ 30 τοῦ αὐτοῦ μεσηλὶς χριστιανὸς εὐρέθης φονευμένος ἐξώθι τοῦ χωρίου Δογαντζή.

Τῇ 5 Δεκ. ἰδ. ἔτ. δύο νέοι ὁμογενεῖς ὁ εἷς ἐκ τοῦ χωρίου Μπασαῆτ καὶ ὁ ἕτερος ἐκ τοῦ χωρίου Μπουζαλῆ ἐξελθόντες πρὸς ἀναζήτησιν προβίτων ἀπολεσθέντων ἐφονεύθησαν παρ' ἀγνώστων.

Τῇ 18 τοῦ ἰδ. μην. ἀπωλέσθησαν ἕτεροι δύο ποιμένες ἐκ Μπασαῆτιου.

Τὴν 24 τοῦ χωρίου Σουλτάνκιοῦ Μιχαὴλ Καβανόζης μετὰ τοῦ υἱοῦ του Ζεμπούλη καὶ ἐνὸς παντοπώλου Χαραλάμπους ἐκ τοῦ ἰδίου χωρίου, μεταβαίνοντες εἰς Οὐζούν-Κιοπροῦ πρὸς ἀγορὰν ἀποικιακῶν εἰδῶν, ἐξηφανίσθησαν παρὰ τὸ χωρίον Χάρλα Γκιουννοῦ.

Τὴν ἰδίαν ἡμέραν ἐπιστρέφοντες ἐξ Οὐζούν-Κιοπροῦ ὁ ἐξ Ἰβρὶκ-Τεπέ Γεώργιος Λέξη μετὰ τοῦ ἐξ Οὐζούν-Κιοπροῦ ὁμογενοῦς ἀμαξηλάτου Πούλιου, ἐξηφανίσθησαν. Ὁ δὲ ἀγροφύλαξ τοῦ χωρίου Σουλτάν-Κιοῦ φέρων ἐπιστολὴν ἐκ τοῦ χωρίου διὰ τὴν ἱερὰν Μητρόπολιν πρὸς ἀναγγελίαν τῶν ἀνωτέρω φόνων συνελήφθη καθ' ὁδὸν ὑπὸ χωροφυλάκων τῆς Κεσσάνης, οἵτινες ἀφοῦ ἔλαβον καὶ ἔσχισαν τὴν ἐπιστολὴν, ὠδήγησαν αὐτὸν εἰς Ἰβρὶκ-Τεπέ ὅπου τὸν ἐφυλάκισαν ἐπὶ τριήμερον, κατόπιν δὲ ἀπειληθεὶς ὅτι θὰ ἐφονεύετο ἂν ἐτόλμα νὰ καταγγεῖλῃ τὰ γενόμενα εἰς τὴν Μητρόπολιν ἀπελύθη.

Τὴν 29 ἰ. ἔτ. Δεκ. οἱ χωρικοὶ τοῦ Σαζλῆ Δερὲ λαβόντες δάνεια παρὰ τῆς ἐπὶ τῶν προσφύγων Κ. Ἐπιτροπῆς καὶ ἐπιστρέφοντες εἰς τὸ χωρίον τωο, ὑπέστησαν

ἐπίθεσιν ἐκ μέρους Τούρκων στρατιωτῶν παρὰ τὸ χωρίον Τεκὲ καὶ ἀπεγυμνώθησαν πολλοὶ, μεθ' ὃ ἀπεχώρησαν οἱ στρατιῶται διακορεύσαντες καὶ μίαν νέαν συνοδοιποροῦσαν μετὰ τῶν συνεγχωρίων της.

Τῇ 31 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς οἱ κάτοικοι τοῦ Μιγαρησίου λαβόντες ἐπίσης παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς τὰ δάνεια των καὶ ἐπιστρέφοντες εἰς τὸ χωρίον των, ὑπέστησαν εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν πλησίον τοῦ Τεκὲ τρομερωτέραν ἐπίθεσιν ἐκ μέρους τῶν στρατιωτῶν, τῶν φυλαττόντων τὰ πυρομαχικὰ εἰς τὴν θέσιν Γκαζχανὲ καὶ ἀνηκόντων εἰς τὸν ἐδρεύοντα ἐν Κεσσάνῃ, τοῦ συνθήματος δοθέντος παρὰ τῶν ἐντὸς τῆς Κεσσάνης ἐστρατωνισμένων δι' ἐνὸς πυροβολισμοῦ. Κατὰ τὴν ἐπίθεσιν ταύτην οἱ ἐν λόγῳ στρατιῶται φονεύσαντες δύο ἐκ τῶν χωρικῶν καὶ πληγώσαντες βαρέως διὰ τῆς λόγχης ἑτέρους 3, ἀνεχώρησαν ἀνενόχλητοι.

Τὴν 8 Ἰανουαρίου 1920 ἐφονεύθη ἐν Καρναῖς ὑπὸ τοῦ Μεχμέτ Ἀραμπατζῆ ὁ δεκαεπταετὴς νέος Πολυζῶης.

Τὴν 13 τοῦ ἰδίου ὁ ἐκ Γραβούνης Νικόλαος Γρηγορίου, ὑπηρετῶν ὡς ποιμὴν παρὰ τῷ ἐν Μαχμούτκιοῖ Τάσῳ Κων]τίνῳ, μεταβαίνων εἰς τὴν πατρίδα του, συλληφθεὶς ὑπὸ Τούρκων ληστῶν φερόντων στρατιωτικὰς στολὰς καὶ δεθεὶς ἐβασανίσθη οἰκτρότατα ὑπ' αὐτῶν ἐπὶ ἑπτὰ ὥρας, μεθ' ὃ ἡμιθανὴς ἀπελύθη.

Τῇ 15 τοῦ ἰδίου ὁ Μανώλης Δημητρίου καὶ ὁ Δημήτριος Σιδέρης ἐπιστρέφοντες ἐκ Κεσσάνης εἰς τὸ χωρίον των Καρλήκιοι μετὰ τῶν ὀψωνίων των, ἐληστεύθησαν ὑπὸ Τούρκων στρατιωτῶν, μεταφερόντων κάρβουνα ἐκ Καρὰ-Τεπέ-διὰ Κεσσάνην.

Τὴν 16 τοῦ ἰδίου τὸ 3]4 ἀπὸ τῆς Κεσσάνης ἀπέχον ἑλληνικὸν χωρίον Σιγλῇ περιεκυκλώθη ὑπὸ ληιτοσυμμορίας τοῦ ἐξ

Ἐψάλων Τσιπλάκ-Χασὰν βοηθουμένου καὶ ὑπὸ στρατιωτῶν τούρκων. Οἱ λησταὶ οὗτοι ἀρπάσαντες παρὰ τῶν χωρικῶν πᾶν ὅ,τι εὔρον εἰς χρήματα καὶ κοσμήματα καὶ ἀπειλήσαντες τὰς γυναῖκας καὶ θυγατέρας τῶν χωρικῶν, συνέλαβον τέσσαρας ἐκ τῶν προκρίτων, τὸν Φωτάκην Παπαστυλιανοῦ, Μουχτάρην Παναγιώτην Μυλωνᾶν, Χαράλαμπον Ἀποστόλου καὶ Πασχάλην, Τράμαλην, καὶ ἀφοῦ ὑπὸ τὰ ὄμματα τῶν γυναικῶν καὶ τῶν τέκνων των οἰμωζόντων καὶ ὀδυρομένων ἀπέκοψαν τὰ ὦτα τῶν συλληφθέντων, ἀπήγαγον αὐτοὺς εἰς τὰ ὄρη, μετὰ τρεῖς δὲ ἡμέρας εὐρέθησαν τὰ πτώματα αὐτῶν διάτρητα ὑπὸ τῶν λογχῶν τῶν κακούργων.

Τῇ 25 τοῦ ἰδίου τούρκοι στρατιῶται ἐλήστευσαν τὸν ἐκ Σιγλίου ποιμένα Πολυχρόνιον Κύρκου.

Τῇ 26 τοῦ ἰδίου περὶ τοὺς 40 χωροφύλακες ἐξ Ἐψάλων συναντήσαντες καθ' ὁδὸν τοὺς ἐκ τοῦ χωρίου Παζὰρ Δερὲ εἰς τὸ πλησιόχωρον Λαλάκιοι μεταβαίνοντας δύο χωρικοὺς, Δημήτριον Χρήστου καὶ Ἀθανάσιον Εὐαγγέλου καὶ δείραντες αὐτοὺς ἐλεεινὰ, ἀφῆρσαν παρ' αὐτῶν ὅσα χρήματα εἶχον.

Τῇ 29 τοῦ ἰδίου Τούρκοι εἰσελθόντες εἰς τὸ χωρίον Μαύραις καὶ θραύσαντες διὰ λίθων καὶ πελέκεων τὰς θύρας τριῶν οἰκιῶν ἐκ τῶν εὐπορωτέρων ἀπεγύμνωσαν αὐτάς, ἀφοῦ ὑπέβαλον εἰς μυρία βασανιστήρια τοὺς ἰδιοκτητὰς καὶ ἐφόνευσαν καὶ τὸν ἐκ Καλλιπόλεως εἰς τὸ ρηθὲν χωρίον κατὰ τὴν ἑσπέραν ἐκείνην φιλοξενούμενον Νικόλαον· κατὰ τὴν ἐπίθεσιν δὲ ταύτην ἀπέσπασαν παρὰ τῶν χωρικῶν περὶ τὰς 500 χρυτᾶς λίρας, ὡς καὶ πάντα τὰ κοσμήματα καὶ τὰ ἐπιπλα τῶν οἰκιῶν των.

Τὴν 31 ἰ. μηνὸς περὶ τοὺς 60 χωροφύλακες καὶ

στρατιῶται ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν ἀξιωματικοῦ, ἐκ τῶν εὕρισκομένων ἐν Μπασαστίῳ, περιεκύκλωσαν τὸ χωρίον Μάλτεπε καὶ συναθροίσαντες εἰς τὸ καφενεῖον τοὺς χωρικοὺς ἤρξαντο πιέζοντες αὐτοὺς διαφοροτρόπως καὶ δέροντες αὐτοὺς.

Τῇ 2 Φεβρουαρ. ἰ. ἔ. ἀνευρέθησαν τὰ πτώματα τῶν δύο πρὸ μηνὸς ἀπολεσθέντων Μεγαρυσινῶν εἰς ἡμίωρον ἀπὸ τῆς Κεσσάνης ἀπόστασιν ἐντὸς ρυακίου, διάτρητα κατὰ τε τὸ στῆθος καὶ τὸν λαιμὸν ὑπὸ λυγχισμῶν.

Τὴν αὐτὴν ἡμέραν περὶ τοὺς 25 Τοῦρκοι ὀπλισμένοι, φέροντες στρατιωτικὰς ἐνδυμασίας, μετέβησαν εἰς τὰς δεκάλεπτον ἀπὸ τοῦ χωρίου Παζάρ Δερὲ ἀπεχούσας μάνδρας τῶν δύο Καρακατσανίων Κεχαγιαδῶν Στεργίου καὶ Μιχαὴλ καὶ συλλαβόντες καὶ δέσαντες αὐτοὺς ἤρξαντο βασανίζοντες καὶ δέροντες αὐτοὺς καὶ ἀπαιτοῦντες παρ' αὐτῶν χρήματα. Κατόπιν πληγώσαντες διὰ μαχαίρας εἰς πλεῖστα μέρη τοῦ σώματός του τὸν Στέργιον, παρέλαβον αὐτὸν οὕτω πληγωμένον καὶ ἀφήσαντες τὸν Μιχαὴλ δεδεμένον ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τινῶν συντρόφων των, ἦλθον εἰς τὴν ἐν τῷ χωρίῳ οἰκίαν τοῦ τε Στεργίου καὶ Μιχαὴλ καὶ ἀνοίξαντες αὐτὰς ἤρχισαν νὰ καταβασανίζωσι τὰς γυναῖκας, ἀποσπάσαντες περὶ τὰ 600 βουλγαρικὰ εἰκοσάφραγκα, τὰ φλωρία τῶν θυγατέρων αὐτῶν, ὡς καὶ ἅπαντα τὰ ἐπιπλα καὶ ἐνδυμασίας τοῦ Μιχαὴλ, καὶ ἀνεχώρησαν.

Τὴν 3 Φεβρ. λησται ἐπιτεθέντες κατὰ τοῦ χωρίου Βαρνίτσα ἤρπασαν περὶ τὰ 70 πρόβατα καὶ μολονότι οἱ ὁμογενεῖς ποιμένες ἀναγνωρίσαντες τινὰς ἐκ τῶν ληστῶν κατήγγειλαν τὴν τε πρᾶξιν καὶ τὰ ὀνόματα τῶν ληστῶν εἰς τὸν ἐκεῖ σταθμὸν τῆς χωροφυλακῆς, ὁ μουνδύρης Γραβούνης, ἀνέκαθεν κομιτατικὸς καὶ τύραννος τῶν ἀόπλων

καὶ πτωχῶν χριστιανῶν, συλλαβὼν ἐκ τοῦ χωρίου Βαρνίτσα τοὺς Ἀθαν. Πολυζώη, Παναγιώτην Ἀζᾶν καὶ Ἀργύριον Ἀθανασίου ἐφυλάκισαν αὐτοὺς, καταβασανίζων ἄνευ λόγου καὶ δέρων αὐτοὺς ἀνηλεῶς.

Τὴν 5 Φεβρ. τρεῖς ἔφιπποι χωροφύλακες μεταβαίνοντες εἰς Οὐζοῦν Κιοπροῦ καὶ διερχόμενοι διὰ Μάλτεπε εἶδον τὸν Βασ. Θεολόγου καλλιεργοῦντα τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ πλησίον τοῦ χωρίου, καὶ πλησιάσαντες τὸν ἐξυλοκόπησαν, ἀφήρεσαν ὅλα τὰ φορέματά του καὶ ἀνεχώρησαν.

Τὴν ἰδ. ἡμέραν ἕτεροι Τοῦρκοι λησται εἰσελθόντες τὴν νύκτα εἰς τὸ χωρίον Μεγαρύσιον διευθύνθησαν εἰς τὸ κατάστημα τοῦ Ἀθανασίου, ἐπιτρόπου τῆς Ἐκκλησίας, συλλαβόντες δὲ τὸν Ἀρχοντὴν ἐβασάνισαν αὐτὸν ποικιλοτρόπως ἕως ὅτου ἀπέσπασαν παρ' αὐτοῦ χρήματα, καθὼς καὶ παρὰ τοῦ ἑτέρου.

Τὴν 7 Φεβρ. ὁ ἐκ Μεγαρυσίου Παναγ. Χρυσοσιόμου καὶ ὁ ἐκ Γραβούνας Στέφ. Δημητρίου μεταβάλλτες εἰς Βάρνιτσαν καὶ ἐπιστρέφοντες εἰς Μεγαρύσιον ἐφονεύθησαν ὑπὸ τούρκων ληστῶν ἀμφότεροι.

Τὴν 11 Φεβρ. τριακονταμελὴς συμμορία ληστῶν τούρκων εἰσελθοῦσα κατὰ τὴν νύκτα εἰς τὸ χωρίον Καδήκιοῖ συνέλαβον τὸν Ἀντ. Παγώνη, ὃν καὶ ἐξηνάγκασαν νὰ τοὺς ὀδηγήσῃ εἰς τὰς οἰκίας τῶν εὐπορωτέρων, τὰς ὁποίας παραβιάζοντες οἱ ρηθέντες λησται ἀφήρουν πᾶν ὅ,τι εὕρισκον ἐν αὐταῖς, ἀφοῦ προηγουμένως κατεβασανίζον τοὺς οἰκοδεσπότας, ἀπογυμνώσαντες δὲ οὕτως ἐξ οἰκίας, ἐφόνευσαν τὸν ὀδηγὸν των Ἀντ. Παγώνην καὶ ἀνεχώρησαν ἀφοῦ ἀπεγύμνωσαν καὶ τὸ παντοπωλεῖον τοῦ χωρίου.

Τὴν αὐτὴν ἐπίσης ἡμέραν ἑτέρα πολυμελὴς τουρκ. ληστοσυμμορία ἀμέσως μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου εἰσῆλ-

θεν εἰς τὸ χωρίον Καρλήκιοι καὶ συλλαβοῦσα τὸν μυλωθρὸν Ἀθαν. Γεωργίου τὸν ἠνάγκασε νὰ τοὺς ὀδηγήσῃ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ μυλωθροῦ Βασ. Στυλιανοῦ, ὅπου θραύσαντες τὴν θύραν τῆς οἰκίας εἰσῆλθον εἰς αὐτὴν καὶ συλλαβόντες τὸν ἀδελφὸν τοῦ Βασιλείου Εὐάγγελον ἤρχισαν νὰ βασανίζωσι καὶ αὐτὸν καὶ τὴν γυναῖκά του καὶ ἀπέσπασαν παρ' αὐτῶν 300 λίρ. χρυσᾶς 200 χαρτίνας, 4 δοῦμπλες, καὶ 50 φλωρία χρυσᾶ. Κατόπιν μεταβάντες εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Δημ. Λαμπαδαρίου καὶ θραύσαντες τὴν θύραν τῆς οἰκίας συνέλαβον αὐτὸν καὶ διὰ διαφόρων βασάνων ἀπέσπασαν παρ' αὐτοῦ 45 λίρ. χρυσᾶς καὶ 45 χαρτίνας. Ἀκολουθῶς μετέβησαν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Νικ. Ἀλατζᾶ, κατεθρυμμάτισαν τὰς θύρας, συνέλαβον τὰ δύο κοράσια αὐτοῦ καὶ ἀφοῦ ἐτυράννησαν αὐτὰ τὰ ἠνάγκασαν νὰ τοῖς παραδώσωσι πᾶν ὅ,τι εἰς χρῆμα καὶ κοσμήματα εἶχον, δηλ. 300 λίρ. χρυσᾶς, 200 χαρτίνας καὶ πολλὰ φλωρία δοῦμπλες καὶ κοσμήματα. Ἀκολουθῶς δὲ ἀσελγήσαντες ἐπὶ τῆς θυγατρὸς του Πηνελόπης καὶ ἀρπάσαντες ὅλην τὴν προῖκα τῶν δύο θυγατέρων αὐτοῦ ἀνεχώρησαν.

Τὴν 12 Φεβρ. τοῦρκοι λησταὶ εἰσελθόντες εἰς τὸ χωρίον Μεγαρύσιον διηνθύνθησαν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ἀθαν. Ἐπιτρόπου, ὃν εἶχον ληστεύσῃ καὶ κατὰ τὴν 5 Φεβρ. θραύσαντες δὲ τὴν θύραν τῆς οἰκίας του καὶ συλλαβόντες αὐτὸν, ἐξήγαγον ἐξω τοῦ χωρίου καὶ ἤρξαντο βασανίζοντες αὐτὸν ἀπαιτοῦντες χρήματα. Στραγγαλίσαντες δὲ αὐτὸν καὶ λογχίσαντες διότι δὲν εἶχε χρήματα ἀνεχώρησαν.

Τὴν 18 Φεβρ. ἀπὸ πρωΐας ἐπολιορκήθη ἄνευ λόγου τὸ χωρίον Ἀλτὴν Τὰς, χριστιανικὸν, μετὰ μυδραλλιοβόλων καὶ χειροβομβίδων ὑπὸ ὑπὲρ 150 στρατιωτῶν καὶ χωροφυλάκων.

Τὴν 14 τοῦ ἰδίου ἐπίσης ἐπολιορκήθη τὸ Κατατζᾶ Χαλλῆλ.

Τμῆμα Οὐζοῦν Κιοπροῦ. Τῇ 4 Ἀπριλίου 1919 ἐν τῷ χωρίῳ Μαλκότσι ὁμογενὴς χωρικὸς ἐξερχόμενος τῆς οἰκίας αὐτοῦ ἐπυροβολήθη ὑπὸ μουσουλμάνου πληγὴς σοβαρῶς εἰς τὴν κοιλιακὴν χώραν. Σημειωτέον ὅτι τὸ χωρίον τοῦτο ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐτρομοκρατεῖτο ὑπὸ τούρκων ἐνόπλων, ἀπειλούντων τοὺς χωρικοὺς διὰ φόνου.

Τῇ 1 Φεβρ. 1920 οἱ παρὰ τὸ χωρίον Καβατζῖκ κατασκηνοῦντες ποιμένες (Καρακατσαναῖοι) ὑπέστησαν διὰ νυκτὸς ἐπίθεσιν ληστρικὴν ὑπὸ τουρκικῆς συμμορίας, καθ' ἣν ἐφονεύθησαν δύο ἐξ αὐτῶν τῶν ποιμένων, ὁ Εὐάγγελος Ἰωάννου καὶ ὁ Χρῆστος Γεωργίου, ἐπληγώθησαν δὲ σοβαρῶς ὁ Γεώργιος Βασανλῆς καὶ ἡ Γιαννοῦλα Δημητρίου.

Τῇ 4 Μαρτίου ἰδ. ἐτ. ἐκ τοῦ χωρίου Κίρκ-Κιοῖ χωρικός τις, ἐνῶ ἐκοπτε ξύλα εἰς παρακείμενον δάσος, ἐφονεύθη ὑπὸ τούρκου, κτυπηθεὶς τὴν κεφαλὴν δι' ἀξίνης.

Περὶ τὰ τέλη Ὀκτωβρίου 1919 εὐρέθῃ ἐσφαγμένος ὁμογενὴς τις χωρικὸς ἐξ Ἀλτὴν Τὰς πλησίον τοῦ κήπου τοῦ χωρικοῦ Θεοχάρους, ὀνόματι Γιάννης Δημητρίου.

ΚΖ'.

ΕΠΑΡΧΙΑ ΓΑΝΟΥ-ΧΩΡΑΣ

Πᾶσαι ἀνεξαιρέτως αἱ κοινότητες τῆς ἐπαρχίας ταύτης ὑπέφερον πολὺ ἀπὸ μέρους τῶν περιοίκων τούρκων καὶ ἰδιαιτέρως ἀπὸ μέρους τριῶν φανατικῶν κυβερνητικῶν ὑπαλλήλων Ἰβραχὴμ καὶ Μπεχτσέτ, εἰσπρακτόρων τῶν φόρων, καὶ Γιουσούφ, τελώνου ἐν Χώρα. Οἱ δαρμοὶ, αἱ φυλακίσσεις καὶ παντὸς εἴδους βιαιοπραγίαι ἦσαν εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν. Ἡ μεταξὺ τῶν χωρίων συγκοινωνία διεκόπτετο ἐπὶ ἡμέρας καὶ ἐβδομάδας ὀλοκλήρους, συνεπεία τῆς ἀνενοχλήτου ἐμφανίσεως ληστοσυμμοριῶν, αἱ ὁποῖαι ἀπεγύμνωνον πάντα τὸν τολμῶντα νὰ διέλθῃ διὰ τοῦ κρησφυγέτου αὐτῶν. Τὸ ἀξιομνημόνευτον εἶνε ὅτι σχεδὸν πᾶσαι αἱ λητοσυμμιυρίαι αὗται ἀπετελοῦντο ἐκ στρατιωτῶν καὶ χωροφυλάκων.

Ὁ φανατισμὸς καὶ ἡ ἀπειλητικὴ καὶ προκλητικὴ στάσις τῶν τοίρκων χωρικῶν πρὸς τοὺς ἡμετέρους ἐφθανε μέχρι τοῦ σημείου, ὥστε ἀναφανδὸν καὶ ἐνώπιον κυβερνητικῶν ὀργάνων νὰ διακηρύττωσιν ὅτι προσεχῶς θὰ ἐπεδίδοντο εἰς τὴν καταστροφὴν αὐτῶν. Τὸ γεγονὸς τοῦτο παρέλκε τὰς δυνάμεις τῶν ὁμογενῶν νὰ ἐπιδίδωνται εἰς τὰ ἔργα των.

Περὶ τὰ τέλη Ἀπριλίου 1919 ὁ Ἀναγνώστης Γεωργίου ἐπιστρέφων ἐκ Μαλαγάρων εἰς τὸ χωρίον αὐτοῦ Σεντούκιον ἐξηφανίσθη. Ἀργότερον εὐρέθη κυριολεκτικῶς κατακρεουργημένος μεταξὺ τῶν χωρίων Βαλίκιοι καὶ Μουστειζέπ παρὰ τὴν θέσιν «Γοκὰρ Τσεσμέ».

Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἐφονεύθη ὁ ἐξ Λύδημίου Κων]τῖνος Ζαμπέτου ὑπὸ τούρκων ἐκ τοῦ χωρίου Δερέκιοι.

Τῇ 25 Σεπτεμβρίου οἱ ἐξ Λύδημίου Ἀνέστης Δζελίπης καὶ Γιobάνης Παπᾶ Ἰωάννου ἐδάρησαν ἀνηλεῶς ὑπὸ Τούρκων ἐκ Νεοχωρίου.

Περὶ τὰ μέσα Δεκ. ἰδ. ἔτ. ἐσφάγη ὡς ἀρνίον παρὰ τὴν θέσιν «Ἀτελτσινὶ» ὁ ἐξ Λύδημίου Περικλῆς Προδρόμου.

Τῇ 11 Φεβρ. 1920 ἐσφάγη ὁ ἐκ Παλαμουτίου ποιμὴν Ἀντώνιος Γεωργίου Τσίγσονα παρὰ τὸ τουρκικὸν χωρίον Σαηλῇ.

Ἐδάρησαν σκληρῶς καὶ μέχρις αἰμοπτυσίας οἱ ἐκ Παλαμουτίου Θεόδ. Κωνσταντῇ, Γεώργιος Δαμιανοῦ, Χαρ. Γεωργίου καὶ Κυριακὸς Χρυσοβέργης.

ΚΗ.

ΕΠΑΡΧΙΑ ΜΥΡΙΟΦΥΤΟΥ

Τὴν ἐπαρχίαν ταύτην ἐστενοχώρησε κατ' ἀρχὰς παντοιοτρόπως ἡ πέμπτη τουρκ. μεραρχία, τῆς ὁποίας οἱ στρατιῶται κατηδάφιζον τὰ κτίρια καὶ κατέστρεφον τὰς ἀμπέλους καὶ τὰ δένδρα πρὸς θέρμανσιν, ἐχάλασαν τὸν ἄμβωνα τῆς Ἐκκλησίας Καλαμισίου καὶ ἔκαυσαν τὰς εἰκόνας αὐτῆς. Τὸ κακὸν τοῦτο ἐξηκολούθησεν ἐπὶ πολὺ παρὰ τὰς διαμαρτυρίας τῆς Μητροπόλεως Μυριοφύτου καὶ τῶν κοινοτικῶν ἀρχῶν πρὸς τὰς ἐπιτοπίους καὶ κεντρικὰς κυβερνητικὰς ἀρχάς. Εἰς σχετικὰς δὲ καταγγελίας τοῦ Πατριαρχείου τὸ Ἐμπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῶν Θρησκευμάτων διὰ τεσκερὲ αὐτοῦ ὑπὸ ἡμερομηνίαν 3 Μαρτίου 1335]1919 ἀπήντησεν, ἀρνούμενον σχεδὸν τὰ συμβάντα.

Τὴν μεραρχίαν ἀργότερον ἀναχωρήσασαν διεδέχθη εἰς τὸ ζήτημα ἐν γένει τῶν καταπιέσεων καὶ βιαιοπραγιῶν ἡ ὁμοιότροπος πολιτικὴ τῶν κυβερνητικῶν ὑπαλλήλων, τῶν χωροφυλάκων καὶ τῶν τούρκων ιδιωτῶν. Δὲν παρήρχετο ἡμέρα χωρὶς νὰ σημειωθῇ ληστεία ἢ δαρμὸς ἢ ἀπειλὴ ἢ ἐπίθεσις μετὰ καὶ ἄνευ πυροβολισμῶν. Ὁ ἐν τοῖς

Πατριαρχείοις φάκελλος τῆς Μητροπόλεως Μυριοφύτου εἶνε πλήρης σχετικῶν ἐκθέσεων. Εἰς ταῦτα προσθεγέον καὶ τὸ ζήτημα τῆς διὰ βίας καὶ ἀπειλῶν εἰσπράξεως φόρων πρὸς διατήρησιν τῶν τουρκικῶν σχολῶν, δεκάτης κλπ. ὡς καὶ τὸ ζήτημα τῆς ἀπελάσεως τῶν ἐξ Ἑλλάδος παλινοστούντων ὁμογενῶν.

Συνεπεία τῆς ἐξασκουμένης ἐν γένει καταπιέσεως καὶ τρομοκρατίας τῆς ὑπαίθρου χώρας ἰδίᾳ, οἱ χωρικοὶ δὲν ἠδύναντο νὰ ταξειδεύωσιν ἀκινδύνως ἀπὸ τόπου εἰς τόπον πρὸς διεκπεραίωσιν τῶν ὑποθέσεων αὐτῶν. Ἐν τῷ μεταξὺ ἐξηκολούθει ὁ ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως συστηματικὸς ἐξοπλισμὸς τῶν μουσουλμάνων χωρικῶν διὰ τῶν ἐναπσθηκευθέντων ὀπλῶν τοῦ ἀφοπλισθέντος στρατοῦ, ἤρχισε δὲ ἀργότερον ἐπεκτεινόμενον καὶ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ταύτῃ τὸ ἐθνικιστικὸν κίνημα τοῦ Δζαφέρ Ταγιάρ τῆς Ἀδριανουπόλεως καὶ τοιουτοτρόπως ἡ δεινὴ κατάστασις τῶν ἡμετέρων ἐπειδεινοῦτο.

Τῇ 2 Ἰουλίου 1920 ὁ ἐκ Περιστάσεως Χουσεῖν Χασὰν λιποτακτήσας ἐκ Μακρᾶς Γεφύρας ἐφόνευσεν ἐν Περιστάσει τὸν Μιχαὴλ Χαραλάμπους. Ὀλίγου δεῖν θὰ ἐφόνευε καὶ τὸν υἱὸν τοῦ Μιχαὴλ Ζαχαρίαν ἂν μὴ οὗτος διέφευγε προλαβὼν.

ΚΘ.

ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΑΛΔΙΟΥΠΟΔΕΩΣ

Γνωστόν ὅτι ἡ ἐπαρχία αὕτη διὰ πολλοὺς καὶ διαφοροὺς λόγους ἐξεκενώθη ἐντελῶς. Οἱ περισωθέντες ἐκ τῶν κατοίκων αὐτῆς καὶ παλινοστήσαντες ἤρξαντο σιγαὰ καὶ κατ' ὀλίγον νὰ ἐπιδίδονται εἰς τὰς προτέρας αὐτῶν ἐργασίας. Πλὴν ἡ ἐκ μέρους τῶν τούρκων ληστῶν τρομοκρατία καὶ οἱ διαπραγτόμενοι φόνοι, ὡς καὶ ἡ ἐκ μέρους τῶν κυβερνητικῶν ὑπαλλήλων διαφορότροπος πίεσις παρημποδίζον κατὰ πολὺ τὰς προσπάθειας ταύτας τῶν χριστιανῶν.

Τῇ 4 Σεπτεμ. 1919 λησταὶ μεταβάντες εἰς τὴν μάιδραν τοῦ Ἰβραχὴμ Τσαοὺς ἔδειραν καὶ τὸν ποιμένα αὐτοῦ Παναγιωτέλην, ἐκ Νεοχωρίου, καὶ διασκορπίσαντες τὰ πρόβατα ἔφυγον. Αἱ ἀρχαὶ εἰδοποιηθεῖσαι ὑπὸ τοῦ Ἰβραχὴμ ἀπέστειλαν χωροφύλακας, οἱ ὅποιοι συναντήσαντες τὸν ποιμένα μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Κων]τίνου ἤρχισαν νὰ πυροβολῶσι κατ' αὐτῶν, καὶ τὸν μὲν τελευταῖον τοῦτον ἐφόνευσαν, τὸν δὲ πατέρα αὐτοῦ ἐπλήγωσαν σοβαρῶς ὑποκύναντα ἐν τέλει καὶ τοῦτον ἐκ τῶν τραυμάτων αὐτοῦ. Αἱ τουρκικαὶ ἀρχαὶ κατόπιν σπασμωδικῶν τινῶν ἐνεργειῶν ἀπεσιώπησαν τὸ πρᾶγμα.

Τῇ 24 Σεπτμ. ἰδ. ἔτ. εὐρέθῃ φονευμένος ὁ ἐξ Ἀγγελοχωρίου Δημοσθένης Κουτσάκης, ἐγκαταλιπὼν πέντε ἀνήλικα τέκνα καὶ σύζυγον ἐν ἐλεεινῇ καταστάσει. Ἐφονεύθη ὑπὸ τοῦ διαβοήτου ληστοῦ Ταχῆρ, ὅστις ὡς ἔχων παρρησίαν καὶ ἰσχὺν παρὰ ταῖς ἐπιτοπίοις ἀρχαῖς ἐπληροφόρησεν ἀμέσως αὐτὰς περὶ τοῦ φόνου τοῦ Δημοσθένους, ἐνώπιον δὲ αὐτῶν ἠμπόδισε τὴν σύζυγον τοῦ φονευθέντος ὅπως ἴδῃ καὶ ἀσπασθῇ τὸν νεκρὸν τοῦ συζύγου αὐτῆς, ἀποκαλέσας αὐτὸν «σκύλλον».

Ὁ Ταχῆρ ἦτο τὸ φόβητρον τῶν ἐλλήνων κυρίως χωρικῶν χρησιμοποιοῦμενος πολλάκις καὶ ἐκ μέρους τῶν ἐπιτοπίων ἀρχῶν πρὸς ἐκφοβισμόν τῶν χριστιανῶν. Καταρτίσας ὁλόκληρον ἐθελοντικὸν σῶμα περιεφέρετο τρομοκρατῶν τὰ χωρία, ληστεύων καὶ δέρων τοὺς κατοίκους. Μεταβὰς εἰς Ταῦφύριον ἐλήστευσε τὸν Εὐάγγελον Φωτίου ἀφαιρέσας ἀπ' αὐτοῦ 100 λίρας χαρτίνας καὶ 30 χρυσᾶς. Ὁ μουδέρης Γιάλοβας ἐπεβλήθη διὰ τοῦ Ταχῆρ εἰς τὰ τουρκικὰ χωρία ὅπως ἐκδιώξωσι τοὺς ἐργαζομένους ἐκεῖ καὶ ἀποζῶντας χριστιανούς. Ὁ Ταχῆρ ἐπισήμως διεκήρυξεν ὅτι ἤθελε κατασφάξῃ τοὺς χριστιανούς τούτους ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν, ἐὰν δὲν ἐγκατελίμπανον τὰ τουρκικὰ χωρία.

Τῇ 6 Δεκεμβρίου ἰδ. ἔτ. οἱ ἐκ Μαδύτου Δημ. Καραφωτάκης καὶ Χαρ. Φούντας ἀνεχώρησαν ἐκ Δαρδανελλίων εἰς Λάμψακον πρὸς ἀγορὰν ζώων διὰ τὴν καλλιέργειαν τῶν ἀγρῶν αὐτῶν. Καθ' ὁδὸν μετὰ τῶν χωρίων Μουσάκιοι καὶ Ὁκτσιλὰρ συνήντησαν αὐτοὺς τρεῖς τούρκοι λησταὶ ἐνοπλοὶ, οἵτινες ἀφαιρέσαντες ἀπ' αὐτῶν πᾶν ὅ,τι εἶχον, ἐπυροβόλησαν ἔπειτα κατ' αὐτῶν, φονεύσαντες τὸν πρῶτον, τοῦ δευτέρου διαφυγόντος.

Λ.

ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΙΝΟΥ

Τὸ ὁμώνυμον τμήτα τῆς ἐπαρχίας ταύτης πολλὰ παθὼν κατὰ τὸν παγκόσμιον πόλεμον ἀρκετὰ ὑπέστη καὶ μετὰ τὴν ἀνακωχήν. Ἡ ζωὴ τῶν χριστιανῶν αὐτοῦ ἡπει-
λεῖτο, ληστεῖαι δὲ διενηργοῦντο τακτικῶς ἐκ μέρους τού-
ρων στρατιωτῶν καὶ μεταναστῶν ἐν συνεργασίᾳ καὶ μετὰ
βουλγάρων στρατιωτῶν ἐπὶ τῶν τέως βουλγαρικῶν συνό-
ρων τοῦ Ἑβρου.

Οἱ ἐξ Ἀμυγδαλιᾶς καταγόμενοι Ἀμιρούδης Κιρκαλῆς
προσκληθεῖς εἰς δίκην κατὰ Μάϊον τοῦ 1919 καὶ Φώτιος
Σταματίου καὶ Γεώργιος Νικολάου διευθυνόμενοι εἰς Ἱ-
ψαλα ἐξηφανίσθησαν.

Τῇ 21 Ἰαν. 1920 ὁμογενεῖς ἔμποροι ἐρχόμενοι εἰς
Κεσσάνην πρὸς ἀγορὰν ἐμπορευμάτων ἐληστεύθησαν ὑπὸ
τούρκων ληστῶν καὶ ἐφονεύθη ὑπὸ δύο τούρκων
ὁ ἐξ Ἀμυγδαλιᾶς τῆς Αἴνου καταγόμενο ποιμὴν
Παναγιώτης.

ΛΑ.

ΕΠΑΡΧΙΑ ΔΙΑΥΜΟΤΕΙΧΟΥ

Τὰ ἐν τῇ Λ. Θράκῃ εὐρισκόμενα χριστιανικὰ χωρία
τῆς ἐπαρχίας ταύτης ποικιλοτρόπως ἐπιέσθησαν.

Τῇ 31 Μαΐου 1919 παρὰ τὸ χωρίον Ἑσκήκιοι ἐγένε-
το διπλοῦς φόνος δύο ὁμογενῶν ἐκ τοῦ χωρίου Τσαουσλῆ.
Οἱ δύο οὗτοι χωρικοὶ ἐρχόμενοι εἰς Οὔσουν Κιοπροῦ
προσεβλήθησαν καθ' ὁδὸν ὑπὸ τεσσάρων ἐνόπλων στρα-
τιωτῶν καὶ ὁ μὲν εἰς Ἀθανάσιος ὀνόματι ἐσφάγη, ὁ δὲ
ἕτερος ἐπληρώθη βαρέως διὰ πυροβόλου, συρόμενος δὲ
κατάρθωσε νὰ φθάσῃ μέχρις τοῦ χωρίου Ἑσκήκιοι καὶ
κατέθηκεν ἐνώπιον χριστιανῶν καὶ τούρκων κατοίκων τὸ
συμβὰν, καὶ μετὰ τινος ὥρας ὑπέκυψεν εἰς τὰ τραύμα-
τα αὐτοῦ.

Τῇ 6 Ἰουνίου ἰδ. ἐτ. ἐν τῷ χωρίῳ Καρὰ Μπουναρ ἐ-
φονεύθη ὁ Κων]τίνος Χρήστου ὑπὸ τοῦ εἰσπράκτορος τῶν
φόρων Χαφούζ, ἐξ Οὔζου Κιοπροῦ καὶ τῶν συνοδευόν-
των αὐτὸν στρατιωτῶν. Ἐδάρη ὑφ' ἐνὸς τῶν χωροφυ-
λάκων ἡ Ἀγγέλω Δημητρίου, διότι ἀντέστη εἰς αὐτὸν
ἀποπειραθέντα νὰ προσβάλῃ τὴν τιμὴν αὐτῆς.

Τῇ 7 τοῦ ἰδ. μηνὸς ἐφονεύθησαν οἱ ἐκ τοῦ χωρίου

Ψαθάδες ὀρμώμενοι Σταῦρος Καρυοφύλλης καὶ Κων]τῖνος Κατσικάρακης, ἐπιστρέφοντες ἐξ Οὐζοῦν Κιοπροῦ.

Τῇ 12 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς 15 ἑνοπλοι τοῦρκοι, μεταξὺ τῶν ὁποίων δύο χωροφύλακες καὶ ὁ χότζας τοῦ τουρκ. χωρίου Ραχμάτη, εἰσελθόντες εἰς τὸ χωρίον Γιαοῦπ προσέβαλον τὴν οἰκίαν τοῦ Σταύρου Φωτίου. Ἐνταῦθα ἔδεσαν τὸν γαμβρὸν τούτου Στέφανον, ἔδειραν τὸν οἰκοδεσπότην, ἐπλήγωσαν διὰ τῆς ξιφολόγχης τὴν θυγατέρα αὐτοῦ Μαριώραν καὶ τὸν ἑγγονον αὐτοῦ Γεώργιον καὶ κατόπιν ἀφαιρέσαντες ὅσα χρήματα εὗρον ἀνεχώρησαν. Τὸ χωρίον τοῦτο ὑπέστη καὶ δευτέραν ἐπίθεσιν 40 μελοῦς τουρκ. συμμορίας τῇ 3 Φεβρ. 1920, προβάσης εἰς διαρπαγὰς.

Τῇ 18 Μαΐου ἰδ. ἔτ. ἀξιωματικὸς, ἡγούμενος 60 στρατιωτῶν, ἐζήτησε ἀπὸ τῶν κατοίκων τοῦ αὐτοῦ χωρίου ὅπως ἐτοιμάσωσι τροφάς. Οἱ χωρικοὶ συνεμνηρώθησαν. Ἀκολούθως ἐζήτησεν ἵνα τῷ δώσωσιν ἓν ἐφίππιον. Εἰς ἀπαίτησιν τῶν χωρικῶν ὅτι δὲν εὐρίσκεται ἐν τῷ χωρίῳ αὐτῶν ἐφίππιον καὶ μάλιστα δι' ἵππον ἀξιωματικοῦ, ἤρξατο οὗτος μετὰ τῶν στρατιωτῶν αὐτοῦ νὰ πυροβολῇ κατὰ τῶν χωρικῶν. Ἐπεκράτησε πανικός. Οἱ χωρικοὶ κατέφυγον ἐντρομοὶ εἰς τοὺς ἀγρούς διὰ νὰ σωθοῦν. Ἐφονεύθησαν ὁ Κανέλλης Μόσχου, ὁ Ἀπόστολος Γεωργίου καὶ ἡ Κερασιά Ἀθανασίου, πλεῖστοι δὲ ἄλλοι ἐτραυματίσθησαν βαρέως. Μετὰ λεηλασίαν πλήρη τοῦ χωρίου ὁ στρατὸς ἀνεχώρησεν.

Περὶ τὰ τέλη τοῦ ἰ. μηνὸς ὁ ἐν Καβακλῇ Χρῦσαιθος Γιαννακούλης ἐφονεύθη ὑπὸ τούρκων. Αὐθημερὸν ἐφονεύθησαν δύο ὁμογενεῖς, εἰς ἐν Μεγάλῳ Ζαλουφίῳ καὶ εἰς ἐν Καβακλῇ.

ΛΒ'.

ΕΠΑΡΧΙΑ ΤΥΡΟΔΟΗΣ

Ἡ κατάστασις καὶ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ταύτῃ ἀπεδείκνυνεν ὅτι οἱ ἐπίσημοι καὶ μὴ τοῦρκοι δὲν ἐννόουν, καὶ μετὰ τὴν ἀνακωχὴν, νὰ μεταβάλῃσι διαγωγὴν καὶ συμπεριφορὰν ἀπέναντι τῶν συνοίκων αὐτῶν χριστιανῶν. Οἱ τελευταῖοι οὗτοι ἠσθάνοντο διαρκῇ τὸν φόβον περὶ κινδύνων τῆς ζωῆς, τιμῆς καὶ περιουσίας αὐτῶν.

Τῇ 17 Ἰουνίου 1919 εἰς χωρικὸς ἐκ Κερμενίου μετὰ δύο χωρικῶν Τσαδῶς μεταβάντες εἰς τι πλησίον κείμενον δάσος ὅπως κόψωσι ξύλα, ἐφονεύθησαν ὑπὸ τούρκων.

Τῇ 2 Ἰουλίου ἰ. ἔτ. τουρκικὴ συμμορία ἐφόνευσε τεμυχίσασα τὸν ἐκ Καρατζάκιοι ἀνθρακέα Γιαννάκον Δεληγιώργη, ἐργαζόμενον ἐν τῷ δάσει. Ὁ φονευθεὶς ἐτύγχανεν ἐκ τῶν ἐσχάτως ἐπανακαμψάντων ἐκ Θεσσαλονίκης προσφύγων. Ἐνταῦθα δέον νὰ σημειωθῇ ὅτι ἡ διοίκησις Μετρώων ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ἐπέτρεπε τὴν ἐν Καρατζάκιοι ἐγκατάστασιν ἄρτι παλινოსτούντων ἐξ Ἑλλάδος κατοίκων τοῦ χωρίου τούτου.

Περὶ τὰ μέσα Αὐγούστου ἰδ. ἔτ, ἐσφάγησαν μετὰ ξὺ Κούρτ κιοὶ καὶ Γκιουμουζ-Μπουναρ οἱ ἐκ Στράντζης καταγόμενοι Πέτρος, Σταμάτιος καὶ Στρατῆς,

Ὁ ἐκ Καρατζάκιοι Ἰωάννης Σαπλαμόγλους ἀπαχθεὶς ὑπὸ τούρκων εἰς τὰ ὄρη ἀπελύθη κατόπιν καταβολῆς δύο χιλιάδων λιρῶν.

ΛΓ.

ΕΠΑΡΧΙΑ 40 ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ

Ἡ ἐπαρχία αὕτη διετελεῖ ὑπὸ τὸ κράτος μυστικῆς ὁργανώσεως, ἀποσκοπούσης τὴν ἐξόντωσιν τοῦ ἑλλήν. στοιχείου τῆς ὑπαίθρου ἰδίως χώρας. Ἡ ἀσφάλεια τῆς ζωῆς καὶ τῆς περιουσίας ἐντὸς καὶ τοῖς πέριξ τῶν 40 Ἐκκλησιῶν διὰ μόνους τοὺς Ἕλληνας πολίτας χωρικοὺς καὶ νομάδας, εἶχεν ἐνωρὶς διασαλευθῇ. Ἡ ἐθνικιστικὴ καταφορά τοῦ τουρκικοῦ στοιχείου κατὰ τοῦ ὁμογενοῦς τοιούτου ἐξεδηλοῦτο πολλάκις κατὰ τρόπον θηριώδη, ληστεία δέ συστηματικὴ ἐμάστιζεν ὁλόκληρον τὴν περιφέρειαν καὶ ἀδραὶ χρηματικαὶ ἀφαιμάξεις ἦσαν τὸ ὀλιγώτερον, τὸ ὁποῖον ὑφίσταντο οἱ ὁμογενεῖς.

Παρὰ τῶν Καρακατσαναίων, πέριξ τῶν 40 Ἐκκλησιῶν ἐγκατεστημένων, καὶ παρὰ 12 κατοίκων Πέτρας, κακοποιηθέντων προηγουμένως, ἀφηρέθη ἀρκετὰ σημαντικὸν ποσόν. Ἐξ χωρικοὶ ὁμογενεῖς ἐπιστρέφοντες ἐκ

Βουλγαρίας καὶ ἐμπεσόντες εἰς ἐνέδραν τουρκικὴν παρὰ τὸ τουρκικὸν χωρίον Ἐρεκλέρ ἐπληρώθησαν πυροβοληθέντες. Ἐν μέσῃ ὁδῷ τῶν 40 Ἐκκλησιῶν ἐκακοποιήθη δαρεῖς ἀνηλεῶς κατ' Ἀπρίλιον 1919 καὶ ὀλίγου δεῖν ἐφονεύετο ὁ Κωνσταντῖνος Ἀποστόλου Βουτσᾶς. Ἐν Σκοπῷ ἡ θέσις τῶν χριστιανῶν ἐπεδεινώθη ὥς ἐκ τῆς ἐμφάνισεως τουρκικῶν συμμοριῶν καταπιεζουσῶν αὐτοὺς εἰς βαθμὸν ὥστε νὰ μὴ δύνανται νὰ ἐξέρχωνται εἰς τοὺς ἀγροὺς αὐτῶν. Ἰδίως ἡ ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Ζεκεριά Καπετὰν δεκαπενταμελὲς συμμορία ἐτρομοκράτει τὴν περιφέρειαν Σκοποῦ, καταδυναστεύουσα παντοιοτρόπως τοὺς παλινοστήσαντας πληθυσμοὺς Σκοποῦ, Σκεπαστοῦ, Πέτρας καὶ Σκοπέλου. Τῇ 11 Ὀκτωβρίου 1919 ἐληστεύθησαν ἔξω τοῦ Σκοποῦ οἱ ὁμογενεῖς ἀδελφοὶ Γεώργιος καὶ Ἀπόστολος Παπαστάθης. Τῇ 15 ἰδ. μηνὸς δύο χωροφύλακες μετὰ τοῦ Χασὰν Τσαοῦς συλλαβόντες ὅλως ἀναιτίως, ἐν τινι καφενείῳ, τὸν Κυριάκον Ἀθ. Μπουργαζλὴν ἐδειραν αὐτὸν ἀνηλεῶς καὶ αἱματόφυρτον ὠδήγησαν εἰς τὴν φυλακὴν. Παρ' ὅλα ὅμως ταῦτα αἱ τουρκικαὶ ἀρχαὶ ἐξηνάγκασαν τὰς κοινοτικὰς ἀρχὰς Σκοποῦ βία ἢ δόλῳ ὥπως ὑπογράψωσι δηλώσεις εὐχαριστηρίους πρὸς τὴν τουρκικὴν κυβέρνησιν.

Τὴν νύκτα τῆς 20 πρὸς τὴν 21 τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου 1919 περὶ ὥραν 10 μ. μ. περὶ τὸ χωρίον Πέτρα 15μελὲς συμμορία τουρκικὴ εἰσβαλοῦσα εἰς τὸν ἀλευρόμυλον τοῦ Χριστοδ. Σκουλίδου τοὺς μὲν ἐν αὐτῷ συλλαβοῦσα καὶ ξυλοκοπήσασα ἐκλείδωσεν εἰς ἓν δωμάτιον, προέβη δ' ἔπειτα εἰς τὴν ὁλοκληρωτικὴν λεηλασίαν τοῦ ἀλευρομύλου μετακομίσασα τὴν λείαν αὐτῆς εἰς τὸ τουρκικὸν χωρίον Κερεμεδίν.

Τῇ 15 Ἰανουαρίου 1920 ἐπὶ κληροῖ, ἐκ τῶν ὁποίων πέντε ὁμογενεῖς καὶ δύο τοῦρκοι, συνηντήθησαν πρὸς ληστοσυμμορίαν τουρκικὴν, ἣτις ἀπεγύμνωσε τοὺς ὁμογενεῖς ἀπὸ παντὸς ὅ,τι εἶχον φεισθεῖσα τῆς ζωῆς αὐτῶν χάριν τούρκων συντρόφων τῶν κληροῶν.

Αἱ ληστεῖαι καὶ βιαιοπραγίαι τῶν τούρκων κατὰ τῶν ἡμετέρων καὶ ἰδίως τῶν κοινοτήτων Γέννης, Σκοποῦ, Σκεπαστοῦ καὶ Πέτρας ἐπετάθησαν κατὰ τὸ ἐπαναστατικὸν κίνημα τοῦ Δζαφέρ Ταγιαρ καὶ ὑπὸ τὴν ὑποστήριξιν τοῦ Θρακικοῦ Κομιτάτου.

Τὴν 20 Ἀπριλίου 1919 ἐνῶ ὁ ἐκ τῶν ἐγκρίτων πολιτῶν 40 Ἐκκλησιῶν Ἰωάν. Παυλακίδης διήρχετο διὰ τῆς ἀγορᾶς ἐν πλήρει μεσημβρίᾳ, ὁ φανατικὸς τοῦρκος Σαλίχ ἐφένδης, ἐγκάθειρκτος ἐπὶ Χαμίτ, [διευθυντῆς δὲ τῶν ἐκεῖ φυλακῶν ἐπὶ Νεοτούρκων, πλησιάζει τὸν ἐν λόγῳ κύριον καὶ ἄνευ αἰτίας τινὸς τὸν ἠπειλήσῃ, διότι ἐσχάτως εἶχε πιλοφορήσῃ, εἰπὼν. «Τὸ ὄνομά σου καὶ τῶν ὁμοίων σου ἀνέκαθεν ἔχουν σημειωθῇ· δὲν θὰ σᾶς ἀφίσωμεν νὰ ζήσητε ἐδῶ· θὰ σᾶς φονεύσωμεν· εἰσθε ἄπιστοι· θὰ ρίψω εἰς τὸ σπῆτί σου βόμβαν καὶ ἀφοῦ καταστρέψω ὅλην τὴν οἰκογένειάν σου, θὰ φύγω εἰς Βουλγαρίαν». Ἐξηκολούθει δὲ νὰ ἐκτοξεύῃ μεγαλοφώνως καὶ πολλὰς ἄλλας ὑβριστικὰς φράσεις χωρὶς διόλου νὰ ἐνοχληθῇ οὔτε ὑπὸ τῶν καταπτοηθέντων ὁμογενῶν, οὔτε ὑπὸ τῶν ἐντοπίων ἀρχῶν.

Ἀλλὰ καὶ ἀπειλαὶ κατὰ τῆς ζωῆς τῶν ὁμογενῶν καὶ φόνοι δυστυχῶς ἔλαβον χώραν. Τῇ 10 Μαΐου 1919 ἐφονεύθησαν, ἀπογυμνωθέντες πρότερον, δύο ὁμογενεῖς ὁ Γεώργιος Καραγκιόζογλου καὶ ὁ Δημήτριος Λουλὲ-Βουργαζλῆς.

Τῇ 20 Αὐγ. ἰδ. ἔγ. ὁ ἐκ Σαμακοβίου Δημήτριος Μ. χαήλ καὶ ὁ ἐκ Σκεπαστοῦ Γεώργιος Ἀδαμαντίου ἀναχω-

ρήσαντες ἐκ 40 Ἐκκλησιῶν διενυκτέρευσαν εἰς τὸ τουρκικὸν χωρίον Καζηλτζήκ-Δερέ. Περὶ τὰ ἐξημερώματα ἀνεχώρησαν εἰς τὰ ἴδια. Ἡ παρακοκουθοῦσα ὁμως αὐτοὺς τουρκικὴ συμμορία ἐπετέθη κατ' αὐτῶν, καὶ τὸν μὲν πρῶτον ζητήσαντα νὰ διαφύγῃ τοὺς κακούργους, ἐφόνευσεν διὰ σφαίρας μάουζερ, νεκρὸν δὲ ὄντα κατεκρεούργησεν διὰ μαχαίρας, τὸν δὲ δεύτερον ἐφόνευσεν διὰ πελέκews καὶ κατόπιν κατεκρεούργησεν διὰ μαχαίρας.

Τῇ 3 Δεκεμβρίου ἰδ. ἔγ. ὁ ἐκ τοῦ χωρίου Εὐκαρπίου Γιαννάκης Παπαδόπουλος, ἐκκινήσας ἐκεῖθεν διὰ 40 Ἐκκλησίας, ἐπυροβολήθη ὑπὸ τούρκων καὶ βληθεὶς εἰς τὴν κεφαλὴν καὶ τὸν ὦμον ἔπεσεν ἄπνους.

Τῇ 13 Δεκεμβρίου ἰδ. ἔγ. τοῦρκοι ἐφόνευσαν ἔξω τῶν 40 Ἐκκλησιῶν τὸν πρόκριτον καὶ μουκτάρην τοῦ χωρίου Κογιουν Δερέ, Ἀπόστολον Μιχάλογλουν. Τὸ σῶμα αὐτοῦ ἔφερε καὶ πολλὰ πλήγματα μαχαίρας.

Τὴν πρωτὴν τῆς 11 Ἰαν. 1920 ἐφονεύθη ἐν τῷ παραπλεύρῳ τοῦ παντοπωλείου αὐτοῦ δωματίῳ, ἐν 40 Ἐκκλησίαις, ὁ Ἀθανάσιος Κυριακοῦ Κατσαβούνης, λαβὼν περὶ τὰ 40 κτυπήματα σκεπάρνου εἰς διάφορα μέρη τοῦ σώματος αὐτοῦ καὶ ἀποκοπεῖς τὸ ἕτερον τῶν ὠτων αὐτοῦ.

Τῇ 15 Μαΐου ἐ. ἔ. οἱ ἐκ Σκοποῦ Ἀναστάσιος Μαυρίγκος καὶ Ἀγγελῆς Στεργίου, ξυλανθρακεῖς, μεταβαίνοντες εἰς τὴν ἐργασίαν αὐτῶν, προσεβλήθησαν ὑπὸ τούρκων, ἐκ τῶν ὁποίων εἰς χωροφύλαξ, καὶ ὁ μὲν δεύτερος τραπεῖς εἰς φυγὴν ἐσώθη, ὁ δὲ πρῶτος βληθεὶς εἰς τὴν κοιλιακὴν χώραν ἔπεσε κατὰ γῆς. Οἱ δράστοι τοῦ ἐγκλήματος ἀπετελείωσαν τὸν δυστυχῆ διὰ πληγμάτων μαχαίρας.

* * *

ΣΗΜ.— Αί κατά τὸν εὐρωπαϊκὸν πόλεμον ἐκδιω-
χθεῖσαι κοινότητες Σαμακοβίου, Σοφιδῶν Ἀγίου Στεφά-
νου, Τρουλιᾶς καί μέρος τῆς Βιζύης τῆς ἐπαρχίας Βιζύης
ἐπαλινόστησαν, ἅμα τῇ ἀνακωχῇ, αἱ δὲ λοιπαὶ μετὰ τὴν
κατάληψιν ὀλοκλήρου τῆς ἐπαρχίας ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ
στρατοῦ.

ΛΔ.

ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΔΡΙΑΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

Ὁ στόχος τῆς ἰδιαιτέρας ὁλως προσοχῆς καὶ πολι-
τικῆς τῶν Τούρκων ὑπῆρξεν ὁ Ἑλληνισμὸς τῆς τε πόλεως
καὶ ἐπαρχίας Ἀδριανουπόλεως. Ἐβλεπον οὕτοι ὅτι καὶ
μετὰ τὸν διωγμὸν τοῦ 1914 ὁ Ἑλληνισμὸς ἵστατο ἀκλό-
νητος, γενναίως ἀντιμετωπίζων πάσας τὰς προβαλλομένας
δυσχερείας καὶ μετὰ θάρρους ἀποβλέπων εἰς τὸ μέλλον.
Διὰ τοῦτο καὶ ἔθηκαν εἰς ἐφαρμογὴν ὅσα ἄλλα μέτρα
ἐκβιασμοῦ καὶ τρομοκρατίας ὑπηγόρευον εἰς αὐτοὺς ἢ
νεκρωθεῖσα συνείδησις αὐτῶν καὶ ἐπέτρεπον αἱ ἀπὸ τῆς

ἀνακωχῆς καὶ ἐντεῦθεν δημιουργηθεῖσαι διὰ τὴν Νομαρ-
χίαν Ἀδριανουπόλεως νέαι πολιτικαὶ καὶ στρατιωτικαὶ
συνθῆκαι. Ἰδίως ἡ τάσις πρὸς ἀφαίρεσιν ἀπὸ τῶν ὁμο-
γενῶν πάσης ἐμπορικῆς κινήσεως, ἡ παρεμπόδισις τῆς
παλινοστήσεως τῶν ἐκδιωχθέντων καὶ ἡ τρομοκράτησις
τῶν ὑπολειφθέντων ἦσαν εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν.

Τῇ 16 Μαρτίου 1919 τοῦρκοι χωροφύλακες εἰσελθόν-
τες εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Δ. Παυλάζογλου, κατοίκου τοῦ
χωρίου Καρὰ Γιουσούφ, διήρπασαν πᾶν ὅ,τι εὑρον ἐν αὐτῇ.
Τῇ 18 τοῦ ἰδίου μηνὸς δύο ποιμένες παρὰ τὸ Σούλιογλου
καὶ Ὁμέραμπα ὑπέστησαν τὴν ἐπίθεσιν πέντε Τούρκων,
οἵτινες μετὰ δαρμὸν ἀπέσπασαν παρ' αὐτῶν περὶ
τὰς 1000 λίρας. Τῇ 23 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς οἱ ἐξ Ἰλδιριμίου
Στέφανος Βασιλείου, Χατζῇ Τρουμπούλης καὶ Ἀθανά-
σιος Γεωργίου μεταβάντες εἰς τὸ χωρίον Ἀχῆρ-Κιοῖ πρὸς
ἀγορὰν σιτηρῶν ἐδάρησαν ὑπὸ τούρκων καὶ κατόπιν ἐλη-
στεύθησαν, ἀρχηγούντος τοῦ Κιουτσούκ Ἀχμέτ. Τῇ 31
τοῦ ἰδίου μηνὸς ἐν τῷ χωρίῳ Γκηρδελη ὁ Χουσεῖν Χατ-
ζήογλου διήρπασε τὸ παντοπωλεῖον τοῦ Βεργῇ Φωτίου.

Τὴν 16 Ἀπριλίου ἐ. ἔ. ἐπισκέφθη τὴν Ἀδριανού-
πολιν ἡ ὑπὸ τὸν Σουλτανικὸν Πρίγκηπα Δζεμαλλεδὶν ἐφέν-
δην τουρκικὴ παραινετικὴ ἐπιτροπὴ. Τὸ ὁμογενὲς στοι-
χεῖον ἔχον πρὸ ὀφθαλμοῦ τὰ τόσα δεινοπαθήματα καὶ τοὺς
ἀπηνεῖς διωγμοὺς, τοὺς ὁποίους ὑπέστη κατὰ τὰ τελευταῖα
ἰδιὰ ἐτὴ ἔσπευσε διὰ τοῦ Σεβ. Μητροπ. Ἀδριανουπόλεως
νὰ καταστήσῃ ταῦτα γνωστὰ τῷ Πρίγκηπι καὶ νὰ περι-
γράψῃ τὴν δεινὴν θέσιν, ἐν ᾗ εὐρίσκετο ὁ Ἕλλην. πλυθυ-
σμὸς. Ὁ πρίγκηψ ὑπῆρξε πλούσιος καὶ ἀφειδῆς εἰς ἐπαγ-
γελίας, ὅχι ὁμῶς καὶ εἰς ἀνάλογα ἔργα, ἀφοῦ καὶ κατὰ
τὰς ἡμέρας τῆς διαμονῆς αὐτοῦ ἐν Ἀδριανουπόλει διενε-

μῆθησαν φυλλάδια καὶ προκηρύξεις τοῦ Κομιτάτου « Τ ρ ά κ ι α Π α σ ᾱ Ἰ λ ῆ », ἐρεθιστικὰ καὶ ἀπειλητικὰ κατὰ τῶν ἡμετέρων, μετὰ δὲ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Πρίγκηπος ἐξ Ἀδριανουπόλεως οἱ τοῦρκοι ἤρξαντο φερόμενοι πρὸς τοὺς ἡμετέρους καὶ πάλιν ψυχρῶς διακόψαντες καὶ αὐτὸν ἀκόμη τὸν χαιρετισμόν. Καὶ τοιοῦτοτρόπως ἡ Ἐπιτροπὴ, ἀποσκοποῦσα τὴν σύσφιγξιν καὶ ἀδελφοποίησιν τῶν στοιχείων ἐπέφερεν ὅλως ἀντίθετον ἀποτέλεσμα.

Ἡ κατάστασις αὕτη ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ ἐπετείνεται. Οἱ τοῦρκοι τῆς πόλεως ἀπέβαινον περισσότερο ἀπειλητικοί, οἱ δὲ τῆς ὑπαίθρου χώρας καθίστων τὴν θέσιν τῶν χριστιανῶν λίαν ἐπισφαλῆ. Τουρκικὴ μάλιστα συμμορία ἐμφανισθεῖσα εἰς τὰ πέριξ τοῦ χωρίου Γκερδελη, κατ' Ἀπρίλιον τοῦ 1919, ἐκακοποίει καὶ ἐλῆστενε τοὺς διερχομένους ἐκεῖθεν ὁμογενεῖς. Ὡς ἐκ περισσοῦ ἡ ἀστυνομία ἐξεδίωκε τοὺς ἐξ Ἑλλάδος ἐπανακάμπτοντας ὁμαγενεῖς πρόσφυγας, καὶ μάλιστα καὶ ἐκείνους, οἱ ὅποιοι τῇ συγκαταθέσει τοῦ Νομάρχου ἐπανήρχοντο εἰς τὰς ἐστίας των. Τοιοῦτό τι συνέβη προκειμένου καὶ περὶ τῶν προσφύγων τοῦ χωρίου Ἀμπαλὰρ τοῦ Καζᾶ Χαφσᾶς. Ὁ Σεβ. Μητροπ. Ἀδριανουπόλεως κ. Πολύκαρπος διὰ τακριρίου αὐτοῦ ὑπὸ ἡμερ. 23 Νοεμβρίου 1919 καταγγείλας τὸ πρᾶγμα εἰς τὸν Νομάρχην Ἀδριανουπόλεως Δζεμᾶλ Βέην προσέθετεν ἐν τέλει, ὅτι τὰ κυβερνητικὰ ὄργανα Χαφσᾶς ἀναφανδὸν ἐκήρυττον ὅτι ἡ ἐκδίωξις καὶ ὁ ἐκτοπισμὸς τῶν ἡμετέρων θὰ ἐξακολουθήσῃ, ὅπως πράγματι ἐξηκολούθει. Ὁ Νομάρχης ἀπαντῶν διὰ τεσκερὲ αὐτοῦ ὑπὸ ἡμερ. 5 Δεκεμβ. ἱ. ἔ. παρείχε σχετικὰς τινὰς πληροφορίας, ζητῶν πάντοτε νὰ δικαιολογήσῃ τὴν ἐν τῷ ζητήματι τούτῳ κυβερνητικὴν στάσιν· λαμβάνων δὲ ἀφορμὴν ἐκ τῆς ὡς ἄνω

σημειουμένης περικοπῆς τοῦ τακριρίου, προσέθετε τὰ ἐξῆς: «Ὑπομιμνήσκομεν ἐν τέλει Ὑμῖν ὅτι ἡ ἐν τῷ τακριρίῳ τελευταία περικοπὴ ἀπάδει εἰς τὴν ιδιότητα Ὑμῶν ὡς ὑπηκόου ὁθωμανοῦ, ἀντίκειται δὲ εἰς τὰ προνόμια τοῦ Πατριαρχείου καὶ εἰς τὴν εὐπρέπειαν τῆς ἀλληλογραφίας· τούτου ἕνεκα ἡ Νομαρχία ἀδυνατεῖ νὰ δεχθῇ τὰ τοιαῦτα τακρίρια, ἐπομένως σᾶς τὸ ἐπιστρέφει· ὑμεῖς δὲ ὀφείλετε νὰ μὴ ὑπερβαίνητε τὰ ὅρια τῶν Προνομίων καὶ νὰ περιορίζησθε ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς δικαιοδοσίας σας». Καὶ ἔσπευσε μὲν νὰ ἀναιρέσῃ καταλλήλως τὰ ὡς ἄνω ὁ Σεβ. Μητροπολίτης, οὐχ ἦγτον τὸ γεγονὸς ἦτο ἐνδεικτικὸν τῶν διαθέσεων τοῦ Νομάρχου, σκεπτομένου ἀπολυταρχικώτατα ἀκόμη, καὶ μετὰ τὴν ἀνακωχὴν, τὴν ἐπαγγελλομένην τὴν ἐλευθερίαν εἰς τὰ ὑπόδουλα τῆς Τουρκίας ἔθνη.

Εἰς ἐπίμετρον τῆς ὅλης καταστάσεως ἤρξατο καὶ συστηματικὸς ἐξοπλισμὸς τῶν Τούρκων κατ' ἀρχὰς τῶν χωρίων, ἐπεὶ δὲ καὶ τῆς πόλεως, καὶ δραστηρίᾳ στρατιωτικῇ ἐνέργειᾳ τῶν ἀσπαζομένων τὸ πρόγραμμα τοῦ Μοσταφᾶ Κεμᾶλ, προεξάρχοντος τοῦ στρατιωτικοῦ διοικητοῦ Ἀδριανουπόλεως Τζαφέρ Ταγιαρ Βέη, πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως ἀντιστῶσιν εἰς τὴν ἀναμενομένην τοῦ Ἑλλήν. Στρατοῦ προέλασιν.

Στατιστικὴ
τοῦ ἀριθμοῦ τῶν
κατ' ἐπαρχίας φονευθέντων
ὁμογενῶν, τῶν ὁποίων τὰ ὀνό-
ματα ἀναγράφονται ἐν τῇ παρούσῃ βίβλῳ

1)	Ἐπαρχία Ἀμασείας	228
2)	» Νεοκαισαρείας	19
3)	» Τραπεζοῦντος	28
4)	» Ροδοπόλεως	24
5)	» Χαλδίας	27
6)	» Κολωνίας	55
7)	Ἐξαρχία Κερασσοῦντος	14
8)	Ἐπαρχία Καισαρείας	310
9)	» Ἰκονίου	9
10)	» Ἀγκύρας	24
11)	» Πισιδίας	28
12)	» Ἐφέσου	35
13)	» Ἀνέων	100
14)	» Ἡλιουπόλεως	494
15)	» Φιλαδελφίας	230
16)	» Κυζίκου	25
17)	» Προικονήσου	1
18)	» Προύσης	7
19)	» Νικαίας	9
20)	» Νικομηδείας	37
21)	» Χαλκηδόνος	610

22)	» Δέρκων	19
23)	» Μετρῶν	5
24)	» Σηλυβρίας	8
25)	» Ἡρακλείας	54
26)	» Γάνου καὶ Χώρας	4
27)	» Μυριοφύτου	1
28)	» Καλλιουπόλεως	3
29)	» Αἴνου	3
30)	» Διδιμοτείχου	11
31)	» Τυρολόης	7
32)	» 40 Ἐκκλησιῶν	8

ΣΗΜ.— α'.) Εἰς τὸν ἀριθμὸν τῆς ἐπαρχίας Ἡλιουπόλεως δὲν συμπεριλαμβάνεται τὸ Ἀϊδίνιον, τοῦ ὁποίου οἱ πλείστοι κάτοικοι ἐφονεύθησαν.

ΣΗΜ.— β'.) Εἰς τὸν ἀριθμὸν τῆς ἐπαρχίας Νικαίας δὲν συμπεριλαμβάνονται αἱ κοινότητες Ὀρτάκιοι, Νικαίας καὶ Λεύκης, τῶν ὁποίων οἱ κάτοικοι κατεσφάγησαν.

ΣΗΜ.— γ'.) Κατὰ νεωτάτας πληροφορίας οἱ φονευθέντες ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Νικομηδείας ἀνέρχονται εἰς 510.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Πρόλογος

ΜΕΡΟΣ Α΄.

Τὰ μαρτύρια τοῦ ἐν Πόντῳ
Ὁρθοδόξου Ἑλληνικοῦ Πληθυσμοῦ.

1)	Ἐπαρχία Ἀμασειας	σελ.	3
2)	» Νεοκαισαρείας	»	31
3)	» Τραπεζοῦντος	»	34
4)	» Ροδοπόλεως	»	42
5)	» Χαλδίας	»	49
6)	» Κολωνίας	»	53
7)	Ἐξαρχία Κερασούντος	»	59

ΜΕΡΟΣ Β΄.

Τὰ μαρτύρια τοῦ ἐν τῇ Κ. καὶ Δ. Μ. Ἀσίᾳ
Ὁρθ. Ἑλλήν. πληθυσμοῦ

8)	Ἐπαρχία Καισαρείας	σελ.	67
9)	» Ἰκονίου	»	70
10)	» Ἀγκύρας	»	73
11)	» Πισιδείας	»	79
12)	» Ἐφέσου	»	83
13)	» Ἀνέων	»	88
14)	» Ἡλιουπόλεως	»	95
15)	» Φιλαδελφίας	»	104

ΣΗΜ. — Περὶ τῶν ἐπαρχιῶν Σμύρνης,
Κυδωνιῶν, Κρήνης καὶ Δαρδανελλίων

16)	Ἐπαρχία Κυζίκου	σελ.	109
17)	» Προικοννήσου	»	113
18)	» Προύσης	»	114
19)	» Νικαίας	»	116
20)	» Νικομηδείας	»	129
21)	» Χαλκηδόνος	»	135

ΜΕΡΟΣ Γ΄.

Τὰ μαρτύρια τοῦ ἐν τῇ Α. Θράκῃ
Ὁρθ. Ἑλλήν. πληθυσμοῦ

22)	Ἀρχιεπισκοπὴ Κων)πόλεως	σελ.	149
23)	Ἐπαρχία Δέρκων	»	150
24)	» Μετρώων	»	155
25)	» Σηλυβρίας	»	157
26)	» Ἡρακλείας	»	159
27)	» Γάνου καὶ Χώρας	»	170
28)	» Μυριοφύτου	»	172
29)	» Καλλιουπόλεως	»	174
30)	» Αἴνου	»	176
31)	» Διδυμοτείχου	»	177
32)	» Τυρολόης	»	179
33)	» 40 Ἐκκλησιῶν	»	180

ΣΗΜ. — Περὶ τῆς ἐπαρχίας Βιζύης

34) Ἐπαρχία Ἀδριανουπόλεως

Στατιστικὸς πίναξ τῶν φονευθέντων

Πίναξ τῶν περιεχομένων

SISMANCOGLIO

SISMANOGGIO
MEGARO